

AĞASAR

Trabzon Şalpaazarı Dernekler Federasyonu

YIL : 6 SAYI: 8 MAYIS 2013

Kültür Araştırma Dergisi

AĞASARLI KENDİNİ FARK ETTİRMELİ

Şalpaazarı'nın Sorunları ve Çözüm Önerileri / Panel

- İSTANBUL AĞASAR OTÇU ŞENLİĞİ MUHTEŞEMDİ
- KADIRGA SEVDALILARI İSTANBUL'U SALLADI
- ZULÜM GÂZİ TANIMADI - Kamil Bayraktar
- AİLEDE MUTLULUK - Doç. Dr. Hüseyin Karaman
- SENDİKALAR VE STK'LAR - Hasan Köse
- HAYAT KİTABI KUR'AN - Hüseyin Demirtaş (Müftü)

**YÜZ YILLIK
YALNIZLIK BİTTİ**
İbrahim Karagül

Osman Uzun'u unutmadık...

Tuzla Belediye Başkan Yardımcısı Ahmet Çabuk
ÇOCUKLARIMIZI KAYBEDİYORUZ

**TÜRKLERİN FAZİLETLERİ
VE
BUGÜNKÜ İMAJIMIZ**
Mustafa Atalar (Sayıştay Üyesi)

DOĞU KARADENİZ'DE YAYLACILIK / A. O. Çalık

Bizim federasyon olarak önceliğimiz, ilkemiz, misyonumuz, felsefemiz insan merkezlidir. Çünkü insanlar olmadan hiç bir şeyin güzelliğinden bahsedemeyiz... Gayemiz; insanları ayırıştırmadan, ötekileştirmeden, birlik beraberlik içerisinde, ülkemiz kültüründe önemli bir yeri olan Çepni kültürümüzü yaşamak, yaşatmak ve geleceğe taşımaktır.

Köksal DURMUŞ

Şalpazarı Dernekler Federasyonu Genel Başkanı
koksaldurmus1973@hotmail.com

Saygıdeğer Şalpazarılı hemşehrilerim ve Ağasar dergimizin kıymetli okuyucuları;

Şalpazarı Dernekler Federasyonumuzun yayın organı olan **Ağasar - Kültür Araştırma** dergimizin 8. sayısında sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşarken, bir yandan da kadim dostum ve federasyonumuzun mihenk taşlarından birisi olan Bşk,Yrd. **Osman Uzun** abimizin vefatının üzüntüsü içerisindeyim. Kendisine bol rahmetler, yakınlarına baş sağlığı ve metanetler dilerim.

Değerli hemşehrilerim ve Ağasarı seven dostlarım;

Bizim federasyon olarak önceliğimiz, ilkemiz, misyonumuz, felsefemiz insan merkezlidir. Çünkü insanlar olmadan hiç bir şeyin güzelliğinden bahsedemeyiz. Yaradanımız, dünyadaki bütün nimetleri biz kullarının hizmetine sunmuştur.

Gayemiz; insanları ayırıştırmadan, ötekileştirmeden, birlik beraberlik içerisinde, ülkemiz kültüründe önemli bir yeri olan Çepni kültürümüzü yaşamak, yaşatmak ve geleceğe taşımaktır.

On yedi aylık federasyon başkanlığında, yönetici arkadaşlarımızla çok güzel işlere, etkinliklere, hatta ilklere beraber imza attık. Bizleri çalışmalarımızda yalnız bırakmayan derneklerimize, özellikle delegelerimize ve -teveccüh gösteren- halkımıza teşekkür ederim

Biz yönetime geldiğimizde, federasyonumuza üye dernek sayısı 15 iken, şu an itibariyle dernek sayımız 21'e ulaşmıştır.

Dernekler Birliğimizle başlayıp federasyonumuzla devam eden ve İstanbul'daki en büyük organizelerden biri olan **Ağasar Otçu Şenliği**'nin -bugüne kadarki en yüksek katılımı- 17.sini gerçekleştirdik.

Kongrede verdiğimiz söz gereği, "*Şalpazarı'nın Ekonomik ve Eğitim Sorunları İle Turizm Potansiyelinin Geliştirilmesi ve Kültürel Hayat*" konulu panelimizi Şalpazarımızda önemli katılımcılarla gerçekleştirdik. Bu tür bir paneli, 2013 yılında -inşallah- daha içerikli ve geniş çapta yapacağız.

İlçemizde bulunan adliyenin kapatılmaması için, basın açıklaması yaptık ve Adalet Bakanlığı'na, HSYK ve gerekli bazı yerlere resmi yazılar göndererek tepkimizi gösterdik.

Ayrıca Trabzon'daki bürokratımızın tayininin durdurulması için gerekli girişimlerde de bulunduk.

Rutin istişare toplantılarımızı, kültür gecemizi, bayramlaşma ziyaretleri ve programlarımızı aksatmadan icra ettik.

Yayla şenliklerimizi, her yıl olduğu gibi, güzel Ağasarımızda hep birlikte yaşadık.

Yönetim Kurulumuzla birlikte çok yoğun ve faydalı protokol ziyaretlerimiz oldu.

Şehitlerimiz ve tüm geçmişlerimiz için, geçen yılın Kadir Gecesi'nde, federasyonumuzun bulunduğu Üsküdar Kırazlıtepe Büyük Camii'nde Mevlid-i Şerif okuttuk.

Saygıdeğer hemşehrilerim;

Özet olarak sizlere şunu arz etmek isterim: Federasyon başkanı olarak çalışma arkadaşlarımla, elimizden geldiğince, gücümüzün yettiğince, samimiyet ve iyi niyetle ilçemiz ve ilçe halkımız için çapa sarf ediyoruz. Taktir edersiniz ki, her girişimin de başarılı olması beklenemez.

Şalpazarı olarak siyasî gücümüz maalesef yeterli değil. Bu konu üzerinde hassasiyetle çalışarak, -birkaç isimle yetinmeyi bırakıp- dikkate alınır bir seviyeye ulaşmalıyız.

Gurbet eldeki Ağasarlı hemşehrilerimizi, bizleri seven dostlarımızı, 07-08-09 Haziran 2013'te Pendik Kurtköy'deki Otçu Şenliğimizde omuz omuza, kol kola horon oynamaya davet ediyor; kuruluşundan bugüne federasyonumuza maddi ve manevi destekte bulunan siyasilerimize, işadamlarımıza, bürokratlarımıza, derneklerimize, en önemlisi Şalpazarılı insanımıza en içten duygularıyla selam ve saygılarımı sunuyorum.

Kadırga'da, Sisdağı'nda, Alaca'da, Karakısırak, Göllüalan'da; kısacası Ağasar'da tekrar buluşmak üzere sıhhatli, bereketli, huzurlu ve aydınlık yarınlar diliyorum. Allah'a emanet olunuz. □

- 4** • “ŞALPAZARI’NIN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ” PANELİ
/ Erol Yanık

- 7** • AĞASAR’DAN TEMMUZ KESİTLERİ (2012)

- 8** • İSTANBUL AĞASAR OTÇUSU MUHTEŞEMDİ!.. / Erol Yanık

- 10** • ŞALFED DAYANIŞMA GECESİ
/ Erol Yanık

- 13** • ŞEHİTLERİMİZ VE GEÇMİŞLERİMİZ İÇİN MEVLİD

- ADLİYENİN KALDIRILMASINA ŞALFED TEPKİSİ **13**

- 14** • Ahmet Çabuk: “AĞASARLI KENDİSİNİ FARK ETTİRMELİ...”
/ Röportaj: Erol Yanık

- 18** • DERNEKÇİLİK DERKEN
/ Ali Erata

- Kesitler **19**

- 20** • DERNEKLERİMİZ

- ✓ Fidanbaşı K.Kültür Yard. ve Kalkındırma Der. **20**
✓ Dorukkiriş Köyü ve Derneği / Semih Durmuş **26**
✓ Aktaş Yaylası Kültür Yard. ve Dayaş. Der. **30**
✓ “Ağasar’ın Son Köyü” Sinlice ve Göllüalan Şenliği / Bahri Erata **32**
✓ Kabasakal Köyü Yard. ve Day. Derneği **34**
(Biz Böyle Değildik) / Halil Toprak

- Kesitler **35**

- ✓ Kasımağzı Köyü Camii Açılışı / Adem Yaşar **36**

- 38** • KADIRGA SEVDALILARI
İSTANBUL’U SALLADI / Erol Yanık

- 42** • SAYVANÇATAK DERNEĞİ
20. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ / Erol Yanık

- 43** • KÜLTÜRLERİN AKTARIMINDA KİŞİLERİN VE DERNEKLERİN ROLÜ
/ Yakup Kaval

- Kesitler **44**

- 45** • Ankara’daki Gururumuz
MURAT KANDAZOĞLU

- 46** • Abdullah Kandil:
“GENÇLER İŞ KURMAKTAN KORKMASINLAR”
/ Röportaj: Erol Yanık-Köksal Durmuş

- 48** • Mehmet Türkmen:
“OLUMSUZLUKLAR KARŞISINDA YILGINLIK GÖSTERMEDİM”
/ Röportaj: Erol Yanık

- Kesitler **51**

İMTİYAZ SAHİBİ

Şalpaزاری Dernekler Federasyonu Adına
Köksal DURMUŞ
koksaldurmus1973@hotmail.com
gsm: 0532 5277012

***
GENEL YAYIN YÖNETMENİ ve YAZI İŞLERİ MD.

Hakkı BAYRAKTAR
bayraktar@hakikat.net bayraktarhakikat@gmail.com
gsm. 0532 467 43 79

***
GENEL KOORDİNATÖR

Erol YANIK
erolbaskan61@hotmail.com
gsm: 0533 514 83 50

***
EDİTÖR

Erol Yanık, Semih Durmuş, Mahmut Yılmaz

***
GÖRSEL YÖNETMEN : Cemile Köse

***
HUKUK DANIŞMANI : Av. Ercüment ÇÖMEZ

AĞASAR
Kültür Araştırma Dergisi

Yıl: 6 Sayı: 8 (Mayıs 2013)

***
ISSN : 1308-4143

***
Kirazlıtepe Mh.
Bakkal Arkası sk. No: 4
Üsküdar - İstanbul
tlf. & faks:
(0216) 422 89 00
***

www.salfed.com

YAYIN KURULU

Hakkı BAYRAKTAR, Erol YANIK,
Hasan KÖSE, Abdullah GÜLAY,
Harun ÖZDEMİR, Baki KALAY, Hasan KESKİN,
Kamil BAYRAKTAR

***

Tasarım / Mizanpaj / Tashih-Redaksiyon

ALEMDAR

***

Grafik Uygulama: Ubeyd

***

Aktüel Foto : Turan Uzun

***

Reklam -Halkla İlişkiler
Mustafa Erdin, Ali Tulumen,
Ali Erata

***

Baskı

52 • DOĞU KARADENİZ'DE
YAYLACILIK VE
YAYLA ETKİNLİKLERİ
/ Ali Osman Çalık

56 • MİLLÎ OYUNCAĞIMIZ
"KOLÇAK" / Harun Özdemir

58 • UNUTULMAYANLAR

✓ HACI HAFIZ
RIFKI BEKTAŞ / Şenol Bektaş **58**

✓ VEYSEL USTA / Selçuk Usta **58**

• SOYUMUZ (Şiir) **58**
/ Murteza Bayraktar

✓ İBRAHİM YAMAÇ **59**
/ Av. Arslan Yamaç

✓ BİR HİZMET ERİ VE
GÖNÜL DOSTU: OSMAN UZUN **60**

• Kesitler **61**

✓ HASAN ERATA / H. Erata **62**

• Kesitler **63**

64 • ZULÜM GÂZİ TANIMADI
/ Kamil Bayraktar

67 • ALİ ŞÜKRÜ BEY
/ Hasan Yılmaz

68 • ALPHİN TÜRKİYE'DE
RAKİPSİZ / Sulhi Alpaya İle Rö-
portaj: H. Özdemir

70 • BEYNE
ZARAR VEREN ŞEYLER
/ Prof. Dr. Yurdanur Akgün

• KANSER NEDEN
EN ÇOK ŞEKERİ SEVER? **70**
/ Prof. Dr. Ahmet Aydın

• KARBONAT MUCİZESİ **71**
/ Prof. Dr. Ayşe Akın

72 • YENİ EĞİTİM SİSTEMİ
4+4+4 NEDİR?
/ Cengiz Karaman

74

74 • GERÇEK TÜRKLERİN
FAZİLETLERİ VE
BUGÜNKÜ İMAJIMIZ
/ Mustafa Atalar
(Sayıştay 4. Daire Üyesi)

76 • BAŞKANLIK SİSTEMİ VE
TÜRKİYE / Harun Özdemir

52

77 • "İŞİ
EHLİNE VER-
MEK"

78 • SİYASAL
KATILIM AYGITI
SENDİKALAR VE
STK'LAR

Hasan Köse

80 • AİLEDE
MUTLULUK
AİLE İÇİ SAĞLIKLI
İLETİŞİM

Doç. Dr.
Hüseyin Karaman

82 • HAYAT KİTABI
KUR'AN

Hüseyin Demirtaş
(Beykoz Müftüsü)

• Kesitler **85**

86 • HATALARIMIZ,
PIŞMANLIKLARI-
MIZ YA DA
TÖVBENİN
ERDEMİNE
ULAŞABİLMEK
Hakkı Bayraktar

88 • YÜZ YILLIK
YALNIZLIK
BİTTİ

İbrahim Karagül

“ŞALPAZARI’NIN SORUNLARI PANELİ”NDE ÖNEMLİ TESBİTLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Şalpazarı Dernekler Federasyonu (ŞalFed) tarafından, 11 Temmuz 2012 Çarşamba günü, Şalpazarı Atatürk İlk-öğretim Okulu’nda düzenlenen “Şalpazarı’nın Ekonomik ve Eğitim Sorunları İle Turizm Potansiyelinin Geliştirilmesi ve Kültürel Hayat” konulu panelde açılış konuşmasını yapan Şalpazarı ŞalFed Başkanı **Köksal Durmuş**, “Şalpazarı Belediye Başkanımız ve Milli Eğitim Müdürümüzün desteğiyle düzenlediğimiz panelimiz, Şalpazarı’mızın bugünlerde yaşadığı sıkıntılar münasebetiyle çok daha önem kazanmıştır.” dedi. Panelde siyasi, bürokrasi, sivil toplum örgütleri, muhtarlar ve esnaflarla bir araya gelerek sıkıntıları ve çözüm yollarını ele aldıklarını ifade eden Durmuş, “Federasyon olarak buradan çıkacak düşüncelere göre her yıl ilçemiz veya ilçemiz dışında paneller düzenleyeceğiz.” dedi.

Karadeniz Konfederasyonu Başkanı **Tahsin Usta** da, “Düzenlenen bu panelin Şalpazarı ilçemize ve bölgemize hayırlı olmasını diliyorum. Şalpazarı’nın sorunları, bölgemizin, Trabzon’umuzun, ülkemizin sorunlarından ayrı değildir. Büyükliman havzasında bulunan Vakfıkebir, Beşikdüzü, Çarşıbaşı, Şalpazarı ve Tonya’daki insanların daha çok dayanışma içerisinde olması gerektiğini düşünüyorum. Buradaki geleneklerimizi İstanbul’da çok güzel yaşatan Şalpaazarlıları kutluyorum.” şeklinde konuştu.

(soldan): Veysel Usta, Doç. Dr. Hüseyin Karaman, Av. Hilmi Türkmen, Hayrettin Özdemir

Geyikli Belediye Başkanı **Muzaffer Türkmen**, Şalpazarı’nda birlik ve beraberliğin derhal tesis edilmesi gerektiğini belirterek, şunları söyledi: “Şalpaazarlılar olarak şenliklerde olan birlikteliğimizi sorunlarımızın çözümünde gösterdiğimiz takdirde aşamayacağımız hiç bir engel yoktur. İnşallah bu toplantılar birlikteliğimize vesile olur. 05 Haziran 2011 tarihinde Sisdağı yaylasını turizm alanı ilan ettirdik. Sisdağı yaylamızın bölgemiz, Trabzonumuz ve Türkiye turizmine katkı sağlayacağı kanaatindeyiz. Sisdağı yaylamızı turizme kazandırmak için herkesin desteğine ihtiyacımız var. Sisdağı yaylamızı herkese, turizme ve yatırımcılara açacağız.”

İlçede en büyük sorunun göç olduğunu dile getiren Şalpazarı Belediye Başkanı **Fehmi Cengiz**, “Bu göç sorununu çözmek lazım. Bizim isteğimiz, yazın ilçemize gelen veya emekli olanların nüfus müdürlüğüne giderek kayıt-

larını Şalpazarı’na aldirmaları ve nüfus artmasını sağlamalarıdır. Türkiye batıdan geliyor, ama Trabzon doğudan geliyor. Büyükliman Bölgesi’nde siyasi olarak ağırlığımız yok.” ifadelelerini kullandı.

Fehmi Cengiz (Şalpazarı Bld. Başkanı)

ŞALPAZARI İKİNCİ MUHACİRLİĞİNİ YAŞADI

Açılış konuşmalarının ardından panele geçildi. Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Dekan Yardımcısı **Doç. Dr. Hüseyin Karaman**’ın yönettiği panelde ilk olarak İlçe Milli Eğitim Müdürü **Hayrettin Özdemir** ilçenin eğitim konusunu masaya yatırdı.

Panelde ikinci olarak söz alan KTÜ Öğretim Görevlisi **Veysel Usta**, Şalpazarı’nın tarihi konusuna değindi. Usta, Şalpazarı’nın ikinci muhacirliğini yaşadığını, Çepnilerin Oğuz Türkmen boyu olduğunu, Ağasar kelimesinin Akhisar nahiyesinden gelme olduğunu ifade etti.

Özetle, “Şalpazarı ilçemizin tek kur-

Köksal Durmuş (ŞalFed Genel Bşk.)

tuluşu eğitim ve turizmdir. Çocuğunuzu mutlaka okutun. Bir yıl Kadırga Otçu Şenlikleri'ne gitmeyin, silah atmayın, arabanızı yenilemeyin ve çocuklarınızın eğitimi için harcayın. Şalpazarlının okumaktan başka hiçbir çözümü yoktur. Şalpazarlı akıllı ve zekidir. Zaman, insanın en önemli sermayesidir. Şenliklerin içi boşaltıldı. Gençlere geleceğimizi sevdirmek için kemeçe şart değildir.” diyen Üsküdar Belediye Başkan Yardımcısı **Av. Hilmi Türkmen** de şunları söyledi:

“Durumumuzu iyi tesbit etmeliyiz. Türkiye’de 800 civarında ilçe vardır. Bunlardan nüfus yoğunluğu en düşük ilçelerden birisiyiz. Merkez nüfus 3000, köylerle birlikte 10.000 kişi. Şalpazarı yine Türkiye ortalamasının üzerinde bir yaşlı nüfusa sahiptir. Bunun nedeni göç veren bir ilçe olmamız.

- Şalpazarı ekonomik anlamda zengin bir ilçe değildir. Geçim derdi ile boğuşan bir ilçeyiz.

- Bölgemizde halkın yaşam standardını yükseltici doğal kaynaklar yoktur.

- İlçemizden çıkmış ciddi işadamı, sanayici, bürokrat vs yoktur. Dolayısıyla kaynaklarımız sınırlıdır.

- Bölgemizin iklimi, coğrafyası gereği mısır, fasulye, lahana ve son zamanlarda fındık üretimi yapılmaktadır. Bu saydığım ürünlerin tamamı üreticilerin günlük ihtiyaçlarına cevap verecek miktarın altındadır.

- Şalpazarı, hayvancılığa müsait bir coğrafya değildir.

- Elde edilen gelirler barınma, sağlık, yakacak için harcanıyor. En az giyinmeye ayırıyoruz.

- Şalpazarılı, gittiği yerlerde sivil toplum örgütleri ile geleneklerini yaşatmaya çalışıyor. Kendisine has şivesi ve özel bayan giyim tarzı vardır. Şalpazarı’nın dili özgündür.

Ben avukatım. İstanbul’daki Sultanhahmet Adliyesi’nde avukatlık stajımı yaptığım sırada, bir evrak imzalatmak için hakimın yanına gittim. Hakim bir dosyaya gömülmüş dosya inceliyordu. Bana bakmadı. Ben durumu izah ettiğimde, kafasını kaldırarak bana, “Şal-

Doç.Dr. Hüseyin Karaman

Av.Hilmi Türkmen

Muzaffer Türkmen

Av.Ercüment Çömez

Harun Özdemir

Hayrettin Özdemir

Veyssel Usta

Tahsin Usta

Muzaffer Bayraktar

Hüsnü Kaya

pazarı’nın hangi köyündensin?” dedi.

- Şalpazarı’nın SBS başarısı %10’un altındadır.

- Şenlikler dışında diğer tüm gelenekler unutulmaya yüz tutmuştur. İmece, sabahlama ortadan kalkmıştır.

Şalpazarı denince eğlence, otçu, şenlik akla gelmektedir. Biz bütün sorunlarımızı çözdük de sıra eğlenceye mi geldi?..

Artık durum öyle bir hal aldı ki, Şalpazarı için şöyle bir rivayet bile vardır:

Şalpazarlı cenazeyi tekire bırakmış, şenliği yapmış sonra gelip cenazeyi defnetmiş...

Geleneklerimizin sadece şenlik, horon, otçudan ibaret olmadığını dosta düşmana göstermeliyiz.

Akıllı insan ihtiyaçlarını, öncelikle-rini tespit eder ona göre davranır.

Zaman insanın en önemli sermaye-sidir.

Şalpazarı'ndaki huyumuzu İstanbul taşımışız.

Gelecek adına bir planımız yok. Ama en önemli yatırım geleceğe yatırımdır.

ŞALPAZARI'NI BEKLEYEN TEHDİTLER

- 1- Önceden kanaat önderleri, cemaat liderleri vardı. Bunlar yok oldu. Her köyün bir ileri geleni vardı.
- 2- Şalpazarı'nın Coğrafi özelliği bir tehdittir. Ulaşım zordur.
- 3- Tarım ve hayvancılığa uygun bir arazimiz yoktur.
- 4- Geleneklerimize olan bağlılığımız adına -ne yazık ki- içi boş ve günü kurtarma adına yapılan şenliklere yönelmek bir tehdittir. Şenliklerin tek tip ve gelenekten uzak, günü gün etme mantığı ile yapılması bir tehdittir.

FİRSATLARIMIZ

- 1- Yetenekli ve zeki çocuklarımız var onlara sahip çıkmalıyız.
- 2- Geleneklerine bağlı bir toplum olmamız, kendine özgü şivemizin ve simamızın olması bir fırsattır. Şive ve sima olarak farklıyız.
- 3- Turizm potansiyeli Şalpazarı için bir fırsattır.
- 4- Zengin bir örf ve adete sahip olmamız bir fırsattır.
- 5- İstanbul'daki derneklerimiz bir fırsattır.
- 6- Trabzon'un büyükşehir olması bir fırsattır. Büyükşehir olunca bu bölgelere olan hizmet artacaktır.

NE YAPMALI?

- Enerji ve zaman harcayacağımız iki husus var. Birincisi eğitim, diğeri turizmdir. Üçüncü bir seçeneğimiz yoktur. Biz Şalpazarlılar olarak sermayemiz eğitimidir. Size adeta yalvarıyorum; çoluk çocuğunuza sahip çıkın ve

Paneli izleyenlerden bir kesit

Panele katılan protokolden toplu bir kesit

çoluk çocuğunuzu okutun. Dişinizden tırnağınızdan artırın, çocuğunuzu okutun. Şal- pazarı'nın okumaktan başka çıkışı yoktur. Eğitim fakirin sermayesi, zenginin faizidir.

(Eğitim ve sosyal imkanlarını sağlayamadığımız zaman yüksek okul zor görünüyor.)

- Kamu imkanlarını da kullanmak suretiyle turizme yönelmeli. Turizm alanlarını kullanmalıyız.

- Acısu revize edilmeli. Sisdağı turizm potansiyeli olan bir bölge. Bu değerlendirilmeli. Kadırgamızın ulaşımını kolaylaştırmalıyız.

- Sisdağı bölgesinin alt yapı sorunları çözülmeli."

Paneli izleyenlerden **Yavuz Karan** (CHP Trabzon İl Bşk.), **Metin Günay** (Ak Parti İlçe Bşk.), **Ünal Özen** (CHP İlçe Bşk.), **Hasan Karabayır** (MHP İlçe Bşk.), **Hüsnü Kaya** (İl Genel Meclisi Üyesi), **Murat Yılmaz** (İl Genel Meclisi Üyesi), **Harun Özdemir** (ŞalFed

Eski Bşk.), **Muzaffer Bayraktar** (ŞalFed Eski Bşk.), **Abdullah Gülay** (SisDer Bşk.), söz alarak, Şalpazarı'nın sorunlarıyla ilgili görüşlerini belirttiler.

Hüsnü Kaya; "Üç yıl önce Telekom gitti. Adliye ilçenin vazgeçilmez olanlarındandı; kapandı. Hastanemiz kapandı. Arkasından Seçim Kurulu, İcra Dairesi gitti, noter gitti. Siyasi partilerden istifa edelim. Partilerden kayıtlarımızı sildirelim. Kazanımlarımızı geri vermemeliyiz." dedi.

Abdullah Gülay, "Şalpazarı'nın, özellikle Sisdağı'nın sorunlarıyla ilgili olarak Bakan **Erdoğan Bayraktar**'a özel bir dosya sundum. Taktirle karşıladı. Gereğini yapacağını umuyorum." dedi.□

Haber / Derleme:

Av. Ercüment Çömez

Kaynaklar: <http://www.haberler.com>,
<http://www.beyazgazete.com>

Foto.: Turan Uzun

AĞASAR'DAN TEMMUZ KESİTLERİ (2012)

Bakan Erdoğan Bayraktar, Sıldağı Şenliği'nde

Mustafa Kara(Üsk.Bld.Bşk.), Dr.Şadi Yazıcı(Tuzla Bld.Bşk.) Ahmet Çabu(Tuzla Bld.Bşk.Yrd.) ve Köksal Durmuş(ŞalFed Gn.Bşk.), Sıldağı Şenliği'ni izlerken

Kadırga

Göllüalan

Alaca

Karakasrak

Yeni Şlp. Gazetesi Bürosu açılışı Kaymakam Alaattin Aktas'ı ziyaret

AK Parti Şlp. İlçe Mrkz. ziyareti Şlp. Bld.Bşk. Fehmi Cengiz'i ziyaret

İSTANBUL AĞASAR OTÇUSU HER ZAMANKİ GİBİ MUHTEŞEMDİ!..

Şalpazarı Dernekler Birliği'nin 1995 yılında kuruluşundan bu yana, her yıl geleneksel olarak haziran ayında düzenlenen İstanbul Ağasar Otçu Şenliği'nin on yedincisi, 7 - 8 - 9 Haziran 2012'de -**Erol Yanık** sunuculuğunda Kurtköy'de yapıldı.

Şalpazarı insanının en belirgin özelliklerinden birisi de, gittikleri, yerleştikleri yerlere kültürlerini de beraber taşımalarıdır. Kültürlerinin en belirgin olanı ise yayla şenliğidir. Ağasar'da bunun adı "otçu"dur. Bu şenliğin en canlı örneğini, İstanbul gibi bir metropolde, binlerce insanın katılımıyla muhteşem bir şekilde yapıyorlar.

Geçtiğimiz yıl da, -artık adresi kesin olan Pendik Kurtköy'de- 17.sini organize eden ŞalFed, katılımda tarihi rekor kırdı. İstanbul'da bu yıl yapılan otçu şenliklerine, sanatçı, bürokrat, en önemlisi de halkın katılımı en üst seviyede idi.

Başta, her zaman yanımızda olan Üsküdar Belediye Başkanı **Mustafa Kara**, Kartal Belediye Bşk. **Dr. Altınöz Ok**, Üsküdar Bld. Bşk. Yrd. Av. **Hilmi Türkmen**, Tuzla Bld. Bşk. Yrd. **Ahmet Çabuk**, Şişli Bld. Bşk. Yrd. **Tayfun Kahyaoğlu**, Karadeniz Konfederasyon Bşk. **Tahsin Usta**, İst. milletvekili **Mehmet Domaç** ve birçok çevre il ve ilçe dernek başkanları protokolümüze renk kattılar.

Çamlıca, Doğancı, Dorukkiriş, Sayvançatak derneklerinin kız halk oyunları ekipleri; Ağasarlılar (Şifa Mh.) Derneği'nin kız halk oyunu ve aynı derneğin "Ağasar Torunları"

Ağasarlılar Der. Kız Halk Oyunları Ekibi ve kemençe sanatçısı Salih Muhcu

erkek ekipleri, gösterileriyle gecemizi renklendirdiler.

ŞalFed olarak 17. Otçu Şenliğimizde bir ilke daha imza atarak, Ağasarlı sanatçılarımızın tamamına yakını davet ettik. Müsait olanlar katıldılar. İlk defa cumartesi akşamı halk konseri verdik. Programımız, katılan halktan büyük alkış ve beğeni aldı.

Ağasarlılar Der. Erkek Halk Oyunları Ekibi

İnşallah bu yıl da yapacağımız Otçu şenliğimizden de, sizlerin destek ve yardımlarıyla, yüzümüzün akıyla başarılı bir şekilde çıkarak, yöre kültürümüzün tanıtımına katkı sağlamış oluruz.

En önemlisi de, birlik beraberlik içerisinde, kol kola omuz omuza horonlar oynayarak, İstanbul çimenlerine halı dokur gibi bu güzide kültürümüzü ilmek ilmek dokuruz. □ **Haber:** Erol Yanık

Birlik-beraberlik ve coşku anlarından kesitler

"Ağasar Torunları"

İstanbul Ağasar Otcusu'na katılan protokolden toplu bir kesit

Köksal Durmuş (ŞalFed Gn. Bşk.)

Mehmet Domaç (İst. milletvekili)

Av. Hilmi Türkmen (Üsk.Bld.Bşk.Yard.)

Dr. Altınöz Ok (Kartal Belediye Bşk.)

*Protokol çadırından bir görüntü
(Sohbet ve özel bir eğlence anı)*

*Tayfun Kahyaoğlu (ortada)
Şişli Bld. Bşk. Yrd.*

*Dergimizin Gn.Yay. Yönet.Hakkı Bayraktar'a
Ağasar kültürüne hizmet plaketi verilirken*

Cesarettin Yamaç(Cesi)

Çayan Hüseyin

Ağasarlı Zehra

Necati Muhcu ve Atilla

Umut Ayvaz

Muhammet Sarı, Muhammet Cinkaya, Atilla

Davulcu Muzaffer Meydan ve Zurn. Selçuk Saygılı

Murat Kumaş

Aydın Güner

Nafi Öner

Rüştü Çavuş

Fotoğraflar: Turan Uzun

ŞALFED DAYANIŞMA GECESİ

Geceye katılan dernek başkanlarımız ve bazı yönetim kurulu üyelerimiz

3 Kasım 2012 tarihinde İstanbul Çekmeköy Saklıbahçe tesislerinde yoğun bir katılımı ile icra edilen geleneksel yemekli gecemiz, muhteşemdi.

Gecemize, halkımızın ve protokolün büyük ilgi göstermesi neticesinde salon hınca hınç doldu.

Sunuculuğunu **Erol Yanık**'ın yaptığı geceye CHP İstanbul milletvekili **M. Akif Hamzaçebi**, Sancaktepe Belediye Başkanı **İsmail Erdem**, Üsküdar Bld. Baş.yrd. **Av. Hilmi Türkmen**

men, Trabzonspor'un efsane futbolcularından **Hami Mandıralı**, Şalpazarı Bld. eski bşk. **Mehmet Muhcu**, Şalpazarı AK Parti İlçe Bşk. **Metin Günay**, Şalpazarıspor Bşk. **Ahmet Karaçoban**, Meltem TV Spor Müdürü ve program yapımcısı **Mustafa Kahraman**, Karadeniz Konfederasyonu (KARKON) Bşk. **Tahsin Usta**, Trabzon Federasyonu Bşk. **Dr. Haydar Dulkadiroğlu**, Kadırga Derneği Başkanı **Mahmut Uzun**, ŞalFed'e bağlı dernek başkanları ve yöneticileri, komşu ilçe dernek başkanları ve basınımızın güzide mensupları katıldı.

Koordinatörlüğünü ŞalFed Genel Başkanı **Köksal Durmuş**'un yaptığı gecemize sponsor olarak **İsmet Çakmak**, **Osman Kılıçaslan**, **Halim Yeşilaraz** katkıda bulundular.

Protokol konuşmalarında ilk söz alan ŞalFed Başkanı **Köksal Durmuş**, federasyon faaliyetlerini anlatırken; "Şalpazarı için bugüne kadar sivil toplum kuruluşu olarak gücümüzün yettiği sözümüzün geçtiği her platformda elimizden gelenin fazlasını yaptığımıza inanıyoruz. Federas-

Köksal Durmuş (ŞalFed Genel Başkanı). Dayanışma Gecesinde konuşmasını yaparken

yonumuza, yöremize, bölgemize katkıda bulunan bürokratlarımıza, siyasetçilerimize, işadamlarımıza, sanatçılarımıza, basınımıza, özellikle federasyonumuza bağlı derneklerimize ve desteğini esirgemeyen hemşehrilerimize teşekkür ederim." dedi.

Sancaktepe Belediye Başkanı **İsmail Erdem**; "Geceye katıldığım için dolayı çok mutlu oldum. Sancaktepe'de siz Şalpazarlıların güzel işlere imza attığınıza yakinen şahit oldum. Bu güzide geceyi tertipleyen başta fe-

Üsküdar Bld. Bşk. yrd. **Av. Hilmi Türkmen**, efsane futbolcu **Hami Mandıralı**'ya (sağ başta), gecenin anısına 10 numara TS forması hediye etti. (ortada: Meltem Tv Spor Md. **Mustafa Kahraman**)

derasyon başkanı Sayın **Köksal Durmuş** nezdinde federasyona bağlı derneklere, salondaki protokole teşekkür eder saygılarımı sunarım.” diyerek konuşmasını bitirdi.

CHP Grup Başkanvekili **M Akif Hamzaçebi** ise konuşmasında şöyle dedi: “Her ne kadar İstanbul milletvekili olsam da, ben her zaman Trabzonlu kimliğimle onur duymuşumdur. Bu muhteşem geceye davet edildiğim için federasyon başkanımıza teşekkür eder, birlik ve beraberliğimizin her zaman bu salondaki örneği gibi devam etmesini sizlerden bekler, katılımlarınızdan dolayı siz saygıdeğer Trabzonlu, Şalpazarlı hemşehrilerime sevgi ve saygılarımı sunarım. Gece-niz kutlu olsun”.

Geceye ayrı bir atmosfer katan Trabzonspor’un efsane futbolcusu **Hami Mandıralı** yaptığı konuşmasında şunları söyledi: “İlk defa böyle coşkulu kalabalık olarak Trabzonlular bir arada görmekten ve böyle bir geceye katılmaktan onur duydum. Trabzonumuza, özellikle Trabzonsporumuza sahip çıkmalıyız. Şalpazarlıların Trabzon’da kültür olarak ayrı bir yerleri olduğunu biliyorum. Bu güzide kültürümüzü en güzel şekilde yaşatmaya devam ettirdiğiniz için sizleri kutluyorum. Geceye katılan herkese sevgi ve saygılarımı sunuyorum”.

Üsküdar Bld. Bşk.yrd. **Av.Hilmi Türkmen**, nezih konuşmasında şunları söyledi: “Bu akşam hakikaten bir Şalpazarlı olarak, bu katılımdan, güzel organizeden ziyadesiyle memnun oldum. Başta ŞalFed Genel Başkanı Sayın **Köksal Durmuş** Bey’e ve nezdindeki dernek başkanlarına teşekkür ederim. Şalpazarlılar olarak, bu akşam burada görmüş olduğum birlik ve beraberliğimizi her platformda idame ettirmeliyiz. Trabzonsporlu efsane futbolcu Hami Mandıralı kardeşimin gecemize teşrifleri beni ziyadesiyle memnun kıldı. Hal böyle olunca, konuşmamı Trabzonspor üzerine yoğun-

M.Akif Hamzaçebi (İstanbul Milletvekili ve CHP Gurup Başkanvekili)

İsmail Erdem (Sancaktepe Belediye Başkanı)

Efsane futbolcu Hami Mandıralı, plaketi, Av.Hilmi Türkmen'in elinden aldı.

Meltem Tv Spor Md. Mustafa Kahraman, plaketi, Köksal Durmuş'un elinden aldı.

İşadamı İsmet Çakmak'a, Av.Hilmi Türkmen plaketi verirken

Mali müşavir Osman Kılıçaslan'a, Hami Mandıralı plaketi verirken

ŞalFed sabık bşk. M. Bayraktar'a, ŞalFed kurucu Bşk. Harun Özdemir plaketi verirken

Kadırga Der. Bşk.yrd. Halim Yeşilaraz'a, Mustafa Kahraman plaketi verirken

Hami Mandıralı'nın da ifade ettiği gibi her şeyimiz. Onun için Trabzonsporumuza iyi günde kötü günde sahip çıkmak biz Trabzonluların aslı görevi olmalı. Tabiki Trabzonsporumuz idare

rek Trabzonsporumuza fayda sağlayacak futbolcuları klübümüze kazandırmaları lazımdır. Bunun Türkçesi, kendi öz varlıklarımıza değer vermekten geçer. Nice Trabzonlu kâbili-

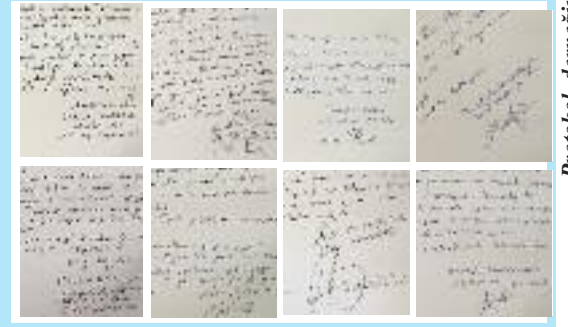
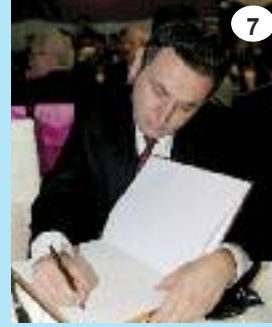
yetli gençlerimiz mevcut iken, yabancılardan medet ummak doğru değildir. Dolayısıyla özet olarak şunu ifade etmek isterim: Bize bizden fayda vardır.

Bir kez daha bu güzide topluluğun oluşmasında emek sarfedenleri, teşrif eden protokolü, saygıdeğer hanımefendiler ve beyefendileri tebrik ve takdir eder en kalbî şükranlarımı sunarken gecemizin hayırlı uğurlu olmasını diler, sevgi ve saygılarımı sunarım”.

Protokol konuşmalarından sonra, katkıda bulunanlara, Trabzon’a ve Ağasar’a hizmete öne çıkanlara gecenin anısına plaketleri takdim edildi.

Geceye katılan yöresel sanatçılar şunlardı: **Bizim Gönül, Çayan Hüseyin, Yavuz Tonyalı, Muhammet Sarı, Aydın Güner, Umud Ayvaz.** Çamlıca, Doğancı, Dorukkiriş derneklerinin Kız Halk Oyunları ekipleri de, davetlilere İstanbul’da, otantik özelliğini aratmayacak mini bir otçu şenliği yaşattılar. □

(Haber: Erol Yanık)

1:M. Akif Hamzaçebi 2: Av.Hilmi Türkmen 3: İsmail Erdem 4: Dr. Haydar Dulakadiroğlu 5:Tahsin Usta 6: Hami Mandıralı 7:Mustafa Kahraman 8:Abdullah Gülay 9:Metin Günay

Fotoğraflar: Turan Uzun

Geceye katılanlardan bir kesit

Kız halk oyunları gösterisi

Çayan Hüseyin

Aydın Güner

Yavuz Tonyalı-U. Ayvaz

Muhammet Sarı

Bizim Gönül

Geceye katılan sanatçılarımız

ŞALFED'DEN BİR İLK

ŞEHİTLERİMİZ VE TÜM GEÇMİŞLERİMİZ İÇİN

MEVLİD

Kuruluşumuzun ana gayelerinden olan maneviyatımıza sahip çıkmak, geçmişlerimizi yad etmek düşüncesiyle 2012 Ramazan ayı Kadir gecesinde Üsküdar Kirazlıtepe Merkez Camisi'nde federasyonumuz olarak, geçmişlerimiz ve şehitlerimiz için mevlidi şerif programı icra edilmiştir.

Değerli hafız ve hatiplerin katıldığı programa halkımız büyük ilgi göstererek, federasyon yönetimize teşekkür etmişlerdir.

Bu vesileyle bir kez daha geçmişlerimizi rahmetle ve şükranla anıyoruz. □

Foto.: Turan Uzun

ŞALPAZARI ADLİYESİ'NİN KALDIRILMASINA

ŞALFED TEPKİSİ...

TRABZON ŞALPAZARI DENKAZERLER FEDERASYONU

Yazın: 10.06.2012
Tarih: 10.06.2012
KARAR: 10.06.2012

KARAR: 10.06.2012

Trabzon Şalpaazarı Denkazere Federasyonu, İstanbul ve çevre ilerde bulunan 11 Trabzon Şalpaazarı ile maneviyatımıza sahip çıkmak, geçmişlerimizi yad etmek düşüncesiyle 2012 Ramazan ayı Kadir gecesinde Üsküdar Kirazlıtepe Merkez Camisi'nde federasyonumuz olarak, geçmişlerimiz ve şehitlerimiz için mevlidi şerif programı icra edilmiştir.

Değerli hafız ve hatiplerin katıldığı programa halkımız büyük ilgi göstererek, federasyon yönetimize teşekkür etmişlerdir.

Bu vesileyle bir kez daha geçmişlerimizi rahmetle ve şükranla anıyoruz. □

ŞALFED

TRABZON ŞALPAZARI DENKAZERLER FEDERASYONU

Yazın: 10.06.2012
Tarih: 10.06.2012
KARAR: 10.06.2012

KARAR: 10.06.2012

Trabzon Şalpaazarı Denkazere Federasyonu, İstanbul ve çevre ilerde bulunan 11 Trabzon Şalpaazarı ile maneviyatımıza sahip çıkmak, geçmişlerimizi yad etmek düşüncesiyle 2012 Ramazan ayı Kadir gecesinde Üsküdar Kirazlıtepe Merkez Camisi'nde federasyonumuz olarak, geçmişlerimiz ve şehitlerimiz için mevlidi şerif programı icra edilmiştir.

Değerli hafız ve hatiplerin katıldığı programa halkımız büyük ilgi göstererek, federasyon yönetimize teşekkür etmişlerdir.

Bu vesileyle bir kez daha geçmişlerimizi rahmetle ve şükranla anıyoruz. □

ŞALFED

TRABZON ŞALPAZARI DENKAZERLER FEDERASYONU

Yazın: 10.06.2012
Tarih: 10.06.2012
KARAR: 10.06.2012

KARAR: 10.06.2012

Trabzon Şalpaazarı Denkazere Federasyonu, İstanbul ve çevre ilerde bulunan 11 Trabzon Şalpaazarı ile maneviyatımıza sahip çıkmak, geçmişlerimizi yad etmek düşüncesiyle 2012 Ramazan ayı Kadir gecesinde Üsküdar Kirazlıtepe Merkez Camisi'nde federasyonumuz olarak, geçmişlerimiz ve şehitlerimiz için mevlidi şerif programı icra edilmiştir.

Değerli hafız ve hatiplerin katıldığı programa halkımız büyük ilgi göstererek, federasyon yönetimize teşekkür etmişlerdir.

Bu vesileyle bir kez daha geçmişlerimizi rahmetle ve şükranla anıyoruz. □

ŞALFED

TUZLA BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI

AHMET ÇABUK:

Bir Trabzonlu olarak, bir Ağasarlı olarak, bulunduğumuz her yerde güzel insan, güzel idareci, güzel öğretmen, güzel komşu, güzel baba dedirtmenin peşinde olmamız lazım. Hemşerilerimizden birinci beklentim bu. İkincisi birleştirici olmamız lazım; ayrıştırıcı değil.

Röportaj: Erol Yanık

“AĞASARLI KENDİSİNİ FARK ETTİRMELİ...”

YANIK - Sayın Başkanım; dergimiz okuyucularına kendinizi tanıtır mısınız? Ahmet Çabuk kısaca kimdir?

ÇABUK - Ahmet Çabuk, 22.03.1974 yılında Trabzon Şalpazarı ilçesi Simenli köyünde doğmuş birisi. İlkokulu köyümde okudum. Sütçınar Kuran Kursu'nda üç yıl okuyarak hafızlığımı tamamladım. Ondan sonraki süreçte Rize İmam Hatip Lisesi, Vakıfkebir İmam Hatip Lisesi, arkasından da Pendik İmam Hatip Lisesi'nde son İmam Hatip tahsilimizi tamamladık. Daha sonra İlahiyat Meslek Yüksek Okulunu, arkasından da İşletme Fakültesi'ni bitirdim.

YANIK - Yaklaşık iki dönemdir Tuz-la Belediye Başkan Yardımcılığını yapıyorsunuz. İstanbul'un güzel ilçelerinden birisi olan Tuz-la'yı sosyal, kültürel, ekonomik ve coğrafi olarak okuyucularımıza nasıl tanıtabilir/anlatabilirsiniz?

ÇABUK - Tuzla ilçemiz, yaklaşık 200 bin nüfuslu bir ilçemiz. Ekonomik yönüne bakıldığı zaman, birçok sanayi kuruluşunun, organize sanayi bölgelerinin olduğu bir ilçemiz. Onun dışında hiçbir ilçede bulunmayan belki de ilde bulunmayan on bir üniversitesiyle birlikte, eğitime ayrı bir katma değeri olan kenttir Tuzla-mız. Yine tersaneleriyle birlikte meşhur olan bir ilçemizdir. Sahiliyle özellikle katma değeri olan bir ilçemizdir. Her yönüyle çoğu ilçede olmayıp da çok farklı katma değeri olan, farklı yönleri olan şirin, sakin ve güzel bir ilçede yaşıyoruz. İlçemizde ayrıca bir kaplıca bölümü de mevcut. Ama aslolan burada, ilçe olarak bir sanayi bölgesi ve eğitim kenti olması. Denizi güzel, köftesi güzel, balığı güzel; her şeyden öte, şu anda yeni projemiz, önümüzdeki yıl adından çok söz ettirecek olan, on büyük proje-

mizden bir tanesi de Marina Projesi. Marina'nın yanında oluşturulacak olan alış veriş merkezi. Böyle bir yeni projemiz var. Tuzla inşallah bu proje ile adından çok farklı söz ettirecek bir hale gelecek.

YANIK - Sayın Başkanım; Tuz-la'nın her şeyi güzel; insanları ayrı bir güzel. Bu hususta düşünceleriniz nelerdir?

ÇABUK - Tuzlamızda çok farklı birliklik var. Şu anda Türkiye'de 81 ilimiz var. Tuzla 82. ilimiz. ..Çünkü Tuzla'nın kuruluşunda Selanik-Dramalılardan var. Tuzla'nın merkezinde buralardan gelen insanlarımız var. Tuzla'da her ilden gelen insanlarımız var. Balkanlardan gelen dostlarımız insanlarımız da var. Tuzla adeta Türkiye'nin ve Balkanların bir özeti gibi.

YANIK - Sayın Başkanım; sizin gibi değerli hemşehrilerimizi bu mertebelerde görmek, bir Ağasarlı olarak bizler için iftihar vesilesi. Ağasar dergimiz için röportaj yaptığınıza göre, biraz da derneklerimiz ve fe-

derasyonumuz hakkında konuşalım. Bu konuda -olumlu veya eleştirel- fikirleriniz, tavsiyeleriniz nelerdir?

ÇABUK - Federasyon olarak İstanbul gibi metropol bir şehirde dernekleri bir araya getirmek, dernekleri birlik halinde böyle bir arada tutabilmek önemli bir iş. Bu açıdan federasyonumuza gerçekten büyük görevler düşüyor. Bir kişinin bir iş yapması var, bir de 17 derneğin bir araya gelip de İstanbul gibi metropolde gövde gösterisi yapması var. Federasyonumuzu ben bu manada tebrik ediyorum.

Derneklere gelince; İstanbul'da ve Kocaeli'de de bizim üyemiz olan derneklerimiz var; büyük şehirlerde derneklerin bu şekilde ayakta tutulabilmesi önemli bir sosyal etkinlik ve büyük bir sosyal faaliyet. Hemşehrilerimizin bu manada dernekleşmesi çok önemli. Bizim derneğimizden federasyonumuzdan anlaşılan; Trabzon Ağasar bölgesinde en güzel yönlerinden bir tanesi de, cenazede bir araya geliyoruz; düğünlerimiz çok güzel oluyor; horonumuz, eğlencemiz o da harika; kemeçemiz harika! Bunların hepsini yapmamız lazım ama İstanbul gibi bir yerde örf ve adetlerimizi, gelenekimizi kaybetmeme adına da derneklerimize çok iş düşüyor. Bunlardan İstanbul'da beni üzenlerden bir tanesi de şu:

Ağasarlıları, horonu iyi oynayan biri olarak tanıtmamak lazım. Eğlenceyi çok güzel yapan bir millet olarak tanıtmamak lazım. Ağasarlı olan insan, Trabzonlu olan insanlar her yönüyle birlikte; yeri geldiğinde eğlencesini de yapmalı ama bir o kadar da eğitimiyle, duruşuyla, davranışıyla, iş adamıyla bulunduğu yerde Ağasarlı kendisini fark ettirmesi lazım. Fark ettirmediği müddetçe o döngünün içe-

Ağasarlı olan insan, her yönüyle birlikte; yeri geldiğinde eğlencesini de yapmalı ama bir o kadar da eğitimiyle, duruşuyla, davranışıyla, iş adamıyla bulunduğu yerde Ağasarlı kendisini fark ettirmesi lazım. Fark ettirmediği müddetçe o döngünün içerisinde kaybolur gideriz. İşte bu açıdan hem dernekte hem de federasyonda görev yapan arkadaşlarımızın sorumluluğu bir hayli fazla. Çünkü çocuklarımızı, artık bir yaştan sonra kaybediyoruz...

risinde kaybolur gideriz. İşte bu açıdan hem dernekte hem de federasyonda görev yapan arkadaşlarımızın sorumluluğu bir hayli fazla. Çünkü çocuklarımızı, artık bir yaştan sonra kaybediyoruz. Ondan sonra o çocuklarımızın hâkimiyeti tamamen sokağa ve televizyona geçiyor. Ondan sonra bizim Ağasar'dan çıkış halimize bir bakın. İnsanlara ben şunu öneriyorum: Ağasar'dan çıkarken ilk aile yapısı fotoğraflarına bir baksınlar, bir de on yıl sonraki İstanbul'daki olan fotoğraflarına bir baksınlar. İki fotoğrafı karşılaştırdığımız zaman hem dininde, hem giyiminde, hem de o zamanki hassasiyeti, manevi hassasiyeti toplumsal noktadaki hassasiyetinde değişiklikler varsa, o zaman Ağasarlı hemşehrilerim kendisini bir gözden geçirmesi lazım. Şu anda İstanbul'da, önceden bizimle alakalı bir Ağasarlı deyince ve bir Trabzonlu deyince, biz de stajyer görev yaptığımız için bizi hemen ararlardı. "Şalpazarlı birisi, efendim emniyete düşmüş, bir sıkıntısı var. Ne sıkıntısı var dediğimiz zaman, bizim çok tasvip edemeyecek olduğumuz tarzdan maalesef sıkıntılara düşen hemşehrilerimiz oluyor. Bu da bizi bu makamlarda olan birisi olarak, bu makamlarda olmasak dahi, bir Ağasarlı olarak ziyadesiyle üzüyor.

Bu açıdan dernekler, görevlerini sadece horonda, eğlencede göstermeli; -onları da yapacağız o bizim özümüzde var ama- asıl yapmamız gereken işlerden bir tanesi de tüm hemşehrilerimizi iyi bir şekilde eğitmemiz lazım. Çoluk çocuğumuzu bu şekilde teşvik etmemiz lazım. Ağasar'dan her kaliteden insan yetiştirmemiz lazım. Ağasarlı adamın komşuları var ise; o komşuları Ağasarlıdan bir komşu olarak, bir baba olarak, bir abi olarak, bir teyze olarak, bir iş arkadaşı olarak "Ağasarlı mı bu adam, güvenilir adam..." dedirtmemiz lazım. Bunun alt yapısını hazırlamak, tamamen derneklere ve federasyona, siyaseten de bizlere düşüyor.

YANIK - Tuzlada bir hayli Ağasarlı hemşehrilerimiz ikamet etmekte. Tabi ki bunların sizlerden talepleri oluyor. Hangi konularda sizleri ziyaret ediyorlar, neler talep ediyorlar?

ÇABUK - En çok gelen talepler iş konusunda. Bu da biz siyasetçilerin en büyük sıkıntısı. İstanbul gibi bir yerde Belediye Başkan Yardımcısı hemşerimiz var, gidelim kapısını çalalım; nasıl olsa bize iş bulur diye geliyor-

Türkiye'de aslında iş sorunu yok; ama iş beğenmemenin getirdiği tembellik sorunu var. Mümkün mertebe hiçbir insana kayıtsız kalmıyoruz. Hemşehrilerimize ise hiç kayıtsız kalmıyoruz. Ama maalesef toplumda şu var: "Mum dibine ışık vermez." Hiç kimseye, kendi yakınına dahi yaranamazsın, mantığı var. Bu konularda bizi de en çok eleştiren, kendi hemşehrilerimizdir. Mümkün olanın dışına çıkmak durumumuz yoktur.

lar. Ama hemşehrilerimiz şunu unutuyorlar: 200 bin nüfuslu bir yerdeyiz. Bizim buradaki Ağasarlı ve Trabzonlu sayısı -oranlara bakıldığı zaman- az.

Biz sadece Trabzonluların belediyesi değil tüm buradaki illerin belediyesi olmak durumundayız. Bu açıdan bazen hemşehrilerimizden bize küsenler, darılanlar da oluyor. Ama bizi en çok sıkıştırdıkları konuların başında iş geliyor. Onun dışında derneklerin talepleri, gecelerinde, önemli günlerinde, camilerine, okullarına kurslarına, hastalarına yardım istiyorlar. İş buluyorsun, bu sefer de iş beğenmeme söz konusu oluyor. İnsanlara Belediye içerisinde olmasa bile dışardan da yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Türkiye'de aslında iş sorunu yok; ama iş beğenmemenin getirdiği tembellik sorunu var. Mümkün mertebe hiçbir insana kayıtsız kalmıyoruz. Hemşehrilerimize ise hiç kayıtsız kalmıyoruz. Ama maalesef toplumda şu var: "Mum dibine ışık vermez." Hiç kimseye, kendi yakınına dahi yaranamazsın, mantığı var. Bu konularda bizi de en çok eleştiren, kendi hemşehrilerimizdir. Mümkün olanın dışına çıkmak

durumumuz yoktur.

YANIK - O zaman bizler, hemşeriler olarak düşünmemiz lazım; siz burada Şalpazarlı Belediye Başkanı değilsiniz; 200 bin nüfuslu Tuzla Belediye Başkan Yardımcısısınız. Bu açıdan herkese eşit davranma zorunluluğunuz var. Maalesef bunu unutuyor hemşehrilerimiz...

ÇABUK - Bu noktada biz Trabzonlu bir eleman alsam, dikkat çekiyor; ama başka ilden alsam o göze batmıyor. Bizim hemşehrilerimizin bu tarz makamlarda olan insanlara yardımcı olması lazım. Anlayış göstermesi lazım. İlk önce onların bizlere sahip çıkması lazım. Tabiri caizse, ilk önce kendi hemşerisi kendi adamını adam yerine koyması lazım ki diğer taraftan insanlardan da o insan saygı beklesin. En önemli sıkıntı, şu anda en büyük eleştirilerden bir tanesi de, maalesef adamın işini yapamamışsan, işe girememişse; kendi etrafında hemen bunu olumsuz olarak yaymaya başlıyor. Bu da bizi üzüyor ama bu makamlar yeri geldiği zaman üzülmeye makamı. Ancak bir konuda vicdanımız rahatsa, diğerlerinin dedikodusu bizi çok fazla da ilgilendirmiyor. Biz Allah'a hesabımızı yeter ki doğru verelim.

YANIK - Malumunuz 2014'te bir genel yerel seçim olacak. Ahmet Çabuk başkanının seçimlerle ilgili görüşleri nelerdir?

ÇABUK - Özetlemek gerekirse; ben Ak Parti Tuzla Teşkilatı kurucularındanım. İlçe Yönetim Kurulu üyeliğimiz var. İlçe Başkan Yardımcılığıımız var. 2004 yılında meclis üyeliğimiz var. Meclis üyeliğinden geçen dönemde Başkan Yardımcılığıımız var. Şu anda tekrar Başkan Yardımcısı ve büyükşehir meclis üyesiyim. Bugüne kadar hiçbir noktada ben kendimle alakalı, özellikle ben şunu olayım ben bunu olayım diye herhangi bir talep içerisine girmedim.

Önümüzdeki yıl -belirttiğiniz gibi- 2014 Mart ayında yerel seçimler var. Benim şu andaki düşüncem şu: Biz

belediye başkanımızla çalışıyoruz. Belediye başkanımız burada bize bir görev vermiş, bunu yapmaya çalışıyoruz. Belediye başkanımız, 2014 yılında Allah nasip ederse, -büyüklerimiz ve genel merkez de uygun gördüğü takdirde- tekrar belediye başkan adayı. Belediye başkanımız aday olduktan sonra bize burada sadece ona tabi olmak düşer. Belediye başkanımız, önümüzdeki yıl tekrar; "Ahmet, ben seninle çalışmak istiyorum aday ol" derse meclis üyesi adayı oluruz. "Aday olma, ben seninle çalışmak istemiyorum." derse aday olmayız. Belediye başkanımıza, yine desteklerimizi sürdürürüz. Kaldı ki, biz burada illa şu makamlarda olacağız diye partimize destek vermiyoruz. Biz, her zaman partimizin emrindeyiz. Başkanımızla Ak Parti neyi uygun görürse biz bunu yapmaya hazırız. Şu anda mevcut Belediye başkanımızdan halk da memnun, biz de kendisinden memnunuz. Dolayısıyla önümüzdeki yıl yerel seçimlerle ilgili genel düşüncemiz budur.

YANIK - Başkanım; artık yaz aylarına yaklaştık ve ilk şenliğimiz Acısu (Hıdırellez/Mayıs Yedis) şenliğimiz oluyor. Siz de Acısulu sayılırsınız. Bu Acısuyumuzu nasıl güzel tanıtabiliriz? Oraya daha fazla turist çekemez miyiz? Bu konuyla ilgili düşünceleriniz nelerdir?

ÇABUK - Acısu sadece Hıdırellez şenlikleri dolayısıyla ilgilenilmesi gereken bir yer değil. Acısu yıl on iki ay hareketlenmesi gereken bir yer. Kesislikle sahip çıkılması gereken bir yer. Acısu'ya bir şenlik, eğlence yeri gibi bakarsak, Acısu'ya kötülük yapmış oluruz. Ha bu da olsun; buna herhangi bir itirazımız yok. Ama o da derli toplu organizelerle olsun. Oradaki belediyeler, muhtarlar, dernek yö-

netimleri yahut buradaki federasyon, bir birliktelikle Acısu'ya sahip çıkılsın.

Sadece bir köye mahsus bir yer değil Acısu; tamamen Ağasar yöresinin, Trabzon yöresinin bir ortak malı olmuş. Dolayısıyla Acısu'ya bu şekilde bakmamız lazım. Burada bize düşen görev; bir organizasyonumuz var, buraya yardım yap dedikleri zaman, onu yapmaya çalışırız. Ama buradan oraya tavsiyemiz; oradaki insanların bir araya gelmesi, bir araya geldikten sonra da oraya yakışır bir organizasyon yapılması. Tabi ki oradaki esnafın da akıllı olması lazım. Ayırıştırıcı değil birleştirici olması lazım. O gün geldiği zaman -maalesef- oradaki birkaç muhtar bir araya gelip benim şu organizasyonum var dediği zaman, kahveci bir tarafa çekerse, lokantacı bir tarafa çekerse, köylü bir tarafa çekerse, diğer muhtar, dernek beni ilgilendirmiyor derse, orada birlikteliği sağlayamayız.

O açıdan Acısu'ya tamamen bir şenlik kimliğiyle değil, genel bakıp, oradaki belediyelerle, kaymakamlıklarla bir araya gelip Acısu'yu yıl boyu hareketlendirmenin peşinde olmamız lazım. Aksi taktirde bir günlük yapılan eğlenceler, sadece o günü yapılır, kaybolur gider. Bir Acısulu olarak, mahallemler olarak baktığımda; Acısu'nun hareketlenmesi, o şekilde derli toplu olması, suyundan tut camisine, tuvaletine varana kadar dışardan bir misafirimiz geldiği zaman paşa paşa misafir edebilecek olduğumuz tesislerin olması, bizi ziyadesiyle memnun eder.

Belediye Başkanımız, Kaymakamımız, bizimle buradan ta Acısu'ya, yaylaya obamıza kadar geldi. Orada

Oradaki esnaflarımız, yazlık gelen insanlara, "Nasıl bugün geldi yarın gidecek" muamelesi yaparlarsa kaybederler. Sadece onlar kaybetmez, yöre olarak hepimiz kaybederiz. Bu açıdan oradaki birinci iş, yazlık misafirlerle, -özellikle hemşerilerine- gerçekten öyle bir muamelede bulunmaları lazım ki, insanlar tekrar onların kapılarını çalabilsinler. Esnafımız kendilerini bir gözden geçirmesi lazım. Acısu'daki insanların da kendilerini bir gözden geçirmesi lazım.

onları misafir ettik. Biz bu makamlarda olmasaydık, hangi belediye başkanı gelip Eskala'da kalacaktı? Biz bu makamlarda olmasaydık hangi kaymakam gelip Eskala'da, Cordana'da, Sıdağı'nda, Şıhıranı'nda oturacak ve doğal manzaramızı seyredecek? Acısu'da et yiyecek, Şalpalazı'ndan bahsedecek...

Dolayısıyla bizim bu makamlarda olmamızın hem burada yaşayan hemşerilerimize katkısı var hem de Trabzon'daki insanlara katkısı var. Çünkü bir arkadaşımız seninle birlikte otçulara, Acısu'ya, Sıdağı'na, Kadırga'ya geleceğim dediği zaman, biz buradan imkanlarımıza göre misafir getirmeye çalışıyoruz. Ama kalacak bir yer, derli toplu bir lokanta, derli toplu bir pansiyon otel olsa, buradaki insanları daha çok götürürüz. Şu anda maalesef yeterli şartlar mevcut değil. Bunun önünün açılması lazım. Yolun güzelleşmesi lazım. Şu anda bir takım çalışmalar var ama yetersiz. Esnafın insanlara güzel yaklaşması lazım ki, bir çekiciliği olsun. Oradaki esnaflarımız, yazlık gelen insanlara, "Nasıl bugün geldi yarın gidecek" muamelesi yaparlarsa kaybederler. Sadece onlar kaybetmez, yöre olarak hepimiz kaybederiz. Bu açıdan oradaki birinci iş, yazlık misafirlerle, -özellikle hemşerilerine- gerçekten öyle bir muamelede bulunmaları lazım ki, insanlar tekrar onların kapılarını çalabilsinler. Esnafımız kendilerini bir gözden geçirmesi lazım. Acısu'daki insanların da kendilerini bir gözden geçirmesi lazım.

YANIK - Sayın Başkanım; Tuzlasporun başkanısınız. Başarılı da bir sezon geçiriyorsunuz. Trabzonspor ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

ÇABUK - Belediye Başkan Yardımcısı olduktan sonra, Sayın Belediye Başkanımızın talimatıyla Tuzlaspor Klüp Başkanlığı'nı da geçen yıl aldık. Süper Amatör Lig'te şampiyon olduk. Bölgesel Amatör Lig'e çıktık. Şu anda üç haftamız kaldı; grup lideriyiz inşallah. 3. Lig'e çıkmak için elimizden gelen tüm desteği veriyoruz. Burada şu var: -Ağasar dergisine röportaj yaptığımıza göre- bir Ağasarlı olarak insanların da, burada bir hemşerimiz, bir takımı oradan aldı buralara taşıdı demesi bizi mutlu eder. Biz de onu yapmaya çalışıyoruz. İnşallah Tuzlaspor 3. Lig'e çıkarsa hep beraber mutlu olalım. Burada sadece ben değil ekip olarak bu işi yapmaya çalışıyoruz. Teknik heyet, sporcularımız, yönetim kurulu arkadaşlarımız. Nihayetinde bir tane başkan var; bugün bu

bize nasip oldu; yarın bir başka arkadaşımız olur. Bu işi başarma yolundayız; inşallah sonucunu da alırız.

YANIK - Belediyeciliği iyi bilen bir Şalpazarılı olarak, Ağasar'ın geleceğini -belediye hizmetleri açısından-nasıl görüyorsunuz?

ÇABUK - Biliyorsunuz Trabzon şu anda büyükşehir oldu. Büyükşehir olduktan sonra her tarafa hizmeti doku-nacak. Büyükşehir oldu; bizim elektr-iğimize, suyumuza karışacak gö-züyle bakılmaması lazım. Büyükşehir olduğu zaman büyük fırsatlar ortaya çıkacak. Trabzon'dan -sadece kendi ilçe merkezi sınırlarına değil- ta Kadirga'ya varana kadar hizmet etmek zorunda.

Benim Sinlice'de, Gökceköy'de yaşayan vatandaşımın, Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanını seçme noktasında etkisi ve yetkisi vardır.

Trabzon Büyükşehir'in şu andaki Belediye Başkanı Orhan Fevzi Güm-rükçüoğlu Bey de, sağ olsun, orada gerçekten çok güzel işler yapıyor. Kaliteli hizmetleri ortada. Hemşerilerimizin ona da sahip çıkması lazım ki, gelecek dönemde oradan onlarda istifade etsin.

Bizim artık iki belediye başkanımız olacak. Bir, Şalpazarı Belediye Başkanımız; iki, Büyükşehir Belediye Başkanımız. Dolayısıyla iki belediye başkanı olan bir vatandaş olarak, Ağasar'da ve Trabzon'un her ücra köşesinde olan insanlar bundan istifade edecekler. Bunu da bu şekilde hemşerilerimiz bilmesi lazım.

YANIK - Tabi bu arada Trabzonspor'u anmadan geçemeyeceğiz. Ne olacak TS'nin bu hali?..

ÇABUK - Biz çocukluğumuzdan beri TS formlarıyla, onların hayalleriyle büyüyen insanlarız. Ama gurbette yaşayan bir Trabzonsporlu olarak, geline nokta üzüntüm iki kat fazla. Trabzon'da yaşayan Trabzonsporluların yanında başka takım tutan insan olmayınca, onlara takılan yok; ama biz TS mağlup olduğu zaman; yarın ben işe nasıl gideceğim; çünkü bana diğer takımın taraftarları takılacaklar deyip, onun endişesiyle biz İstanbul'da yaşıyoruz.

Trabzonspor'da görev yapan kulüp başkanları da, yönetim kurulu üyeleri de Trabzonspor'a o gözle sahip çıkmaları lazım. Sadece Trabzon şehrinden ibaret değil Trabzonspor. Türkiye'nin her tarafında var; dünyanın değişik ülkelerinde var. Trabzonsporunun olmadığı bir yer hemen

(Trabzon) Büyükşehir oldu; bizim elektr-iğimize, suyumuza karışacak gözüyle bakılmaması lazım. Büyükşehir olduğu zaman büyük fırsatlar ortaya çıkacak. Trabzon'dan -sadece kendi ilçe merkezi sınırlarına değil- ta Kadirga'ya varana kadar hizmet etmek zorunda...Bizim artık iki belediye başkanımız olacak. Bir, Şalpazarı Belediye Başkanımız; iki, Büyükşehir Belediye Başkanımız. Dolayısıyla Ağasar'da ve Trabzon'un her ücra köşesinde olan insanlar bundan istifade edecekler.

hemen yok. O açıdan bizim buradaki bu ezikliğimizi bir an önce gidermeleri gerek.

Oğlum on üç yaşında, bana dediği şey şu: "Baba, her hafta sonu yeniliyoruz; ne olur müsaade et de bu Trabzonspor'u artık bırakayım..." Ama biz bu çocuklarımızın moral ve motivasyonunu yüksek tutmaya çalışıyoruz. TS yönetimini, bu açılardan da bir daha düşünmeye davet ediyoruz. Bizim buradaki çokluk çocuğumuzun hayalleriyle artık kimse oynamamalı. Bu gözle de bakmalılar. Bu yerlere talip olan insanlar, sadece ben buradaki makamdan şöhret elde edeyim; buradan kazanım yapayım peşinde olmasınlar; işlerini kaliteli yapsınlar. Herkes onları sahiplensin. Başkalarıyla da konuşsunlar. Şu anda başkan desinler diye başkan olunmaz. Yönetim kurulu üyesi desinler diye yönetim kurulu üyesi olunmaz. Oraya bir şeyler vermek için gelmelidir. Oradan bir şeyler almak için insanlar o makamlara gelmemeliler. Buradaki Trabzonluları da artık fazla üzmemeliler. Hem Trabzonsporlu oyuncularımız hem de Trabzonspor'daki etkili ve yetkili makamlardaki insanlar bu gözle bakıp, bu anlayışı sahaya yansıtmalıdır.

YANIK - Sayın Başkanım; söyleşimizin sonuna geldik. Bu yoğun programınız içerisinde bize değerli zamanınızı ayırdığınız için şahsım ve hemşehrilerim adına teşekkür ederim. Son olarak okuyucularımıza mesajlarınız nelerdir?

ÇABUK - Bir Trabzonlu olarak, bir Ağasarlı olarak, bulunduğumuz her yerde güzel insan, güzel idareci, güzel

öğretmen, güzel komşu, güzel baba

dedirtmenin peşinde olmamız lazım. Hemşerilerimizden birinci beklentim bu. İkincisi birleştirici olmamız lazım; ayrıştırıcı değil.

Kendi kötümüzü bizim terbiye etmemiz lazım. Kendi kötümüzü bir başkasının terbiye etmesini beklersek, oradan bir sonuç alamayız. Bu noktada kendi arkadaşımızı, kendimize göre hoşumuza gitmeyen insanları yine bizim bir şemsiye altına toplamamız lazım. Birleştirici kimliğinde olmamız lazım.

Üç; İstanbul gibi yerlerde veyahut da büyük şehir olan yerlerde, hemşerilerimizin daha çok bir birbirlerine sarılması lazım. Bir yerde, bir makamda bir hemşerisi varsa ona yardımcı olması lazım. Ondan bir şey koparma peşinde olmaması lazım. Onun orada olması aslında onun gururu olmalı. Benim burada bir parçam var deyip onun mutluluğunu yaşamalı hemşerilerimiz.

Dolayısıyla olduğu yerde fark edilen, her yönüyle güvenilir, her yönüyle emin bir noktaya getirmemiz lazım hemşerilerimizi. Bizim hemşerilerimizden beklentilerimiz bu.

Zaten Ağasar Deresi'ne bakıldığında zaman, bu dere de bunu gösteriyor. Her kolun, ırmağın bir ana gövdede birleştiği Ağasar Deremiz, kocaman ve coşkulu bir şekilde denize akıyor. Bizim insanımız, kucağını / gönlünü herkese sonuna kadar açması lazım. Ağasarlıda bu gönül, bu yürek zaten var diyorum ve tüm hemşerilerime saygılarımı sunuyorum.

YANIK - Özellikle Tuzla Belediye Başkanımız Dr. Şadi Yazıcı Bey'e ve ta- biki sizlere, Ağasar'a yaptığınız hizmetlerden dolayı çok çok teşekkür ediyor; Acısu'da, Göllüalan'da, Sisdağı'nda, Kadirga'da, Alaca'da, Karakırsak'da inşallah buluşmak temenisiyle saygılarımı sunuyorum.□

Fotoğraflar: Turan Uzun

Ali Erata (*)

DERNEKÇİLİK DERKEN...

Dernekçilik emek ister, özveri ister, sabır ister. En önemlisi de gönülden bağlı olmayı ve beraberinde gelen zorluklara katlanabilmeyi gerektirir. İşte bu yüzden, doğru bildiklerimizin arkasında dirayetle durduğumuzda, paylaşmanın en güzel örneğini sergilediğimizde, ekip çalışmasına önem verdiğimizde, bencilliği ortadan kaldırıp yerine saygıyı, sevgiyi, yüreğimizi koyabildiğimizde başarılar da kendiliğinden gelecektir.

Dernekler -bilindiği üzere- üyeleri toplumu, milleti için uğraşan, devletin yükünü hafifletmek için çalışan, sivil toplum örgütleridir. Dernekçilik bir hayır işidir; maddiyatla işi olmayan bir davadır.

Dernekçiliğin siyaset ile işi olmaz. Bu madde her derneğin tüzüğünde yer alır. Tek bir siyasi görüşün taraftarıymış gibi pozisyon almak, farklı siyasi görüşteki kişilere saygısızlık anlamını taşıyabileceği gibi, tarafsız olmamak da dernekçiliğin gelişmesini engeller.

Biz Türkler, göçebe bir yapıdan geldiğimiz için dayanışmacılık ve birliktelik duygusu yüksek bir toplumuz. Bu yüzden dernekçilik bizim özümüzde ve mazimizde var.

Dernek, yıllardır görmediğimiz veya haberleşme imkânı bulamadığımız dostlarımıza, arkadaşlarımıza ulaşmada bir vesile olur. Örneğin; bir hastamıza kan aradığımızda, zaman kaybı olmadan bu ihtiyacımızın karşılanmasını sağlar. Düğün, sünnet veya cenazemiz olduğu zaman, sevinçlerin paylaşarak artmasına ve acıların paylaşarak azalmasına vesile olur.

Toplum bireylerden oluşur ve hiç kimse toplumdan uzak tek başına yaşayamaz. Bu yüzden, toplumu oluşturan bireylerin, toplumsal sorunlara kayıtsız kalmaması ve tabi ki derneklere katılması, destek vermesi gerekir. Der-

nekleri benimsemek demek; kişinin içinde yaşadığı toplumun değişim sürecinde, bir seyirci olmaktan çıkıp toplumsal değişim olgusuna aktif katkıda bulunmaya karar vermesi demektir.

Günümüzde örgütlü toplumların önemi her gün artmaktadır. Örgütlü toplumlar, ekonomik ve sosyal olarak güçlü toplumlardır. Çevremize baktığımız zaman, örgütlü yapıya sahip olan toplumların dimdik ayakta durduğunu ve her koşulda, bir yaptırım gücüne sahip olduklarını görüyoruz. Dernekçiliğin olmadığı toplumlarda ise, her türlü kötülüklerin, kavganın, dövüşün, hırsızlığın hatta anarşik olayların çok daha yaygın olduğunu görmekteyiz. Zira derneklerin olmadığı toplum bireyleri ferdi düşünmekte, düşüncesiz hareket etmekte ve neyin yanlış, neyin doğru olduğunu bilmemektedir.

Milletimiz ve devletimiz için bu kadar faydası olduğu düşünülen dernekçiliğin, nedense her geçen gün biraz daha önemini kaybettiğini, patsoların, internet kafelerin çoğalması ile özellikle yeni nesil genç kesimlerin bu davaya pek sıcak bakmadığını görmekteyiz. Bunun için bu konuda çalışmalar yapılmalı, basın yoluyla, dernek bazında toplantılar düzenleyerek, zengin içerikli dernek geceleri tertipleyerek, dernekçiliğin önemini halkımıza izah etmeliyiz.

Dernekçilik emek ister, özveri ister, sabır ister. En önemlisi de gönülden bağlı olmayı ve beraberinde gelen zorluklara katlanabilmeyi gerektirir. İşte bu yüzden, doğru bildiklerimizin arkasında dirayetle durduğumuzda, paylaşmanın en güzel örneğini sergilediğimizde, ekip çalışmasına önem verdiğimizde, bencilliği ortadan kaldırıp yerine saygıyı, sevgiyi, yüreğimizi koyabildiğimizde başarılar da kendiliğinden gelecektir. □

(*) : Doğançı Köyü Derneği Yön. Krl. Üyesi / 1947 yılında Trabzon Şalpaazarı'nda doğdu. İlk, orta ve liseyi Şalpaazarı'nda okudu. A.Ö.F. İktisat bölümü mezunu. / Evli ve iki çocuk babasıdır. Gümrükçülük yapmaktadır.

Günümüzde örgütlü toplumların önemi her gün artmaktadır. Örgütlü toplumlar, ekonomik ve sosyal olarak güçlü toplumlardır. Çevremize baktığımız zaman, örgütlü yapıya sahip olan toplumların dimdik ayakta durduğunu ve her koşulda, bir yaptırım gücüne sahip olduklarını görüyoruz. Dernekçiliğin olmadığı toplumlarda ise, her türlü kötülüklerin, kavganın, dövüşün, hırsızlığın hatta anarşik olayların çok daha yaygın olduğunu görmekteyiz.

Foto: Turan Uzun arşivi

Foto: Abdullah Gölçay

TRABZON İLİ ŞALPAZARI İLÇESİ FIDANBAŞI KÖYÜ KÜLTÜR YARDIMLAŞMA VE KALKINDIRMA DERNEĞİ

Satıl Kanbut (Başkan)

Dernek Mrkz.: Soğanlık-Kartal / İstanbul Tlf.: 0216 309 70 61 www.fidanbasi.com

Fidanbaşı Köyü Derneği, kuruluşundan bugüne kadar görev yapan tüm başkan ve yöneticiler, prensiplerinden taviz vermeden, hizmet anlayışını değiştirmeden her geçen gün imkanlar ve şartlara göre kendini yenileyerek derneğimize katkı yapıp birlikteliğimizi büyümüşlerdir.

Önceliği kendi üyeleri ve hemşehrilerinin refah ve mutluluğu olmak üzere Ağasar insanına ve kültürüne hizmeti görev addetmeyi prensip edinen bir anlayışla hizmet etmişlerdir.

Bu ilke ve prensipler doğrultusunda yapılmış olunan bazı etkinliklerimiz şunlardır:

1. Fidanbaşı Köyü Derneğimizin amaç ve ilkelerinden olan kültürümüze sahip çıkmak ve daha iyi hizmet etmek adına tüm STK'lara ortak çalışmalarında destek vermiş, çoğu zaman da öncülük etmiştir.

2. En doğru yatırım, insana ve geleceğe yatırım düşüncesi ile hareket ederek geleceğimizin teminatı dört yıllık üniversite öğrencilerimize, son on yıldır eğitim bursu verilmektedir.

3. Derneğimizin amaç ve ilkelerinden olan kültür, yardımlaşma ve kalkındırma adına yapılan etkinliklerden bazıları ise şunlardır:

a) Dostluk ve dayanışma gecelerini her yıl binlerce üyelerimizin katılımı ile yapmak.

b) Ramazan aylarında ihtiyaç sahiplerine erzak yardımı yapmak.

c) Hasta ve cenaze yakınlarına yardım etmek. Cenaze hizmetlerinde Türkiye'de her yerde yardımcı olmak. İstanbul'dan Trabzon'a gidecek cenazelerimize öncülük edip cenaze sahiplerinin acısına ortak olmak.

4. Derneğimize hizmeti geçen herkese saygı, sevgi ve hoşgörü ile bakmak, onları ödüllendirmek; üyelerimiz ve köylülerimiz arasında ayrımcılık yapmadan birlik ve beraberliğimizi sağlayacak organizasyonlar yapmak. Bu bağlamda;

Dernek merkezimizin açılışı önemli konuklarımızın katılımıyla gerçekleşti

Dayanışma gecemizden bir coşku anı

Yönetim Kurulumuz, eşleriyle birlikte

a) Gençler arası halı saha futbol turnuvaları düzenlenmiştir. Dernekleşme sürecimizden bugünlere değin bu organizasyon her yıl devam etmektedir.

b) Kültür ve turistik geziler düzenlenmiştir. Camiler, saraylar, Boğaz ve Çanakkale Şehitliği gibi.

5. Aynı kültür ve yöremize hizmet eden yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, görsel ve yazılı basın kuruluşları ile iletişim ve diyaloglarımızı üst seviyelerde tutarak derneğimizin ve memleketimizin tanıtımına katkı sağlamıştır.

6. En önemlisi; yıllardır özlemine duyduğumuz, hasretle beklediğimiz, derneğimizin kendi mülkü olsun çalışmaları, yılların emeğinin ve üyelerimizin katkıları ile iki katlı, üç yüz metre kare kapalı alanlı kendi mülkümüzü derneğimiz adına alarak sonuçlandırıldı ve üyelerimizin hizmetine sunularak haklı gururumuzu yeni dernek merkezimizin açılışı ile taçlandırdık.

20 Mayıs 2012 tarihinde **Erol Yanık** sunumuyla başlayan açılışımız; İstanbul milletvekili ve CHP Grup Başkanı **Akif Hamzaçebi**, Ak Parti İstanbul milletvekili **Osman Poyraz**, Kartal Belediye Bşk. Opr. Dr. **Altınok Öz**, Kartal Belediye Bşk. Yrd. Dr. **Turgut Mermertaş**, Üsküdar Belediye Başkan Yardımcısı Av. **Hilmi Türkmen**, Karadeniz Konfederasyonu Bşk. **Tahsin Usta**, Şalpaazarı Dernekler Federasyonu (ŞalFed) Bşk. **Köksal Durmuş**, ŞalFed Kurucu Bşk. **Harun Özdemir**, Trabzon Federasyonu Başkanı Dr. **Haydar Dulkadiroğlu**, Trabzon Federasyonu ve Karadeniz Konfederasyonu Yönetim Kurulu üyeleri, Fidanbaşı Derneği önceki başkanları **Halil Özdemir**, **Ali Sarı**, **Mustafa Özdemir**, **Kemal Sarı**, **Raif Metin**; Ak Parti Kartal İlçe Başkanı **Temurhan Yıldız**, Sinoplular Derneği Federasyonu Bşk. **Cihat Uygun**, Kartal Belediye Bşk. Yrd. **Ali Rıza İkisişir**, MHP Kartal İlçe Bşk. **Metin Özüpek**, Ak Parti Akyazı İlçe Bşk. Yrd. **Talip Boğaz**, Kartal Belediye Meclis üyesi Mimar **İbrahim Sarı**, İğdaş Anadolu Yakası Müdürü **Onur İncehasan**, Şalpaazarı Dernekler Federasyonu yönetim kurulu, ŞalFed'e bağlı dernek başkanları; köy- müzün muhtarı **Osman Boğaz**, Akyazı Yörükleri Köyü Muhtarı **Halil Özdemir**, Fidanbaşı köyü imamı **Mustafa Bulan**, Fidanbaşı Derneği üyeleri, hemşehrilerimiz ve çok sayıda vatandaşın katılımıyla gerçekleşmiştir.

7. Her yıl İstanbul Kurtköy'de düzenlenen Trabzon Şalpaazarı Ağasar Otçu Şenliğine, bu yıl ilk kez köyümüzün eski ismini kullanarak "Tımara Otçusu" olarak katıldık . Bu şenlikte otçu girişini, Tımara çadırı

Osman Boyraz (Ak Parti İst. Kartal mv.)

M. Akif Hamzaçebi (CHP Trabzon mv.)

Av. Hilmi Türkmen (Üsküdar .Bld. Bşk. Yrd.)

Op. Dr. Altınok ÖZ (Kartal Bld. Bşk.)

Osman Boğaz (Fidanbaşı Köyü Muhtarı)

Köksal Durmuş (ŞalFed Genel Bşk.)

Açılışımıza katılan misafirlerimize ikramda bulunduk

önünden başlatıp tüm hemşehrilerimizin katkı ve katılımlarıyla alana taşındık. Bu etkinlikte bizimle beraber olan Gençlik Kolu Başkanımız **Recep Günaydın** ve yardımcısı **Mustafa Balta**'ya özverili çalışmalarından do-

layı hakkını teslim etmemiz gerekir.

8. 24 Kasım öğretmenler günü ve muharrem ayının 10. günü (Aşure Günü) nün bu yıl aynı güne denk gelmesi dolayısıyla dernek merkezi-

mizde bu iki günün anlam ve önemine uygun olarak program düzenlendi. Öğretmenlerimiz onuruna düzenlenen bu günde öğretmenlerimize çeşitli hediyeler verildi ve bu etkinliğe katılan üyeler ve misafirlere de aşure ikramı yapıldı.

FİDANBAŞI KÖYÜ ve DERNEKLEŞMESİ

Trabzon Şalpazarı Fidanbaşı köyü, 1600-1700'lü yıllarda Şalpazarı Güdün köyünden gelen aileler tarafından kurulmuştur.

Köyümüzde yüz elli hane, üç cami, bir ilk öğretim okulu, iki değirmen, bir öğretmen lojmanı, iki imam lojmanı, bir sağlık ocağı ve geçen yıl açılışını yaptığımız dört katlı çok amaçlı kültür merkezi bulunmaktadır.

Fidanbaşılılar, Orta Asya'dan Oğuzların Üçoklarından Gökhan oğlu Çepni soyundan gelmektedir.

Eski ismi **Tımara** olan Fidanbaşı'ndan, sadece İstanbul'da 600'ün üzerinde aile, hane halkı yaşamaktadır. Fidanbaşı köylülerinin dünya nüfusu altı binin üzerindedir. Bu nüfusun üç bin kadarı İstanbul'da yaşamaktadır.

Fidanbaşı'lı akrabalarımızdan büyük kısmı, başta İstanbul olmak üzere, Kocaeli, Adapazarı, Akyazı, Düzce, Bolu, Kaynaşlı, Bursa, İzmir, Samsun, Trabzon, Zonguldak, yurt dışında Almanya ve Amerika'da yaşamaktadır. İstanbul'daki nüfusun büyük yoğunluğu Anadolu yakasında Kartal, Sancaktepe, Maltepe, Tuzla, Pendik'de; Avrupa yakasında ise Alibeyköy, Bahçelievler ve Avcılar'da yaşamaktadırlar.

***

İstanbul'da geçmişte çok dağınık ve ayrı bölgelerde toplanma merkezleri, kahvehaneleri olup oralarda bir araya gelen akrabalarımız, bu dağınıklığın kaldırılması için 1993 yılında resmi olarak **Fidanbaşı Köyü Kültür yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği**ni kurup faaliyetlerine başlamıştır.

Kuruluşundan bugüne derneğimize hizmet etmiş olan tüm kurucularımıza, başkanlarımıza ve yönetim kurullarımızda görev yapmış yöneticilerimize sonsuz teşekkür ediyoruz. Ayrıca dernek faaliyetlerimizde bizleri asla yalnız bırakmayan siz sevgili üyelerimize de ne kadar teşekkür etssek azdır.

Dernek yöneticilerimiz geçmiş yıllarda çok büyük emekler verip derneğimiz adına Kartal Soğanlık'ta bir arsayı o günlerde, üyelerimizin de

Çamlıca Derneği Kız Horon Ekibi açılışımıza renk ve neşe kattı

Derneğimizin düzenlediği bir futbol turnuvasından

Bir sabah kahvaltısında gençlerle birarada

Fidanbaşı köyümüzdeki Yaz Kur'an Kursumuzda okuyan gençlerimiz

Bahtiyar Öztürk'ü ziyaret

Eşref Günaydın'ı ziyaret

destekleri ile bizlere kazandırdılar. Emegi geçenlere sonsuz teşekkür ediyoruz.

Derneğimiz adına alınmış arsamızı

takas edip, üzerine fark verip, açılışını yaptığımız mekânı sizlere kazandırmanın sevincini ve haklı gururunu yaşamaktayız.

Hasta ziyaretlerimiz

Dernek merkezimizin tapusunun alınması ve dekorasyonunun yapılması ile içinin döşenmesinin toplam maliyeti bizlere dört yüz elli bin Türk lirası civarında olmuştur.

Fidanbaşı Köyü Derneğimize, arsası alınırken çok büyük katkılar yapan sevgili hayırsever akrabalarımıza, bu mekanın bizlere kazandırılmasında emeği geçen yöneticilerimiz ve üyelerimize, tadilat ve dekorasyon için katkı sunan dostlarımıza çok teşekkür ederiz. Bu mekanların kazanılmasında hizmetleri geçmiş olup ahirete intikal etmiş olan akrabalarımıza da Allah'tan rahmet dileriz.

Açılışa bizimle beraber olmak için Türkiyemizin her yanından gelen köylü, komşu, akraba, misafirlerimiz ve üyelerimize sonsuz teşekkür ediyoruz.

Bizler bir oldukça diri olacağız; diri oldukça birlikte olacağız. Ortak hareket ettikçe, köyümüzde, ilçemizde ve ülkemizde üstesinden gelemeyeceğimiz hiçbir şey yoktur.

Bugüne değin bu birlikteliği sağlayıp hayırlı işler yapan tüm insanlarımızı tekrar saygıyla, ahirete intikal edenleri de rahmetle anıyoruz.

Derneğimize yaptığınız ve yapacağınız tüm yardımların ve katkıların, geleceğimiz olan çocuklarımızın eğitimine, akrabalarımızın birliğine, dirliğine, geçmişimize ve geleceğimize katkı olduğunu hatırlatır; Allah'ın şimdiden kabul etmesini niyaz eder; hepinizi saygı ve minnetle selamlarız. □

Yönetim Kurulu Adına
Başkan
Salih Kanbut
salihkanbut@hotmail.com

Üsküdar Bld. Bşk. Av.Hilmi Türkmen'i ziyaretimiz

Kartal Bld. Bşk. Dr. Altınok Öz ve Bld. meclis üyesi Yük.Müh. İbrahim Sarı'yı ziyaretimiz

Tuzla Belediyesi Bşk. Yrd. Ahmet Çabuk'u makamında ziyaretimiz

Fatma Arslan ve Ağaktı Fatma Sarı/ Basına konuşurken

Trabzon ziyaretimiz

Gazeteci/karikatürist İbrahim Sarı'yı ziyaretimiz

Dr. Fatma Metin'i ziyaretimiz

İsmail Hakkı Metin ve Hikmet Mutlu'yu ziyaret

Derneğimiz adına gerçekleştirdiğimiz bazı ziyaretler

Haziran 2012'de ŞalFed organizesiyle İstanbul'da yapılan Ağasar Otçu Şenliğine Tımara Otçusu olarak geleneksel bir renk kattık

Aşure Günü dolayısıyla aşure dağıttık

Kurfalı Cumhuriyet İlkokulu Müdürüyle

Efsane Muhtar Osman Günaydın, yeğeni Bül-bül Kanbut(merhume) ve eşi Nokta hanım ile

Anasınıfı öğretmeni Elif Kanbut ile

Sınıf öğretmeni Melek Oran Kanbut ile

(soldan): Hacı Tahsin Balta, İ.Hakkı Metin, Hacı Temel Atalay, Hacı Hasan Balta, Hacı Ali Sarı, Muhtar Şevket Balta, Eğt. Der. Bşk. Hasan Keskin, Naci Sarı

Derneğimizin Hanımlar Komisyonu bir toplantı halinde

(soldan): Hasan Günaydın, İsmet Demirbaş, Raif Metin, Hacı Mustafa Karabayır, Hacı Temel Atalay, umreden gelen dernek başkanlarının davetinde birada

Yönetim Kurulumuzun bir ev ziyareti

Üsk Bld. Bşk.Yrd. Av.Hilmi Türkmen'e dernek başkanımız tablo hediye etti

Kartal Bld. Bşk. Dr. Altınok Öz'e dernek başkanımız tablo hediye etti

Kartal Bld. meclis üyesi Yük.Müh.İbrahim Sarı'ya dernek başkanımız plaket verirken

Tuzla Bld. Bşk.Yrd. Ahmet Çabuk'a dernek başkanımız hediyesini verirken

ŞalFed eski Bşk. Harun Özdemir plaketini Em. Yrb. Halil Mert'ten alırken

Derneğimizin Kurucu Bşk. Halil Özdemir'e plaketini muhtarımız Osman Boğaz verdi

1994-'95 dönemi Der.Bşk. Ali Sarı'ya plaketini Der. Bşk. Yrd.Ünal Balta verdi

1995-'99 dönemi Der.Bşk. Mustafa Özdemir'e plaketini Karadenizliler Konf. Gn.Bşk. Tahsin Usta verdi

1999-2003 dönem Der.Bşk. Osman Aşkın(merhum) yerine eşi Yıldız Aşkın plaketini aldı

2003-2007 dönemi Der.Bşk. Raif Metin'e plaketini ŞalFed eski Bşk. Muzafer Bayraktar verdi

2007-2011 dönemi Der.Bşk. Kemal Sarı'ya plaketini Der. Bş.Yrd. Mehmet Atalay verdi

www.fidanbasi.com

Fotoğraflar: Turan Uzun, Mustafa Atalar, Salih Kanbut

Fidanbaşı Köyü Derneğinde ve diğer kurumlarda görev yapmış ve derneğimize katkı sunmuş kurum temsilcilerine ve dernek başkanlarımıza plaket ve ödül töreni

Semih Durmuş
(Başkan)

DORUKKİRİŞ KÖYÜ VE DERNEĞİ

DORUKKİRİŞ KÖYÜ

**Dorukkiriş Köyü
İhtiyar Heyeti**
(Görevde)

İlhan KARAMAN/Muhtar
Fevzi YAMAÇ/Aza
Halil ÖZDEMİR/Aza,
Mehmet (Piri) TOKUL/Aza
Ali TÜRKMEN/Aza

**Kuruluşundan Günümüze
Dorukkiriş Köyünde
Muhtarlık Yapanlar**

1. Hatibin İMAM
2. Mustafa ÇAKIR
3. Mehmet ÇAKIR
4. Mehmet KANDAZOĞLU
5. Bekir DURMUŞ
6. Muhammet ERGÜN
7. Muhammet GÜLBAHAR
8. İzzet ÇAKIR

9. Ali TÜRKMEN
10. Muhammet YAMAÇ
11. Mehmet BEKTAŞ
12. Muhammet UÇAN
13. Ali TÜRKMEN
14. Kamil ÇAKIR
15. Ali DURMUŞ
16. Mehmet ÖZTÜRK
17. Muhammet TÜRKMEN
18. Mustafa DURMUŞ
19. Hüseyin KARAMAN
20. Mürsel GÜLBAHAR
21. İlhan KARAMAN

DORUKKİRİŞ KÖYLÜLERİ DERNEĞİ

**KURULUŞUNDAN GÜNÜMÜZE
DERNEK YÖNETİM
KURULLARIMIZ**

KURUCULAR

Mehmet KANDAZOĞLU
Fahri DURMUŞ
Murat ÇAKIR
Ferit GÜLBAHAR
Abdullah BULUT
Nihat KARAMAN
İbrahim TÜRKMEN

**KURUCU ve GEÇİCİ İLK
DÖNEM YÖNETİM KURULU**
(03/05/1994 -16/10/1994)

Başkan : Mehmet KANDAZOĞLU
Başkan Yardımcısı : Murat ÇAKIR
Başkan Yardımcısı : Abdullah BULUT
Genel Sekreter : Nihat KARAMAN
Muhasip-Sayman : Ferit GÜLBAHAR
Üye : Fahri DURMUŞ
Üye : İbrahim TÜRKMEN

1. DÖNEM YÖNETİM KURULU
(16/10/1994 -14/09/1995)

Başkan : Mehmet KANDAZOĞLU
Başkan Yard. : Mustafa KARAMAN
Başkan Yard. : Abdullah BULUT
Genel Sekreter: Av.Hilmi TÜRKMEN
Muhasip-Sayman : Ferit GÜLBAHAR
Üye : Murat ÇAKIR
Üye : Fahri DURMUŞ
Üye : Mustafa UÇAN

(14/09/1995 -18/06/1996)

Başkan : Mehmet KANDAZOĞLU
Başkan Yardımcısı : Fahri DURMUŞ

Dorukkiriş Camii ve çevresi

Dorukkiriş Köyü Mezarlığı/2012

Köy İhtiyar Heyetimizin çalışmalarından yollar, camiler, misafirhaneler ve mezarlıkların güzelleştirilmesi

Eskala yaylamız -2012/ Kadırga

Yönetim Kurulumuz Dernek gecemizde/2012

Genel Sekreter: Av.Hilmi TÜRKMEN
Muhasip/Sayman : Ferit GÜLBAHAR
Üye : Abdullah BULUT
Üye : Murat ÇAKIR
Üye : Metin DURSUN
Üye : Halil ÖZDEMİR

2. DÖNEM YÖNETİM KURULU (18/06/1996 - 07/10/1996)

Başkan : Mehmet KANDAZOĞLU
Başkan Yard. : Mehmet TOKUL
Genel Sekreter : Rüştü BEKTAŞ

Muhasip/Sayman: Ferit GÜLBAHAR
Muhasip/Sayman : Hidayet ÖZTÜRK

Üye : Fahri DURMUŞ
Üye : Hüseyin TÜRKMEN
Üye : Birol DURMUŞ

(07/10/1996 - 20/09/1997)

Başkan : Fahri DURMUŞ
Başkan Yardımcısı: Mehmet TOKUL

Genel Sekreter : Rüştü BEKTAŞ
Muhasip/Sayman : Ferit GÜLBAHAR
Muhasip/Sayman : Hidayet ÖZTÜRK
Üye : Hüseyin TÜRKMEN
Üye : Birol DURMUŞ
Üye : Aziz TÜRKMEN

(20/09/1997 - 09/03/1998)

Başkan : Fahri DURMUŞ
Başkan Yard. : Mehmet TOKUL
Genel Sekreter : Rüştü BEKTAŞ
Muhasip/Sayman : Ferit GÜLBAHAR
Muhasip/Sayman : Hidayet ÖZTÜRK
Üye : Metin DURSUN
Üye : Şefik ATALAR
Üye : Halil ÖZDEMİR

3. DÖNEM YÖNETİM KURULU (09/03/1998 - 20/03/2000)

Başkan : Fahri DURMUŞ
Başkan Yard. : Mustafa TÜRK-
MEN
Genel Sekreter : Halil ÖZDEMİR
Muhasip-Sayman : Ferit GÜLBAHAR
Üye : Hidayet ÖZTÜRK
Üye : Metin DURSUN
Üye : Mehmet TOKUL
Üye : Asım TÜRKMEN

4. DÖNEM YÖNETİM KURULU (20/03/2000 - 03/03/2002)

Başkan : Fahri DURMUŞ
Başkan Yard. : Mustafa TÜRK-
MEN
Genel Sekreter : Halil ÖZDEMİR
Muhasip/Sayman: Ferit GÜLBAHAR
Üye : Av. Abdullah
ÇAKIR

Dernek gecemiz/2012

Danışma Kurulu toplantısı/2012

Danışma Kurulu Esnaf toplantısı/2012

Köy iht.Hey. ve köyülülerle topl./2012

Geleneksel etkinliğimiz-Keşkek hazırlığı / 2012

Bayramlaşma ve keşkek ikramı/2012

Üye : Murat TOKUL
Üye : Mehmet TOKUL
Üye : Asım TÜRKMEN

5. DÖNEM YÖNETİM KURULU (03/03/2002 - 21/10/2003)

Başkan : Fahri DURMUŞ
Başkan Yard. : Metin DURSUN
Genel Sek.: Mehmet KANDAZOĞLU
Muhasip-Sayman: Köksal DURMUŞ
Üye : Mehmet TOKUL
Üye : Asım TÜRKMEN
Üye : Halil ÖZDEMİR
Üye : Yaşar ÇAKIR

(21/10/2003 - 07/03/2004)

Başkan : Metin DURSUN
Başkan Yard. : Mustafa TÜRK-
MEN
Genel Sek.: Mehmet KANDAZOĞLU
Muhasip/Sayman : Köksal DURMUŞ
Üye : Mehmet TOKUL
Üye : Asım TÜRKMEN
Üye : Halil ÖZDEMİR
Üye : Yaşar ÇAKIR

6. DÖNEM YÖNETİM KURULU (07/03/2004 - 22/01/2006)

Başkan : Köksal DURMUŞ
Başkan Yard. : Yaşar TÜRKMEN
Genel Sekreter : Yaşar DURMUŞ
Muhasip/Sayman: Nihat KARAMAN
Üye : Muhammet ÖZTÜRK
Üye : Abdullah BULUT
Üye : Şefik ATALAR
Üye : Ali DURSUN
Üye : Mustafa YAMAÇ

7. DÖNEM YÖNETİM KURULU (22/01/2006 - 20/10/2006)

Başkan : Hüseyin TÜRKMEN
Başkan Yard. : Halil ÖZDEMİR
Genel Sekreter : Hüseyin YAMAÇ
Muhasip/Sayman: Yaşar UÇAN
Üye : Mevlüt KANDAZOĞLU
Üye : Ferit GÜLBAHAR
Üye : Muhammet DURMUŞ
Üye : Hacı KANDİL
Üye : Şefik TÜRKMEN

(20/10/2006 - 21/01/2008)

Başkan : Hüseyin TÜRKMEN
Başkan Yard. : Halil ÖZDEMİR
Genel Sekreter : Hüseyin YAMAÇ
Muhasip/Symn: Ali Rıza KARAMAN
Üye : Murat UÇAN
Üye : Ferit GÜLBAHAR

Danışma Kurulu esnaflarla birlikte/2012

Eesnaf ziyaretlerimiz/Ankara 2012

Kadınlara yönelik eğitim semineri/2009

Kadın Kolları çalışmalarından-Kermes/2011

Kadın Kolları aylık olağan toplantısı/2012

Gençlerle gezi: Çanakkale Şehitliği/2009

Hasta ziyaretlerimiz/Ankara 2012

Üye : Muhammet DURMUŞ
Üye : Hacı KANDİL
Üye : Şefik TÜRKMEN

8. DÖNEM YÖNETİM KURULU

(21/01/2008 - 12/01/2010)

Başkan : Semih DURMUŞ
Başkan Yard. : Mustafa TÜRK-
MEN
Başkan Yard. : Kamil TOKUL
Genel Sekreter : Av.Arslan YAMAÇ
Muhasip/Symn: Ali Rıza KARAMAN

Üye : Yaşar ÇAKIR
Üye : Metin DURSUN
Üye : Hacı KANDİL
Üye : Muhammet
YAMAÇ

9. DÖNEM YÖNETİM KURULU

(12/01/2010 - 26/01/2012)

Başkan : Semih DURMUŞ
Başkan Yard. : Kamil TOKUL
Başkan Yard.: Hüseyin TÜRKMEN
Genel Sekreter : Av. Arslan YAMAÇ
Muhasip/Symn: Ali Rıza KARAMAN

Üye : Yaşar ÇAKIR
Üye : Birol DURMUŞ
Üye : Hacı KANDİL
Üye : Muhammet
YAMAÇ

10. DÖNEM YÖNETİM KURULU

(26/01/2012 - ...)

Başkan : Semih DURMUŞ
Başkan Yard. : Kamil TOKUL
Başkan Yard.: Hüseyin TÜRKMEN
Genel Sekreter : Ferit GÜLBAHAR

Turnuva-2012 (Kızılırmak Tekstil-Şampiyon)

Turnuva-2012 (Doruk Hırdavat , turnuva 2.'si)

Muhasip/Symn: Ali Rıza KARAMAN

Üye STK ile istişare toplantıları/2008

Yönetim Kurulu toplantısı/2008

İzmir dernek gecesine katılım/2010

Eğitimcilerle eğitime yönelik seminer ve çalışmalar/2008

Federasyon ve üst kuruluşlarla ortak çalışmalar/2008

AKTAŞ YAYLASI KÜLTÜR YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Mehmet Sayal (Başkan)

DERNEĞİMİZİN TARİHÇESİ

Derneğimiz, 29.05.1995 tarihinde Trabzon ile Şalpazarı ilçesi Çamkiriş, Turalıuşağı Mahallesi ve Düzköy köylülerinin yaylası olan Aktaş ismiyle kurulmuş olup; Kurucu Yönetim Kurulu Başkanı **Kemal Birinci**, Başkan Yardımcısı **Abdullah Karadeniz**, Muhasip **Bahri Şekerci**, Yönetim Kurulu üyelikleri ise **Adem Özdemir**, **Veysel Çakmak**, **Muhammet Karataş**'tır. 26.05.1996 tarihinde gerçekleştirilen ilk olağan kongrede dernek başkanlığına **Mahmut Yılmaz** seçilmiştir. Mahmut Yılmaz'dan sonra derneğimizde sırasıyla; **Nurettin Yazıcı**, **Mehmet Sayal**, **Ali Tulümen**, **Mustafa Küçük**, **Kemal Yılmaz**, **Ali Tulümen** başkanlık yapmıştır.

22.01.2012 tarihinde yapılan olağan kongrede **Mehmet Sayal** başkanlığında, **Mustafa Küçük**, **Metin Yılmaz**, **Bayram Özer**, **Av.Ercüment Çömez**, **Fevzi Yılmaz**, **Osman Gülay**, **İsmail Cömert (Recep Türkoğlu)**, **Mustafa Demir**, **Mahmut Şekerci**, **Adem Karataş**'tan oluşan yeni yönetim kurulu görevine devam etmektedir.

Derneğimiz Trabzon ili Şalpazarı ilçesine bağlı Çamkiriş ve Turalıuşağı mahalleleri ile Düzköy köylülerinin oluşturduğu bir dernek olup 750 üyesi bulunmaktadır.

ÇAMKİRİŞ

Şalpazarı ilçesinin doğu yönünde ve ilçenin hemen yanı başında uzanan dik bir yamaçta kurulu olan Çamkiriş mahallesinin sınırları, ilçenin doğusundan geçmekte olan Ağasar Deresi ile başlayarak, Tonya ilçesinin, İskenderli Beldesi'ne bağlı Kumyatak köyü sınırına kadar uzanır. Mahalle merkezinin ilçeye uzaklığı 1,5 km'dir. İlçenin ilk kurulan yerleşim yerlerinden biri olan Çamkiriş mahallesinin kuruluşu hakkında kesin bir bilgi yoktur. İlçede ilk cami burada yapılarak ibadete açılmıştır. Daha sonra ilçeye uzak olduğundan dolayı merkeze taşınmış olan köyün tarihi, ilçenin kuruluş yıllarına dayanmaktadır.

Köyde evlerin kirişlerinin genel-

Çamkiriş mahallesi

likle çamlardan yapıldığı ve köyün adının da bundan dolayı "Çamkiriş" olarak kaldığı söylenmektedir.

Nahiye olan Şalpazarı 1968 yılında bucak olunca, ilçeye en yakın köylerden birisi olan Çamkiriş köyü, belediyeye dahil olarak mahalle statüsüne geçmiştir.

Çamkiriş mahallesinde, arazinin dar ve dik oluşu, insanları başka yerlerde yaşam mücadelesi vermeye zorlamıştır. Mahalle gençlerinin tamamına yakını okumak veya çalışmak için gurbete gitmiştir. Gurbete gidenler, çalışkanlığı ve girişimciliği sayesinde ticaret ve imalatla önemli yerlere gelmişlerdir. İlçemizin ilk işadamları da bu mahallemizden çıkmıştır.

Fındık, mısır, patates, lahana, elma, kiraz, karayemiş, erik gibi tarım ürünlerinin yanında, mahallemizde 1990'lı yıllarda yaklaşık 200 kadar büyükbaş hayvan beslenmekte iken göç ve hayvancılığın azalması nedeniyle bu sayı çok düşmüştür.

Yaylacılığın üst seviyede olduğu mahallede halkın %97'si Aktaş (Kadırga) yaylasına gider.

Çamkiriş mahallesinde devletin çeşitli kademelerinde görev yapan bürokrat ve amirlerin çok sayıda olması, bu mahallemizdeki kültür ve okuryazar oranının oldukça yüksek olduğunun bir göstergesidir. İlçenin ilk üniversite mezununun Çamkiriş mahallesinden Niyazi Karaalioglu (Karabayır)'nın olması (Orman Fakültesi) da mahallenin bir başka gururudur.

Çamkiriş Mahallesinin yerleşik soy isimleri:

Karabayır, Özer, Mercan, Türkoğlu, Karadağ, Gümüş, Yılmaz, Çakır, Çakmak, Koral, Özdemir, Halis.

DÜZKÖY

Şalpazarı ilçemizin güneydoğusunda, ilçeye 4 km mesafededir. Şalpazarı'nın ilk yerleşim yerlerinden birisidir. Osmanlı arşivlerinde eski isminin Karaağaç-Sazaklı olduğu belirtilmektedir. Komşu köylerin bu köyden ayrılarak ayrı köyler haline geldikleri söylenmektedir. Köye ilk yerleşenlerin ve köyün kurucularının Yılmaz ve Özden aileleri olduğu riva-

Düzköy

yet edilmektedir. Heyelana elverişli araziye sahiptir.

Eski zamanlarda dik yamaçlardan ibaret olan Düzköy'ün orta kısmında - ani bir çökme sonucu- büyük bir düzlük meydana gelmiştir. Köyün adı da daha sonra bu düzlükten dolayı Düzköy olarak kalmış olup coğrafi durum itibarıyla fazla güneş görmemektedir.

Köyde hemen hemen her aile yazları yüksek yaylalara çıkarlar. Bir çoğunun Aktaş (Kadırga), Tıkmanoğlu Yatakyeri, Tamlıköy, Gatağacı, Sinlice ve Karakısırak yaylalarında evleri ve az da olsa arazileri vardır.

İç göçün yoğun olarak yaşanmadığı dönemlerde yörenin en iyi cins elması Düzköy'de yetişmekte idi.

Düzköy'de tarihi eser olarak cami, okul, çeşme, kemer köprü ve mısır değirmeni vardır.

Köyün okulu, sağlık evi, iki adet camisi ve köy konağı vardır. Değirmen ve Şalpazarı yolunun büyük bir kısmı, 1998 yılında devlet ve köylü vatandaşların katkılarıyla betonlanarak ulaşım rahatlamıştır. Bu yol, devlet ve köylü işbirliği ile betonlama şeklinde yapılan Şalpazarı ilçesindeki ilk yoldur. 2010 yılında hakkın rahmetine kavuşan Şalpazarı ilçesinin ilk Özalp İdare Müdürü olan **Kadir Çömez**, bu yolun yapımına öncülük etmiş ve büyük katkıları olmuştur.

Düzköy'deki yerleşik soy isimleri: Çömez, Karagül, Cinal, Kılıç, Birinci, Yazıcı, Kandemir, Bektaş, Aktaş, Üçüncü, Yanık, Şahin, Yılmaz, Cömert, Sayal, Kandil, Karataş, Geldi, Keltioğlu, Evren, Küçük, Demir, Maden, Atmaca, Özdin.

TURALIÜŞAĞI

Şalpazarı ilçesinin Turalıuşağı mahallesi, ilçeye 1 km mesafeden başlayıp güneydoğu yönüne doğru dik yamaçlarda kurulmuştur. Bu mahalleimizin ismi, bir rivayete göre; yaya olarak yolculuk yapan üç arkadaşın bu köye geldiklerinde içlerinden birisinin "Yorulduk, duralı uşak..." diyerek burada mola verdikleri ve köyün isminin "Duralı uşak"tan geldiği şeklindedir.

Bir başka rivayete göre ise; Tonya ilçesine bağlı İskenderli Belde'si'nin Turali köyünden, geçimsizlik sonucu göç edip buralara yerleşenlerin kurdukları söylenmektedir. Köye yerleşenlere Turali'li deniliyormuş. Köye ilk gelenler ölünce, onların çocuklarına Turalıuşağı denmeye başlandığı ve bu ismin daha sonra köyün adı olarak kaldığı söylenmektedir.

Turalıuşağı mahallesi

Turalıuşağı, Şalpazarı ilçesinin en çok inşaat ustasına sahip mahallesidir. İlçe merkezinde inşa edilen yapıların hemen hemen hepsi bu mahallemizde yetişen ustaların eseridir. Son zamanlarda ise ilçemizin diğer köylerinde olduğu gibi bu mahallemizde de gençlerin büyük bir kısmı gurbete yönelmiştir.

Ekonominin bir diğer kolu da tarım ve hayvancılıktır. Ancak arazinin engebeli oluşu, ekilebilecek arazi miktarının sınırlı oluşu gibi nedenlerden dolayı gerekli verim elde edilememektedir. Mahallede tarım ürünlerinden fındık, mısır, patates, az miktarda da sebze yetiştirilmektedir. Mahallenin yaylası Aktaş (Kadırga), Gatağacı ve Tamlıköy'dür. Mahallenin ilkokulu 1973 yılında eğitim öğretime açılmıştır. Turalıuşağı mahallesinde tarihi eser olarak kemer köprü ve değirmen bulunmaktadır.

Turalıuşağı mahallesinin yerleşik soy isimleri: Akgün, Alkuş, Alkan, Atay, Alkurt, Bektaş, Bıyık, Demir, Gülay, Geldi, Kandemir, Karadeniz, Maden, Öner, Özdemir, Sayal, Şekerci, Tulümen, Yaşar, Yılmaz.

AKTAŞ GECEŚİ

24.11.2012 Cumartesi akşamı İstanbul/Ümraniye Prenses düğün salonunda Aktaş Yaylası Köylüleri Yardımlaşma ve Dayanışma Geleneksel Gecesi yapıldı. Gece Kaçkar Tv tarafından canlı olarak yayınlandı. Geceye Üsküdar Bld.Bşk..Yrd. **Av.Hilmi Türkmen**, Tuzla Bld. Bşk.Yrd. **Ahmet Çabuk**, ŞalFed Genel Başkanı **Köksal Durmuş** ve Yönetim Kurulu; Şalpazarı köyleri dernek başkanları, çeşitli siyasi parti temsilcileri, yöresel sanatçılar, öğretmenler, iş adamları katıldılar. Gecede bu yıl ilki yapılan sinevizyon gösterisi, geceye katılanlardan yoğun beğeni toplamıştır. □

Araştırma: Av. Ercüment Çömez

Foto.. Dernek arşivi

Dernek gecemiz

Dernek gecesinde...

Dernek yönetimi ve protokol

Otçu şenliği / Aktaş Obası

Futbol turnuvası

Çanakkale Şlt. gezimiz

eratabahri@hotmail.com

Bahri Erata

Sinlice Köyü Derneği Bşk.Yrd.

Şalpazarı ilçesinin en uzak köyü olan **Sinlice** köyümüz, ilçeye 24 km mesafededir. Şalpazarı-Kadırga yolu üzerinde bulunan köyümüz, ilçenin güney yönü istikametinde kalır. Sinlice, yaklaşık 250 yıl önce, Şalpazarı çevresine yerleşmiş olan genellikle **Düzköy** ve **Dorukkiriş** köylüleri tarafından yerleşime açılmıştır. Halk yavaş, yavaş ormandan toprak kazanmak amacıyla ağaç kesip boş alan açmaya başlamış. Köyümüz ilk önce Gökçeköy'e bağlı bir mahalle olmuş, 1974 yılında **Ali Şen**'in ilk muhtarlığı ile Gökçeköy'den ayrılarak köy statüsü kazanmıştır.

Sahilden oldukça uzak ve yüksek bir alana kurulmuş olan Sinlice Köyümüz, iklim ve coğrafi yapı bakımından tarıma pek elverişli olmadığından, halk geçimini genellikle hayvancılıktan sağlamıştır. Az da olsa mısır, patates, lahanaya ve fasulye yetiştirilen köyde bir başka geçim kaynağı da ormancılıktır. Her köyde olduğu gibi Sinlice köyünde de gurbetçilik oldukça fazladır. Coğrafi yapısı nedeniyle çay fındık vb gelir getirici ürünlerden yoksun kalan köyümüz, bu dezavantajlarını birer avantaja dönüştürerek, özellikle eğitim alanındaki başarıları ve yetiştirdiği insanlar ile bu açığını kapatmıştır. Köyde okuma yazma oranı kadınlarda % 95, erkeklerde ise % 99'dır.

Sinlice köylülerimiz Yaz aylarında **Katağacı, Eskala, Çamanlı, Aktaş** gibi yaylalara çıkarlar. **Ken** maden ocağı geçmiş dönemlerde işletilmeye açılmışsa da daha sonra kendi haline bırakılarak terk edilmiştir. Köyümüzün camisi, okulu, okul lojmanı, sağlık evi ve telefon santrali mevcuttur.

Nüfusu 250 olan Sinlice'nin muhtarı **Mustafa Uçar**, din görevlisi **Şükrü Erata**, Dernek Başkanı **Hüseyin Karadeniz**'dir.

“AĞASAR’IN SON KÖYÜ” SINLICE VE GÖLLÜALAN ŞENLİĞİ

**KÖYÜMÜZDEN YETİŞMİŞ FAKÜLTE VE
YÜKSEK OKUL MEZUNLARI**

Öğretmenler: Ahmet ERATA, Alim ŞEN, Çiğdem ŞEN, Kazım KANDİL, Bekir UÇAR, Hüseyin ŞEN, Hüseyin ATALAR, Şükrü UÇAR, Mevlüt ERATA, Hüseyin ATALAR, Hüseyin AVNİ ŞEN, Şükrü UÇAR, Hüseyin UÇAR, Ali HALICI, Ayşe UÇAR, Abdullah HALICI, Mustafa UÇAR, Abdurrahman ERATA, Emrah ERATA, Erhan ERATA, Fatih ŞEN, Rukiye UÇAR, Gülsüm KUDU, Abdurrahman ERATA.

Serbest Muhasebeciler: Hasan UÇAR, Talip ŞEN.

Hukukçular: İbrahim KARAGÜL, Abdullah ERATA.

Mühendisler: Abdulkadir ŞEN, Muhammed MADEN, Hasan MADEN, Leyla Şen YOĞURTÇULAR, Cemre YAMAÇ.

Mimarlar: Şengül ERATA.

Gazeteci-Yazar: İbrahim KARAGÜL

Doktorlar : Emin MADEN.

Din görevlilerimiz: Köyümüzün ilk imam-hatibi **Ali ERATA**'dır ve kendisi bu görevi tamamen ücretsiz yapmıştır. Köyümüzden yetişen diğer din görevlilerimiz; Fazlı ŞEN, Şükrü ERATA, Ali ŞEN, Mehmet ŞEN, Mustafa ŞEN, Necati ŞEN, Kerim ŞEN, Adil ERATA, Yılmaz USTA'dır.

Polisler : Ahmet KUDU (Emekli), Ömer UÇAR, Orhan ERATA, Erdoğan KUDU.

Diğer meslek mensupları:

Birol ATALAR (Siyasal Bil. / Müfet

tiş), Adem ŞEN (İktisatçı-İşadamı), Cengiz ŞEN (İşletme-İşadamı), Bülent ERATA (Uluslararası İlişkiler), Ayşe ŞEN KARADENİZ (İşletme -Yapı Kredi Banka Md.), Fahri ERATA (Bilgisayarlı Muhasebe), Veysel KANDİL (Sağlıkçı), Sebahattin KARADENİZ (Trabzon Müftülüğü Kısım Şefi), Murat Uçar (Üst Teğmen), Engin ERATA (Astsubay), Ahmet ATALAR (Uzman çavuş), İlmihan ERATA (Hemşire)

Mustafa Uçar

Sinlice Köyü Muhtarı

Hüseyin Karadeniz

Sinlice Köyü Derneği Başkanı

Ali Erata

ŞalFed Yönetim Kurulu Üyesi.

GÖLLÜALAN ŞENLİĞİMİZ

Ağasar'ın son köyü olan Sinlice'nin biraz daha uzağında, gökyüzüne ve bulutlara biraz daha yakındır **Göllüalan**. Göllüalan'a vardığınızda sizi karşılayacak doğal güzellik, insanların akın akın alana gelmesi, bayanların yöresel kıyafetleri kemençenin sesi ile birleşince başka bir âlemde hissedersiniz kendinizi. Göllüalan şenliğimiz ilk olarak 1997 yılında köye mahsus bir piknik havasında yapılmaya başlanmış, bugün

geldiği ve de ilerisi için planladığımız konumu tahayyül bile edilmemişti.

Günümüzde şenliklerimiz, her sene daha da gelişmekte ve organizasyon itibari ile profesyonel bir yapıya ulaşmaktadır. Özellikle geçen sene ilk defa köy dışından getirdiğimiz sanatçılarımız, güçlü ses sistemi ve özel sunumu ile şenliğimiz büyük beğeni toplamış, bize de ilerisi için umut ve yeni fikirler vermiştir.

Göllüalan, Sinliceliler ve özellikle de gurbetteki bizler için farklı bir önem taşımaktadır. Bizler, Göllüalan şenliğinin bittiği günden itibaren bir dahaki senede o yemyeşil çimende tekrar horan tepmeyi, doruk ağaçlarının altında ailemiz ile kavurmamızı yeyip çocuklarımız ile vakit geçirmeyi, sıcak arkadaş sohbetlerini, eğlenceleri hasretle beklemeye başlıyoruz. Öyle ki, Göllüalan tüm benliğimizi kaplamış ve artık onsuz bir köy düşünülemez olmuştur. Gurbette “Ey gidi Göllüalan / Yalan bu işler yalan...” dizeleri ile avunduğumuz şenliğimizin bu sene ev sahibi olan muhtarlığımız, derneğimiz, köylü vatandaşlarımızın; yakinen tanıdığımız dernek, köy ve şahısların ve Ağasarımızın tanıtımı ve menfaati için önemli çalışmalar yapan Şalpazarı Dernekler Federasyonu (ŞalFed) yönetim kurulu üyemiz olan ve organizasyonu üstlenen **Ali Erata**’nın özverili çalışması dolayısı ile deyim yerinde ise tadı damagımızda kalmıştır.

Peki bundan sonra neler yapmalıyız?

Acı bir gerçek ki, **Kadırga** Otçu şenliğimizin eski popüleritesini kaybetmesi nedeni ile bölge insanımız daha lokal şenliklere yönelmiştir. Bunun en başarılı uygulamalarından biri olan **Karakısrak** şenliğimiz bir referans olarak önümüzde durmaktadır. Bu vesile ile Karakısrak şenliğini yapanlara ve Kadırgamızın ve bölgesinin düzeni için önemli çalışmalar yapan **Kadırga Derneği**’mizin başkan ve yöneticilerine teşekkür ederiz. Şenlik organizasyonunun, özellikle sponsor noktasında çekilen sıkıntı nedeni ile ne kadar zor bir görev olduğunu, işin içine girildiği zaman daha fazla anlıyoruz. Peki bu sıkıntı ve sorumluluğu üstlenen kişiler, şenliklerde oraya gelen insanlar kadar eğleniyor mu? Tabi ki hayır. Aksine şenliğin günler öncesinden başlayan ve şenlik saatinde doruk noktaya ulaşan stres ve heyecanı, şenliğin başarılı bir şekilde tamamlanıp gelen insanların mutluluğu ile ancak sevince ve de huzura dönüşüyor. Bu nedenle, tamamen gönüllük esasına dayalı olarak fedakarca şenlik görevini üstlenen kişi ve kurumlara hiçbir önyargı olmaksızın elden gelen destek verilmelidir.

Bizler biliyoruz ki, bazılarının iddia ettiğinin aksine bu işler sadece eğlence, hiçbir amacı olmayan aktiviteler değil; temsil edilen köy ve yöremizin tanıtımı için bulunmaz bir reklam fırsatıdır. **Kadırga** ve **Sisdağı** şenliği ile yakaladığımız bölgesel tanıtım başarılarımızı **Göllüalan, Karakısrak, Acısu** gibi daha yöresel şenliklerimiz ile bir çıta daha yükselterek köyümüz, ilçemiz ve ilimizin adını bölge ve bölge dışında duyurabildiğimiz yere kadar duyurmalıyız. Önemli bir konuda bu aktiviteleri yaparken, köy insanımızın hassasiyetlerini göz önünde bulundurmalı, şenlik alanımızın doğal yapısını bozmamaya özen göstermeliyiz.

Sonuç olarak; biz Sinliceliler, **Göllüalan** şenliğimizin bizim için önemini biliyor, bu bilinçle kendimizi ve şenliğimizi geliştirmeye, köy ve yöremizin adını duyurmaya elimizden geldiği kadar çalışacağımızdan emin olmanızı istiyoruz.

Göllüalan’da daha büyük coşkuyla buluşmak üzere... □

Şenliğimize birbirinden değerli misafirlerimiz katıldı.

Üsküdar Bld. Bşk. Mustafa Kara, Bşk. Yrd. Hilmi Türkmen ve Beşikdüzü Kaymakamımız, Göllüalan’da halk ile birlikte horan oynarken.

Göllüalan Şenliğinde horan ve ay-yıldızlı bayrağımız

Dernek yönetimimiz, köyümüzden üniversiteli öğrencilerle bir sabah kahvaltısında buluştu. (21 öğrencimize her sene iki dönemlik; 4 öğrencimize ise daimi burs sağlanmıştır.)

DARICA KABASAKAL KÖYÜ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Halil Toprak / Başkan

BİZ BÖYLE DEĞİLDİK...

Merhaba kardeşlerim;

Yazı yazmak bir sanattır. Ben bu konunun sanatkarı değilim. Her insanın duyguları vardır; kimi yazarak, kimi de konuşarak ifade eder. Kimi de çok duygulu olduğu halde kendisini ifade edemez. Ben aslında konuşarak duygularımı aktarmayı daha iyi becerdiğimi zannediyorum. Had-dimi aşarak bazı konuları karışık olarak kaleme almaya çalışacağım.

Ben sekiz yaşında babasını kaybetmiş, on beş yaşında 1975 yılında çok sevdiğim Kabasakal köyümden ve Ağasar'dan birçokları gibi göç etmek zorunda kalmış biriyim. Nedendir bilmem, köyüme ve memleketime karşı aşırı sayılabilecek bir bağlılığım var. O yüzden hep toplumsal işlerin başında ve içinde olmak benim hayat tarzım olmuştur. Beni bilen bilir, şimdi Darica'da yaşıyorum. Bir dönem Darica Şalpazarlılar Derneği başkanlığını, 2007'den itibaren de kurucusu olduğum **Kabasakal Köyü Derneği**'nin başkanlığını yürütüyorum.

Darica'da başlangıçta 30-40 üye ile bir araya gelerek bugün 110 üyeli ve 210 metrekaare kapalı alanı olan bir mekanın -Kabasakal köylüleri olarak- sahibi olduk (Allah'ın izniyle). Bu mekanın kalıcı olmasını sağlarken, kaybolan değer ve değer yargılarımızı bir nebze olsun geri getirebiliriz diye çok umudum vardı. Hayal etmek başka hayata geçirmek başka; bu süreçte bunu anladım.

Bizler eskiden maddî olarak daha fakirdik ama manevî olarak çok daha zengindik. Sevgi, saygı, biraz büyükten korku, yardımlaşma (yöre diliyle "mecilerimiz") vardı; herkes herkesin işine el atardı. Görüyorum ki, bugün teknoloji denilen, Avrupalılık denilen illete yenildik. Şimdi çok daha kalabalık yaşıyoruz ama her birimiz yalnız yaşıyoruz. Bir de internet çıktı, ilişkiler de duygu da ortadan kalktı. Âcizâne hemşehrilerimize ve din kardeşlerimize tavsiyem; "toplulukta rahmet vardır, ayrılıkta azap vardır." Önce kendimizi bir sorgulayalım, nasıl bir karakteriz diye. Bundan sonra hayata, olaylara ve insanlara karşı önyargılı olmadan, hep olumlu tarafından bakarak bu duyguyla hem kişisel hem de toplumsal ilişkilerimizi geliştirebiliriz. Böylece toplum olarak birbirimize güveniriz. O zaman hayatı paylaşınca çok daha mutlu, huzurlu en önemlisi Allah'ın iyi bir kulu oluruz. Yanlış beklentilere kapılmadan, birbirimizi içtenlikle severiz ve asla hayal kırıklıkları yaşamayız.

Allah yar ve yardımcımız olsun; Peygamber Efendimizin (sav) şefaatine nail olalım inşallah. □

Kabasakal köyü

Başkan, Yönt.Ku. huzurunda konuşurken

Dernek binamız ve Bilgi Evimiz

Dernek binamızın açılışı

Eskala yaylasında papatya toplayan Ağasar gıysili "ciçi" kızlar...

KASIMAĞZI KÖYÜ CAMİİ AÇILIŞINA BÜYÜK RAĞBET!..

Yapımına resmen 1954 yılında başlanılan tarihi Kasımağzı Köyü Camii 1961'de resmî olarak ibadete açılmıştır. Zaman içinde ihtiyaca göre cami alanı içinde imam evi, çay ocağı, dinlenme salonu, şadırvan ve köy çocuklarına Kur'an ve namaz duaları öğretmek amacıyla mektep binası yapılarak köyümüzün hizmetine sunulmuştur.

1950'li yılların başında köyümüzün büyükleri öncelikle yeni bir camiye ihtiyaç olduğuna karar verirler. Yöremizde eşi benzeri olmayan ve kesme taştan bir cami yapmak isterler. Daha sonra maliyet hesabı yapılır ve o günün parasıyla 20.000 TL'ye yapılacağı hesaplanır. Kasımağzı Köyü Cami Yaptırma Derneği kurulur ve dernek başkanlığına **Osman Karaca** (Kendisi uzun yıllar muhtarlık da yapmıştır.) seçilir. Köyümüzün ve yörenin en iyi ustalarından biri olan **Ali Kurukuz** (Ali Usta) caminin inşası ile görevlendirilir. Camimizin tarihi bir eser halini almasında Ali Ustanın emeği büyüktür. Dernek başkanı Osman Karaca, Anıtlar Yüksek Kurulu'na giderek cami yaptırma derneği adına para toplamak için gerekli izinleri alır ve makbuz bastırıp il il, ilçe ilçe dolaşarak para toplamaya başlar. Aynı zamanda dernek başkanı Osman Karaca, Trabzon Valiliği'nden 40 bin köyün adresini alarak her köye mektup gönderip cami yapımına katkıda bulunmalarını ister; ancak beklediği ilgiyi bulamaz.

Camimizin yapım aşamasında çeşitli zorluklar çekilmiştir. O günleri yaşayan-

Açılışa katılan protokol ve misafirlerimiz programı izlerken

... ve caminin yapımına büyük emeği, o günkü zorluk ve imkansızlıklar içinde nasıl bir azim ve şevkle çalıştıklarını anlatınca inanılması zor ve muazzam hikayelerin yaşandığını anlıyoruz. Cami yapımında kullanılan taşlar köy mezrası Kaya-başı ve Tonya'dan çıkarılmıştır. Cami avlusundaki yekpare taş sütunlar, yontulmamış hali ile sadece insan gücü kullanılarak taşınmıştır. Sütunlar, dik arazilerden aşağıya indirmek için 2-3 km kanal açılarak buradan halatlarla kaydırılarak aşağıya indirilmiştir. Sütunlar taşınırken zaman zaman kontrolden çıkmış ve hayati tehlikeler de meydana gelmiştir. Ama büyüklerimiz, tarihi bir eser yaratma tutkusundan vazgeçmemişlerdir. Bu tarihi eserin her bir taşını itina ile yontarak el eme-

... ve büyüklerimiz; bizlere bıraktığınız bu esere sahip çıkacağımızdan onu koruyup yaşatacağımızdan hiç şüpheniz olmasın.

Köy camii ve çevresi düzenleme çalışmalarına 05 Mayıs 2010 tarihinde başlanmış ve 12 Temmuz 2012 günü açılışı yapılmıştır. Açılış, saygı duruşu ve İstiklal Marşımızın okunması ardından Derneköy Mahallesi Cami müezzini **Mustafa Alıcı**'nin Kur'an-ı Kerim okuması ile devam etti. Kasımağzı Köyü Cami imamı **Ali Osman Şahin**, caminin tarihçesi ve yapım süreci hakkında bilgi verdi. İlçe Müftüsü **Ömer Tütüncü**'nün açılış konuşması ardından Şalpazarı Belediye Başkanı **Fehmi Cengiz**, Üsküdar Belediye Başkanı **Mustafa Kara**, Beşikdüzü ilçesi Kaymakamı **Alaattin Aktaş** birer selamlama konuşması yaptılar. Yapılan konuşmaların ardından, cami çevresi düzenlenmesi komisyonu ve bazı katılımcılara teşekkür belgesi verildi.

Kasımağzı Köyü Camii çevre düzenleme ve müştemilâtı olan keşkek pişirme yeri, şadırvan, çay ocağı, oturma salonu, açık kamelya, morg, bay bayan tuvaletlerinin tamamlanması nedeni ile yapılan açılışa; Beşikdüzü Kaymakamı Alaattin Aktaş, Üsküdar Belediye Başkanı Mustafa Kara, Şalpazarı Belediye Başkanı Fehmi Cengiz, Geyikli Beldesi Belediye Başkanı Muzaffer Türkmen, Üsküdar Belediye Başkan Yardımcısı Hilmi Türkmen, Şalpazarı İlçe Milli Eğitim Müdürü Hayrettin Özdemir, Vakıfkebir Müftüsü Ahmet Tokdemir, Şalpazarı Esnaf Sanatkarlar Odası Başkanı ve Trabzon Ak Parti

Caminin açılış kurdelaşı kesilirken

H. Genel Meclis üyesi Murat Yılmaz, Şal- pazarı Emniyet Amiri Murat Ersan Şal- pazarı İHL Müdürü Hayrullah Akçay, Şal- pazarı Mal Müdürü Ahmet Kandil, Şalpazarı Dernekler Federasyonu Başkanı Köksal Durmuş ve fedarasyona bağlı bir- çok dernek başkanları, Üsküdar Kırazlı- tepe mahalle muhtarı Nazmi Yamaç, iş adamı Üçel Kuyumculuk sahibi Muam- mer Çolak, Tokular Mobilya sahibi Ne- cati Tokul, Kurukız Ticaret sahibi Refik Kurukız, Görele Müftüsü Enver Türk- men, Şalfed eski başkanı Muzaffer Bay- raktar, SİSDER başkanı Abdullah Gülay, Ak Parti Şalpazarı ilçe başkanı Metin Yıl- maz, Şalpazarı ÇPL Müdürü Kemal Türkmen, Prof. Dr. Fahri Uçar, Şalpazarı Atatürk İlköğretim Okulu Müdürü Mu- hammet Karabayır, Şalpazarı Öğretmen- evi Müdürü Sedat Özdemir ile Kasımağzı Köyünden vatandaşlarımız katılmışlardır.

Açılışa katılan misafirler için hazırla- nan sarma, yufka, pilav ve kavurma ik- ramı ardından yardım kampanyası ile program tamamlanmıştır. □

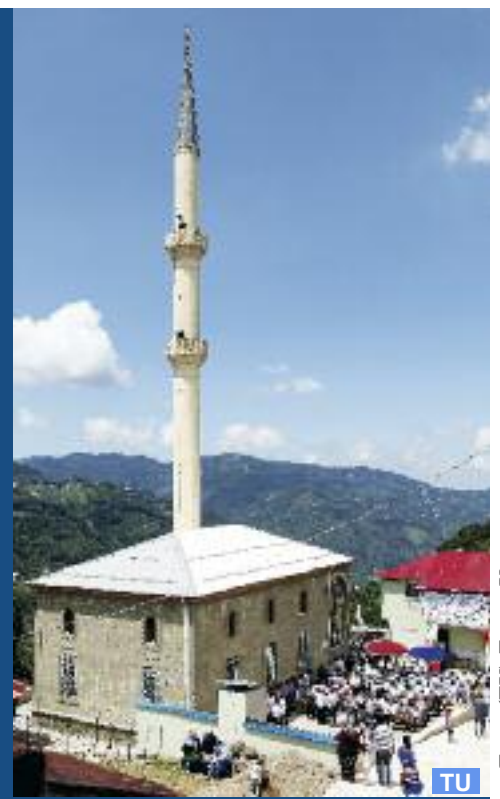
Hazırlayan: Adem Yaşar

Dereköy Mh. Camii imamı Mustafa Alıcı açılıшта Kur'an-ı Kerim okurken

Açılışa katılan misafirlere yemek ikramı

Tarihî caminin genel görünüşü ve açılış için avluyu dolduran misafirler

Foto: (TU) Turan Uzun

1: Eğitimci-Yazar Abdullah Gülay programı sunarken 2: Kasımağzı K. Camii imamı Ali Osman Şahin konuşmasını yaparken 3: Şalpazarı İlçesi Müftü Vekili Ömer Tütüncü konuşmasını yaparken 4: Şalpazarı Bld. Bşk. Fahmi Cengiz konuşmasını yaparken 5: Üsküdar (İst.) Bld. Bşk. Mustafa Kara konuşmasını yaparken 6: Şalpazarı Kaymakam V. Alaattin Aktaş(solda), Üsk. Bld. Bşk. Mustafa Kara'ya plaket verirken 7: Kasımağzı K. Muhtarı Mehmet Demirtürk(sağda), Kaymakam V. Alaattin Aktaş' plaket verirken 8: Kasımağzı K. Dernek Bşk. Osman Taner Karaca, Şalpazarı Bld. Bşk. Fahmi Cengiz'e plaket verirken 9: Kasımağzı K. Eski İmamı Çakır Şengül, Kasımağzı K. Cami Heyeti adına Refik Kurukız'a plaket verirken 10: Kasımağzı K. Muhtar Azası Aytekin Çoban, Almanya Camii Heyeti adına Rauf Alkurt'a plaket verirken 11: Kasımağzı K. Muhtar Azası Turan Alkurt, Tokullar Ticaret temsilcisi Necati Tokul'a plaket verirken 12: Kasımağzı K. Muhtar Azası Alipaşa Arslan, Trabzon Cami Heyeti adına Prof. Dr. Fahri Uçar'a plaket verirken 13: Vakfıkebir Müftüsü Ahmet Tokdemir, Üsküdar Bld. Bşk. Yrd. Av. Hilmi Türkmen'e plaket verirken 14: Şalpazarı Eğitim Kültür Derneği Bşk. Hasan Keskin, İstanbul Cami Heyeti adına Tuğrul Kurukız'a plaket verirken 15: Şalpazarı Müftü Vekili Ömer Tütüncü, Kasımağzı K. Cami İmamı Ali Osman Şahin'e plaket verirken.

Fotoğraflar: Dernek arşivi

Kadirga gecesine katılan dernek yönetimi, protokol ve katkıda bulunan kardeş dernek başkanları.

KADIRGA SEVDALILARI İSTANBUL’U SALLADI

29.12. 2012 akşamı saat 18.00-24.00 arası İstanbul-Sultanbeyli Semazen düğün salonunda, Kadirga Derneği geleneksel gecesi yapıldı.

Gecenin koordinasyonunu **Kadirga Yaylası Kültür ve Turizm Çevre Koruma ve Güzelleştirme Derneği** başkanı **Mahmut Uzun**, yönetim kurulu üyeleri ve ŞalFed başkan yrd. **Osman Uzun**(merhum) gerçekleştirdiler.

Organizatör ve sunucu **Erol Yalık**’ın sunduğu geceye, Üsküdar Bld. Baş.yrd. Av. **Hilmi Türkmen**, Sultanbeyli Bld.Başk.yrd. **Ahmet Demir**, ŞalFed Genel Bşk. **Köksal Durmuş** ve federasyona üye dernek başkanları, iş adamlarımız ve yoğun halkın katıldığı gözlemlendi.

Ana sponsorluğunu Beşikdüzü Oğuz köyünden mali müşavir Sn.**Osman Kılıçaslan**’ın üstlendiği gecede, dernek başkanı Mahmut Uzun, kısa ve öz konuşmasında, geçmişten bugüne kadar **Kadirga**’ya yaptıkları hizmeti anlatarak katkıda bulunanlara teşekkür etti.

Kadirga’ya her zaman hizmetten kaçmayan Üsküdar Belediye Bşk.yrd. **Av. Hilmi Türkmen** ise, yaptığı konuşmasında, adeta herkese tarihî bir ders vererek şunları söyledi:

“Saygıdeğer Sultanbeyli Belediye Bşk.yardımcısı arkadaşım, değerli der-

Av. Hilmi Türkmen (Üsküdar Bld. Bşk. yrd.)

nek başkanlarım, muhtarlarımız, Ağasarlı dostlarımız, hemşehrilerimiz, Kadirga sevdalıları! Hepinize iyi akşamlar diliyor, saygılar sunuyorum.

Tabi Erol Başkan geçen seneki türküyü unutmamış. Doğrusu bizim hafızamızda bir türkü vardı ama hepsi o kadardı. Tabi herkes en güzel şekilde yaptığı işi yapacak. Gerçekten bizim Ağasarlılar, kemençenin horonun türkünün yatağı oldu. Hani ben böyle dernek gecelerinde bahsediyorum. Soğuğa demişler ki, sen nerelisin? Demiş ki; millet beni Erzurumlu bilir ama benim aslında yatağım Sivas demiş. Gerçekten Sivas’ın

soğuğu özellikle Yıldızeli ilçesi Erzurum’dan daha ağırdır. Horona da demişler ki; horon nerelisin? Horon demiş ki; millet beni Akçaabatlı bilir ama benim yatağım Ağasar demiş. Dolayısıyla gerçekten biz Ağasarlılar, horonun en iyisini, türkünün en iyisini, kemençenin en iyisini icra ederiz. Biraz önce Ahmet Bey kardeşime de ifade ettim. Neredeyse bizim çocuklarımız, gençlerimiz anadan doğduğu günden itibaren, yürümesini öğrenmeden horonu öğreniyorlar. Yani yürüyemeyen çocuklar, bakıyorsun horon oynamaya başlıyorlar. Adeta bizim genlerimizde var bu iş.

Tabi bu; birlik beraberlik adına gelenekleri, kültürü, sanatı, dayanışmayı devam ettirme adına güzel bir haslet güzel bir özellik. Bu anlamda bu gecelerin, bu derneklerin oldukça çok faydası var. Asla küçümsenmeyecek yararları var. Özellikle bu dernekteki kardeşlerimize huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Saygıdeğer dostlar; sözü fazla uzatmamak lazım ama lütfen özellikle ifade etmek istediğim bir kaç husus var. Bunları da sizlerle paylaşayım.

Birincisi; tabi Ağasar’ın muhtelif köylerindeniz. Dorukkiriş, Sayvançatak, Doğancısı, Geyikli vs. Ama bizim için özellikle Ağasar halkının hep birlikte zirvede bulunduğu yer biliyorsunuz Kadirga. Kadirga, hem coğrafi olarak bir zirve tepedir, hem de bu Ağasarlıla-

rın zirve yaptığı yerdir. Bizim için Kadırğa; birliğin, beraberliğin, dayanışmanın ve özellikle altını çizerek ifade ediyorum, İstanbulumuzda, Anadolu'nun diğer yerlerinde olsun, hatta yurt dışında olsun bütün Ağasarlıların yıllık izinlerini oraya göre ayarladığı bir mekândır. Dolayısıyla Kadırğa'ya, aslında köyümüzden önce bakmamız lazım. Kadırğa'ya aslında her birimizin yaylasından önce bakması lazım. Kadırğa'ya aslında İstanbul'da, Bursa'da, Fransa'da, İngiltere'de, Almanya'da olduğumuz yaşadığımız beldelerden önce bakmamız lazım. Bizim için Kadırğa, olmazsa olmazdır. Kadırğa bizim için buluşma yeridir. Sevincin, hüznün, birlik beraberliğin ve elbetteki dönüşte ayrılığın yeridir Kadırğa. Dolayısıyla Kadırğa'ya ne kadar iyi baksak azdır. Ama üzülerek ifade edeyim ki Kadırğa'ya iyi bakma adına, maalesef içimizde cefakar, fedakar olarak gayret gösterenlerin sayısı oldukça azdır. Ne yalan söyleyeyim, işte bu akşamki salondan da Kadırğa'nın yetim bırakıldığının açıkça bir örneğini görüyoruz. Eğer burası Şalpazarı'nın, Ağasarın bir köy derneğinin gecesi olsaydı bu salon almaya-caktı. Ama Kadırğa gecesi oldu, işte Kadırğa öksüz bırakıldı. Ama kimse Kadırğa'dan vazgeçemiyor. Kadırğa için elimizi taşın altına sokma zamanı geldiğinde, maalesef herkes kıyı bezi dokuyor. Kıyı bezi; aman ben orada olmayayım, ben bu taşın altına elimi sokmayayım. Bu şekilde Kadırğa nasıl Kadırğa olacak, nasıl birlik beraberliğin yeri olacak?

İşadamı Temel Bektaş'a(sağda) plaketini, Sultanbeyli Bel.Bşk.yrd. Ahmet Demir verdi.

Arkadaşlar! Kadırğa'ya değil elimizi, göğsümüzü, vücudumuzu Kadırğa için taşın altına sokmamız lazım. Bu anlamda huzurlarınızda başta dernek başkanımız Mahmut Uzun olmak üzere, bu yiğit insanları tebrik ediyor teşekkür ediyorum.

Şimdi bizler her yıl Kadırğa'ya gidiyoruz. Misafirlerimizi götürüyoruz. Ama abdest alacak, abdesthanesi yok. Tuvalette gidecek, tuvaleti yok. Yemek yedireceğiz, leziz temiz lokantamız yok. Nasıl Kadırğalıyız biz? Nasıl Ağasarlıyız biz? Hem Ağasarlı hem Kadırğalıyız diyoruz, hem zirve diyoruz. Ama abdest alacak yerimiz yok. İşte bu yiğit insanlar, bunu hepimizden önce gördüler, hiç de kolay olmayan, öyle kimsenin kolay kolay cesaret edemeyeceği bir taşın altına ellerini soktular. Zaman zaman kendi gelirlerine, kendi maaşlarına ipotek koyma adına, Kadırğa'ya çeşme yaptırdılar; Kadırğa'ya tuvalet yaptırdılar. Kadırğa'ya küçük de olsa bir köy odası, Kadırğa odası dediğimiz bir oda yaptırdılar. İşte bu yiğit insanlar, bu akşam bu sorunları, biz Ağasarlıların da bir tuzu olsun diye gündem ettiler. Ama ne yazık ki, biraz önceki bağış merasiminden de gördüğümüz üzere, Ağasarlılar bu işe kendilerine yaraşır kendilerine yakışır vaziyette el atmadılar; üzüntülüüz. Kadırğalı olarak üzüntülüüz. Biz demiyor muyuz; bu Kadırğa'nın temizliği ne olacak? Kadırğa'da akşama kadar horon oynuyoruz, yemek yiyoruz, üzüm ekmek yiyoruz. Çöpümüzü, poşetimizi, kavun kabuğunu bırakıp terk edip gidiyoruz. Bize yakışıyor mu arkadaşlar, Ağasarlılar? Kadırğa'yı temiz bırakmadan, bulmak istediğimiz gibi pırıl pırıl bırakmadan ayrılmak bize yakışıyor mu? Kadırğa'nın camisinde bir cuma namazı kılmak için km.lerce yolu kat ediyor muyuz? Evet ediyoruz ama vardığımızda doğru dürüst abdest alamıyoruz. Doğru dürüst yemek yiyemiyoruz. Misafirlerimizi doğru dürüst ağırlayamıyoruz. Bunun ayıbı kimin olacak, bunun ayıbı kimin olacak arkadaşlar?... Bunun ayıbı, Kadırğa'nın sahibi olan hepimizin olacak. Bu salonda, bu akşam burada olmayanların daha çok olacak. Ben size de teşekkür ediyorum. Zahmet ettiniz, bu soğuk kış gününde İstanbul'un değişik yerlerinden; işte Sakarya'dan dostlarımız gelmişler, onlara da özellikle teşekkür ediyorum, tebrik ediyorum. İşte sizler bir adım öndesiniz. Ama yetmez, Ağasarlılar yetmez.

Bakın bu işler hep oyundan, oynatan ibaret değildir. Bu işler horondan,

Ana sponsor Osman Kılıçaslan'a plaketini Üsk.Bld.Bşk.yrd.Av.Hilmi Türkmen verdi.

kemençeden ibaret değildir. Bu işler türkünden, günü gün etmeden ibaret değildir. Madem Kadırğa diyoruz. İşte biraz önce sinevizyonda gösterildi. Kadırğa'nın misafirlerimize neyini göstereceğiz? O çamurunu mu göstereceğiz, o kötü yollarını mı göstereceğiz, o suyu akmayan çeşmesini mi göstereceğiz, tuvaleti olmayan o kötü pis yapılarını mı göstereceğiz? Ne yalan söyleyeyim, Kadırğa'nın o üstü açık camisi olmasa, Kadırğa'ya gidilecek bir hal yok. Zaman zaman kendi aramızda konuşmuyor muyuz acaba, bu Kadırğa'yı başka yerlere taşısak diye. Niye bunu konuşuyoruz? Kadırğa'yı yetim bırakmak, Kadırğa'yı öksüz bırakmak bize yakışır mı? Kadırğa'nın bir asaleti var, bir aslı var, bir geçmişi var. Kadırğa'nın aslında geçmişi, asaleti bizim kanımızda, varoluş değerimizden gelmiyor mu değerli dostlar? Bir rivayete göre; Yavuz Sultan Selim'in İran seferini yaparken, ordusuyla otağını kurarak, abdest alıp hep birlikte ordu mensuplarıyla askerleriyle namaz kıldığı yer değil midir Kadırğa? Kadırğa'nın böyle bir geçmişi yok mudur? İşte onların torunları olan bizlere, bu Kadırğa'yı bu şekilde yetim bırakmak, kötü bırakmak, pis bırakmak, bakımsız bırakmak, öksüz bırakmak biz Ağasarlılara yakışıyor mu arkadaşlar? İşte bu akşamki manzara budur. Bu yiğit insanları yalnız bırakmak budur. Ben Mahmut Başkanı yakinen tanıyorum. Sağ olsun, gecesini gündüzünü bu işe vermiş bir arkadaşımız. Hiç bir gösterişle alakası yok. Ama maalesef, ne yazık ki bizim insanımız hemen kolayına kaçıyor. Nerede bir ida-

Katkılarından dolayı İbrahim Uzun'a (sağda) plaketi, Kadirga Der.Bşk.yrd. Halim Yeşilaraz verdi.

recimiz var, nerede bir muhtarımız var, nerede bir meclis üyemiz var, nerede bir başkanımız var hemen eleştiriyoruz. Hemen efendim şöyle yaptı, böyle yaptı, para yedi, pul yedi. Kadirga'nın parası var mı da kim yiyecek arkadaş? Ne parası, ne pulu ama bu insanları şikayet ediyorlar. Utanmadan, sıkılmadan. Bu şikayet edenler, Kadirga'ya beş kuruş yardım etmeyen, Kadirga'nın belki de yolunu bilmeyen insanlardır. Üzüntümüz büyük.

Bakın Ağasarlılar, konuşma zamanı konuşmamız lazım. Böyle kapalı kapılar ardında dedi kodu yapmaya gerek yok. Başta Mahmut Başkan olmak üzere, Mahmut Başkan benim ne komşum ne de akrabam ama bir Ağasar sevdalı, bir Kadirga sevdalı. Ben biliyorum ne çektiğini. Ama ne yazık ki, kendileri bu konuda yalnız bıraktığı kadar, bir takım iftiralara da maruz kalıyorlar. Ayıptır, yazıktır! Hem Ağasarlılığa, hem Şalpazarlılığa, hem de Müslümanlığa yakışmaz.

Arkadaşlar; bir insan eğer kendisine söz hakkı bulabiliyorsa, taşın altına elini sokacak. Fedakârlık yapacak. Kadirga'ya otçu getirilmesi için nereye gitmiş, hangi resmi makamın kapısını çalmış, hangi resmi makama ulaşmak için birilerine telefon etmiş? Kaç kontürü gitmiş? Dünyadan haberi yok. Ama bu işler kolay işler değil. Biliyorsunuz Kadirga'ya su getirildi. Nereden geldi bu su? Bu su kolay mı geldi zannediyorsunuz? Biz inşallah önümüzdeki yıllarda, bu Kadirga'ya gelecek suyu

civar obalara da taşımayı düşünüyoruz. Sağolsun başta Mahmut Başkan olmak üzere, bu işi dert edinmişler, çalışıyorlar çabalyorlar. Mahmut Başkan, beni haftada bir kez arar. Her hafta konuştuğumuz konu; Kadirga'nın suyu ne olacak başkanım, civar obaların suyu ne olacak başkanım? Beni falancıya gönder, fişmancıya gönder, telefon et ne olur başkanım! Soruyorum size; Mahmut başkanın derdi, zoru nedir? Emekli maaşı var; geçinip gidiyor. Ama o hepimizden çok büyük bir zat, bir dostumuz. Arkadaşlar bakın Mahmut Başkan bir semboldür. Bu işi dert edinenleri kastediyorum. İçimizden bu işi dert edinenler çıkmazsa, Kadirga da kalmaz, Ağasar'da kalmaz. Böyle gecelerde oynarız, horon oynarız, türkü söyler kemeçe çalarız. İşin bir oyun oynaş tarafı, bir de perde arkası var. Bir an önce kendimize gelelim değerli dostlar, hemşerilerim.

Kadirga olduğu için biraz sözü uzattım ama bizim için Kadirga semboldür. Şu andaki Kadirga'nın hali Ağasarlılara yakışmıyor. Efendim Kadirga Ağasarın mı, Trabzon'un mu, Gümüşhane'nin mi? Kimin olursa olsun, Kadirga'ya şenlik haftalarında, diğer cuma günlerinde en çok kimler gidiyor? Orayı, o camiye kimler dolduruyor? Sizler dolduruyorsunuz. Hani bir söz var; gitmediğin yer, görmediğin köy senin değildir. Biz yıllık izinlerimizi Kadirga'ya göre ayarlamıyor muyuz? Buluşma yerimiz Kadirga değil mi? Madem Kadirga'da güzel nezih bir ortamda buluşalım, güzel temiz bir ortamda abdest alalım. Çoluk çocuğumuzun elinden tutup camiye götürelim. Ama bu Kadirga'da mı sevgili dostlar? Bu anlamda dertliyiz. Lutfen bu işe sahip çıkalım.

Kadirga hepimizin, Kadirga sadece

bir derneğin değil, bir köyün değil. Kadirga tüm Ağasarlıların, tüm Trabzonluların, tüm Gümüşhanelilerin, tüm Giresunluların, hatta Kadirga tüm Türkiyelilerin sevgili dostları. Kadirga bu ülke için, bu millet için, -bakın tüm Türkiye'yi kastediyorum- bir zenginliktir, bir kültürdür, bir turizm cennetidir. Ama bu işin ev sahibi bizleriz.

Hani derler ya atalarımız; "Aslan yattığı yerden belli olur." Evet, Ağasar'ın yiğit aslanları; Kadirga'nın bu hali size yakışıyorsa, oynamaya devam edin. Ama yakışmıyorsa, değil elimizi, vücudumuzu bu taşın altına sokacağız. Bu yiğit insanların arkasından koşacağız. Kadirga'ya hep birlikte sahip çıkacağız. Misafirimizi getirdiğimizde, göğsümüzü gere gere, işte Kadirga burası diyeceğiz arkadaşlar.

İşte böyle güzel bir Kadirga'da, suyu akan güzel tuvaleti olan, camisi cemaati tıklım tıklım olan, güzel leziz lokantalarında dostlarımıza, hemşehrilerimize, misafirlerimize o temiz taze koyun etini, sığır etini ikram edeceğimiz lokantalarda buluşmak dileğiyle, hepinizi saygıyla selamlar hayırlı akşamlar dilerim."

Diğer konuşmalardan sonra, Kadirga'ya maddî manevî katkı sağlayanlara, gecenin anısına plaketter verildi.

Hiçbir ücret almadan geceye katılan yöresel sanatçılar; Çayan Hüseyin, Ay-dın Güner, Hayri Yaşar Karagülle, Muhammet Sarı, Ağasarlı Zehra, Muhammet Cinkaya, Nafi Öner, Me-te Şahin, Fatih Çelik ve Doğanç Derneği Kız Halk Oyunları Ekibi, salondaki davetlilere adeta Kadirga'daki gibi otçu şenliği yaşattılar. □

Haber: Erol Yanık

Geceye renk katan Doğanç Derneği Kız Halk Oyunları Ekibi

Muammer Çolak

Kadıköy

T 0216 349 13 71
Altıyol, Söğütlüçeşme Cd.
No: 67 Kadıköy / İST.

Ümraniye

T 0216 316 61 12
0216 335 93 37
Sondurak Küçüksu Cad.
No: 2 / A Ümraniye / İST.

f ucel kuyumculuk

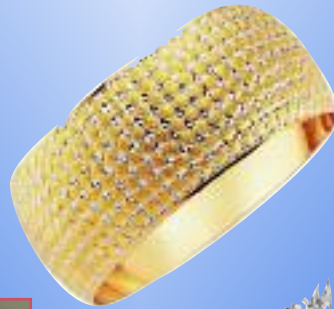
www.ucelkuyumculuk.com

Üsküdar

T 0216 310 52 60
0216 495 29 00
Hakimiyeti Milliye Cad.
No: 94 Üsküdar / İST.

Ümraniye

T 0216 316 61 12
Yasin Kuyumculuk
Sondurak Küçüksu Cad.
No: 2 / B Ümraniye / İST.

SAYVANÇATAK DERNEĞİ 20. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ MUHTEŞEM BİR GECEYLE KUTLADI

Ağasar'ın İstanbul Üsküdar'da kurulan ilk derneği olan **Sayvançatak Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği**, 20. yaşını muhteşem bir geceyle kutladı.

10 Mart 2013 Pazar gecesi, Yavuztürk'teki Sancak Efsane salonunda, organizatörlüğü ve sunuculuğu Dernek Başkanı **Erol Yanık** tarafından yapılan geceye ilgi yoğunlu.

Geceye AK Parti İstanbul Milletvekili **Osman Poyraz**, Üsküdar Kaymakamı **Mustafa Güler**, Üsküdar Belediye Başkanı **Mustafa Kara**, Yardımcısı **Av. Hilmi Türkmen**, Üsküdar Belediye Meclis üyesi **Şerif Terzi**, Trabzon İl Genel Meclis üyesi **Hüsnü Kaya**, Sayvançatak Muhtarı **Erol Çömez**, ŞALFED Genel Başkanı **Köksal Durmuş**, ŞALFED'e bağlı derneklerin başkanı ve yöneticileri, ŞALFED eski başkanları **Harun Özdemir** ve **Muzaffer Bayraktar**, Üsküdar Rizeliler Derneği Başkanı **Mustafa Dereci** ile İstanbul'da yaşayan Şalpazarlılar katıldılar.

AK Parti İstanbul Milletvekili **Osman Poyraz** gecede yaptığı konuşmada, Sivaslı olmasına rağmen, bir Trabzonspor taraftarı olduğunu belirterek, böyle bir gecede Trabzonlular, özellikle Ağasarlılar arasında bulunmaktan büyük keyif aldığını vurguladı.

Üsküdar Kaymakamı **Mustafa Güler**, salona gelirken bir köy derneği gecesine katılma amacı taşıdığını, ancak salona girdiğinde ise sanki bir il derneği gecesine geldiği hissiyatını taşıdığını işaret etti. Kaymakam Güler, "Folklorunuz, kültürünüz, birlik ve beraberliğiniz gerçekten takdire şayan. Emeği geçen başkan ve yöneticileri kutlarım." diye konuştu.

Üsküdar Belediye Başkanı **Mustafa Kara** da, Sayvançatak Derneği'nin etkinliklerini yakından takip ettiğini ve beğenerek izlediğini anlatarak, yaylalarımıza tekrar geleceğini ifade etti. Kara, yaylaya çıkmadan önce Sayvançatak Derneği'nin İstanbul'daki sırgan festivaline de iştirak edeceklerini ve köydeki caminin minaresinin yapımı için elinden gelen yardımı esirgemeyeceklerini vurguladı.

Başkanlarımız ve Yönetim Kurulumuz

Gecede, sanatçılarımız **Çayan Hüseyin**, **Sebahattin Yanık**, **Cesi**, **Umut Ayvaz**, **Soner Çakmak** ve folklor ekibinin performansları ilgiyle izlendi.

20. Kuruluş Yıldönümü programında ayrıca Sayvançatak köyünü tanıtan bir slayt gösterisi sunuldu ve derneğe katkıda bulunan yardımseverlere ve üyelere plaket verildi.

Sayvançatak Derneği'nin eski başkanı ve mevcut yöneticilerini sahneye davet eden Başkan **Erol Yanık**, derneğin kuruluşundan 20. yılına kadar emeği geçen tüm köylülerine ve muhteşem gecedeki misafirlerine teşekkür ederek, derneğin nice yıllara ulaşması temennisinde bulundu. □

(Haber: Erol Yanık)

- 1: Üsküdar Kaymakamı Mustafa Güler
- 2: Üsküdar Bld. Başkanı Mustafa Kara
- 3: AK Parti İst.Mv. Osman Poyraz
- 4: ŞalFed Gn. Bşk. Köksal Durmuş, gecemizin sponsorlarından mali müşavir Osman Kılıçaslan'a plaketini verirken
- 5: Trabzon İl Genel Mc. üyesi Hüsnü Kaya, derneğimizin kurucu üyelerinden Salih Yaşar'a plaketini verirken
- 6: Dr.Yusuf Türkmen, derneğimizin Hanım Komis. Bşk. Yrd.Nuray Cinkaya'ya plaketini verirken.

Geceye katılanlardan kesitler

Foto.: Turan Uzun

KÜLTÜRLERİN KUŞAKLAR ARASI AKTARIMINDA KİŞİLERİN VE DERNEKLERİN ROLÜ

Kişiler, kültür aktarımında üzerlerine düşen görevleri yerine getirdikten sonra, işin büyük bir kısmı dernekçiliğe kalmıştır. Çeşitli faaliyetlerle, özellikle gençlere yönelik çalışmalarıyla dernekler, geleceğe ışık tutacak birer kültür yuvası haline gelebilirler. Bu da çok iyi bir ekip çalışmasından ve toplum olarak birliktelikten geçer.

Yakup Kaval (*)

Bir milletin, bir kavmin veya bir topluluğun yazılı olmayan kurallarla birbirleriyle kurdukları sıkı bağa “kültür” adı verilir. Kültür bir milletin mirasıdır. Kullandığımız dilin özellikleri, acılarımız, kederlerimiz, sevinçlerimiz, bayramlarımız hemen hepsi kültürün birer parçasıdır. Bu parçalar kuşaktan kuşağa aktarılmanın birer yadigârıdır. Birlikteliğin en güzel örnekleri bu değerlerin özünde saklıdır.

Değer yargılarımıza sahip çıkmada kişi veya kurumlar olarak hangi konumda duruyoruz; bunu çok iyi sorgulamak gerekir. Teknolojinin üst seviyelere ulaşmasıyla birlikte “dijital çağ” dediğimiz dönem ortaya çıkmıştır. Televizyon ve bilgisayarın hemen hemen her eve ulaşması “eski değerlerimizi zedelemiştir” görüşü ortaya çıkmıştır. İşte bütün mesele bu noktanın tespitini çok iyi yapabilmekten geçiyor. Burada şüphesiz ki en büyük rolü kişiler üstleniyor. Tabiki bu “dijital çağa” ayak uyduracağız; ama kendi değerlerimizi de yıpratmayacağız.

Aile büyüklerinin aslî görevlerinden biri, büyüklerinden edindiği deneyimleri, kendinden sonra gelenlere anlatmak ve onlara bu deneyimleri aşılamaktır. Çocuklar veya gençler, genel olarak annelerini ya da babalarını model alırlar. Küçük yaşta eğer çocuğa kendi kültürünün güzellikleri ve önemi öğretilirse, çocuk da ailesini ve kültürünü o kadar tanımış olacaktır. Kültüründen uzak bir ebeveyn, çocuklarına da bir şeyler aktaramaz ve bu o çocuklarının değer yargılarının yozlaşmasına neden olabilir. Burada kişi, sorumluluk bilincini iç dünyasında, vicdanında hissetmelidir.

Kültürümüzün bir miras olarak kuşaklar arası aktarılmasında derneklerin de rolü büyüktür. Göç nedeniyle uzak kalman, doğduğu ve büyüdüğü topraklara/anavatanına özlem duygusu, gurbet yerinde insanları bir araya getirmektedir. Bu tip bir birleşme de ancak bir dernekle mümkün olabilmektedir. İnsanların bir araya gelip sıcak sohbet yapabileceği, bir nebze de olsa memleket özlemini dindirebileceği mekanlardır dernekler. Kendi aksanımızdan konuşan biriyle koyu bir muhabbete girişmenin paha biçilemez değeri vardır o mekanlarda. Sıcaktır dernekler, samimiyet

vardır. Gurbet elde yalnız kalmamanın savaşı vardır o mekanlarda. İşte böylesine önemli kurumlardır dernekler.

Gençlerin veya ailelerin bir araya gelmesinde büyük rol oynayan kültür dernekleri, kendi iç yapısıyla aslında birer kültür mirasçıları sayılırlar. Bayramlarda, cenazelerde, düğünlerde veya özel çeşitli etkinliklerde, insanları bir araya toplayarak öz kültürün yayılmasında büyük bir önem arz ederler.

Kişiler, kültür aktarımında üzerlerine düşen görevleri yerine getirdikten sonra, işin büyük bir kısmı dernekçiliğe kalmıştır. Çeşitli faaliyetlerle, özellikle gençlere yönelik çalışmalarıyla dernekler, geleceğe ışık tutacak birer kültür yuvası haline gelebilirler. Bu da çok iyi bir ekip çalışmasından ve toplum olarak birliktelikten geçer. Bu tip dernek faaliyetlerinden insanların kaçınmaları ya da yakınmaları anlamsızdır. Unutulmamalıdır ki, kendimizden sonra bırakabildiğimiz değerler, bizimle beraber gelecek olan amellerdir. Çocuklarımıza iyi bir gelecek bırakmak için kültür derneklerimize sahip çıkmalıyız. Aksi taktirde, değer yargılarından uzak kalmış, yozlaşmış bir toplumun temellerini kendi ellerimizle atmış oluruz. □

(*) : 1988 Darıca doğumlu. Kabasakal Köyü/Şalpazarı Nüfusuna kayıtlı. / Tarkya Ü.Türk Dili ve Edebiyatı bölümü mezunu. / Halen Darıca Lefarge And.Tek.EMLisesi'nde Edebiyat öğretmeni olarak görevini sürdürüyor.

Bir dernek faaliyeti (İstanbul Kadırgası-2012 / ŞalFed)

Foto.: Turan Uzun

Ağasar'dan bir kış manzarası

Foto.: Nuretin Bayraktar

Eskala yaylasından bahar neşveleri

Ağasar'da metruk tarihî bir köprü

Ayşe Dursun teyzenin -çok sevdiği- Eskala yaylasında kocası ve oğlu ile bu son görüntüsü oldu...

ANKARA'DAKİ GURURUMUZ MURAT KANDAZOĞLU

Hiçbir zaman kendi insanımıza ve değerimize sahip çıkmadık. Biraz olsun sivrilmeye çalışan insanımız olduğunda da, onu nasıl engelleriz de hedefine ulaşamaz duruma düşürürüz diye hesaplar yaptık. Şu bir gerçek ki, Ağasar yöresinin insanları sadıktır, merttir. Bizden başka herkes bunun farkında ve bunu çok iyi kullanıyorlar. Artık bu özelliğimizi kendimiz için, ilçemiz için kullanalım.

Trabzon ili Şalpazarı ilçesine bağlı **Dorukkiriş** köyünde dünyaya geldi.(1968) İlkokulu Dorukkiriş'te bitirdi. 1979 yılında Ankara ya geldi. Orta, Lise ve Üniversiteyi burada bitirdi. İktisat Fakültesi mezunu.

1980 yılında futbola Gençlerbirliği altyapısında başladı. On beş yıl profesyonel ve amatör olarak futbol oynadı. Futbol oynadığı yıllarda, okul hayatı ve çalışma hayatını birlikte götürmeye gayret etti.

1986 yılında hem eğitime hem çalışma ve spor hayatına ara vererek askere gitti. Askerlik dönüşü yarım kalan eğitimine devam etti ve hem iş hayatına hem de futbola geri döndü. 2001 yılında **Ostimsport**'da futbolu bıraktı. Arkasından aynı kulüpte yöneticiliğe başladı. Aynı yıl içerisinde **Mak-san Otomotiv Ltd. Şti.**'ni ortaklarıyla birlikte kurdu ve ticaret hayatına başladı. Halen Ostim Or-

bükrasi anlamında hizmet ettik. Hiçbir zaman kendi insanımıza ve değerimize sahip çıkmadık. Biraz olsun sivrilmeye çalışan insanımız olduğunda da, onu nasıl engelleriz de hedefine ulaşamaz duruma düşürürüz diye hesaplar yaptık. Bunun gayreti ve çabası içerisinde olduk. Şu bir gerçek ki, Ağasar yöresinin insanları sadıktır, merttir. Bizden başka herkes bunun farkında ve bunu çok iyi kullanıyorlar. Artık bu özelliğimizi kendimiz için, ilçemiz için kullanalım. Şöyle bakalım: Trabzon'un en eski bölgelerinden bir tanesi olan Ağasar'dan/Şalpazarı'dan kaç tane siyaset adamı, kaç tane spor adamı, sanatçı, akademisyen, bürokrat çıkmıştır?..Sadece ve sadece bir elin parmakları kadar bile değil. Bu çok düşündürücü ve üzücü bir durum. Acaba hata nerede; bizlerde mi yoksa başkalarında mı? Evet bu soruyu lütfen kendimize soralım.

Bahar ayları geliyor, insanlara bir sıla hasreti düşüyor. Bu çok güzel! Sıla-i rahim yapmak sünnettir; hep beraber yapalım. Ancak şu eğlence furcasından vaz geçelim. Eğlenmek tabi ki hakkımız ama bu kadar abartmanın da anlamı yok. Bir tane, iki tane şenlik yapıyorsak, herkesi bir arada bulmuşken, en az iki tane de panel, çalıştay düzenleyelim. Ayrıca yapılan şenlik alanlarına bir gün sonra gelip baktığımızda, doğaya ne kadar zarar verdiğimiz farkında mıyız acaba? O yerlere tekrar geri geleceğiz; oralar bizlerin. Lütfen çevreye karşı biraz daha duyarlı olalım. Ne kayıp ederiz?

Yeni nesilde gerçekten çok yetenekli gençlerimiz var. Onların fikirlerinden, düşüncelerinden faydalanmamız lazım. Biz bu değerlere sahip çıkarsak, ilçemizin, yöremizin gelişimine katkıda bulunmuş oluruz. Baktığımızda gerçekten Türkiye'nin en geri kalmış ilçelerinden bir tanesiyiz. İlçemizde kamuya ait bir çok kurumun; Nüfus idaresi, Hastahane gibi kurumların kapatılığını görüyoruz. Bunlara çare bulmamız lazım. Bulmak için de, mutlaka güçlü olmak durumundayız.

Toparlamak gerekirse, mutlak surette birlik ve beraberliğe ihtiyacımız var. Bu anlamda sivil toplum örgütleri çok önemlidir. Siz değerli başkanların yapacakları çalışmalar çok önemli. Bu konularda bizlere görev düşerse her zaman yardıma hazırız.□

ganize Sanayi Bölgesinde ve Oto Sanayi Sitesi Şaşmaz'da iş makinası ve BMC Fatih yedek parça Bayii olarak faaliyetine devam etmektedir.

Ostimsport Kulübü'nde yaklaşık olarak sekiz yıl Futbol Şubesi Başkanı ve Genel Kaptan olarak görev yaptı. 2006 yılında Ankara Amatör Spor Kulüpleri Yönetimine girdi. 2008 yılında TFF Amatör Disiplin Kurulu üyesi seçildi. 2012 yılında Ankara Amatör Federasyonu Başkanlığı'na seçildi. Ayrıca Çim Hokeyi Federasyonu Yönetim Kurulu üyesidir. Bu görevleri halen devam etmektedir.

Bu faaliyetleri sürdürürken diğer bir yanı olan gazetecilik mesleğini de sürdürmeye gayret etti. Yaklaşık 10 yılı aşkın Başkent Tv, Meltem Tv, Kanal A ve TRT'de spor yorumculuğu yaptı. Bir çok gazete ve dergide -spor konusunda- köşe yazısı yazdı.

Amacını ve bundan sonraki hedeflerini ve Ağasar'ın -düünden bugüne- içinde bulunduğu durumu açıklarken şunları söylüyor: "Ömrüm elverdiği sürece hem iş hayatıma hem de spor hayatıma yine başarılar eklemek istiyorum. Amacım memleketime hayırlı işler yapmak ve Şalpazarı insanının hayat felsefesini değiştirmek. Bizler hep kendi kaderine razı olmuş insanlarız. Bu güzel bir şey; ancak artık kabuğumuzun dışına çıkmak zorundayız. Yıllardır Trabzon'un diğer ilçelerine hem siyasi anlamda hem de

Araştırma-Haber: Köksal Durmuş-Erol Yanık

Kafa dengi arkadaşlar çok önemli. Ben bu işe girdiğimde, ortağım bu işi hiç anlamayan bir arkadaşım. Ama kafa dengimdi. Bana desteği çok büyüktü ve onun desteğiyle bu günlere geldik.

Bu sene ihracata da başladık. Son üç yıldır yurt içiydi, ama bu sene -2013 yılı- ihracata da başladık. Yunanistan, Bulgaristan ve Arnavutluk'a ihracata başladık. Bunu daha da genişleteceğiz inşallah.

“GENÇLER İŞ KURMAKTAN, TİCARETE ATILMAKTAN KORKMASIN-

YANIK - Sayın Abdullah Kandil; kendinizi Ağasar dergimiz okuyucularına kısaca tanıtabilir misiniz?

KANDİL - Trabzon ili, Şalpazarı ilçesi, Doğancı köyündenim. Trabzon Vakıfkebir doğumlu, evli iki çocuk babasıyım. İstanbul Kirazlıtepe’de iş hayatına devam etmekteyim.

YANIK - Sayın Kandil; sizi Ağasarlı en genç işadamlarımızdan birisi olarak görmekteyiz ve onur duyuyoruz. Nüans tekstil ilginç bir isim!Bu kadar kısa zamanda, bu kadar yükselişin sırlarını, nedenlerini açıklayabilir misiniz?

KANDİL - Nüans Şapka Promosyon Ürün. Teks. San. Tic. Ltd. Şti. gerçekten ilginç bir isim; ama nüansın anlamı, ince fark demektir. Yükselişimin sebebi de şundan dolayı; bu şirketi kurarken çevremdekiler olsun ailem olsun bu işi yürütemeyeceğimi söylemeleri bana galiba ara gazı oldu. Ondan dolayı hırs yüklendi bende. Şirketin altı yılı bitiyor. Şu anda altıncı yılındayız. Şirketimin tamamen yatay büyümesini yaptık ve dikey büyümesine geçtik. Yaklaşık 20-25 tane ürünümüz var. Şu an şapka ağırlıklı ve tekstil promosyon ürünlerini; tişört, anorak, iş elbisesi, polar, yün gibi ürünleri yapmaktayız.

YANIK - Kendi atölyeniz var mı? Fason mu yaptırıyorsunuz?

KANDİL - Şapka olarak kendi atöl-

yemiz var. Fason olarak da, diğer tekstil ürünlerini toptan dışarı veriyoruz.

YANIK - Nüans tekstil olarak altı yılda bu noktaya geldiniz. Bir altı yıl sonra tekrar karşılaştığımızda Nüans tekstilin iki yüz elli kişilik çalışanı olduğunu inşallah görürüz.

KANDİL - İnşallah. O kanal tabi ki açık. Biraz daha hedeflerimiz var; biraz daha ileri gideceğiz ama inşallah dileğimiz/dileğiniz olur...

YANIK - Başarılı bir işadamı olarak, gençlere ne gibi tavsiyelerde bulunabilirsiniz?

KANDİL - İlk önce kendilerine güvenmeleri gerekiyor. Ondan sonra da biraz sabır ve iyi tahlil, sebat etmeleri gerekiyor.

Sizin dışınızda hiçbir dernek, buraya gelip de bizden bir sponsorluk ya da yardım talebinde bulunmadılar. Böyle olunca, vallahi biz de bu konuda ağır adım atmak durumunda kalıyoruz. Telefonla, ya da bir düğünde, yolda gördüğünde sponsorluk teklifi yapılıyor. Ben de bu şekle çok karşıyım. Bu gibi şeyler kahvede, düğünde, otobüste ve yolda konuşulmaz. Her şeyin bir usulü vardır.

YANIK - Ortak girişim, paylaşım olmalı mı?

KANDİL - Kesinlikle ortak girişim olması lazım. Bir de aile desteği çok önemli. Maddi destekten çok manevi destek çok önemli.

YANIK - Ortak girişim derken, bu işi profesyonel olarak yapanlardan mı destek almak lazım; yoksa kafa dengi arkadaşlarla mı bir araya gelmek lazım?

KANDİL - Kafa dengi arkadaşlar çok önemli. Ben bu işe girdiğimde, ortağım bu işi hiç anlamayan bir arkadaşım. Ama kafa dengimdi. Bana desteği çok büyüktü ve onun desteğiyle bu günlere geldik.

YANIK - Sayın Kandil; başarılı bir işadamı olmanın yanında derneklerle de ilişkileriniz var. Doğancı Derneğimizde bir dönem yöneticilik yaptınız. Federasyonumuzda da yönetici olarak görev yaptınız. Federasyon ve dernekler üzerine düşüncelerinizi alabilir miyiz?

KANDİL - Federasyonu Köksal Durmuş Başkan sayesinde tanıdım. Açıkçası ondan önce federasyonu tanıımıyordum. Haberim yoktu, tanıtılmıyordu. İsmi duyuyordum ama iletişim olmadığından bir kopukluk vardı. Köksal Başkan bu kopukluk notalarını düzeltmeyi çok iyi başardı. Şu an federasyonu, kendi derneğimden çok daha fazla tanıyorum. Çok da güzel

işlerin yapıldığına inanıyorum. Sonuna kadar federasyonun yanında ve arkasındayım.

K. DURMUŞ - Önümüzdeki 07-09 Haziran 2013'te İstanbul'da Otçu şenliğimiz var. Bizlere sponsorluk anlamında desteklerinizi bekliyoruz...

KANDİL - İnşallah. Allah'ın izniyle yardımcı olmaya çalışacağız.

YANIK - İşadamlarımızın destekleri sayesinde kültürümüzü yaşıyoruz. Karakısarak, Göllüalan, Kadirga, Sisdağı ve Alaca şenliklerimizi sizlerin, sizin gibi dostlarımızın desteği ile yaşatmaya çalışıyoruz.

KANDİL - Bu bir gerçek. Ama maalesef -bizim dernek de dahil- hiçbir dernek, bir kere gelip burada bizle bu şekilde konuşmadı ya da yardım istemedi. Sponsorluk isteği olmadı. Telefonla, ya da bir düğünde, yolda görüşünde sponsorluk teklifi yapıyor. Ben de bu şekle çok karşıyım. Her şeyin bir usulü vardır. Maalesef bu gibi olaylarda işin usulüne uymuyorlar. Sizin dışınızda hiçbir dernek, bu raya gelip de bizden bir sponsorluk ya da yardım talebinde bulunmadılar. Böyle olunca, vallahi biz de bu konuda ağır adım atmak durumunda kalıyoruz.

YANIK - Tabi ki insanları bulundukları konumda/makamında ziyaret etmek, onore edici olmanın yanında usule en uygun olanıdır.

KANDİL - Samimiyet ve kişisel ilişkilerimizi bir tarafa bırakalım. Ticaret, böyle ofislerde olur. Bu gibi şeyler kahvede, düğünde, otobüste ve yolda konuşulmaz. ŞalFed olarak, Köksal Durmuş Başkan randevusunu aldı geldi; şu anda bunun değerlendirmesini yapıyoruz. Bundan sonraki süreçte de böyle olması gerekli. Sonuçta, bu bizim federasyonumuz deyip aynı desteğimi veririm. Bu şekilde her derneğimize desteğimi verebildiğim kadar veririm.

Genç nesillerin de daha farklı olmalarını istiyorum. Ticaret hayatına girmelerini istiyorum. İstanbul'da ne kadar birlik olursak, beraber olursak o kadar büyürüz. İş kurmaktan, ticarete atılmaktan korkmasınlar. Bu konularda özellikle aile desteği çok önemlidir. İlk önce kendilerine güvenmeleri gerekiyor. Ondan sonra da biraz sabır ve iyi tahlil, sebat etmeleri gerekiyor.

YANIK - Tekrar iş konusuna dönersek; şapka, tekstil, promosyon de- dik. İhracat mı yurt içi mi?

KANDİL - Bu sene ihracata da başladık. Son üç yıldır yurt içiydi, ama bu sene -2013 yılı- ihracata da başladık. Yunanistan, Bulgaristan ve Arnavutluk'a ihracata başladık. Bunu daha da genişleteceğiz inşallah.

YANIK - Peki promosyon işi de yaptığınıza göre, bizim yapmış olduğumuz gecelerde, otçu şenliklerinde veya diğer etkinliklerimizde böyle promosyon dağıtma türü pek bir şeyinizi görmüyoruz...Sadece Karakısarak'ta bir flama afiş gördük pro- mosyon olarak. Şapka, tişört gibi promosyonların etkinliklerde daha iyi reklamı olmaz mı?

KANDİL - Tabi ki; az önce söylediğim gibi bunlar gelip burada konu-

şulsa, tartışılrsa, bize bir çözüm sunulsa bunu elbette kabul ederiz. Şapka, tişört yapalım, kalem yapalım vs. bunları oturup değerlendirmemiz lazım. Bu gibi teklifleri ayak üstü değil de, usulüne uygun biçimde, profesyonelce ele almaktan yanayım.

YANIK - Sayın Kandil; bize zaman ayırıp verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz. İlave etmek istediğiniz bir mesajınız var mı? Ayrıca -biliyorsunuz- Ağasar dergimiz birçok kesime ulaşıyor. Sadece Ağasar değil diğer yörelerde de okunuyor. Siyasiler ve bürokratlar da okuyor. Yurt dışına da gönderiyoruz...

KANDİL - Benim mesajım, teklifim; Federasyonumuzun Sayın Başkanı ve diğer dernek başkanlarının, ayda veya yılda, belli zamanlarda işadamlarını ziyaret etmeleri lazım. Yaptıkları iş konusunda bilgi almalarını tavsiye ederim. Bu gibi davranışlar, biz iş adamlarına daha da güç veriyor. Şu anda burada olmanız bana çok güç veriyor. Umarım diğer arkadaşlara da aynı gücü verir. Genç nesillerin de daha farklı olmalarını istiyorum. Ticaret hayatına girmelerini istiyorum. İstanbul'da ne kadar birlik olursak, beraber olursak o kadar büyürüz. İş kurmaktan, ticarete atılmaktan korkmasınlar. Bu konularda özellikle aile desteği çok önemlidir. Son olarak Köksal Başkana, size, güzel fotoğraflarımızı çeken Turan Uzun abime teşekkür eder; tüm Ağasarlılara ve cennet ülkemizin güzel insanlarına sevgi ve saygılarımı sunarım. □

Erol Yanık (solda) ve Köksal Durmuş (ŞalFed Gn.Bşk.), işadamı A. Kandil ile görüşürken

Foto.: Turan Uzun

“OLUMSUZLUKLAR KARŞISINDA YILGINLIK GÖSTERMEDİM”

Benim en büyük artım; azmim, çalışkanlığım ve olaylar karşısındaki kararlılığım oldu. Olumsuzluklar karşısında yılgınlık gösterip de, başarıyı imkansız görmedim. Ve tabii, ticaret yapıyorsanız en büyük ilkeniz; doğruluk ve dürüstlük...Herşeyden mahrum kalıp, birtakım imkanlara sahip olmaya bilirsiniz. Ama ilkeyi ve dürüstlüğü bırakmadığınız sürece o kazanımları elde etmeniz mümkün.

● Yanık - Mehmet Türkmen Bey; okuyucularımıza kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

Türkmen - Nisan1978’de Şalpazarı Dorukkiriş köyünde doğdum. İlk-okulu köyümde, ortaokul ve liseyi Maçka İmam-Hatip Lisesi’nde okuduktan sonra üniversiteyi Konya Selçuk Üniversitesi’nde bitirdim. Üniversiteden sonra hem evlilik hem de iş nedeniyle İstanbul’a yerleştim. 2000 yılından bu tarafa, çok sevdiğim bu şehirde yaşıyorum. Az önce de ifade ettiğim gibi üniversiteyi bitirince, -aynı zamanda okuldan tanıştığım- eşimle 2000 yılında evlendim ve -Rabbime nihayetsiz şükürler olsun- iki kızım ve bir oğlum olmak üzere üç çocuğum var...

● Yanık - Anlaşılan, hayata erken başlamışsınız...

Türkmen - Aslında evet...Bugünkü şartlarda değerlendirip baktığımız zaman öyle. Düşüne biliyor musunuz? Okulu yeni bitirmişsiniz, İstanbul’a gelmişsiniz. İş yok, güç yok 22 yaşında evleniyosunuz. 23 yaşında baba oluyorsunuz. Ama çok şükürki bir zararını görmedim.

● Yanık - Peki iş hayatı? Bahsettiğiniz gibi çok da rahat bir başlangıç yapmamışsınız hayata...

Türkmen - Evlendiğimde bir işim yoktu. Düğünden üç ay sonra bir işe girdim. Kombassan Holding bünyesindeki Aır Alfa Havayollarında. Bir sene çalıştıktan sonra ayrıldım. Daha başka bir şirkette işe başlamak yerine, ben kendi işimi yapmam lazım deyip ticaret yapmak istiyordum. Kişiliğine ve görüşlerine değer verdiğim bir abimizle gıda işine girdik. Çok uzun sürmedi ama belki de iş hayatına böylece adımımı atmış oldum. Ardından üç ortak bir tekstil şirketi kurduk ve kumaş işine girdik. Yaklaşık dört ay

sonra diğer iki ortaktan ayrılıp tek başıma devam ettim ve 2002 yılından bu tarafa hazır giyim ve kumaş işiyle uğraşıyorum.

● Yanık - Gerek mesleki açıdan gerekse aldığınız eğitimle çok alakası yokken neden tekstil ve neden kumaş?

Türkmen - Ortaklık kurduğumuz arkadaşların biri sermaye açısından diğeri tekstil bilgisi açısından avantajlıydı. Bir iş yapalım dedikimizde direkt kumaş işi geldi aklımıza. Bende de heves, azim, koşturma isteği ve bir şeyler yapma, başarıma heyecanı vardı. Sonuç olarak baktığımda; şu an o arkadaşlardan biri kamu diğeri özel bir şirkette çalışıyor. Başta benden artıları fazlaydı belki ama mücadele ve çalışma azmi benim en büyük artımmış. Bunu bugün bir kez daha görüyorum. Tabi ortaklardan ayrılıp tek başıma ve daha işin başında birçok konudan mahrum vaziyette devam etmeye çalışmak çok zordu. Bi kere piyasamız yok. Pazarlama yapamıyorsunuz. Sipariş alsanız bile onu yapacak, yaptı-

Bugün kumaş olarak; gerek yurtiçi gerek yurtdışı piyasasında bir adımız ve konumumuz var. İç piyasada marka olmuş büyük çaplı firmalara, ev tekstili ve bay bayan çocuk giyimi yapan firmalara kumaş veriyoruz. Yurtdışında da ağırlıklı olarak doğu bloku ülkeler olan Rusya, Ukrayna ve Türkiye cumhuriyetlere hem direkt kumaş satışı hem de hazır mamül olarak ürün yapıyoruz. Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya’da ise yine markaların mümessil ve üreticilerine kumaş üretimi ve satışı yapıyoruz.

racak teknik konulara hakim değilsiniz. En önemlisi, sermayeniz yok. Piyasada adınız geçmiyor. Dolayısıyla vadeli iş yapamıyorsunuz.

● Yanık - Peki o süreci nasıl atlattınız?

Türkmen - Bakın benim en büyük artım; azmim, çalışkanlığım ve olaylar karşısındaki kararlılığım oldu. Olumsuzluklar karşısında yılgınlık gösterip de, başarıyı imkansız görmedim. Ve tabii, ticaret yapıyorsanız en büyük ilkeniz; doğruluk ve dürüstlük...Herşeyden mahrum kalıp, birtakım imkanlara sahip olmayabilirsiniz. Ama ilkeyi ve dürüstlüğü bırakmadığınız sürece o kazanımları elde etmeniz mümkün. Tek başıma kaldım şirkette. Sermayem yok, kumaş bilgim çok yok, ama yola çıkmıştım ve öncelikle kendime karşı mahcup olmam gerekiyordu. İlk siparişimi bir ihracat firmasından nümune olarak almıştım. Fakat o nümuneyi dahi yaptıracak ne param ne de bana vadeli yapacak bir tanıdık fabrika vardı. Dediler ki, bu malı falan firma yapar. Gittim doğrudan sahibiyile görüşmeye. Sahibi, Süryani bir işadamı olan Josef (Yusuf) amca ve oğlu Münir abi...Çok uzun bir görüşme oldu ve Yusuf amca oğluna dedi ki; “Bu çocuğun siparişini öncelikli olarak yapıyorsun. Bundan sonra da her siparişinde hem fiyat avantajı sağlıyorsun hem de öncelik tanıyacaksın ki, bu çocuk hem piyasaya girsin müşteri edinsin hem de kendine sermaye edinsin.” Yusuf amcanın o tavrı beni hem mutlu etti, hem duygulandırdı, hem de bana çok büyük bir sorumluluk yükledi. O gün bugündür hep aklımda ve ticaretimde bir ilke olarak kalan bir şey söylemişti bana. Azim, çalışkanlık ve dürüstlüğü yanında bir de bana bir bakış açısı daha kazandırdı ki, bugün piyasadaki yerimizin müsbet

olmasının en önemli düstüroydu; "Sen şimdi bu bir top kumaş bizden alıp teslim edeceksin ve karşından bunun ödemesini alacaksın ya; o ödemedeki benim payıma dokunmadan hepsini bana getireceksin. Kendi kârın ne kadarsa onu alıyorsun ve onu harcayacaksın." İşte bugün çoğu firmaların yaptığı en büyük hata ve piyasada tutunamamalarının başlıca sebebi; tedarikçisinin hakkını heba etmeleri. O hakka riayet etmedin mi çemberi bir tur çeviriyorsun, iki tur çeviriyorsun, üçüncü tura mecalin kalmayınca bi bakıyorsun ki destek gelmiyor. Niye? Çünkü başkasının sermayesini ve kredibilitesini kullandığın için sana bu krediyi tekrar açma hevesini yok etmişsin. Hamdolsun, öncelikle Rabbimin lütfu ve inayetiyle, bir de gerek büyüklerimizin gerekse ana baba duasını alarak bugünlere geldik. Bugün kumaş olarak; gerek yurtiçi gerek yurtdışı piyasasında bir adımız ve konumuz var. İş piyasada marka olmuş büyük çaplı firmalara, ev tekstili ve bay bayan çocuk giyimi yapan firmalara kumaş veriyoruz. Yurtdışında da ağırlıklı olarak doğu bloku ülkeler olan Rusya, Ukrayna ve Türkiye cumhuriyetlere hem direkt kumaş satışı hem de hazır mamül olarak ürün yapıyoruz. Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya'da ise yine markaların mümessil ve üreticilerine kumaş üretimi ve satışı yapıyoruz. Bir de, çoğu hemşehrilerimiz bilir; Eminönü'nde bay bayan çocuk çamaşır ve pijamaları satan bir hazır giyim mağazamız var. Aynı zamanda İzmir merkezli bir marka olan Aqua markasına da hem kumaş üretiyoruz hem de ortaklığımız var. Orda da yaklaşık 250 kişi çalışıyor...

● **Yanık - Bütün bu yoğunluğun yanında, sizin bir de siyasette koşturmanız var değil mi?**

Türkmen - Aslında siyaset ve teşkilat çalışmalarında görev almam İmam Hatipli yıllara dayanır. 2001 yılında Türk siyasetinde var olmuş, bu ülkenin ve bu coğrafyanın kaderine doğrudan etki edebilmiş bir değişim-dönüşüm hareketi olan Ak Parti'nin Üsküdar'daki Gençlik Kolları'nda görev aldım. Ardından 2006 ve 2009 kongrelerinde ana kademedeki görev alarak altı yıl İlçe Yönetim Kurulu üyeliği yaptım. Şubat 2012'de yapılan kongrede, bu göreve tekrar devam etmeme kararı alarak sadece teşkilat-

Ailem içerisinde bir eş, bir baba olarak; toplumda birey olarak; komşu olarak, evlat olarak; şirketinizde işveren olarak; siyasette bir teşkilat mensubu olarak sorumluluğum var. Bu manada tüm bu çevrelerin benden bir beklentisi var değil mi? Kimi iyi bir eş olmamı ister. Kimi iyi bir evlat olmamı. Kimi iyi bir baba. Kimi iyi bir patron vs. İşte tüm bu beklentileri ve üzerime aldığım sorumlulukları belli bir değer yargıları ve bakış açısından gerçekleştirmem lazım değil mi?

taki resmi görevime ara vermiş oldum.

● **Yanık - Sadece bir ara vermiş oldunuz...Peki neden böyle bir karar?**

Türkmen - Bakın, az önce ticari hayatımı anlatırken de aslında değindiğim ve her zaman için hayat düsturu olan bir ilkem var. Bu, siyasette de böyle, iş hayatında da böyle, sosyal ve aile hayatında da böyle...Birincisi; bi sorumluluğum var, bunu en iyi şekilde nasıl yerine getirebilirim? İkinci olarak; benden beklenti ne ve ben bu beklentiye doğru manada hakkıyla nasıl cevap verebilirim? Üçüncüsü, yapmak istedikleriniz ahlaki değerlerinizle, ilke ve prensiplerinizle ne kadar örtüşüyor? Ailem içerisinde bir eş, bir baba olarak; toplumda birey olarak, komşu olarak, evlat olarak; şirketinizde işveren olarak; siyasette bir teşkilat mensubu olarak sorumluluğum var. Bu manada tüm bu çevrelerin benden bir beklentisi var değil mi? Kimi iyi bir eş olmamı ister; kimi iyi bir evlat olmamı; kimi iyi bir baba; kimi

iyi bir patron vs. İşte tüm bu beklentileri ve üzerime aldığım sorumlulukları belli bir değer yargıları ve bakış açısından gerçekleştirmem lazım değil mi? Benim işim de evim de hep Avrupa yakasında oldu. 11 yıl karşı taraftan gittim geldim Üsküdar'da teşkilattaki görevimi yapmak için. Hiçbir bahaneye sığınmadan. Gereksiz yere, hiçbir engeli mazeret beyan edip bahane etmeden, ne bir toplantı kaçırdım ne de yapmam gereken görevlerimi erteledim. Hamdolsun bunun karşılığını da her seçim birinci olan mahallenin seçim sorumlusu olarak almış oldum. Peki niye bıraktınız diye sorduğunuz zaman, iş yoğunluğum dolayısıyla artık Beylikdüzü'nden Üsküdar'a gidip gelmek zor oluyordu. Sorumluluklarımı yerine getirmemde aksaklık olmasın diye bir ara verme ihtiyacı duydum ama dediğim gibi tamamen bırakma değil tabii...

● **Yanık - O zaman önümüzdeki kongrelerde ya da seçimlerde bir hedef var öyle mi?**

Türkmen - Açık söyleyeyim; hiç bir şeyi hesap ederek, bir beklenti içinde olarak adım atmadım, atmayacağım da. Ben ideallerim ve değerlerim doğrultusunda yol almaya çalışıyorum, Bu yönde çalışmalara katılıyorum. Bakın, Sn. Başbakanımızın bir ideali vardı. Bu idealini belli bir değer yargıları çerçevesinde gerçekleştirmek için gece gündüz çalıştı koşturdu ve çalışıp koşturuyor da. Bir hedefin olursa, o hedefe gidecek bir azminde varsa ve doğru adımı doğru yerde doğru zamanda atıyorsan artık kendi hedeflerini kendin korsun. Dolayısıyla önceliğim, sağlam ve belli değerler çerçevesinde bir idealim var. Bunun gerçekleşmesi siyasi bir zeminde olacaksa tabi ki her zaman kendime bir hedef koyuyorum. Kaldı ki ben Ak Parti teşkilatının en alt biriminden en üst birimine kadar her kademede çalışırım ve bunun için bir adım atmam gerekiyorsa onu da atarım.

● **Yanık - Açık söylemek gerekirse, ben sizin siyasi geleceğinizi parlak görüyorum...**

Türkmen - Eksik olmayınç İnşallah dua niyetine geçer. Her ne makamda ve konumda olursak olalım, Rabbim utandırmasın. Başarımızı daim etsin. Tabi burada sizlerin; özellikle STK'larda yönetici konumundaki abileri-

mizin; hem motive edici laflarına hem de desteklerine ihtiyacımız var.

● **Yanık - Tabi ki bu bilinçte olmanız; hem ilçemiz hem yöremiz hem de bölgemiz açısından çok önemli. Gerek ticari gerek siyasi olarak sizlerin başarısı bizleri gurulandırır ve o desteği hep sağlamak isteriz.**

Türkmen - Bakın bu gerçekten böyle...Kendi içimizden kendi insanımıza verdiğimiz her türlü destek, aslında kendimize ve ait olduğumuz topluma yaptığımız bir hizmettir. Örneğin toplumun Hilmi (Türkmen) abinin arkasında durması, ona destek olması sırf Hilmi Başkanımızın lehine bir gelişme mi olur. Aynı şekilde yine Tuzla'da Ahmet beye verilen desteğin karşılığını bu toplum hizmet olarak almış olmuyor mu? Tıp alanında isim yapmış Prof.Turgut İpek ve Prof.Gökhan İpek hocam...Eğitim alanında sayamayacağımız bir sürü değerli hocalarımız var. Doç.Hüseyin Karaman ve Yrd.Doç.Hayrettin Öztürk gibi. Bu yönde örnek verecek hamdolsun birçok değerimiz ve büyüklerimiz var. Esnafımıza ve işadamlarımıza sağlanan desteğin faydasını, yine bu millet görmeyecek mi? Derneklere ve yönetimlerine şevk verici önerilerde bulunmak bize ne zarar getirir? O yüzden bir kere bizim kendi içimizde birliğimizi ve bütünlüğümüzü sağlayıp, birbirimize hep müsbet manada destek olup, içimizdeki saygı ve sevgi bağını güçlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

● **Yanık - Çok doğru bir tespit ve aynı zamanda güzel bir temenni oldu. Aslında bizim kendi içimizde her alanda çok değerli insanımız var. Bizlerin toplum olarak onlara destek verdiğimiz ve yanlarında olduğumuzu gösterip başarılarını ilk bizlerin alkışlaması ve tebrik etmesi gerekiyor ki, onlar da bu toplumdaki ayrışıp kopmasın. Başarılarından ve sağladıkları faydalardan öncelikle biz istifade edelim...**

Türkmen - Kesinlikle doğru Erol Bey. Hatta buna bir örnek vermek gerekirse, atıcılıkta olimpiyat şampiyonu olmuş bir değerimiz var. İli Trabzon, ilçesi Şalpaazarı...Bunu ne kadar tanıtabildik kamuoyuna? Dediğiniz gibi tüm Türkiye'nin olimpiyatlarda yaşadığı o sevinci, bizler daha bir sahiplenerek yaşamamız gerek.

Kendi içimizden kendi insanımıza verdiğimiz her türlü destek, aslında kendimize ve ait olduğumuz topluma yaptığımız bir hizmettir... Esnafımıza ve işadamlarımıza sağlanan desteğin faydasını, yine bu millet görmeyecek mi? Derneklere ve yönetimlerine şevk verici önerilerde bulunmak bize ne zarar getirir? O yüzden bir kere bizim kendi içimizde birliğimizi ve bütünlüğümüzü sağlayıp, birbirimize hep müsbet manada destek olup, içimizdeki saygı ve sevgi bağını güçlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

● **Yanık - Erol Bey, bu manada dernekleri ve federasyonumuza da konuşmamız gerekirse neler söylemek istersiniz?**

Türkmen - Samimi olarak, şahsi düşüncem nedir biliyor musunuz? Aslında biz bir araya gelip dernekleştik; hem de bunu çok iyi yaptık. İlk yaptık. Örnek olduk. Ama içini çok dolduramadık. İşleyişini ve nerde nasıl fayda sağları çok fazla hesap etmedik. Dernek sayımız çok oldu ama işlevselliğimiz aynı oranda karşılık bulmadı. Ama inşallah gerek dernek yönetimlerimizin gerekse federasyonumuzun bu hususta bir çalışması vardır ve derneklerdeki yönetici kardeşlerimiz, abilerimiz bu yönde adımlar atarlar ve atıyorlar da. Kendi kültürümüze, geleneğimize ve değerlerimize sahip çıkmamız tabi ki bizim ayakta kalmamıza en önemli katkıyı sağlayacaktır.

● **Yanık - Derneklerimize ve federasyonumuza sizlerin maddi, manevi destekleri sürdüğü sürece orada görev alan yöneticilerimiz tabi ki daha güzel hizmetler yapacaktır.**

Türkmen - Elbette. Öncelikle, geçmiş ve şimdiki tüm dernek yöneticelerini tebrik ediyorum. Sağ olsunlar fedakarlık göstererek bu işe soyundular ve hizmet ediyorlar. Bu yüzden, bu toplumun içinden çıkmış ve fayda sağlayabilecek durumda olanların -her zaman ve her şartta- bu milletle beraber olmaları; yöneticilere her zaman için destek olmaları gerekiyor.

● **Yanık - Mehmet Bey; bu arada**

köyle, yaylayla irtibatınız nasıl?

Türkmen - Bir şeye çok seviniyorum. Belki şartlarımız gereği doğup büyüdüğüm, çocukluk ve gençlik yıllarımın geçtiği topraklarda değilim, orda yaşayamıyorum ama Allah'a şükürler olsun ki, her yıl en az iki defa gidiyorum. Sıla-i rahim yapıyorum. Anam, babam da köyde yaşıyorlar. İş yoğunluğum nedeniyle uzun tatil imkanım yok belki ama iki günlüğüne de olsa mutlaka gitmeye çalışıyorum. Elimden geldiğince gerek buradaki dernek gecelerimize, kermeslerimize, gerekse memleketimizde yapılan şenlik ve etkinliklere katılmaya çalışıyorum. Gerçekten seviyorum bizim insanımızı. Bu toplumun içinden çıktım; bu insanların destekleri ve emekleri var üzerimde. Duaları var...

● **Yanık - Son olarak ne söylemek istersiniz? Hemşehrilerimizden bir isteğin, onlara iletmek istediğin son bir mesajınız var mı?**

Türkmen - Erol Bey, öncelikle sizlere çok teşekkür ediyorum. Vaktinizi ayırdınız; gerçekten çok güzel bir sohbet oldu benim için. Federasyon Başkanım Köksal Beye ve yönetimine çok teşekkür ediyorum. Her zaman yanlarında olduğumuzu bilmelerini istiyorum. Başarılı hizmetlerde bulunmalarını Rabbimden niyaz ediyorum. Yakından tanıyan ya da tanımayan tüm hemşehrilerime, abilerime, ablalarım, amcalarım, teyzelerime, genç kardeşlerime canı gönülden teşekkür ediyorum. Bir kardeşleri olarak, bir evlatları olarak ve bir abileri olarak her zaman yanlarındayım ve her daim hayır dualarını bekliyorum. Bir güzel söz, motive edici bir çift söz, inanın yetiyor. Hepsinden Allah razı olsun. Sağlık, sıhhat ve hayırlı uzun ömürler diliyorum. Rabbim birliğimizi, dirliğimizi, bütünlüğümüzü bozmasın. Allah yar ve yardımcımız olsun. □ **Röportaj: Erol Yanık**

Foto.: Turan Uzun

MY

MY

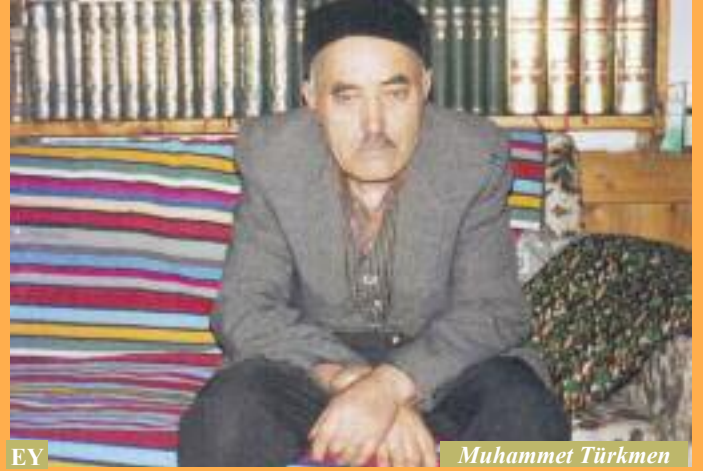

MY

Refik Çakır

AG

EY

Muhammet Türkmen

(Yastı) Rasim Günay

Süleymanoğlu Muhammet Türkmen Hoca (Sayvançatak köyü medrese hocalarından)

Foto.: Mehmet Yaşar(MY), Abdullah Gülay(AG) ve Erol Yankı(EY) arşivi

KÜLTÜREL, YAPISAL, İŞLEVSEL AÇIDAN DOĞU KARADENİZ'DE YAYLACILIK VE YAYLA ETKİNLİKLERİ (Kadirga ve Hıdırnebi Yaylaları Örneği)

Derleyen: Ali Osman Çalık (*)

Yaylalar; yazın çıkılan, yüksek ve serin konaklama yerleridir. Bu mekânlar, yerleşim yerlerinin dışında; hayvan otlatmak, tarım yapmak veya dinlenmek için kullanılan alanlardır. Yaylalara yılın belirli zamanlarında çıkılarak; belirli sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi olayı Doğu Karadeniz'de yüzyıllardır geleneksel olarak sürdürülmektedir. Bu geleneksel yapı, yaylacılığın, yayla ekonomisinin, yayla kültürünün ve yayla turizminin özünü oluşturur. Sosyal ve ekonomik şartlara bağlı olarak yaylacılık geleneğinde de birtakım yapısal ve işlevsel değişiklikler gözlemlenmektedir. Bugün daha çok ekonomik faaliyetlerin yapıldığı bir alan olan yaylalar; yazın belli bir süre içinde hayvan otlatmak, çeşitli işlerde çalışmak, hatta dinlenmek için çıkılan; köyün hayat sahası dışında kalan, çok defa köyün müşterek mülkü olan, köyden ayrı, sosyo-ekonomik bağlarla köye bağlı, köyün esas geçim sahasına ekli ikinci bir bölümü olarak nitelendirilebilir.

Yaylacılık ise; yaz mevsiminde insanların hayvanlarını da yanlarına alarak yaylaya çıkmalarını, orada bir süre kalmalarını ve bir takım ekonomik faaliyetlerde bulunmalarını kapsar. Yaylacılık mevsimsel bir hareketliliklerdir. Bu hareketliliğe katılan insanların yayladaki bütün faaliyetleri yaylacılık adı altında değerlendirilmektedir.

Yaylacılık ve yayla hayatı eski Türk kültüründeki göçebe hayatın (yani tarım ve hayvancılığın birlikte icrasının) bir uzantısıdır. Bu çalışma, kaybolan ya da değişen kültür değerlerimizi, göçebe hayatın vazgeçilmez bir unsuru kabul edilen yaylacılık bağlamında değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada zaman zaman yazılı kaynaklar da kullanılmıştır. Ancak saha çalışması, gözlem ve görüşme tekniklerinden yararlanma, bu çalışmanın temelini teşkil etmektedir. Temmuz 2005 tarihinde 10 gün süreyle Trabzon iline bağlı **Hıdırnebi, Kadirga** (Ayrıca, **Beypınarı ve Levağra**) yaylaları ge-

zilerken konuyla ilgili gerekli folklorik malzeme derlenmiştir.

Yılın belirli zamanlarında yaylalara çıkılarak; birtakım sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi olayı Doğu Karadeniz'de yüzyıllardır geleneksel olarak devam ettirilmektedir. Bu geleneksel yapı; yaylacılığın, yayla ekonomisinin, yayla kültürünün ve yayla turizminin temelini oluşturmaktadır. Sosyal, ekonomik ve teknolojik şartlara bağlı olarak yayla başlanımında birtakım yapısal ve işlevsel değişikliklerin gözlemlendiği günümüz yaylacılığı, Doğu Karadeniz insanının bugün de vazgeçilmez bir tutkusu ve değeri olarak yaşatılmaya devam etmektedir.

Sisdağı Yaylası

Canik dağlarından başlayıp Kaçkar dağları ile devam ederek Gürcistan sınırına kadar ulaşan, denize paralel bu coğrafyada 1500 ila 3500 metreler arası yüksekliklerde yüzlerce oba ve yayla mevcuttur. Ancak bunların bazıları hem alan hem de katılımcı açısından diğerlerine göre daha büyüktür. Bu çalışmada, Trabzon yöresindeki **Kadirga** ve **Hıdırnebi** yaylaları örnek alınmış ve incelenmiştir. Yaylaya hazırlık, yayla yolculuğu, yayla hayatı, yayla şenliklerinin yapısal ve işlevsel özellikleri, yaylacılıkta yaşanan yapısal ve işlevsel değişim çalışmanın alt başlıklarını oluşturmaktadır.

1. YAYLAYA HAZIRLIK

Yaylada karların eridiği, kışlağa (yani köylerde) havaların iyice ısınmaya başladığı dönem (ki bu mevsim genellikle mayısın son haftasıyla haziranın ilk haftasına rastlar) Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaylaya çıkış mevsimidir. Yaylaya çıkış hazırlıkları iki bölümden oluşmaktadır:

a. Yayla Evinde Yapılan Hazırlıklar: Bu hazırlıklar daha çok yaylada bulunan evin ve ahırın temizlenmesine ve tamir edilmesine yöneliktir. Yaylaya çıkmadan birkaç hafta önce yayla evi- ne gidilerek bu bakım, onarım ve temizlik çalışmaları gerçekleştirilir.

b. Köy Evinde Yapılan Hazırlıklar: Köy evindeki hazırlıklar yaylaya çıkmadan bir ay önce başlar. Baklagiller hazırlanır, mısır öğütülüp un haline getirilir, yaylada kullanılacak kaplar temizlenir; balta, orak ve tırpanlar bilenir; sepetler onarılır, urganlar hazırlanır.

2. YAYLA YOLCULUĞU

Yaylacılıkta iki önemli tarih vardır: **"Yayla çıkımı"** ve **"Yayla inimi"**. Yayla çıkımı tarihini köylüler kendi aralarında belirler. Bu tarih tüm köy halkına duyurulur. Belirlenen tarihten önce kimse yaylaya göç edemez. Bu kurala Rize yöresinde **"nezir"** denir. Neziri bozanlar tepkiyle karşılanır.

Yayla inimi tarihi ise serbesttir; herkes istediği tarihte yayladan göç edebilir. Yüksek yaylalara çıkış, yakın yaylalara göre daha geç başlamaktadır. Yaylaya çıkış, bir şenlik havası içerisinde gerçekleşir. Sabahın ilk ışıklarıyla köy, insan sesleri ve çan, kelek sesleriyle çınlar.

Hayvanlar süslenir, bakımları yapılır; yöresel kıyafetlerini giyinmiş kalabalık insan grupları, hayvanlarını da yanlarına alarak gün ağarmaya yakın yola çıkarlar. Yanlarına yalnızca zorunlu eşyalarını alırlar. Ev için alınan eşyalar at veya katırlara yüklenir. Ancak günümüzde özellikle uzak mesafeler için motorlu taşıtlar tercih edilmektedir. Bazı yörelerde yaylaya çıkış iki aşamalı olarak gerçekleştirilmektedir. Önce yayla ile köy arasında olan ve mezere yahut mevrâ denilen yerleşim yerlerine göçmekte, burada iki-üç hafta kalındıktan sonra esas yaylaya göç edilmektedir. Yaylaya giriş hep birlikte olmaktadır. Bundan amaç ise yayla otlarından herkesin eşit oranda yararlanma düşüncesidir. Yaylaya toplu çıkışlar aynı zamanda tören ve festival havası da yaratmaktadır. Yaylaya çıkış anı ve aralarda verilen molalar, sözlü kültürümüz açısından birer icra ortamı oluşturmaktadır. Ayrıca toplu göç; birlik ve beraberliği, dayanışma ve kaynaşmayı da pekiştiren bir olgudur. Ancak son yıllarda motorlu taşıtların devreye girmesiyle bazı köylerde birlikte yaylaya çıkma geleneğinin bozulduğu gözlenmektedir. Yaylacılar ya kendi araçlarıyla ya da kiraladıkları araçlarla hem eşyalarını hem de hayvanlarını yaylaya kısa zaman içerisinde ulaştırmaktadırlar.

Konaklama yerleri; insanların dinlendikleri, eğlendikleri, yiyecek ve içecek ihtiyaçlarını giderdikleri, yaylaya çıkma geleneğini zevkli hale getirdikleri mekânlardır. Bu esnada, yorulan hayvanlar da sahipleriyle birlikte dinlenir. İnsanlar kemeçe, davul ve zurna eşliğinde horon oynayarak eğlenirler. Yaylaya dair türkü ve maniler söylerler. Konaklama yerlerinde bir müddet eğlendikten sonra yaylaya varabilmeyenin heyecanı ile dinlenmiş olarak tekrar yayla yolculuğuna başlarlar. Yolculuk esnasında söylenen mâni tarzında birkaç türkü örneği:

Hayda gidelim hayda
Çiçekli yaylalara
Oturalım yan yana
Bakalım aynalara.

Yaylanın yollarına
Oluk yaptırırım oluk
Gelen geçen güzeller
İçsinler soğuk soğuk.

Kıratımı nalladım
Nalimi kalayladım
Yaylaya gidenlerden
Yâre selam yolladım.

Bu sene yaylaları
Bile gezelim bile
Sevdim de alamadım
Nafile düştüm dile.

Yaylaya yaklaşıldığında, yaylanın düzüne birlikte girmek için öndekiler arkalarındakileri beklerler. Davul-zurna, kemeçe eşliğinde insanlar yaylanın büyük çimeninde bir müddet horon oynayarak ve türkü söyleyerek eğlenirler; daha sonra obaya giriş zamanı, yayla bekçisinin silah atışıyla belirtilir ve herkes büyük bir coşkuyla evlerine girer.

Yaylaya göç

3. YAYLACILIĞIN İCRASI

Yaylaya ulaştıktan sonra artık yayla hayatı başlamıştır. Yaylada genellikle günlük değişmeyen bazı işler mevcuttur: Evin hanımları sabahları erken kalkarlar; bir taraftan ocağı yakarlar, bir taraftan kahvaltı hazırlamaya koyulurlar; diğer taraftan da hayvanlar için yalılık hazırlarlar. Genellikle önce hayvanların yalları (sulu yiyecekleri) verilip bakımları yapıldıktan ve sütleri sağıldıktan sonra kahvaltıya otururlar. Daha sonra sığırlar, bu iş için görevli çocuklar veya gençler tarafından önceden belirlenen otlaklara götürülür. Evdeki bayanlar tarafından iş bölümü yapmak suretiyle ahır ve ev temizliği yapılır. Sonra sığır veya koyundan alınan sütlerin değerlendirilmesine geçilir. Sütten peynir, yoğurt, yağ, ayran, çökelek gibi ürünler elde edilir ve bunların bir kısmı yaylada tüketilir, bir kısmı yayla pazarında satışa sunulur; bir kısmı ise kışa

hazırlık için saklanır. Evde süt ürünlerinin bulunduğu ve işlendiği bu bölüme "sütlük" adı verilir. Yaylada yapılan günlük işlerden biri de, koyunlardan elde edilen yünlerin eğrilip ip haline getirilmesi ve bu iplerden gerek ihtiyacı karşılamak gerekse satışa sunmak amacıyla çeşitli mamullerin (hırka, heybe, yük ipi, çorap vs.) elde edilmesidir. Bu arada erkekler de, hayvanların bakımı veya ormana yakın bölgelerde ağaç işlemeciliği gibi işlerle meşgul olmaktadır. Turistik yaylacılığın ağırlıklı olduğu yörelerde erkekler kahvehane, bakkal, kasap, manav ve lokanta işiyle de meşguldür. Evde üretilen ürünlerin yayla pazarında satışını, ot biçme ve ormanda odun yapma işini evdeki kadın ve erkekler birlikte yaparlar. Bu tür işler, genellikle haftalık ve mevsimlik işlerdir. Özellikle haftada bir gün, yayla şenliğinin yapılacağı yerde kurulan yayla pazarları çok

ilginçtir. Yaylacılar evlerinden getirdikleri süt, yağ, peynir ve çökeleği bu açık hava pazarında sattıktan sonra; kazandıkları parayla ekmek, sebze, meyve, sıvı yağ ve sabun gibi ihtiyaçlarını alıp obalarına dönmektedirler. Ayrıca bu pazarlarda büyük ve küçükbaş hayvan ticareti de yapılmaktadır. Akşam olduğunda hayvanlar karınlarını, yayla otlarıyla doyurmuş halde dönerler. Akşam süt sağma işleri yine kadınlara düşer. Daha sonra aile, birlikte yemek yer ve bu esnada o gün yapılan işler ve yaşanan olaylar hakkında konuşulur, sohbet edilir. Bazı aileler, yemek sonrası karşılıklı misafirliğe gider.

Yayladaki akşam sohbetleri çok keyiflidir. Zaman zaman evlerde ve yaylalardaki kahvehanelerde bir araya gelen yaylacılar, aralarında doyumsuz sohbetler gerçekleştirir. Ancak televizyonların ve çanak antenlerin yaylalara

kadar girmiş olması, yaylalardaki akşam sohbetlerini, oturmalarını ve kültür yaratmalarını olumsuz etkilemiştir. Kimi obalarda gençlerin her gece bir evde toplanarak kemençe eşliğinde horon oynamaları, türkü söyleyerek eğlenmeleri geleneği devam etmektedir.

Yaylalarda bazı akşamlar **yayık sallama (vurma)** adı verilen ve birikmiş kaymaktan yağ çıkarma diyebileceğimiz bir aktivite gerçekleştirilir. Yayık sallama zor ve maharetli bir iştir. Yayığın önünde ve arkasında duran gençler yayığı ileri ve geri istikamete doğru sallarlar. Kaymağın yağ haline gelmesi bazen saatlerce sürebilir. Yayık sallama gecelerinde, gençler arasında bazen sevgi tohumcukları yesebilir ve bu yakınlaşma evliliğe kadar gidebilir. Sallanan yayıktan tabanca patlaması gibi bir ses gelmeye başladığında kaymak yağ olmuş demektir. Ancak bugün bu işlem ço-

madan, takvimi çok önceden belli olan bu şenliklere katılır. Örneğin Trabzon-Gümüşhane sınırında bulunan **Kadırga** yaylasında şenlik her yıl Temmuz ayının üçüncü Cuma günü yapılır. **Trabzon'un Vakfıkebir, Beşikdüzü, Şalpazarı, Tonya, Maçka ve Düzköy; Giresun'un Görele ve Çanakçı; Gümüşhane'nin Kürtün ve Torul** ilçeleri ile Türkiye'nin çeşitli illerinden binlerce insan **Kadırga** şenliğine katılmaktadır. Şenlik günü aileler çevredeki yayla, oba, köy ve ilçelerden şenliğin yapılacağı yaylaya gelirler. Halk erkeği ve kadınıyla iç içedir. Halkın en büyük özelliği, birbirine duyduğu sevgi ve yakınlıktır. Şenliklerde horonlar büyük halkalar halinde, kadın-erkek karışık şekilde oynanır. Alan büyük, katılımcı da fazla olduğundan, kullanılan enstrümanın (kemençenin) ve söylenen tür-külerin duyulması için elektronik cihazlardan yararlanılmaktadır. Şenliklerde yörenin tanınmış sanatçıları da ic-

birbirlerini tekrar görmelerine vesile olmasındır. Şenlikler; bayramlar

gibi insanların bir araya geldiği, sosyal dayanışmanın ve kaynaşmanın zirveye çıktığı, halkın kendi kimliğini ve geleneklerini hatırladığı kültürel oluşumlardır. Geniş yaylalara serpilmiş obalar, yayla şenlikleri esnasında bir araya gelirler. Bu birliktelik, tanışmayı ve dayanışmayı temin etmektedir. Obaların şenlik alanına gelişleri, sırayla ve bir düzen içerisinde olmaktadır. Her oba, kurulduğu taraftan, muhtarları önderliğinde; erkekler önde, kadınlar geride olacak şekilde ve kalabalık bir grup halinde; kemençe, davul ve zurna eşliğinde icra edilen horonlarla birlikte, adeta kayar gibi şenlik alanına gelmektedir. Obaların geliş, şenlik alanında büyük bir coşkuyla karşılanmaktadır. Şenliklerin bir diğer işlevi de, farklı köylerden gençlerin birbirlerini daha yakından görmeleri ve tanımaları için zemin oluşturmastır. Şenliklerde yeni aşkların ortaya çıktığı; hatta şenliklerden sonra kız isteme, sözleşme ve kız kaçırma olaylarının çoğaldığı yöre halkı tarafından ifade edilmektedir.

5. YAYLACILIKTA YAŞANAN YAPISAL

VE İŞLEVSEL DEĞİŞİM

Şehirlerimizde görülen teknolojik gelişmelere paralel sosyal ve kültürel değişim sürecinden; önce ilçelerimiz, daha sonra da köylerimiz etkilenmiştir. Özellikle televizyonun ve motorlu tarım araçlarının köylere ulaşmasıyla birlikte sözlü kültür üretimi büyük bir zâfiyete uğramıştır. Teknoloji merkezli kültürel değişim süreci nihayet 2000 ila 3000 metre yükseklikte bulunan ve özellikle Türkler açısından her zaman gizemli, mistik ve huzurlu mekânlar olarak addedilen yüce dağ başlarına; Karadeniz'in bereketli yaylalarına kadar ulaşmıştır. Bu süre, kültür bilimi açısından yaylacılığın yapısal ve işlevsel özelliklerine çoğunlukla istenmedik yönde bir etki yapmış; pek çok kültürel değerün unutulup gitmesine zemin hazırlamıştır. Yayla şenliklerinde görülen geleneksel yapıdan turistik amaçlı şenlik yapısına geçiş ve bazı ekonomik beklentiler, yaylacılıkta yaşanan yapısal değişimi tetiklemektedir. Ayrıca yaşanan modernleşme süreci, hayvancılığın gerilemesi, ekonomik ve teknolojik gelişmeler yapıyı etkileyen diğer faktörler olmuştur.

Bu bölümde, yaylalarımızda görülen yapısal değişime bazı somut örnekler sunmak istiyoruz: Daha önce sallama ve dövme yayıkta tereyağı elde etme geleneği bugün elektrikli ya-

Hıdırnebi yaylası

ğunlukla yayık makinelerinde gerçekleştirilmekte ve kültürel bir oluşum olan "**yayık vurma**" geleneği de sona ermektedir. Sünnet ve düğün törenleri, yayla yerine daha çok köylerde yapılmakta; ölen kişilerin cenazeleri de yayladan köye indirilerek orada defnedilmektedir. Ancak yaylada, kız isteme ve söz kesme gibi geleneklerin icra edildiği; bazı cenazelerin de yayla mezarlığına gömül- düğü tespit edilmiştir.

4. YAYLA ŞENLİKLERİNİN YAPISAL VE İŞLEVSEL ÖZELLİKLERİ

Doğu Karadeniz'in çeşitli yörelerinde değişik tarihlerde yayla şenlikleri düzenlenmekle birlikte, şenlikler genellikle temmuz ve ağustos aylarında gerçekleştirilmektedir. Yayla şenlikleri özellikle büyük yaylalarda yapılır. Bu tür yaylaların obaları çoktur ve çeşitli ilçelerden ve köylerden binlerce insan hiçbir zorlama, teşvik ve duyuru yapı-

racı olarak yer almaktadır. Çeşitli yörelerden gelen halk oyunları ekipleri de şenliğe renk katmaktadır. Şenliklerde yöre mutfağına has yemekler genellikle ticari amaçlı, bazen de tanıtım maksatlı olarak gelen misafirlere sunulmaktadır. Bu arada aileler, şenlikler esnasında piknik yapma imkânı da bulmaktadır. Hazırlıklı gelemeyen aileler için mangalda yapılan et ve köfteler satışa sunulmaktadır. Yine şenlik esnasında hayvansal ürünler başta olmak üzere, yaylada üretilen çeşitli süt maddeleri satışa sunulmaktadır. Burada şenliklerin ticari amaçlı olarak değerlendirilmesi söz konusudur. Şenliklerde insanlar hangi yöreden ve görüşten olursa olsun, aynı halka içerisinde el ele diz dize samimi bir hava içerisinde diriler. Burada birlik-beraberlik ve samimiyet duygularının pekiştiği görülmektedir. Şenliklerin önemli bir işlevi de, uzun süredir görüşmeyen dostların, akrabaların ve hemşehrilerin

yıkların kullanımıyla ortadan kalmış ve yayık sallarken ortaya çıkan sözlü ürünler de artık üretilemez hale gelmiştir. Yine tuzlanarak saklanan tereyağı, peynir, çökelek gibi süt ürünleri, buzdolabı yahut derin dondurucularda korunmaya başlanmıştır. Daha on-on beş sene önceye kadar yürüyerek veya binek hayvanı sırtında gidilen yayla yolları bugün artık motorlu taşıtlarla aşılmaktadır. Ancak yaylaya yakın köylerde, yürüyerek yaylaya çıkma geleneği bugün de devam etmektedir. Daha önce evlerin ocaklarında kara ateş denilen bir ateş yakılırdı. Bunların üzerinden zincirlerle tencereler ve çeşitli kaplar asılır; bu kaplarda su ısıtılır ve yemek yapılırdı. Daha sonra kuzine türü sobalar kullanılmaya başlandı. Günümüzde ise yemekler daha çok gazlı ocaklarda pişirilmekte; ancak hayvancılıkla uğraşan ailelerde kuzine sobada yemek pişirme ve yal ısıtma geleneği devam ettirilmektedir. Eski den un, değirmende öğütülür, ambarlara doldurulurdu. 9-10 ay ambarda koruma altına alınan un yavaş yavaş tüketilirdi. Şimdilerde ise, buğday da yetiştirilmediğinden daha çok un, çuvalar halinde alınıp tüketilmektedir. Bugün artık yolu, elektriği ve suyu olmayan yayla evi yok gibidir. Elektrikle birlikte televizyon hatta çanak antenler yayla evlerine kadar girmiş; akşam oturmaları ve eğlenceleri, hatta sözlü kültür üretme gelenekleri bundan olumsuz etkilenmiştir. Yine çeşme yanlarında bir araya gelip topluca sohbet eden, dertleşen köy kadınları bu hasletlerinden suyun evlerine kadar gelmiş olmasından dolayı zorunlu olarak vazgeçmişlerdir. Ahşap evlerin yerini bu- gün taş ve betonarme evler almaktadır. Bu tarz evler, sağlam ve dayanıklı olsa da sağlık açısından avantajlı olmayan bir durum sergilemektedir. Ancak, betonarme evler daha güvenli olduğundan demirbaş eşyalar mevsimsel olarak taşınmak yerine, yayla evlerinde sürekli olarak bırakılmaktadır. Yine insanların bilinçlenmesi sonucu yaylada silah atmanın yasaklanması da bu yapı içerisinde olumlu kabul edilebilecek bir değişimi göstermektedir. Özel araç sayısının çoğalması, araç kiralama imkânının artması ve hayvancılığın azalması; yaylaya birlikte çıkma geleneğinin de bozulmasına zemin hazırlamıştır. Köydeki ailelerin artık birlikte değil de birbirlerinden bağımsız olarak, farklı zamanlarda yaylaya çıkışları, yaylaya çıkış esnasında icra edilen sözlü gelenek ürünlerinin artık icra edilememesini netice vermiştir.

Günümüz yayla evlerinde yıkanmak için şofben kullanmak, çamaşırları makineye atmak; beyazlatıcı ve bittin arındırıcı olarak kullanılan ocak külü yerine markalı deterjanları tercih etmek artı lüks sayılmayan sıradan uygulamalar halini almıştır. Yayla şenlikleri sıra-

sında her obanın bir kemeçecisi yahut davul-zurna ekibi olurdu. Günümüzde ise elektronik ortamda büyük daireler şeklinde horon icra edilmekte ve türkü söyleyen sanatçının sesi mikrofon aracılığıyla şenliğin her yanına ulaştırılmaktadır. Köylerin yaylalarda konuştukları yerlere oba adı verilmektedir ki, obalar bir araya gelerek yaylaları oluşturmaktadır. Ancak büyük ve verimli obalar üzerinde birkaç köyün bir arada bulunması da mümkündür.

SONUÇ

Karadeniz Bölgesi'nin doğusunda sürdürülmeye çalışılan yaylacılık, yatay yaylacılık değil dikey yaylacılıktır. Yaylaya belirli bir istikameti kullanarak ulaşan insanlar, ulaştıkları yerlerde bir süre konakladıktan sonra aynı istikameti kullanarak geri dönerler. Özellikle Doğu Anadolu Bölgesinde sürdürülen yatay yaylacılık; yani yükseklerle ulaştıktan sonra uzak mesafedeki yaylalara göçmek suretiyle icra edilen yaylacılık türü Doğu Karadeniz'de görülmez. Do-ğu Kara-

bugün yayla hayatına kadar girmiş, elektronik sazlar ve org yayla şenliklerinde kullanılır olmuştur. Yayla evlerinde hazırlanan yağlaş, kazkaldıran, mıhlama, la- hana, ısırgan yemeği ve lames denilen tava pidesinin yerini, yayla şenliklerinde artık döner tezgahları ve ayak- üstü yenilen yiyecekler; yayık ayra- nının yerini ise, kola-gazoz türü meşrubatlar almaktadır. Yaylalarda ve yay- la şenliklerinde giyilen yöresel kıyafetlerin azalması da, yaşanan değişime somut bir örnektir. Yine yayla şenliklerinde gözlenen turistik ve ekonomik hareketliliğe en önemli örnek, buralarda kurulan yayla pazarları ile yeni hizmete giren otel ve lokantalar. **Doğu Karadeniz** yaylaları ve yayla şenlikleri iyi değerlendirildiği takdirde, yörede turizm patlaması yaşanabilir ve belirli bir istihdam alanı sağlanabilir. Yapılan festivallerin ulusal düzeyden uluslararası düzeye çıkarılması, yörenin ekonomik hayatına da bir canlılık getirecektir. □

Kadırga Otçu şenliği

deniz yöresinde icra edilen yaylacılık, eski Türk Kültüründeki göçebe hayatın izlerini taşımaktadır. Yaylacılık bir değişim içerisindedir; özellikle yay- la şenliklerinde turistik öğeler giderek ağırlık kazanmaktadır. Yaylacılığın ve yayla şenliklerinin en önemli işlevi; birlik beraberliğin sağlanması ve kimi kültürel değerlerin korunmasıdır. Bu sa- yede; kemeç, horon, halk müziği, halk mutfağı, halk mimarisi, halk zanaatları ve halk mimarisi kısmen de olsa koruma altına alınmaktadır. Yayla hayatının şekillenmesinde en önemli un- sur olan hayvancılığın, yörede giderek azalması; yaylacılıktaki yapısal ve işlevsel değişime zemin hazırlamaktadır. Hayvancılığın azalması, yayla mimarisini yeniden şekillendirmiş ve yayla ev- lerinin bir bölümünü oluşturan ahırların yeni yapılarda yer almadığı görülmüştür. Tedbir alınmadığı takdirde, bazı yaylalarda görünüş hızı ve plansız yapılaşma bir müddet sonra alt yapısı olmayan varoş görüntüsü arz ede- cektir. Pek çok teknolojik alet

(*): Matbaa Öğretmeni, Eczacıbaşı E-Kart A.Ş. , Şalpaşarı ilçesi Kabasakal köyünden.

Kaynakça:

- 1- Bekir Şişman / Atalay, Besim (1998). *Divanü Lügat'it-Türk Tercümesi, C. I*, Ankara: TDK Yayınları.
- 2- Ek, Yakup (1999); "Yaylacılık", Rize Kültür Derlemeleri, Rize.
- 3- Emiroğlu, Mecdi (1977); *Bolu'da Yaylalar ve Yaylacılık*, Ankara: Ankara Ü.niversitesi DTCF Yayınları.
- 4- Göl, Metin (2004); "Trabzon'da Yaylacılık" *Trabzon Halk Kültürü Araştırmaları*, Trabzon.
- 5- Köse, Olgun (2001); *Trabzon'da Yaylacılık ve Yayla Hayatı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- 6- Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi: *The Journal of International Social Research Volume 3 / II Spring 2010*.

MİLLÎ OYUNCAĞIMIZ “KOLÇAK”

Harun Özdemir

Doğu Karadeniz'in ve yaylalarının sığır otlatan çocuklarının millî çocuk silahı/oyuncağı olan kolçak, İstanbul'un insan kalabalığına ve seksen öncesi sokak çatışmalarının korkularına yenik düşerek daha o yıllarda yok edilmiş ve o günden beri tarih sahnesine çıkacağı günü beklemektedir.

Kolçak, sözlüklere bakılırsa gerçek anlamı henüz verilebilmiş değil. Öyleyse Türkçe sözlüklere bir katkı olsun diye biz tanımlayalım. “Kol”, bildiğimiz kolumuzdur. “Çak” da, çakmağın veya her hangi bir şeyin ateşlenmesi demektir. Bu anlamlara göre “Kolçak”, kol ile çakılan, atılan, ateşlenen, ses çıkartan anlamlarında öz Türkçe bir deyimdir.

Kolçak, Doğu Karadeniz'in yüksek köylerinde ve yaylalarında yetişmekte olan erkek çocuklarının, özellikle Yaz aylarında, en büyük eğlenme oyuncakları arasındadır. Belki de Karadenizli insanlarımızın silah meraklarının çocuklardaki yansımasıdır. Büyük ses çıkardığı için, yaylalarda yabani hayvanlardan korunma amaçlı veya psikolojik rahatlama amaçlı olarak kullanılmış olabilir.

Peki kolçak nasıl yapılmıştır? Kolçağın kolu/sapı, herhangi bir ağacın elle rahat tutulabilecek yirmi- otuz santimlik dalından / bir parçasından

yapılır. Bu kolun üst kısmındaki boğuma kolçağın asıl bölümü, serbest hareket edecek şekilde, kendi cinsinden örülmüş bir sicimle bağlanır/düğümleir. Kolçağın asıl uzun gövdesi, kendirden elde edilen liflerden, başı kalın ve gittikçe incelen biçimde urgan/halat gibi örülerek yapılır. Bu kısım naylon veya başka tür iplerden de yapılabilir. İnce ucuna ek bir bağlantı ile yine kendirden ucu püskül şeklinde bir uçkur bağlanır. Kolçak sallanıp savrulduğu zaman ve arkaya doğru kırbaç vurur gibi aniden bırakıldığında uçkurdan tüfek sesi gibi büyük bir patlama sesi çıkar. Buna “kolkçak atma” denir. Kolçak atmak büyük bir zevk verir. Gençler arasında karşılıklı ve iddialı kolçak atmalar olur. Kolçak sesleri çevrede bazen şikayet konusu bile olabilirdi.

KOLÇAĞIN İSTANBUL MACERASI...

Köylerde, yaylalarda kolçak atmak doğal bir gelenektir. Ancak canımız gurbet elde/İstanbul'da kolçak atmak isterse ne olur? İşte size kolçağın bir İstanbul macerası...

1978-'79'lu yıllardı. İstanbul'un nüfusu henüz iki milyonu bulmamıştı. Türkiye'nin her yerinden İstanbul'a göç selinin akın akın sürmekte olduğu yıllardı. Bir o kadar da terör ve sağ, sol çatışmalarının yaşandığı, hemen her gün birilerinin öldürüldüğü, bombaların patladığı, bazen de dükkanların semtlere göre kepenk indirmek zorunda kaldığı yıllardı.

Bizler, Trabzon'un dağ köylerin-

den gelmiş ailelerin çocukları olarak bu güzel şehirde okula gitme şansını o yıllarda yakalamış belki de talihli çocuklardık. Çünkü aynı yıllarda yaşıtlarımız, Şalpazarı'nda lise okumak için, köylerinden kilometrelerce yürüyerek okula ulaşmak zorundaydılar.

Her zaman evlerine gittiğim **Kemal Sarı** arkadaşımı birgün inşaatlarının üstündeki boş odada bir şeyler yaparken gördüm. Hayırdır, ne yapıyorsun? dedim. Kolçak, dedi. Bizim köylerdeki kolçak gibi burda da kolçak yapıyordu. Yanında birkaç kolçak yapacak kadar da çok ip ve işe yarar bez parçaları, çuvallar vardı. Biz de yardım edelim dedik. Tabi, dedi. Zaten her gün okula birlikte gidip geliyor, okul çıkışları mahalleler arası futbol maçlarını birlikte oynuyorduk. O yıllar **Kemal Sarı, İbrahim Sarı, Kadem Özdemir**, ben ve mahalleden birkaç tane daha arkadaş, günün yatma saatleri dışında veya okuldaki sınıf farklarımız nedeniyle ders saatleri dışında günün her saatini birlikte yaşıyorduk... Neyse, o gün çok büyük ve güzel bir kolçak Kemal arkadaşımın ellerinde şekil aldı. Kolçak bitmişti, sıra bu oyuncağın ses vermesine gelmişti. Nerde atacaktık. Nasıl patlatacaktık. Bunun için planlar yaptık. Ne de olsa şehir yerinde, etrafta insanlar rahatsız olabilirdi. Bizi esas ilgilendiren ise, babalarımızın bunu görürse bizi nasıl karşılayacaktıydı.

Kolçak tamamlanmıştı ama mahallede de patlatamazdık. Ailelerimizden korkuyorduk. Sonunda okul çan-

tasına atıp okul yolundaki boş alanlardan geçerken çantamızdan çıkarıp sırayla başlıyorduk savurup sallamaya. Pat, küt seslerini duyan uzaklardan geçen insanlar, bizlere dikkatlice bakmaya başlayınca topluyor atıyorduk çantamıza.

Yine bir okul günü, Maltepe Orhangazi Lisesi'nde; kimin aklına geldi bilmiyorum ama bizim bu kolçak ekibi, kendimizi kolçağın başında, okulun dış bahçesinde bulduk. Tam orada köylümüz ve akrabamız Sadettin Usta amcamızın evi vardı. Demek ki bizim kolçak, bu evin çatısında saklanmıştı. Başladık sırayla patlatmaya... Bir de baktık ki okulun tüm öğrencileri olay var diye bizim etrafımızı sardılar. Biraz izledikten sonra, böyle bir ipten nasıl bu kadar büyük ses çıktığını herkes merak etmeye başladı. Okulun öğretmenleri, tümü okulun camlarından ne oluyor diye bizleri seyrediyordu. Bizler de, çok büyük bir iş yapıyormuşuz edasıyla, başladık Allah ne verdiyse -olanca gücümüzle- sırayla kolçak atmaya. Bu seremoni birkaç teneffüs sürdü gitti. O biçim karizma yapmıştık!..Tüm arkadaşlar bize hayranlıkla bakıyordu. Sıra geldi kolçağımızı incelemeye ve denemeye. Tüm öğrenciler bu kolçağı patlatmak istiyordu. Bizler de, sıraya girin dedik. Baktık ki, sıra uzayıp gitmiş. Sırası gelen şöyle bir savuruyor ama sonrasında yüzlerini, gözlerini yakıyorlardı. O kadar ki, o yıllar hel-va, mevsime göre de ayva satan yaşlı bir bir amca vardı. O da merak sarmıştı. Oğlum verin bir de ben deneyeceğim, dedi. Kolçakla yüzlerini yaktı. Ellerine bellerine dolandırmıştı. Okul arkadaşlarımız bu ip nasıl patlar, neresinden bu kadar ses çıkıyor? diye kolçağın her yerini incelediler. Bizler de ucuna taktığımız naylon çuvaldan yapılan püskülvari uçkurdan ses çıktığını göstererek anladık. Çok şaşırmışlardı.

Kolçak maceramız, bizi o yılların korkulu anarşi dönemi, okulların sıkıntılı zamanında biraz gururlandırmış ve biraz da rahatlatmıştı. Çok güzel iş başardığımıza inanıyor ve yaşadığımız maceranın komik taraflarını gülerce güler anlatıyorduk.

Kolçak atma/patlatma işi o kadar hoşumuza gitmişti ki, kendimizi kapatıp bu işi mahalleye taşımıştık. Nasılsa okulda popüler de olmuştu. Korkulacak neyi vardı!..Mahallede

kolçak atma işine tam gaz başlamıştık. Yine birgün okuldan eve gelmiştik ve mahallede kolçak atarak ses kirliliği yaratıyorduk. Bazı semt sakinleri de, ça- tışma mı var diye bölgeden geçerken korkup kenar sokaklardan geçiyorlardı.

Akşam saatlerine doğru rahmetli babam işten çıkmış eve geliyordu. Bizim kolçak seslerini duymuş olmalıydı. Ben, duymasın diye onun işten dönüş saatlerinde hemen eve giderdim. Yine öyle yaptım. Birazdan Babam eve geldi. Gayet sakince, "Ben yolda gelirken mahallede silah sesleri vardı. Siz de duydunuz mu? Bir şeyler mi oldu?" dedi. Ben de ses yok. Korku kötü bir şey olsa gerek. Biraz sonra tekrar bana dönerek, "Oğlum bir şey duymadınız mı?" diye sordu. Ben de, babamın her şeyi bildiğini anlamıştım. Yalan söylersem daha çok kızdırabilir, güzel bir ifadem alınabilir düşünceyle çocukların kalabalık olduğunu, mantar tabancasıyla mantar patlattık-

larını gördüğümü söyledim. Babam meğer işi biliyormuş; tekrar bana dönerek, duyduğu seslerin kolçak sesi olduğunu söyledi. Ben buz kesilmiştim. Ne yapacaktı, doğru da söyleyememişim! Artık doğruyu söylemenin zamanı geçmişti bile. Evet, dedim Kemal kolçak yapmış; çocuklar da oynuyorlardı dedim. Ben de yanlarındaydım, diye devam ettim.

Rahmetli babam çok hoş sohbetli birisiydi; yaşadığı döneme göre çok da anlayışlı sayılabilirdi. Ben korku ile beklerken, beni karşısına oturttu ve bir tokat attı. Bu tokat, ondan ender olarak yediğim bir kaç tokattan biriydi. Sonra da, "Bak oğlum bu tokat, beni kandırmaya çalıştığın, yalan söylediğin içindi." diye sözlerine başladı. "Bakın hergün sokaklarda bir sürü olaylar oluyor. İnsanlar ölüyor. Akşamları dışarı kimse çıkamıyor. Okullarınızda bir sürü olaylar yüzünden çoğu zaman boykot eylemleri yapı-

yor. Sokaklar güvensiz. İnsanlar bu luttan nem kapıyor. İşçiler eylemler yapıyor. Sağ-solol çatışmaları nedeniyle insanlar çocuklarını okula göndermek istemiyor. Sizlerin hayatınızdan, başınıza bir şey gelmesinden korkuyorum. Her akşam çocukların eline boya kutuları tutuşturup duvarlara yazı yazdırıyorlar. Bak oğlum, sa- kın yanlış bir şey yapmayın. Her ne yaşarsanız da bana doğrusunu gelip anlatın." diyerek ve daha bir çok nasihat ettikten sonra sözlerini şöyle tamamladı:

"Yarın Kemal, İbrahim, Kadem, Mesut ve diğer arkadaşlarına söyle, o kolçak ortadan kaybolacak. Bir daha elinizde kolçak görmeyeceğim. Köylü olduğunuzu İstanbul'da da belli etmeyeceksiniz. Sonra sizin ne hakkınız var milleti rahatsız etmeye? Hasta olanı var; gece çalışıp gündüzleri uyuyup istirahat edenler var; bebeği uyanı var. Kolçak köyler içindir. İstanbul'da böyle gürültülü bir şeyi is-

temiyorum. Yoksa fena olur!"

O gece bu nasihatleri düşündüm. Babam haklıydı...Zaten biz kolçak patlatırken çıkan gürültü nedeniyle bazı bayanlar bize, "Yapmayın, kafamızı şişirdiniz." gibi serzenişlerde bulunmuştu.

Yarın sabah ilk işim, akşam babamla olanları arkadaşlarıma anlatmak oldu. Onlar da, kendi babalarının hışmına uğramaktan korkmaya başladılar. Okul dönüşü kolçak güzelce sökülüverdi.Bütün parçaları da yok edilip delil bile bırakılmadı...

Doğu Karadeniz'in ve yaylalarının sığır otlatan çocuklarının millî çocuk silahı/oyuncağı olan kolçak, İstanbul'un insan kalabalığına ve seksen öncesi sokak çatışmalarının korkularına yenik düşerek daha o yıllarda yok edilmiş ve o günden beri tarih sahnesine çıkacağı günü beklemektedir. □

HACI HAFIZ RIFKI BEKTAŞ

Kurt İbrahim'den olma, Fatma'dan doğma hacı ve hafız **Rıfki BEKTAŞ**'ın babası (Kurt İbrahim), sürmekte olan Rus savaşı ve işgali sırasında esir edilerek Rusya'ya götürülmüş, bir daha haber alınamamıştır... **Rıfki BEKTAŞ**, babası esir düştüğünde daha üç yaşında idi.

Anası Fatma ise; evini basmak isteyen Rus askerlerinin komutanını öldürmesi sonucu askerler tarafından şehit edilmiştir. (Beşikdüzü İlçesi Beşikdüzü Mahallesinde türbesi bulunmaktadır.) Allah tüm şehitlerimizin ruhunu şaad eylesin!..

Böylece hem yetim, hem de öksüz kalan **Rıfki BEKTAŞ**, halaları Mineş ve Havva tarafından büyütülür.

Vatanî görevini Dersim'de(Tunceli) yaptıktan sonra memleketine dönen **Rıfki BEKTAŞ**, tarım, hayvancılık ve ticarî faaliyetlerle uğraşmıştır.

Bu zaman zarfında hayır işleri ile de meşgul olmuş, 1961-1962 yılları arasında Şalpazarı Merkez Büyük Camii'nin yapımını merhum **Mustafa Muhcu** (Dereköy eski muhtarı) ile

üstlenmiş; Güdün köyündeki köprü-nün ve Gökçeköy Tırnaksıztepe İlkokulu gibi yerlerin yapımına öncülük etmiştir...

1962'li yıllarda Şalpazarı'dan çıkmış, İstanbul Kartal'a yerleşmiş, burada da bakkal işletmeciliği ve ticaretle uğraşmıştır.

İki yıl sonra Samandıra'da büyük bir arazi alıp oraya yerleşmiş; orda da hayvancılık, tarım ve ticarî faaliyetlerle uğraşmış ve bir çok kişinin Samandıra'ya gelmesine/yerleşmesine vesile olmuştur.

Samandıra'da da bir camii yapımının başlamasına vesile olmuş, ancak tamamlamaya ömrü vefa etmemiş, 13.11.1981 yılında Hak'kın rahmetine kavuşmuştur.

Yaptığı tüm hizmetler ve hayırlar için kendisini rahmetle anıyor; ruhuna -hiç değilse- bir Fatiha hediye etmeyi vazife addediyoruz. Ruhu şâd, mekanı cennet olsun...□

Kaynak:

Şenol Bektaş

Senolbektas_161@hotmail.com

VEYSEL USTA

Şalpazarı-Akçiriş köyünde 1915 yılında doğdu. Beşikdüzü Rüştîye mektebinden mezun oldu. İlk memuriyet hayatına Kız Meslek Lisesinde başladı. İki yıl sonra buradaki görevinden ayrılıp Şalpazarı'na yerleşti. 1987 yılında vefat etmesine kadar ömrünü Ağasar'ın bütün adlî, nüfus ve evlenme işlemlerini yürütme yolunda harcadı. Vakfıkebir ve Eynesil 'deki eski nüfus kütüklerini yeni Türkçeye çevirdi. Allah hizmetlerini makbul, makamını cennet eylesin.□

(Hazırlayan: **Selçuk Usta** - Akçiriş köyü muhtarı)

DUYGU SELİ

Murteza Bayraktar

SOYUMUZ

Geçmişimiz belli bizim;
Oğuzların soyundanız.
Orta Asyalardan gelen
Türk'ün Çepni Boyundanız.

Mazlumun sahibi olan;
Zalimlere korku salan;
Ataları şehit olan
Türk'ün Çepni Boyundanız.

Atın sırtında ok atan;
Tepelere çadır kuran;
Yaylaları mesken tutan
Türk'ün Çepni Boyundanız.

Sevdasına bağlı kalan;
Sofrasında olmaz haram;
Şehit olmak için doğan
Türk'ün Çepni Boyundanız.

Ön saflarda hep yer tutan;
Atasından sancak alan;
Adaleti hâkim kılan
Türk'ün Çepni Boyundanız.□

İBRAHİM YAMAÇ

NÂM-I DİĞER “GİRİNÜ İBRAHİM”

(1326 - 1985)

Ayşe ve Hasan’dan olma **mütevazilik âbidesi** olan dedem **İbrahim Yamaç**, Ağasar’ın (belki de Şalpazarı ilçesinin) ilk esnaflarındandır. Esnaf deyince, günümüzün anlaşılır esnafılığı değil; Fatih Sultan Mehmet Han dönemindeki esnafçılık ve tüccarlık akla gelmelidir. Dedem, o dönemin esnafçılık anlayışını günümüze taşımıştır. Öyle ki, zamanında az bulunan ve/veya alım gücü yerinde olan vatandaşlar her istediğini, istediği miktar ve ölçüde alamamakta; ihtiyacı kadarını alabilmekteydi. Çünkü başkalarının da ihtiyacı olabilmekte ve ulaşım günümüzdeki gibi olmadığından eksik veya biten ürün hemen tedarik edilememekte, bu da köylülerin mağduriyetine sebep olabilmekteydi. Bu durumu en iyi bilen ve anlayabilen dedem, her köylüye zengin, fakir ayrımı yapmaksızın ihtiyacı kadar mal verirdi. Yani buradaki **amaç kâr etme sâiki olmayıp; tamamen hizmete yönelik bir esnafçılık anlayışdır.**

Öyle bir **güçlü hafızaya sahipti** ki, kendisine verilen siparişleri aklında tutar ve not almazdı. Verilen siparişleri de günler geçmesine rağmen, unutmaksızın aynen yerine getirirdi. Köy yerinde bir araba kepek-un getirir ve dükkâna girmeden arabanın üzerinde satılırdı. Satılırdı derken, peşin para verilerek değil; tamamen veresiye olarak dağıtılır ve daha sonra köylünün yağından ve peynirinden karşılanırdı. Araba üzerinde dağıtılan yaklaşık 100-200 çuval malın, kim tarafından ve kaç tane alındığını hafızasında tutar ve daha sonra deftere geçerdi.

İleri görüşlülüğü ile de ün yapmış bir kişilik olan dedem, çoğu merkezlerde olmayan bölgesinde ve yayla

gibi bir yerde ilk fırıncılık yapan kişidir. Anlatılanlardan bilirim ki, ekmekler fırından çıkınca **Eskala** yaylaları (yaklaşık 400 hanenin bulunduğu ve yedi köyün yaşadığı yer) ve hatta komşu yaylaları ekmek kokusu sararmış. Geniş bir alandan, fırından çıkan ekmek kokusu hissedilmiş. Tabi ki, o zamanın yokluk şartlarında insanlar almış oldukları bu koku vesilesiyle dedemin fırınına gelirler ve yine çoğu veresiye bir şekilde ekmeklerini almak için sıraya girerlermiş.

Arap alfabesini kullanan dedem, “gramlardaki” hassasiyeti ile de tanınmış bir kişiliktir. Öyle ki, en küçük ölçü birimi olan gramın ne olduğunu ve ne işe yaradığını, ilkokul yıllarında tanımış olduğum dedemden öğrendim. **Hak ve hukuka özel itina gösterir;** başkalarının hakkı geçmesin diye alacağı veya satacağı ürünlerin gerçek değerini günlük takip ederek güncellerdi. Günlük veya haftalık fiyat ayarlaması yapardı. Yanlış anlaşılmasın, yaptığı iş bu ayarlama, satacağı ürünlerde değil; alacağı veya aldığı ürünlerde söz konusudur. Sattığı ürünler ise, ilk aldığı fiyatlandırma üzerinden devam edegelirdi.

Resim çektirmeyi ve gösterişi sevmemişindendir ki, dedemin günümüze kadar gelen tarafımızca tespit edilebilen ve elimizde bulunan tek resmi vardır. **Başkaları imrenmesin diye giyim-kuşamına dikkat etmeyen dedem; bir o kadar da mağrurdu.** Anlatılanlara göre, bir keresinde mal almak için gittiği Trabzon’daki esnaflardan birisi, üzerindeki kıyafetlere göre kendisini dilenci sanarak üç kuruş para vererek dükkânından uzaklaştırmak istediğinde, dedemin aynen ; “*Sen kim oluyorsun da bana böyle davranıyorsun? Dükkândaki tüm ürünlerin fiyatını söyle ve ceketini al, git!*” dediği rivayet edilmektedir.

Doğaya ve toprağa karşı özel bir hayranlığı olan dedem, tüm yatırımlarını doğaya ve araziye yapmış; ağaçların kesilmesine ve merkezi yerlere veya başkaca yatırımlar yapılmasına asla müsaade etmemiştir. Bu yüzden de, herkes dedemi aşırı zengin zannetmişlerdir.

Dindar ve muhafazakâr bir yapıya sahip olan dedem; 07.09.1985 tarihinde bir gurup esnaf arkadaşı ile özel bir araç kiralayarak alış-veriş için gittikleri Erzincan dönüşü yapmış oldukları trafik kazası sonrası vefat etmiştir. Cenazesi, Şalpazarı’na bağlı Dorukkiriş köyü aile kabristanlığına defnedilmiştir. Her ne kadar, **halk arasında, bir küp altın bıraktığı rivayet edilmekte ise de; geriye itibarından ve örnek kişiliğinden başka bir şey bırakmamıştır.** Öyle ki, **avukatlığının ilk dönemlerinde** büroma gelen ve dedemi yakından tanıyan ve daha sonra müvekkilim olan bir kişi, davasını bana verirken aynen; “*Sen Gırinû İbrahim’in torunusun. Senden bana yanlış gelmez. Bu yüzden başka avukatta olan veya başka bir avukata vereceğim davayı sana veriyorum.*” demiştir. Bu miras, bize fazlasıyla yetmektedir.

Her ne kadar, tam anlamıyla sana layık bir torun olmuyorsak da; senin değerini ve kıymetini çok iyi biliyoruz. Ruhun şad olsun. Allah (c.c.) senden razı olsun. □

Av. Arslan Yamaç (av.arslan@mynet.com)

OSMAN UZUN

(1960 – 2013)

Hiçbir zaman hizmet için önde olmaktan kaçınmayıp; ben değil biz olalım, birlik olalım, Şalpazarlı olalım felsefi düşüncesiyle bir ekol olmuştur.

UNUTMADIK...

Foto.: Turan Uzun

UNUTMAYACAĞIZ...

Yöremize yapmış olduğu hizmetler asla unutulmayacak ve örnek alınacak çalışmalardır. O, Ağasar'ın Robin Hood'u gibi çalışarak, Ağasar'ın Osman abisi olmuştur.

Osman Uzun; 18 Mart 1960 yılında, Trabzon Şalpazarı Kabasakal köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Şalpazarı'nda tamamladı. Her Ağasarlının kaderi olan gurbet, onu da aş ve iş için büyük şehire göçe zorladı.

İstanbul'a yerleşti ve genç yaşta iş hayatına atılarak hayat mücadelesine başladı. Genç yaşından itibaren sosyal etkinliklerde, sendika temsilciliği, ihtiyar heyetliği, siyasi parti yöneticilikleriyle kendini sivil toplum etkinliklerinin içinde buldu.

Yöre kültürüne hizmet etmek, hemşehrilerini bir araya toplamak için bir metropolde faal çalışmalara başlayarak, dernekçilikte öncüler arasına katıldı. İstanbul Samandıra'da Ağasarlıların bir araya gelmesi için, Samandıra Ağasarlılar Derneği'nin kurucularından olup, bir dönem de başkanlığını üstlendi. Şalpazarı'ların bulunduğu her platformda, birleştirici, uzlaştırıcı tavrı ile başarılı çalışmalar sergiledi.

1995 yılında Şalpazarı Dernekler Birliği'nin kurucularından oldu. Yine 2005 yılında Şalpazarı Dernekler Federasyonu'nun kuruluşunda bulunarak yönetici ve başkan yardımcısı olarak büyük hizmetler verdi.

Hiçbir zaman hizmet için önde olmaktan kaçınmayıp; ben değil biz olalım, birlik olalım, Şalpazarlı olalım felsefi düşüncesiyle bir ekol olmuştur.

Yöremize yapmış olduğu hizmetler asla unutulmayacak ve örnek alınacak çalışmalardır. O, Ağasar'ın Robin Hood'u gibi çalışarak, Ağasar'ın Osman abisi olmuştur. Yerinin zor doldurulacağı, değerli şahsiyetlerden biridir.

Kültür hizmetkârı, örnek insan Osman abimiz, takdiri ilahi emriyle 23.01.2013'de aramızdan ayrılmıştır.

Annesi Fatma, babası Hasan olan Osman Uzun, evli ve üç erkek evladı sahibiydi.

Bizler, Osman abinin yaptıklarını örnek alacağız; onu unutmadık ve unutmayacağız.

Ruhun şad, mekanın cennet olsun **Osman** abimiz. □

(ŞALFED)

Foto.: int.

Örnek öğretmen : Merhum Osman Bayraktar

Foto.: int.

Foto.: int.

Önder öğretmenlerimizden Yayıla Bayraktar

Yaylanın çimeninde nur yüzlü bir dede. (Onun da ilacı yayla...)

Foto.: int.

Foto.: Turan Uzun

Alaca'da Ağasarlı bir nine

O da mı TS'li (Aşlı Teyzemiz)

Foto.: int.

Foto.: int.

Ağasar giysilerini onurla taşıyan kızlarımız

HAYATINI HALKINA ADAYAN ADAM ERATA HASAN

Şalpazarı ilçesi Doğancı köyünde doğmuşum.(08 Mart 1938) Çocukluğum köyümde geçti. On yaşlarına kadar Kur'an Kursu ve hafızlık çalışmaları ile geçti. Köyümüzde ilkokul olmadığı için, ilkokulu komşu köyde okudum. İlkokulda okurken bizim köye de okul yapılsın diye zamanın cumhurbaşkanına bir mektup yazdım. "Köye, niçin okul istedin?" diye büyüklerden çok azar ıstıttım. Doğancı köyünden ilk defa ilkokuldan sonra ortaokula giden ben oldum. Ortaokulu Beşikdüzü'nde okudum ve her yıl iftihar listesine geçtim. Köyden Şalpazarı'na bile yol yoktu. Tatillerde "Kıran yol"dan aşağı yürüme gittim, geldim. 1957-'60 arası Trabzon Öğretmen Okulu'nda yatılı okudum. Buradaki okul yıllarım da çok iyi geçti ve 1960 yılında mezun oldum. İlk görev yerim Erciş-Mağra köyü oldu. İlçeye 30 km uzakta, çocukları Türkçe bilmeyen, tek sınıflı bir köyde iki yıl çalıştım. Bir yıl da, merkezde bir ilkokulda görev yaptım. Halkla çok iyi ilişkilerim oldu. Öğretmenlik hayatımın ikinci durağı memleketim oldu.1964 yılında Doğancı İlkokulu'nda göreve başladım. O zamanlar Şalpazarı'nın hiçbir köyünde yol yok, elektrik yok, evlerde su yok. Okulda da kız öğrenci hiç

"Benim, beni anlatmam çok zor. Ben, beni hiç anlatmaya çalışmadım. Yaptığım çalışmaları herkes görsün de beni takdir etsin diye bir düşüncem olmamıştır. Bu çalışmaları, bir halk aydını olarak görevim diye yaptım. Keşke imkanım olsaydı da halkıma daha fazlasını yapaysaydım!.."

yok. Köyde okuma yazma bilenler

çok az. İlkokuldan sonra okumaya giden ilk bendim. Devletten maaş alan ilk devlet memuru da bendim.

Bizim köye 1960 yılında geçici olarak bir ilkokul açılmıştı. Bu okulda göreve başlayınca kendimi halkıma adadım. Velilerle işbirliği yaparak, kızları okula başlattım. Hep ilkleri yaşadım. Örnek olmaya ve halkı aydınlatmaya çalıştım. Köyde bir yardımlaşma derneği kurdum. Köyün meralarına bekçi, değirmene usta, camiye hoca tutma, borularla köye su getirme, çeşmeler yaptırma gibi hususlarda hep örnek olmaya, ilkleri halkla birlikte yaşamaya çalıştım. İlk fenni kovani Ağasar'da ben yaptım. 1964 yılında Şalpazarı'nda ilk fotoğrafçı dükkanını ben açtım. O günlerin ilkokul diploma fotoğraflarını ben çekmişimdir. Köye elektriği, jeneratörü ben getirdim. İlk teybi, ilk televizyonu, ilk çanak anteni, öğretici filmleri ben getirdim. Köyde bir tarımsal kalkınma kooperatifi kurdum. Çevre köyleri birleştirdim. Bir merkez köy meydana getirdik. Buradan halkın her türlü ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştık. Dereye ortaokul açılması, Doğancı, Dorukkiriş köylerine yol yapılması, elektrik getirilmesi çalışmaları, kooperatif bünyesinde halkın ihtiyacı için berber, lokanta, bakkallar, cami, kereste atölyesi, çeşme vs.vs...

Bu hizmetler için Trabzon-Ankara-Şalpazarı arasını su yolu yaptım. Hastaları Trabzon-Ankara arası götür, getir...Çevrenin ilk otomobili, resmi plakalı bir taksim vardı. Çevrenin "can kurtaran"ı oldum. Bir Hasan Hoca da

ancak bu kadarını yapabiliirdi. Öğretmen bir mum gibidir; çevreyi ısıtır kendi dibini ısıtmaz. Benim en büyük gururum, zenginliğim yetiştirdiğim öğrencilerimdir. Hizmet ettiğim insanların beni görüp, sevgi-saygı ile merhaba demesi, selam vermesi; bu benim için kâfi. Biz okullarda, "Varlığım, Türk varlığına armağan olsun. Ne Mutlu Türküm diyene!" öğrettik.

Benim hayatım, böyle birkaç sayfaya sığmaz. Köyümde ilkokul yoktu; okul istediğim için azarlanan bir çocuk odum. Yürüme Beşikdüzü'ne gidip, bir odada kalıp ortaokulu okuyan bir Hasan Erata...Daha sonra 1960 yılında köyüme ilkokul açılmasına, 62 adet okul yapılmasına önderlik yapan bir öğretmen. O tarihlerde köyler arası, köylüler arası kavgalar...Köye bir fenni kovan götürdüğüm zaman buna gülenler. Bizim arılar bunun içine girmez, bal yapmaz diyen arıcılar...

Ağasar'a ilk teybi getirdiğim zaman, sesi alıp sonra çalan bir cihaza merakla bakanlar. Dügünlerde, meciplerdeki çeşitli kemençe ve konuşmaları teypten dinleyenler. Issız değirmen yanına kooperatif kurarak bir proje gerçekleştirmek. Ağasar'da ilk atölyeyi, bazı sosyal tesisler kurarak halkın ihtiyaçlarının temine çalışmak. Gübre, gazyağı, beyaz un, PTT acentesi kurma vs. İlkokuldan mezun olanları yatılı okullara kazandırma çalışmaları. Dere mevkiine ortaokul açma. Köylülerle düğünde, otçuda, cenazede beraber olmak; hastalar ile doktor doktor gezip tedavi ettirmeler. Trabzon-Ankara tedavi için dolaşmalar... Benim boş zamanım hiç olmamıştır. Kendi köyüm kadar çevre köylere de yol yapımı, elektrik getirilmesine yardımcı olmaya çalışmışımdır.

Velhasıl benim, beni anlatmam çok zor. Ben, beni hiç anlatmaya çalışmadım...Yaptığım çalışmaları herkes görsün de beni takdir etsin diye bir düşüncem olmamıştır. Bu çalışmaları, bir halk aydını olarak görevim diye yaptım.

Keşke imkanım olsaydı da halkıma daha fazlasını yapaysaydım!..□

Ağasar'ın Pembe Teyzesi (Timur annesi) - Foto.: Turgay İkinci

Foto.: Ali Türkmen ve Dorukkiriş Derneği arşivi

ZULÜM GÂZİ TANIMADI

Dıvroğlu Hüseyin Atalar, vatan bildiği bu topraklar zalimin zulmüne uğramasın diye savaştı. “İstiklâl madalyalı” gâzilerden oldu. Fakat zulüm, gâzilik ta-nımadı. Onu yine de buldu. Hem de göğsüne nâmahrem eli değmemesi için de savaştığı mâbedde buldu...

Gazi Hüseyin Atalar
(1900 -18.08.1992)

Araştırma:
Kamil Bayraktar
kamilbayraktar@gmail.com

Rûmî 1316 (Miladî 1900) doğumlu Dıvroğlu Hüseyin Atalar'ı, “korku” kelimesi ile birlikte hatırlıyorum. Oldukça küçük yaşta idim. Yalnız da olsam, yanımda başka çocuklar da olsa, onu gördüğümde korkardım. Hele hele köyümüzün, iki insanın yan yana yürüyemeyeceği kadar dar patika yollarından birinde karşı karşıya geldiğimizde, bu korku tir tir titreme boyutuna ulaşırdı. Benim korku, onun ise biraz ürkek, biraz tehdit dolu bakışlarımızın kesişmesinin ardından geçtiğimizde derin bir “ohh!” çekerdim.

Bazen, **Geyikli Deresi**'nin karşı yakasındaki Karaağaç mahallesindeki Kafar (Gaffar) Irmağı denilen mevkiden “tabit, tabit!..” diye kendi kendine bağırması, taa bizim mezarlık önüne ulaşır; duyanlar, “Dıvrû gene azdı.” derlerdi. Kafar Irmağı'ndan geçerken, ağu (kumar) adlı maki tipi ağaç dallarının yer yer sökölüp atıldığını görür; bunun Dıvroğlu Hüseyin tarafından, işte o “tabit, tabit!” diye, sanki birisiyle kavga edermişcesine bağırması sırasında gerçekleştiğini anlardık. Bazen normal bir insan gibi davranır, bazen ise, anlam veremediğimiz bu tür davranışları sergilerdi. Dıvroğlu Hüseyin'deki bütün bu haller, belli bir zamandan sonra aklî dengesinin bozulmasıyla başlamıştı.

Herkese gibi o da, hayatını uzun süre normal bir insan olarak sürdürmüştü. Tâ ki, o meşhur “tek parti” iktidarı döneminde, Geyikli köyüne gelen bir müfrezenin komutanı **Rauf Çavuş** ile karşılaşmasına kadar...

● “ZÂLİMİN ZULMÜ MAZLUMUN DUASI”

Dıvroğlu Hüseyin, köyün muhtarı idi. Müfreze, çıkan silah yasağının gereğini yapmak için gelmişti. Teslim edilen silahlar kâfi miktarda bulunmadığından, köyün ihtiyar heyetini teşkil eden isimler **Karaalioğlu Hüseyin Karağöz, Pirgayip Çakır, Palavaroğlu Arif Taşdemir, Şihoğ-**

lu Hasan Yaşar, Gülüşanoğlu Mustafa Gülay (köy korusu) Kıran mevkiinde toplanmıştı. Müfreze, postallarını çıkarmadan camiye girmede bir beis görmemişti. İhtiyar heyetinden Şihoğlu Hasan Yaşar ile muhtar Dıvroğlu Hüseyin Atalar'ı caminin içine aldılar. “Bu kadar büyük köyde bu kadar mı silah var?..” diye **Şihoğlu Hasan**'ı dövmeye başlayacakları sırada Hasan, “Zâlimin zulmü, mazlûmun duası...” diye bağırды ve arkasından “**Lâilâhe illâ ente subhâneke innî küntü minezzâlimîn: Ey kendinden başka ilah olmayan! Seni tesbih ederim. Ben nef-sine zulmedenlerden oldum., ve “Lâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l aliyyi'l azîm: Güç ve kuvvet, sadece yüce ve büyük olan Allah'ın yardımıyla elde edilir.,** tesbihatlarını okudu. Kendisi de madalyalı bir İstiklal Gazisi olan Hasan Yaşar'a bu söz ve tesbihatları/âyetleri dedesi Molla Hasan öğretmiş, bir yerde başı dara düştüğü zaman okumasını tenbih ve tavsiye etmişti.

Molla Hasan sıradan bir insan değildi. Tarihe **Güvende Şihî** olarak mal olmuş bir evliyaullahın neslinden gelen ve onun velilik mirasını sürdürenlerden birisiydi. Naz ehlinden olduğu yönüyle de bu veliliği kerametleri ile de tescillenmişti. Mesela o da bir savaş gâzisi (Balkan Harbi) olan oğlu Ali Osman'a, Yalı'ya buğday almaya gitmesini söylemiş, isteği yerine getirilmeyince “**Kan yiye-siceler!**” sözüyle kırıngılığını dile getirmişti. Aradan çok zaman geçmeden Ali Osman'ın eşi evde yağlaş (kuymak) pişirirken, yemeğin üstü fokur fokur kan kaynamaya başlamıştı. Durum Molla Hasan'a iletildiğinde, “**Beni üzme-yin**

Onun nasibine düşen şey, hem de bir ibadethane içinde, Allah'ın evinde çok feci şekilde dövölmek oldu. Ayaklarının altı kabarınca, şişinceye kadar falakaya yatırıldı. Köylüsünden geçemeyişinin faturası fena şekilde dövölmekle sınırlı kalmadı elbette; o günden sonra Dıvroğlu Hüseyin aklını oynattı. / Rauf Çavuş, aynı tavrı Tonya'da da sergileyecekti. Yine bir Tonyalıyı yere yıkıp dövmekte iken, bu işleme maruz kalan Tonyalı, Rauf Çavuş'un belindeki silahı kapacak, aşağıdan yukarı tetiğe basacak ve onu öldürecekti...

işte!’ tenbihle kan kaynayan yağlaşın bir toprağa gömülmesini söylemişti.

Yine bir kızı vardı; adı Havva olup, Halilcüköğlu Ali’nin eşi idi. İsteği üzere ineğini bu kızı otlatırdı. Günlerden bir gün ineğini götürmeyi unutunca, “Allah karnına dal sokasica, ineği niye unuttun?! Akşama kadar bağırdı.” demişti. Aradan çok zaman geçmeden de Kırakoğlu merhum Hacı Nail Gülay’ın evinin Uzunevi tarafındaki ırmakta sele kapılmış, gerçekten de karnına dal sokulmuş vaziyette Zeynel’in Köprüsü civarında bulunmuştu. Adı geçen ır- makta o güne kadar öyle bir sel olayına rastlanmadığı gibi o günden bugüne kadar da rastlanmayacaktı.

Molla Hasan adı etrafında sâdır olan bir başka keramet de, ölümünden onlarca yıl sonra 2008 Mart’ı itibariyle kendini gösterecekti. Oğlu Molla Mehmet, bir ev yapmak istediğinde, evin kapısının kendi evine dönük yapılmasını istemiş ve fakat bunun tam tersinin yapıldığını görünce bu kez de ağzından, “Allah evinin içinden yol geçiresice!” kelimeleri dökülmüştü. İşte bu sözün ilk emareleri, zamanla evin harap hale gelmesiyle görülecek, Mart 2008 gelince de torun Hacı Seyfi Yaşar’a atılan bir yol kolu ile de bu sözün yeryüzündeki izdüşümü tamamlanacaktı.

Öğrettiği tesbihata başvurusuyla torunu Hacı Hasan Yaşar’ın, tek parti iktidarının dillere destan zulümlerinden birinden kurtulmasını da bu kerametler cümlesinden saymak mümkün olsa gerek...

Yaşanan bu gerçekler, Allah’ın, takva sahibi dostlarına ne tür nimetler bahsettiğinin, böyle bir gerçekten Geyikli’nin de nasibini almış bir belde olduğunun göstergesiydi. Özellikle bugünü yaşamakta olan Geyiklililerin, geleceğe doğru nasıl bir ırmak yatağında akıyor bulundukları ikazını bünyesinde barındıran bu göstergeye temel teşkil eden tesbihatın bilinmesi gereken bir boyutu daha vardı. O da Allah ile yaptığı sözleşmede İslamî literatüre “zelle” tabiriyle yerleşmiş olan bir yalpalama yaptığı için kendini balığın karnına atılma imtihanı içinde bulan bir peygamberin af için adeta vird haline getirdiği bir tesbihat oluşuydu. Günümüzün Geyiklisinde asırlık ömre merdiven dayadıktan sonra 2011 yılında vefat eden **Hacı Raşit Gülay’ın**, adeta bir miras addedercesine dilinden hiç düşürmediği “**Lâilâhe illâ ente subhâneke innî küntü mi- nezzâlimîn**,” ifadeleri, **Hz. Yunus’un**, “zelle”sinin farkına varıp âh ü figan ederek af ve mağfireti için Allah’a yalvarır, yakarırken yaptığı duanın ta kendisiydi; hem de balığın karnından kurtulmasına vesile kılınan duanın kendisi... **Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa’nın** (s.a.v.) hakkında, “**Birimize dert ve bela gelince, Yunus Peygamberin duasını okusun. Allahu Teala onu muhakkak kurtarır.**” buyurduğu duanın ta kendisi...

Hz. Yunus’u balığın karnından kurtaran bu dua, Allah’ın kudretini celbeden gücüyle binlerce yıl sonra Şihoğ- lu Hacı Hasan Yaşar’ı da bir zulümden kurtardı. Bu duanın ihtiva ettiği güç biliniyordu ki, bunları duyar duymaz **Rauf Çavuş**, bir sopa bile vurmada “Bırakın!” dedi ve Hasan Yaşar delirtilesiye dövülmekten kurtuldu.

Molla Hasan, oğlu Molla Mehmet’in yaptığı evin kapısının kendi evine dönük olmasını istemiş, bunun tam tersinin yapıldığını görünce de ağzından “Allah evinin içinden yol geçiresice” kelimeleri dökülmüştü. Bu sözün ne anlama geldiği bu evin önce harap hale gelmesi, Mart 2008’de de torun Hacı Seyfi Yaşar’a atılan bir yol kolunun harap evin tam ortasından geçmesiyle kendini gösterdi.

Sonra Dıvıroğlu Hüseyin’i ele aldılar. Bilmediğinden mi, yoksa başka sebepten mi bilinmez, aynı sözler onun ağzından dökülmedi. Onun nasibine düşen şey, hem de bir ibadethane içinde, Allah’ın evinde çok feci şekilde dövülmek oldu. Ayaklarının altı kabarıncaya, şişinceye kadar falakaya yatırıldı. Köylüsünden geçemeyişinin faturası fena şekilde dövülmekle sınırlı kalmadı elbette; o günden sonra Dıvıroğlu Hüseyin aklını oynattı.

Rauf Çavuş, aynı tavrı Tonya’da da sergileyecekti. Yine bir Tonyalıyı yere yıkıp dövmekte iken, bu işleme maruz kalan Tonyalı, Rauf Çavuş’un belindeki silahı kapacak, aşağıdan yukarı tetiğe basacak ve onu öldürecekti...

● SAVAŞTA ÇEKTIĞİ YETMEMİŞ OLACAK Kİ...

Dıvıroğlu Hüseyin, gâziliği İstiklâl Madalyası ile tescillenmiş bir Kurtuluş Savaşı gâzisiydi. Demek ki, zulüm o boyutta idi ki, hiç kimse, “Rüzgâr eken, fırtına biçer.”, “Eden bulur.” gerçeklerinde ifadesini bulan sonucun tez zamanda kapısını çaldığı Rauf Çavuşa, “Bu adam Kurtuluş Savaşı gâzisi. Savaştı, memleketi kurtardı. Sen, ne yapıyorsun?” da diyemeyince, karşı karşıya kaldığı zulüm- den sonra aklını oynatan Dıvıroğlu Hüseyin, kızı Fatma’nın deyişiyle, “Artık, azmaya (kızgın bir şekilde bağırp çağırma) başladı.” Üniformalı asker görünce ürker,

Müfreze, postallarını çıkarmadan camiye girmede bir beis görmemişti. İhtiyar heyetinden Şihoğlu Hasan Yaşar ile muhtar Dıvıroğlu Hüseyin Atalar’ı caminin içine aldılar. “Bu kadar büyük köyde bu kadar mı silah var?..” diye Şihoğlu Hasan’ı dövmeye başlayacakları sırada Hasan, “Zâlimin zulmü, mazlûmun duası...” diye bağırdı ve arkasından “Lâilâhe illâ ente subhâneke innî küntü minezzâlimîn” ve “Lâ havle velâ kuvvete illâ billâhi’l aliyyi’l azîm” tesbihatlarını okudu.

Rumî 1316'da (Miladî 1900) doğup, 18.08.1992'de vefat eden Gâzi Hüseyin Atalar, Geyikli Beldesi Gültepe Mahallesi Konakyanı Mezarlığında, ay yıldızlı bayrak gölgeli mezarında berzah hayatı sürmektedir.

korkar hale geldi. Karısına bile zıt oldu. Fakat çocuklarına hiç dokunmazdı. Tedavi için hocalara gidildi. "Cin üstüne uğramış. İkisi erkek, biri kadın cini var..." denildi. Cin tائفesinden bir kadının, karısını istetmezliğinden hareketle karısı Mineş'e yapmadığını bırakmadı. Çok zahmet etti. Bir keresinde bıçakladı bile. Buna tanık olduktan sonra artık evde, bıçak, orak, balta, kesici alet ne var ise hep ortadan kaldırıldı. Evin dışına çıkartıldı. Buna rağmen yine baş edilemedi. Sonunda, kardeşi **Fehmi Atalar** tarafından, Güney Mahallesi'ndeki eve hapsedildi.

Fakat günlerden birgün, kardeşi Fehmi'yi nasıl kandırdı ise, oradan kaçmayı başardı. Kardeş Fehmi, o zamanlar Güney Mahalle'de, -sonradan oğlu Fahri Türkmen'in ikamet ettiği evde ikamet etmekte olan- Hafız Hüseyin Türkmen'e çağırdı ve; "- Hüseyin Hafız yola çık; bizim Hüseyin varıyor." dedi.

Çünkü evden çıkarken terekten bıçak almıştı. Karısını bıçaklayabilirdi. Sesi duyan Hüseyin Hafız, yola çıktı, önünü kesti; "Etme, yapma, gel!..." diye yalvardı, yakardı; söylenecek ne varsa söyledi. Bunun üzerine Dıvıroğlu Hüseyin, bıçak elinde sırt üstü yere yattı ve; "- Hoca, üstüme gelme; benim bir kızım olacak..." dedi.

Bundan sonra eve vardı ve karısı ile halvet oldu. Zaman onu doğrulayacak; hayatta olup da, hâlâ o Rauf Çavuş'a bedduada bulunan kızı Ayşe Evren, işte o halvetten dünyaya gelecekti.

Kaç yaşında öldüğünü sorduğumuzda "Bilemiyorum! Babamın yaşı mezar taşında yazılı..." cevabını veren; arkasından da, "Hani o eski adamlar nerede oğlum?! Temeli olmayan bina nasıl ayakta durur?" şeklinde özlemle yüklü önemli tespitte bulunan **Dıvrıkızı Fadime**'nin anlattığına göre, babası Hüseyin, -Geyikli'nin tam bir mikro Türkiye-liliğinde Kurtuluş Savaşı boyutuyla payı bulunan- Temeloğlu Mustafa Algün ile aynı cephede bulunmuş bi-rydi.

Temeloğlu Mustafa, yanına gelir, eskileri yâd ederlerdi. "Hüseyin! Ankara harbinde, Bergamalarda, atın çavunun-

dan arpa alır da yerdik. Kötü yerlerden su içerdik; biliyor musun?" derdi ve arkasından da, birlikte ağlamaya başlarlardı.

● HAYMANA OVASI'NDA ÇARIK SIRIMI

Baba mesleğinden -diş çekme, iğne yapma gibi- bazı-larını icra ettiği için merhum **Seyfi Yaşar** da, Geyikli'yi tam bir mikro Türkiye hüviyetine kavuşturan bu adam gibi adamlarla oldukça sık şekilde, aynı zaman ve mekanı paylaşma imkanı bulanlardandı. Onun anlattığına göre bir keresinde bir cenazeden dönerken Palakoğlu Ahmet Gü-lay, Temeloğlu Mustafa Algün ve Köselioğlu Ahmet Özendi de olduğu halde Dıvıroğlu Hüseyin Atalar'ın evine uğramışlardı. Hüseyin, hemen bunları kucakladı. "Nere-desiniz yahu!" diye biraz serzenişte bulunduktan sonra, "Ah- met! Biliyor musun? Menemen ovasında kurşun bizi kemirip yiyordu"ya, "Haymana ovasına yukarı çarik sırımı yiyorduk"u da ekleyince, Köselioğlu Ahmet'in gözünden yaşın, pınardan akar gibi akmaya başladığı görülmüştü.

Henüz sağlığında Köselioğlu Ahmet'in gözünden pınardan akar gibi akan yaşlar, emr-i Hak vaki olup uğruna savaştığı vatan toprağının bağrına teslim edildiği defin işlemi son bulur bulmaz, o vakte kadar bir pare bulut dahi olmayan gökyüzünden yeryüzüne bardaktan boşanırcasına akararak da kendini gösterecekti. Cenazesine katılanların "Bugüne kadar böyle şey görmedik!" şeklindeki hayret be-lirten ifadeleri arasında gerçekleşen bu olayın vukubul-duğu tarih 18.08.1992'den beridir **Dıvıroğlu Hüseyin Atalar**, Konakyanı Mezarlığındaki -inşallahu Teala- cen-net bahçelerinden bir bahçe kabrinde, İstiklal Madalyalı gâziliğinin yanına mazlumen de gâzilik eklenmişliğe isti-naden Âlemlerin Rabbi'nin nimetlerine muhatap bir ber-zah hayatı sürmektedir. □

Yemen illerinde şehit düştüğü için baba yüzü görmeyen, asırlık ömre merdiven dayadıktan sonra 2011 yılında vefat eden Hacı Raşit Gülay da, sanki bir miras addetmişçesine Hz Yunus'un "Lailahe illa ente sübhaneke inni küntü minezzalimin" duasını dilinden düşürmezdi.

Şehid-i Muazzez ALİ ŞÜKRÜ BEY

Ali Şükrü Bey'in şehadetinin sebebi, Atatürk'e en sert muhalefeti yapan liderlerden biri olmasıdır. Men'i müskirât (içki yasağı) kanununu TBMM'ne teklif edenlerden birisidir. Lozan görüşmelerinin halktan saklandığını dile getirip *'Türk askerinin süngüleri ile kazanılan toprakların heba edilmemesini'* savunmuş-

Yakın tarihimizle ilgili eserleri okuyanlar ve konferanslara iştirak edenler, bizim açımızdan şehid-i muazzez Ali Şükrü Beyin ne derece önemli olduğunu anlarlar. Onun şahsiyeti ve fikirleri ile ilgili bilgi ve sunumlar, yakın tarihimizdeki emsalsizliğini açıkça ortaya koyar.

Ancak Ali Şükrü beyi bilmeyenler, onunla ilgili bilgileri bulamamanın mağdurdurlar.

Ali Şükrü Bey, Milli Mücadele tarihimizde aziz bir şehiddir; mukaddesatımızın çok büyük bir önderidir. Mukaddesatçı olması nedeniyle resmî tarihe kaydedilmiştir. Milli Mücadele yıllarında Trabzon mebusudur. Sırf fikirleri yüzünden büyük mağduriyet ve mazlumiyet yaşamıştır.

Ali Şükrü Bey, 1884 yılında Vakıf-kebir Nefsi Şarlı(Beşikdüzü)'da doğmuştur. Şalpazarı Kabasakal Köyünün bir hanesi Ali Şükrü Bey'in soyundan olduğu için onun ismini yaşatmaktadır. Heybeliada Bahriye Mektebini 1904 yılında bitirmiştir. Deniz Kurmay Subayı olarak orduya katılmıştır.

1909 yılında Donanma Emniyetinin kurucuları arasında yer almış ve ikinci başkanlık görevini deruhte etmiştir. Böylece donanmanın kuvvetlenmesi çalışmalarına öncülük etmiştir. Donanma cemiyetinin topladığı paralarla bazı gemiler satın alınmış, artan yüzbinlerce lira da Sultan Vahdettin tarafından Mustafa Kamal Paşa'ya verilmiştir. **Mustafa Kemal** bu paralarla Anadolu'ya geçmiştir. O sıralarda askerleri safına çeken İttihat Terakki Cemiyeti ve Mason Locası, Ali Şükrü Bey'i safına alamamıştır. İttihat ve Terakki, üyesi olmayanları orduda istemediğinden Ali Şükrü Bey askerlik görevinden istifa etmiştir.

Ali Şükrü Bey, 36 yaşında İstanbul Mebusan Meclisine seçilmiştir. İyi İn-

Ali Şükrü Bey, 27 Mart 1923 günü Topal Osman tarafından boğularak öldürülmüştür. Bu cinayet, Türkiye'nin ilk siyasî cinayetlerinden biridir. Mezarı Trabzon Boztepe'de denize nazır bir halde bulunmaktadır.

gilizce bilirdi, düzgün konuşur ve sözlerini dinletirdi. Trabzon'dan başka bir yerden mebus olmak istemezdi. **Recep Peker**'in ifadesi ile 'çoştı mu kabına sığmaz'dı.

Ali Şükrü Bey'in şehadetinin sebebi, Atatürk'e en sert muhalefeti yapan liderlerden biri olmasıdır. Men'i müskirât (içki yasağı) kanununu TBMM'ne teklif edenlerden birisidir. Lozan görüşmelerinin halktan saklandığını dile getirip *'Türk askerinin süngüleri ile kazanılan toprakların heba edilmemesini'* savunmuştur. Hakimiyeti Milliye gazetesine karşı Tan gazetesini çıkarmıştır.

Ali Şükrü Bey, 27 Mart 1923 günü **Topal Osman** tarafından boğularak öldürülmüştür. Bu cinayet, Türkiye'nin ilk siyasî cinayetlerinden biridir. Mezarı Trabzon Boztepe'de denize nazır bir halde bulunmaktadır.

Şehid-i Muazzez Ali Şükrü Bey'e Allahtan Rahmet diliyorum.□

Hasan Yılmaz (*)
Tarih öğretmeni

(*); Şalpazarı Lisesi eski Müdürü. Şalpazarı Kabasakal köyü doğumlu.

HİNDİ SEVGİSİ

ALPHİN TÜRKİYE'DE RAKİPSİZ...

Ülkemizin tek tam entegre üretim yapan hindi tesisi olarak sektörde öncü firma olan **Alphin**, Çekmeköy Ömerli'deki tesisleri ile göz kamaştırıyor. Firmanın genel müdürü **Sulhi Alpkaya**; "Sevmeyen yapamaz. Bu iş gönül işidir." diyor.

Sulhi Alpkaya

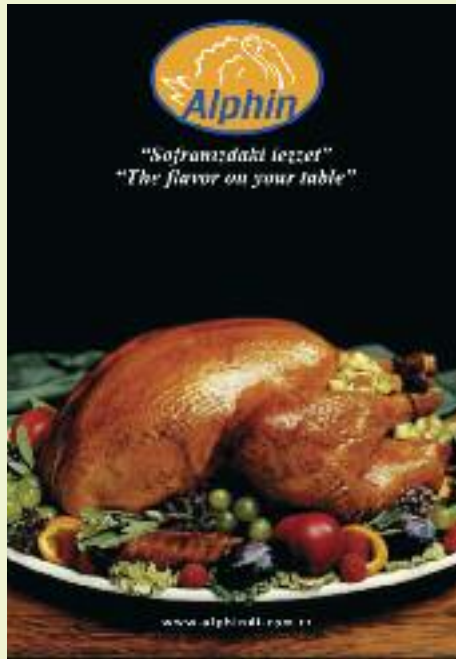
1997 yılında deneme usulü ile sektöre giren **Alphin**, bugün Çekmeköy Ömerli'deki tesisi ile 17 ülkeye ihracat yapan, 350'nin üzerinde personeliyle bir Dünya markası olma yolunda ilerliyor. Başlangıcından itibaren üretimini sürekli büyütürken damızlık ünitesini de bünyesine eklemiş, damızlık tesisi, kuşlukhanesi, yem fabrikası, yetiştirme kümesleri, kesimhanesi, parçalama-paketleme, şoklama ve dağıtım kanalları ile Türkiye'nin tek entegre üretimi yapan hindi tesisi olarak sektörde öncü firma olmuştur. Alphin, GİMDES, TSE., Helal Gıda, ISO 9001 ve Marka Patent Tescil belgelerine sahiptir.

Firmanın genel müdürü **Sulhi Alpkaya**, bu işin bir sevgi ve gönül işi olduğunu belirterek, "Sevmeyen yapamaz. Bu iş gönül işidir." diyor. Zamanın çoğunu işine adanmış Sulhi Bey ile röportaj yapmak için Ömerli'deki tam entegre ve üretim yapan hindi tesislerinde buluşup, tesisleri gezdik. Bizi, büyük bir misafirperverlik göstererek en güzel şekilde ağırlayan Sulhi Bey, yoğun işine rağmen bize zaman ayırdı ve sorularımızı cevaplandırdı.

● Hindi macerası nasıl başladı?

1997 yılında beyaz hindi sektöründe deneme üretimi yaparak başladık. 2000 yılında Türkiye'de et açığı başlamıştı. Üniversiteler ve Tarım Bakanlığı ile iletişime geçerek üretime başladık. Üretimlerimizi Trakya bölgesinde, İzmit, Adapazarı, Bilecik, Eskişehir, Balıkesir, Bursa, Bandırma gibi 300 km2 çapta üretim çiftliklerimizde gerçekleştiriyoruz. Bu bölgelerde üreticilerle fason antlaşmalarımız var. Yemini ve günlük civcivini biz veriyoruz. Onlar sadece yetiştirip bize teslim ediyorlar.

Türkiye'nin ilk damızlık üretimi yapan firmasıyız. İkinci damızlık üretimimizi Balıkesir'de açmış olmaktan mutluyuz.

● Hindinin kesime hazır hale gelmesi uzun sürüyor mu ?

Ziraat mühendisleri, veterinerler üretim yerlerimizi sürekli gezip analizler yapıyorlar. Erkek hindiler 140 günde, dişiler ise 100 günde kesime hazır hale geliyor. Biz de bunları İslamî usullere göre kesip, parçalayıp Türkiye'nin her bölgesine gönderiyoruz. Günlük yedi bin adet kesim yapıyoruz. Bu kapasitemizi artırmak için çalışmalarımız devam ediyor.

● Hijyen ve bakım nasıl yapılıyor?

Hindi eti çok kolay sindirilebilmektedir. Protein ve besin değeri yüksektir. Bu nedenlerle dengeli ve sağlıklı beslenmek için mutlaka tercih edilmelidir. Ayrıca hindi eti, az miktarda yağ içermesi ve düşük kalorisi nedeniyle diyetisyenler tarafından tavsiye edilmektedir.

Damızlık civcivlerimiz, modern damızlık kümeslerinde maksimum biyogüvenlik tedbirleri alınmak sureti ile uzman veteriner hekimler ve ziraat mühendislerinin kontrolü ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkililerinin denetimi altında yapılmaktadır.

● İhracatınız var mı?

Afrika, Ortadoğu, Asya ve Avrupa'da yer alan 17 ülkeye ihracat yapıyoruz. Ayrıca Rusya Federasyonu'na ihracat izni alan sektörün tek firmasıyız.

● Avrupa ile kıyaslırsak ülkemizde hindi tüketimi seviyesi nedir?

Kişi başına et ve ürünleri tüketiminde Avrupa'nın çok gerisindeyiz. İnsanların alışlagelmiş damak tadı zevkleri var. Eskiden siyah hindi vardı. Biz beyaz hindi üretiyoruz. Beyaz hindi, kapalı sistemde yetiştiği için eti daha yumuşak oluyor. Lezzet olarak da çok daha fazla lezzetli oluyor. Bu damak tadını insanlar zamanla keşfedecekler. Üstelik hindi eti kırmızı et ve beyaz etin orta yerinde, kırmızı etin de, beyaz etin de alternatifi, yani herkesin tüketebileceği besin değeri yüksek, kolesterol ve yağ oranı düşük temel bir besin maddesidir.

● Neden hindi eti ve ülkemizde hindiye rağbet var mı?

Hindi eti çok kolay sindirilebilmektedir. Protein ve besin değeri yüksektir. Bu nedenlerle dengeli ve sağlıklı beslenmek için mutlaka tercih edilmelidir. Ayrıca hindi eti, az miktarda yağ içermesi ve düşük kalorisi nedeniyle diyetisyenler tarafından tavsiye edilmektedir. Toplumun algısı, hindinin yılbaşına özel bir tüketim tercihi gibi sanılmasıdır. Hindi yılın her günü, 365 gün tüketilmesi gereken bir besindir.

Avrupa Birliği ülkelerinde insanlar, sağlıklı beslenmek için hindi tüketimine önem veriyorlar. Bizim ülkemize göre bu ülkelerde hindi tüketimi çok fazla.

Bizim insanlarımızda hindi butu tüketimi fazla olurken, hindi göğsü tüketimi az. Avrupa ülkelerinde ise tam tersi görülüyor. Hindi göğsü tercih edilirken, hindi but daha az tüketilmektedir. Avrupalı sağlığına daha fazla önem veriyor.

● **Alphin, sektörün gelişimi için çalışmalar yapıyor mu?**

Alphin, ticarî faaliyetlerinin yanı sıra üniversiteler, Tarım Bakanlığı ve TÜBİTAK gibi kuruluşlarla, hindi yetiştiriciliği, yapay tohumlama teknikleri, hayvan ıslahı ve sağlığı gibi çalışmalar yapmaktadır.

Alphin, hem ticarî faaliyetleri hem de bilimsel çalışmalar sonucunda Avrupa'daki sayılı damızlık işletmeleri arasında yerini almıştır. Türkiye'nin ikinci hindi damızlığını Balıkesir Göbel'de kurduk. Bu konuda sektöre yaptığımız katkı nedeniyle İngiltere'de ödül aldık. Bu, bizi gururlandırırken sorumluluklarımızı da artırmıştır.

● **Hindi sektörü zor mu?**

Riskleri çok fazla olan bir sektör. Yaz-Kış, yağmur-çamur demeden üretimi gerçekleştirip insanlara ulaştırmak zorundasınız. Haftanın altı günü kesim yapıyoruz. Ben pazar günleri bile burda işimin başındayım.

İşimi severek yapıyorum. Çeşitli illerde üreticileri gezip ziyaret ediyorum. Onların heyecanı ve mutluluklarını görmek bütün yorgunluğumuzu gideriyor. Haftada bir günü üreticilerimize ayırıyoruz. Üreticilerle keyifli sohbetler yapıp sıkıntılarını dinliyoruz. Onlara yardımcı olmaya çalışıyoruz.

ALPHİN, hem ticarî faaliyetler hem de bilimsel çalışmalar sonucunda Avrupa'daki sayılı damızlık işletmeleri arasında yerini almıştır.

*Sayın Genel Müdür **Sulhi Alp**kaya nezdinde **Alphin** ve çalışanlarına başarılar dileriz.* □

Araştırma-Röportaj: Harun Özdemir

NEDEN HİNDİ?

Düşük yağ oranıyla, kalbin dostu... / Tüketilen etler arasında **yağı en düşük** olanlardan biri hindi etidir. 100 gram ızgara hindi göğsü eti, sadece 155 kalori ve 1,7 gram yağ içerir. Yani normal bir hindi yemeğinde bulunan yağ, kırmızı etteki yağın ancak yarısı kadardır.

Zengin vitamin içeriğiyle besleyici... / Hindi etinde bolca bulunan **B vitaminlerinin** birçok yararı söz konusudur. Örneğin; karbonhidratları enerjiye çeviren **B3 vitamini** (Niasin), özellikle **sinir sistemi işlevleri ve sindirim** için son derece faydalıdır. 100 gram çiğ hindi etinde 7,9 mg **B3 vitamini** (Niasin) bulunur. Bu kadınlar için günlük önerilen miktarın %80'ine, erkekler için önerilenin ise %60'ına karşılık gelir.

Hindi eti aynı zamanda **B12 vitamini** açısından da zengindir. **B12 vitamini** alyuvar yapımındaki faydasıyla, **Kansızlığın önlenmesi ve hücre gelişimi** için gereklidir. Sadece bir porsiyon hindi eti bile erkek ve kadınların günlük **B12 vitamini** gereksinimini tam olarak karşılar.

Mineral deposu... / Hindi etinde bulunan başlıca minerallerden çinko; **bağışıklık sistemi, yaraların iyileşmesi, vücudun yağ, protein ve karbonhidratları sindirmesi için** son derece önemli bir mineraldir. 100 gram hindi etinde 1,7 mg çinko bulunur. Bu kadınlar için önerilen günlük miktarın %24'üne, erkekler için önerilenin %18'ine karşılık gelir. Hindi etinde aynı zamanda **fosfor, potasyum, magnezyum** ve hindinin siyah etinde önemli miktarda **demir** bulunur.

Hindide bulunan az miktardaki **selenyum**, insan sağlığı için çok önemli **Tiroit hormon metabolizmasında, antioksidan savunma sisteminde ve bağışıklık** işlevlerinde rol oynar. Hindinin etinde bulunan selenyum vücudun gereksinimini sağlayacak özelliكتedir.

Protein kaynağı... / Hindi protein açısından son derece zengindir. **Bütün temel aminoasitleri içerdiğinden** vücut gereksinimlerini en iyi biçimde sağlar. 100 gram hindi etinde bulunan protein, kadınlar için önerilen günlük miktarın %51'ini ve erkekler için önerilenin %42'sini karşılar.

Hindi Eti ve Diğer Etlerin Besin Değeri Karşılaştırılması / Düşük yağ oranıyla, kalbin dostu... Tüketilen etler arasında yağı en düşük olanlardan biri hindi etidir. 100 gram ızgara hindi göğsü eti, sadece 155 kalori ve 1,7 gram yağ içerir. Yani normal bir hindi yemeğinde bulunan yağ, kırmızı etteki yağın ancak yarısı kadardır... □

Et tipleri Enerji değeri (Kcal) Yağ (g) Protein (g)

Et Tipleri	Enerji Değeri (Kcal)	Yağ (g)	Protein (g)
Hindi eti, yağsız çiğ	103	1.1	23.2
Hindi eti yağsız, pişmiş	132	1.4	29.8
Piliç, yağsız çiğ	116	3.2	21.8
Piliç, yağsız, pişmiş	142	4.0	26.5
Sığır eti, kemiksiz, yağsız	123	4.6	20.3
Sığır eti, kıyma, pişmiş	229	15.2	23.1
Kuzu eti, yağsız, çiğ	162	8.8	20.8

BEYNE ZARAR VEREN ŞEYLER

Prof. Dr. Yurdanur AKGÜN

*Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji
Anabilim Dalı*

1. Kahvaltı etmemek :

Kahvaltı etmeyen kişiler, düşük bir kan şekeri seviyesine sahip olur. Bu durum beyin için yetersiz besin tedarik edilmesine ve sonunda beyin dejenerasyonuna yol açar.

2. Aşırı ısınma:

Beyin arterlerinin sertleşmesine neden olarak, zihin gücünün azalmasına yol açar

3. Sigara içmek :

Çoklu beyin büzülmesine neden olur ve Alzheimer hastalığına yol açabilir.

4. Yüksek şeker tüketimi:

Çok fazla şeker proteinlerin ve besinlerin emilmesini durdurur ve dengesiz beslenmeye neden olur ve beynin gelişmesine engel olabilir.

5. Hava kirlenmesi :

Beyin vücudumuzda en çok oksijen tüketen organdır. Kirli havanın teneffüs edilmesi, beyne giden oksijeni azaltır ve beynin veriminde düşüş yaratır.

6. Uyku yetersizliği:

Uyku beynimizin dinlenmesini sağlar. Uykudan uzun vadeli yoksunluk beyin hücrelerinin ölmesini hızlandırır.

7. Uyurken kafayı örtmek:

Kafayı örterek uyumak, karbondioksit konsantrasyonunu artırır ve beyne hasar veren etkilere yol açabilir.

8. Hastalık sırasında beyni çalıştırmak: Hasta iken çok çalışmak veya öğrenmek beyin etkinliğinin azalmasına yol açabilir ve ayrıca beyne hasar verebilir.

9. Uyarıcı düşüncelerde eksiklik:

Düşünmek beyin jimnastiği için en iyi yoldur, beyni uyaran düşüncelerin eksikliği beyin daralmasına yol açabilir. Çapraz bulmaca ve Sudoku iyi egzersiz sağlar.

10. Az konuşmak:

Zihinsel sohbetler beynin etkinliğini geliştirir.

Karaciğer hasarının ana nedenleri

1. Çok geç uyuma ve çok geç kalkma.
2. Sabahları çiş yapmamak
3. Çok fazla yemek.

4. Kahvaltıyı atlamak

5. Çok fazla ilaç tüketmek

6. Çok fazla koruyucu, gıda katkısı, gıda boyası ve yapay tatlandırıcı tüketmek
7. Sağlıksız pişirme yağı tüketmek
İçinde en iyi pişirme yağı olan zeytinyağı bile olsa, kızartma yaparken mümkün olduğunca pişirme yağını azaltın. Yorgun olduğunuzda, eğer vücudunuz formda (zin- de) değilse kızarmış gıdalar tüketmeyin.

8. Çiğ (veya fazla pişmiş) gıdaların da tüketilmesi karaciğere ağır yük olur. Sebzeler çiğ veya 3-5 kısım pişirilerek yenmelidir. Kızarmış sebzeler bir öğünde bitirilmeli, saklanmamalıdır.

KANSERE EN ÇOK NEDEN OLAN BEŞ GIDA

1. Sosisli sandviç.

Zira içinde çok fazla nitrat vardır. Kanser koruma koalisyonu, çocukların ayda 12 adetten fazla sosisli sandviç yememelerini önermektedir. Sosisli sandviçsiz yapamıyorsanız, sodyum nitratsız yapılan cinsini satın alın.

2. İşlenmiş et ve domuz pastırması.

Sosisli sandviçte, domuz pastırmasında ve diğer işlenmiş etlerde bulunan aynı yüksek sodyum nitrat aynı şekilde kalp hastalığı riskini yükseltir. Domuz pastırmasında doymuş yağın aynı şekilde kanserde payı olur.

3. Yağda kızarmış şekerli çörek veya lokma.

Lokmalar kansere yol açan çiftli dertlerdir. Birincisi, bunlar beyaz undan, şekerden ve hidrojene yağdan yapılır, sonra yüksek ısıda kızartılır. Bunlar, belki de kanser riskini arttırmak için yiyebileceğiniz en kötü yiyecektir.

4. Kızarmış patates.

Lokmalar gibi, kızarmış patates de hidrojene yağdan yapılır, sonra yüksek ısıda kızartılır. Bunlar ayrıca, kızarma işlemi sırasında ortaya çıkan ve kansere neden olan akrilamid maddesini de içerir. Bunlara "French fries" değil, "kanseri fries" olarak çağırılmalıdır.

5. Cips, kraker ve kurabiye, bisküvi . Tümü genellikle beyaz un ve şekerden yapılır. Etiketinde "trans yağlar içermez" yazılı olsa bile, genellikle az miktarda trans yağ vardır.

Yasamda sizin tercih de...□

KANSER NEDEN EN ÇOK ŞEKERLİ SEVER? YA DA ŞEKERLİ GIDALAR NASIL KANSERE NEDEN OLUR?

Prof. Dr. Ahmet AYDIN

*İÜ Cerrahpaşa Tıp Fak.
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Ana Bilim Dalı*

Aşırı şekerli gıdalar yemek, insülin direncine yani hiperinsülinizme yol açar. Hiperinsülinizm, insüline benzer büyüme faktörü (IGF) bağlayıcı protein-1 ve -2 (IGFBP-1 ve IGFBP-2) sentezini azaltarak serbest IGF-1 düzeyini artırır. Serbest IGF-1 hemen hemen bütün dokular için potent bir mitojeniktir. Yani hücre üremesini kontrolsüz bir şekilde artırarak kansere neden olur.

Aşağıdaki tedbirlerle kanserlerin en az üçte ikisi önlenbilir:

- Un ve şekerden kaçınarak insülin direncini yenisin.
- Hiçbir şekilde tatlandırıcı ve tatlandırıcı içeren "light" hafif yiyecek ve içecek tüketmeyin.
- Katkı maddesi ilave edilmiş, paketlenmiş gıdaları yemeyin. Taş devri diyetini uygulayın.
- Bol taze sebze ve meyve yiyin.
- Yeterli omega-3 alın; ayçiçeği, mısır, soya, pamuk ve margarin gibi yağları diyetinizden çıkartın. Bunların yerine zeytinyağı ve doğal hayvani yağları (tereyağı, iç yağı ve kuyruk yağı) yiyin.
- Kefir, yoğurt, turşu, sirke, nar ekşisi ve boza gibi probiyotiklerden (faydalı mikroplar) zengin gıdalarla beslenin.
- Özgür dolaşan hayvanların etini ve yumurtasını yiyin.
- Pastörize sütlerden mümkün olduğunca kaçının. Kutu sütü tüketmeyin. Mümkünse manda sütü kullanın. Süt yerine süt ürünlerini (yoğurt, peynir) tercihedin.
- Günde iki diş sarımsak ve/veya 1 baş kuru soğan tüketin.
- Günde 1-2 tatlı kaşığı zerdeçal tozu tüketin.
- Yeşil ve siyah çay tüketin (şekersiz!).
- Streslerden uzak durun.
- İyi uyuyun.
- Çevresel toksinlerden ve sigaradan uzak durun.
- D vitamini düzeylerinizi yükseltmek için dengeli bir şekilde güneşlenin ya da D vitamini takviyesi alın.
- Yeteri derecede egzersiz yapın.
- Aşırı alkol kullanmayın. (Hatta hiç kullanmayın...)
- İşlenmiş soya ürünü yemeyin.
- Yemekleri geleneksel yöntemler (buğulama, buharda pişirme) ile pişirin. Turbo fırınlar da kullanılabilir.
- Hızlı pişirme yöntemleri (mikrodalga gibi) besin kayıplarına yol açar; ayrıca kanserojen olabilirler.
- Daha çok toprak (güveç), cam ya da kalaylı bakır kapları tercih edin. Emaye ve çelik tencere daha sonraki tercihlerdir. Teflon ve alüminyum ise kesinlikle kullanmayın.□

KARBONAT MUCİZESİ

Prof. Dr. Ayşe AKIN

Başkent Üniversitesi

Halk Sağlığı Profesörü,

Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı

Sirke, limon ve karbonat evinizde sadece mideniz için değil her türlü temizlikte ve pratikte kullanılabileceğiniz doğal ürünlerdir. Mümkün olduğunca bu ürünleri kullanmaya özen göstermeniz; hem çocuklarınızın ve sizin sağlığınız için hem de yaşanabilir, nefes alan bir ev açısından önemlidir.

Evinizdeki halıları süpürseniz de silseniz de zamanla kokmaya başlar. Halı yıkamacılara verdiğiniz halı bilin ki, en kötü kimyasal deterjanla, yerlerde araba yıkanır gibi yıkanmaktadır. Oysa kokuyu çıkarmak için şunu yapabilirsiniz:

● Bir iki avuç karbonatı halının her tarafına serpin ve 1-2 saat bekledikten sonra elektrik süpürgesi ile iyice süpürün. Halınızdaki o kötü kokudan eser kalmayacaktır.

● Buzdolabınızdaki kokuyla baş edemiyorsunuz. Bütün yiyecekleri dışarı çıkar, sil, süpür, kurula vs. uğraşmak istemiyorsanız bir kâse karbonatı buzdolabının bir köşesine koyun. 4-5 günde bir karıştırın. Kötü kokuların gittiğini göreceksiniz. Ayrıca dolapta sakladığınız meyve sebzeler üzerinde koruyucu bir etkisi olacaktır karbonatın.

● Halı, koltuk, elbise üzerine yağ mı damladı? Panik yapıp, deterjana saldırmayın! Çünkü deterjan leke olan bölgenin rengini

açıp renk dokusunu bozacaktır. Bunun yerine yağ lekesinin üzerine karbonat dökün ve üzerine hafifçe ıslayın. 1-2 saat bekledikten sonra silin. Yağ lekesinden eser kalmayacaktır. Zira suyla birleşen karbonat yağları söküp atan doğal bir sabun haline gelir.

● Mutfak tezgâhınızın mermerlerini ve fayanslarını limonlu karbonat ile ovun ve durulayın. En güzel temizleyicidir. Kimyasal deterjan kalıntısı kalmadığı için üzerine meyve- sebzelerinizi, ekmeğinizi rahatlıkla koyabilirsiniz.

● Kirli lavabolarınız için krem deterjanlar yerine limon ve karbonat kullanın. Lavaboya karbonat döküp limonla ovun. Hem kirlerin kaybolduğunu hem de parladığını göreceksiniz.

● Ayrıca tıkanan lavabolarınızı açmak için bir su bardağı karbonatı lavaboya dökün. Üzerine 1 bardak sirke ilave edip 2 litre kaynar suyu lavaboya boşaltın. Tıkanan lavabo açılacaktır.

● Dibi tutan tava ve tencerelerinize akşamdan karbonat döküp, sıcak su ilave edin. Sabah temizlerken zorlanmayacaksınız.

● Paslanabilecek eşyalarınızı karbonatla ovarsanız paslanmasını engellemiş olursunuz.

● Porselen gibi kararan eşyalarınız varsa limonlu karbonat ile ovun. Rengi açılacaktır.

● Aynı şekilde gümüş eşyalarınızı suyla macun haline getirdiğiniz karbonat ile ovarsanız, rengi açılıp parlayacaktır.

● Elbise dolabınızda rutubet ve küf kokusu varsa ve naftalin kokusunu da sevmiyorsanız dolabınızı bir köşesinde ağzı açık şekilde kavanozda karbonat bulundurun.

● Banyo duşakabin camlarını karbonat ile silip durulayın. Duş alırken daha rahat nefes alacaksınız.

● Banyo terlikleriniz ister tahta ister plastik olsun üzerine karbonat dökün ve öyle duş alın. Hem terlikleriniz hem de ayakla-

rınız rahat edecek. Bu yolla tahta takungularınızın ömrü uzayacağı gibi kimyasal temizleyiciler, cildinizden uzak tutmuş olacaksınız.

● Çamaşır makinesinde kullandığınız deterjan miktarını yarı yarıya azaltıp gerisini karbonat ile tamamlayın. Çamaşırlarınız daha temiz ve kimyasal artıklardan uzak kalmış olacaktır.

● Ağız sağlığı ve diş bakımı için de karbonat çok önemlidir. Akşamları yatmadan önce 1'e 1 oranında tuz ile karıştıracağınız karbonat ile dişlerinizi fırçalayın. Diş çürüklerinde yerleşip yaşayan ve vücudu kansere hazırlayan bağışıklık yokedici virüslerin iki düşmanından birisi karbonattır. Sabaha kadar ağzınızda ve dişlerinizdeki bakteri ve virüsler karbonat ve tuzun etkin temizleyiciliği ile tamamen temizlenmiş şekilde uyuyacaksınız. Ayrıca ağız ve diş kokuları da önlenmiş olacaktır.

● Sonuç olarak; sirke, limon ve karbonat evinizde sadece mideniz için değil her

türlü temizlikte ve pratikte kullanılabileceğiniz doğal ürünlerdir. Mümkün olduğunca bu ürünleri kullanmaya özen göstermeniz; hem çocuklarınızın ve sizin sağlığınız için hem de yaşanabilir, nefes alan bir ev açısından önemlidir.

Not: Bu arada "implant" uygulamaları zayıf bünyelerde diş köklerinde bulunan yukarıda belirtilen virüslerin kana karışması sonucu bağışıklık sisteminin iflası ile kişinin 6 ay-1 yıl gibi sürelerde kanserden hayatını kaybetmesine neden olmaktadır. Gelişmiş ülkelerde ve özellikle Amerikada bu uygulamalar çok zor ve kısıtlanmış durumdadır. Bu nedenle çene kemiği ile operasyonlardan uzak durmalıyız.

Bunu da mümkün olduğunca duyurmak insani bir görev. Yurdumuzda harıl harıl "implant" yapılıyor. Amaç ticaret olsun tabii... İşte bu virüsü öldüren adı sanı olan bir ilaç var, bir de karbonat; çok etkili.!

Cengiz Karaman

*Nezahat-Aslan Ekşioğlu İlköğretim Okulu
Müdür Yardımcısı*

4+4+4 şeklinde ifade edilen yeni sistem hakkında medyada, gerek konunun uzmanı eğitimciler, gerekse de siyasetçi ve araştırmacılar tarafından birçok tartışma yapıldı. Gazete ve dergilerde yeni sistemi destekleyen ve eleştiren yazılar yazıldı. Ortaya büyük bir bilgi kirliliği çıktı. Bu bilgi kirliliğine bağlı olarak oluşan eksik ve yanlış bilgilenme hem velilerde, hem de eğitim öğretim camiasında birtakım istifhamlar oluşturmuş, belirsizlikler ortaya çıkarmış ve endişelere neden olmuştur.

YENİ EĞİTİM SİSTEMİ 4+4+4 NEDİR?

2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı ile birlikte eğitimde yeni bir dönem başladı. 4+4+4 şeklinde ifade edilen yeni sistem hakkında medyada, gerek konunun uzmanı eğitimciler, gerekse de siyasetçi ve araştırmacılar tarafından birçok tartışma yapıldı. Gazete ve dergilerde yeni sistemi destekleyen ve eleştiren yazılar yazıldı. Ortaya büyük bir bilgi kirliliği çıktı. Bu bilgi kirliliğine bağlı olarak oluşan eksik ve yanlış bilgilenme hem velilerde, hem de eğitim öğretim camiasında birtakım istifhamlar oluşturmuş, belirsizlikler ortaya çıkarmış ve endişelere neden olmuştur.

Yeni sistemle birlikte beş buçuk yaşındaki çocukların okula başlayacak ol-

ması, farklı yaş gruplarındaki çocukların aynı sınıfta ders görmeleri ve birçok sınıf öğretmeninin norm fazlası konumuna düşmesi, en önemlisi de okulların fizikî şartlarının yeni sisteme hazır olmayışı gibi durumlar eleştirilere konu olmuştur.

Bu yazıda 4+4+4 şeklinde ifade edilen sistemin getirdiği yenilikler ile eğitimde meydana getirdiği değişiklikleri ortaya koymak suretiyle yanlış ve eksik bilgileri düzeltmeyi ve bilgi kirliliğini gidermeyi amaçlamaktayım.

Söz konusu yeni sistemle birlikte; Kesintisiz sekiz yıllık eğitim kalktı, 11 yıl olan zorunlu eğitim 12 yıla çıktı,

İlköğretim Okulunun yerini birbirinden ayrı olan ilkokul ve ortaokul aldı,

Beş buçuk yaşındaki çocuklar okula başladı,

Seçmeli dersler geldi.

4+4+4 Şeklindeki Sistem Genel Olarak Neler Getirmektedir?

1- Yeni Eğitim yılı 17 Eylül 2012 tarihinde başladı. Anasınıfı ile birinci sınıflar ise 10 Eylül 2012'de ders başı yaptılar ve okulun ilk günlerinde ortaya çıkması muhtemel olan kaygıyı azaltma etkinlikleri için bir hafta süreyle okula uyum programına alındılar. Bir haftalık zamanda bu öğrencilerin sınıflarını, okulu ve arkadaşlarını tanımları sağlandı.

2- 36-66 ay arasında olan çocuklar Anaokullarına veya uygulama sınıflarına, 48-66 aylık çocuklar İlkokul bünyesinde bulunan Anasınıflarına ve 66-72 aylık çocuklar ise ilkokul bire başladılar.

3- Öğrenciler 5. sınıfta *Kur'an-ı Kerim*

okumayla tanışacaklar. Duaları ve kısa süreleri ezberleyecekler.

4- İlkokul ve Ortaokullarda çoğu öğrencinin zorlandığı Matematik ders saatinin sayısı bir saat artırıldı.

5- İlkokulda haftada 30 saat, ortaokulun 5 ve 6. sınıflarda 36 saat, 7 ve 8. sınıflarda ise 37 saat ders yapılacaktır. (Bu ders saatlerine kademeli olarak geçilecektir.) Genel Liselerde haf- talık 37 saat ders okutulacaktır.

6- İlkokul ve ortaokullar fizikî şartların yeterli olduğu yerlerde farklı binalarda, yeterli olmadığı yerlerde ise aynı binada sabahçı-öğleci şeklinde farklı zamanlarda eğitim görecektir.

7- İlkokulu, ortaokulu ve liseyi bitiremeyen veya okuldan atılan öğrenciler, Açık İlköğretime ya da Açık Öğretim Lisesine kayıt olmak zorundalar.

4+4+4 EĞİTİM SİSTEMİNDEKİ YENİLİKLER

Birinci "4" Yani İlkokuldaki Yenilikler

30 Eylül itibarıyla 66 aylık olan ço-

cuklar birinci sınıfa başlayabilecekler. Eski sisteme göre 31 Aralık itibariyle 72 ayını dolduracak olan ço- cuklar birinci sınıfa kayıt yapılırdı.

60 ile 66 ay arasındaki çocuklar, okula başlamada isteğe bağlı kayıt hakkı elde etmiş olacak, veli yazılı istekle çocuğunu birinci sınıfa verebilecek. (Sahanın uzmanı eğitimciler tarafından bu ay aralığındaki çocukların anasınıfına gitmesi daha uygun görülmektedir.)

Veliler, 30 Eylül itibariyle 66 ayını dolduran ve birinci sınıfa başlaması gereken çocuklarını, Sağlık Bakanlığına bağlı devlet hastanelerinden “fiziksel olarak okula başlamaya uygun değil” ya da “zihnen okula başlamaya uygun değil” şeklinde rapor almak suretiyle okula göndermeyebilir.

İlkokul birinci sınıfın müfredatı hafifletildi. Birinci sınıfta anlama ve çizme becerilerine ağırlık verilecek. Okuma kitaplarından “Cin Ali ve Ayşe” karakterleri çıkarıldı. Bu karakterler yerine “Bilge, Emel, Arda” karakterleri getirildi.

Yabancı dil eğitimi ilkökul 2. sınıfta başlamaktadır.

İkinci “4” Yani Ortaokuldaki Yenilikler

a) 5. sınıfa geçen öğrenciler ortaokul 1. sınıf olacak ve kayıtları e-okul sistemi üzerinden merkezî olarak yapılacaktır.

b) Ortaokulda seçmeli dersler ile meslekî ve diğer liselere geçişte esneklik sağlandı. Öğrenci ilgi ve isteğine göre Fen Lisesi, Anadolu Lisesi, Meslek Lisesi, İmam Hatip Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi ve Anadolu Öğretmen Liselerine geçiş yapabilecek.

c) İlkokul 4. sınıfı tamamlayan öğrenciler isterlerse İmam Hatip okullarına ya da diğer ortaokullara geçebilecek. 5. sınıfı bitiren öğrenci ise İmam Hatip Ortaokulu’na geçiş yapamayacak.

d) Hz. Muhammed(s.a.v.)’in Hayatı, Kur’an-ı Kerim ve Kürtçe gibi seçmeli dersler, 5. sınıf öğrencilerinin tercihlerine sunulmuştur. İmam Hatip Ortaokullarında okuyan öğrenciler 12 seçmeli dersten 2 tanesini, diğer ortaokullarda okuyan öğrenciler ise 15 seçmeli dersten 4 tanesini seçmek zorundalar.

Biz o zamanlar çok şey öğrendik...

e) SBS sonucuna göre herhangi bir liseye yerleşemeyen öğrenciler, e-okul sistemi üzerinden takip edilerek Genel Liselere veya Meslek Liselerine okul başarı puanlarına göre yerleşecekler.

f) 8. sınıfta SBS devam edecek ancak önümüzdeki yıllarda SBS kalkacak. SBS yerine yeni bir sınav sistemi gelecek ve öğrenciler o sınav sistemine göre liselere yerleşecekler.

Üçüncü “4” Yani Liselerdeki Yenilikler

a) Liselerde alan seçimi 10. sınıfta baş-

layacak. Önceki uygulamada öğrenciler 9. sınıftaki notlarına göre 10. sınıfta Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Türkçe Matematik, Yabancı Dil alanlarına yönlendiriliyorlardı.

b) 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren, Hz. Muhammed(s.a.v.)’in Hayatı, Kur’an-ı Kerim ve Kürtçe gibi seçmeli dersler 9. sınıf öğrencilerinin tercihlerine sunulmuştur. Genel Liselerde okuyan 9. sınıf öğrencileri, 18 tane seçmeli dersten 7 saat ders seçmek zorundadır.

c) Lise 2’de okutulan Milli Güvenlik Bilgisi dersi zorunlu olmaktan çıkarılarak seçmeli ders haline getirilmiştir. İsteyen öğrenciler bu dersi seçmeli dersler arasında alabilecekler.

d) 12 yıllık zorunlu eğitim dolayısıyla engelli öğrenciler ile özel eğitim öğrencilerinin de liseye devam etmeleri gerekecek.

e) Diploma 12 yıllık zorunlu eğitimi tamamlayan öğrencilere verilecek.

4+4+4 şeklinde formüle edilen yeni eğitim sisteminin tüm öğrencilere, öğretmenlere ve velilere hayırlı olmasını temenni ederim.□

Foto: Şeyda Nur Bayraktar ve Erol Yanık arşivi arşivi

Mustafa Atalar
Sayıştay 4. Daire Üyesi
atalar1955@gmail.com

Cahiz'in o günün Müslüman Türklerinde tespit ettiği özelliklerin çoğu bugün bile genel geçer ve aranan özelliklerdir. Bunlara sahip bir milletin ne imaj, ne kimlik ve ne de kişilik sorunu olur...Ne yazık ki, bu niteliklerin çoğunu bugün kaybetmiş durumdayız. Halbuki bize düşen, bunları kaybetmek değil bunların üstüne başka üstün özellikler de katarak milletler camiasında çok daha saygın bir yer edinmekti.

GERÇEK TÜRKLERİN FAZİLETLERİ VE BUGÜNKÜ İMAJIMIZ

Başlığa bakıp da bazıları Türk'e Türk propagandası yapacağını zannedebilirler. Ama aslında hiç de öyle bir niyetim yok. Amacım, Türklerin hangi nitelikleriyle yüksek bir imaja sahip olabildiklerini ortaya koymaya çalışmak. Böylece yazının sonunda, imajı oluşturan görüntünün altında yatan gerçekleri de bir nebze olsun gün yüzüne çıkarabilmeyi umuyorum.

Burada kendi görüş ve düşüncelerimi aktarmak veya Türk kaynaklarından alıntılar yapmak yerine, objektif ve saygın yabancıların eserlerine başvurmanın daha inandırıcı olabileceği kanaatindeyim. Bu alanda pek çok kaynak ve eser sayılabilir. Ama ben bugün bu kaynakların en derli toplularından birini burada özetlemek istiyorum.

Özetlemek istediğim kaynak, Arapların 870 yılında vefat eden ünlü edebiyat, bilim ve fikir adamı Cahiz'in, kısaca "Fezâil'ül Etrak", yani "Türklerin Faziletleri" adıyla bilinen eseri (Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayını, Ramazan Şeşen çevirisi, İkinci baskı, Ankara, 1988). Cahiz bu kitabını, Abbasi ordusunda ve devletin değişik kademelerinde görev yapan Müslüman Türkleri gözlemleyerek ve Türkleri yakından tanıyan güvenilir kişilerin tanıklıklarına dayanarak, Halife Mutasım döneminde (833-842) yazmış.

Söz konusu kitabında Cahiz; Türklerin karakteristik özelliklerini kısaca şöyle anlatıyor:

"Türkler savaş meydanlarında gafil avlanmazlar, hiç

kimse bu alanda onlarla baş edemez. Nitekim bütün dünyayı dize getiren Büyük İskender bile onlarla baş edememiş, Türklerle gücünün yetmeyeceğini anlayınca da "üt-rükühüm" yani "Onları kendi hallerine terk edin!" demek zorunda kalmış, "Türk" adı da bu "Trük" veya "Terk" sözcüğünden türemiştir.

Türk, atını hızla sürerken bile hareketli, uçan ve duran hedeflere karşı; öne, arkaya, sağa, sola, yukarıya, aşağıya isabetli oklar atabilir. Başkası yayına bir ok koymadan o on ok atar. Bayırlarda vadilerde başkalarının düz yerde sürdüklerinden daha hızlı at sürer. Atının sırtında gafil avlanmaz. İki önde ikisi arkada dört gözü varmış gibi hem önünü, hem arkasını iyi görür. Başkalarının önünde iken göremediklerini, o arkasında iken görür. Ömrünün at üstünde geçen günleri, yerde geçen günlerinden fazladır. Yere inmeden at değiştirebilir. Atları da onlar gibi dayanıklı ve tahammüllüdür. Atının sırtında iken Türkün ağırlığı, yerde yürürken ayaklarının tıptırtısı yoktur. Diğer askerler arasında farklılıkları hemen seçilir.

Bildiklerini tam bilirler, bilmediklerini bilir gibi davranmazlar. İşlerini tam ve sağlam yaparlar. Her işlerini bizzat kendileri yaparlar. Türk hem çoban, hem seyyis, hem cambaz, hem baytar, hem süvaridir. Kısaca bir Türk, tek başına bile bir millettir.

Hiç kimse onlara karşı duramaz. Kimse onlarla başa çıkamaz. Yutulacak lokma değildirler. Her güçlüğün üstesinden gelmesini bilirler. Elleri kolları bağlı olarak bir kuyuya atılsalar bile, mutlaka bir çaresini bulup kurtulurlar.

Onlar gibi insanlara iyi ve hoş davranan, ikram ve telifte bulunanlar görülmemiştir. Geniş halk kitleleriyle aralarında benzerlikler kurabildikleri, onların huy ve tabiatlarına yaklaşabildikleri, onlara karşı aşırı merhametli oldukları ve çok güven telkin ettikleri için, konuşulması en çok arzu edilen, üstün mevkiilerde en çok tercih edilen kimseler olmuşlardır.

Türkler, tevillerle, çeşitli fikirlerle, tefahürle, şiirle meşgul olan kimseler değildir. Maksatları durumlarını sağlama bağlamaktır. Aralarında anlaşmazlık azdır. İçleri dışları aynıdır. Türkler yaltaklanma, yaldızlı sözler, münafıklık, kovuculuk, yapmacık hareketler, yerme, riya, dostlara karşı kibir, arkadaşlara karşı fenalık bilmezler. Çeşitli fikirler onları bozmamıştır. İşlerinde hile yapmazlar. Hile ile başkalarının malını helal saymazlar. Önce hile ve hud'asından emin edip de sonra verdiği sözü bozan insanlar değildirler. Hileyi yalnız savaşta mübah sayarlar. Eğer

harp, hilesiz kazanılabilecek bir şey olsaydı, herhalde harpte bile hileyi mübah görmezlerdi. Vatan sevgisi ve vatanlarına bağlılıkları çok fazla ve şiddetlidir.

Allah'tan başka hiç kimseden korkmazlar. Boş ümitlere kapılmaz, boş işlerle uğraşmazlar. Elde edebileceklerinin en fazlasını elde etmekten geri durmazlar. Bünyeleri hareket üzerine kurulmuştur. Bir yerde eğlenip kalmak, beklemek, az işle meşgul olmak onlara çok ağır gelir. Vücutlarını dinlendirme gereği olmasa uyumazlar. Ancak uykuları da uyanıklıkla karışıktır.

Ruhi kuvvetleri, bedeni kuvvetlerinden daha da fazladır. Onlar ateşli ve harareti, anlayışlı kimselerdir. Hatıraları çok, bakışları keskindir. Vefalı, insafı, anlayışlı, zeki kimselerdir. Kıt geçimi acizlik, uzun zaman bir yerde kalmayı ahmaklık, rahatlığı ayak bağı, kanaatkarlığı azimsizlik, savaşı terk etmeyi zillete sebep kabul ederler.

Çeşitli fikirlerin bozmadığı, zararlı fikirlerin nüfuz etmediği, bidatlerin tesir etmediği temiz kalpleri, kahraman yürekleri vardır. İri cüsseli, uzun ve gür saçlı, büyük kafalı, geniş omuzlu, geniş alınlı, kalın boyunlu, uzun kollu, kalın ve mükemmel kemikli, nesli en temiz, asabı en kuvvetli, bedenleri silah taşımaya en dayanıklı, zırhları göz dolduran, en çok nesil yetiştiren, kuvvetli ve kudretli bir kavimdir.

Devletin çekirdeği, halife ve sultanların destekçisi olmaya, öne geçirilmeye, şerefli mevkilere getirilmeye en layık kimselerdir. Akıl, anlayış, izan, yüksek görüş, vakar, emanet, iffet sahibi kimselerdir.

Eğer onların memleketlerinde de peygamberler ve filozoflar yaşayıp da bunların fikirleri kalplerinden geçse ve kulaklarına çarpsaydı, Türkler edebiyatta Basralıları, felsefede Yunanlıları, sanatta Çinlileri de geçerlerdi. Türklerin bu üstün özellikleri eğer onları motive edip harekete geçirebilecek önemli bir sebeple veya büyük bir ideal ve gaye ile birleşecek olsa, ne kadar büyük bir güç haline gelecekleri tahmin bile edilemez.”

Cahiz'in Türkler hakkında, onlar daha topyekün İslamiyet'i kabul etmeden ortaya koyduğu görüş, düşünce ve değerlendirmelerin ne kadar doğru ve isabetli olduğu, Türk milletinin İslam Medeniyetine yaptığı eşsiz katkılar ve İslam'ı bir ideal olarak benimsemelerinden sonra elde ettikleri hayaller üstü başarılarla da doğrulanmıştır.

Türkler, Miladi X. yüzyılın başından itibaren toplu olarak İslamiyet'i kabul ettiler. İslam, onların karakterlerine de çok uygun geldiği için İslam'dan önce intisap ettikleri

“Allah'tan başka hiç kimseden korkmazlar. Boş ümitlere kapılmaz, boş işlerle uğraşmazlar. Elde edebileceklerinin en fazlasını elde etmekten geri durmazlar. / Ruhi kuvvetleri, bedeni kuvvetlerinden daha da fazladır. Onlar ateşli ve harareti, anlayışlı kimselerdir. Hatıraları çok, bakışları keskindir. Vefalı, insafı, anlayışlı, zeki kimselerdir. / Çeşitli fikirlerin bozmadığı, zararlı fikirlerin nüfuz etmediği, bidatlerin tesir etmediği temiz kalpleri, kahraman yürekleri vardır.”

Mustafa Atalar, Sayıştay Başkanı Doç. Dr. Recai Akyel ile birlikte makamında.

Şamanizm, Budizm, Mani dini, Zerdüştlük, Yahudilik ve Hristiyanlık gibi dinleri terk ederek toplu halde İslam'a yöneldiler. İslam'dan sonra da başka bir dine sapmadılar. Zaten İslam'dan başka dinlere yönelenler kimliklerini, kişiliklerini, “Türklüklerini” de kaybetti.

İslam'ın yücelmesinde ve İslam medeniyetinin evrensel bir medeniyet haline gelmesinde Türklerin büyük hizmetleri olduğu gibi, Türkler de İslam sayesinde yüceldiler. Göçebe bir toplumken, İslam sayesinde dünyanın en ileri ve en medeni milleti olabildiler. Türkler, İslam medeniyet dairesine girdikten sonra, bedii zevklerini, ilme istidatlarını ve sanat kabiliyetlerini daha da geliştirme imkanını bulabildiler. Güzel sanatlarda, mimaride, bilimde, edebiyatta, musikiye hayranlık uyandıran eserler vücuda getirebildiler.

Zulüm altında inleyenleri adaletle yeniden güldürdüler, yolunu şaşırmış insanlığı karanlıklardan aydınlıklara çıkardılar. Zalimin belini kırıp, mazlumu ayağa kaldırdılar. Daha önceleri çadır ve yurtlarda, bozkırlarda yaşarlarken, görkemli şehirler kurdular; gök kubbe gibi yüksek ve geniş kubbeli camiler ve kalem gibi zarif minarelerle İslam'ın şiarını yükselttiler. Su kemerleri, medreseler, hanlar, hamamlar ve çeşmelerle dünyayı imar ettiler. Koca koca nehirlerin bir kıyısından öbür kıyısına ebemkuşağı gibi kırk gözlü köprüler attılar. Yaşanası şehirler, evler, cennet misali hasbahçeler yaptılar. Bu bahçeleri andıran renk renk, çiçek çiçek, desen desen, nakış nakış halılar ve kumaşlar dokuyup, ipeğe, yüne, pamuğa değer üstüne değer kattılar. Mermeri, taşı, ağacı sabırla ve ince bir zevkle halı dokur gibi yontup işlediler.

Cahiz'in o günün Müslüman Türklerinde tespit ettiği özelliklerin çoğu bugün bile genel geçer ve aranan özelliklerdir. Bunlara sahip bir milletin ne imaj, ne kimlik ve ne de kişilik sorunu olur...Ne yazık ki, bu niteliklerin çoğunu bugün kaybetmiş durumdayız. Halbuki bize düşen, bunları kaybetmek değil bunların üstüne başka üstün özellikler de katarak milletler camiasında çok daha saygın bir yer edinmektir. İmajımızla birlikte kendimizi de en iyi niteliklerle bezeyemezsek ne imajımızı düzeltebilir, ne de başka sorunlarımızı çözebiliriz. Biz bunu dün başarabildik, bugün ve yarın çok daha iyilerini ve mükemmellerini de yapabiliriz. Yeter ki, kendimizi kaybetmeyelim, kimliğimizi, kişiliğimizi günün gereklerine göre yeniden onarmanın yollarını arayalım. Kendi kendimize ısrarla “Ben kimim ve bu hal neyin nesi?” diye sorarak, zillate razı olmayalım. Arayan bulur. Arayalım, mutlaka biz de buluruz. □

Milletimizin dünyadaki en iyi yönetimle yönetilmesini sağlamalıyız. Yeni anayasamızda, tercih ettiğimiz sistemi en ince ayrıntısına kadar yazıp düzenlemeliyiz. Demokrasinin yeni beşiği olan bir Türkiye inşa edip yolumuza emin adımlarla devam etmeliyiz. Bunları başarabilirsek göreceğiz ki; Türkiye, bölgesinde ve dünyada bir kutup yıldızı olarak parlayacaktır.

Harun Özdemir(*)

BAŞKANLIK SİSTEMİ VE TÜRKİYE

Dünya üzerinde iki yüzün üzerinde devletin varlığı herkeşe malumdur. Bu devletlerin hepsi farklı şekillerde olsa da bir yönetime sahiptir. Tarih boyunca toplumlar, topluluklar, milletler, devletler, imparatorluklar, krallıklar, hanlıklar, beylikler, birleşik devletler bir yönetim biçimiyle yönetilmişlerdir. Bazı devletler, bazı dönemlerde güç ve kader birliği yapıp savaşlarda birlikte hareket etmişlerdir. Bazen de ekonomik olarak birleşip güç birliğine gitmişlerdir. Bu konuda en derin tecrübeleri olan toplumlardan en başta gelenleri de Türkler, Çinliler, İranlılar, Bizanslılar, İngilizlerdir.

İnsanlık tarihi süreci içinde İnsanlar kendilerini yönetecek insanları yine kendileri tayin etmişlerdir. Bazen, bu seçimler kanlı hesaplaşmalar sonucu yapılmıştır. Tıpkı Cengiz Han'ın, kardeşi ile olan iktidar mücadelesinde olduğu gibi; bazen kardeşlerin orduları iktidar olmak için karşı karşıya gelmişlerdir. İnsanlık tarihi ilk insan Hz. Adem'den bugüne kadar yaşam içinde tecrübelerini gelecek nesillere aktarmışlardır. Böylece hem insanoğlunun gelişmesi hem de bu gelişmeye paralel yeni yönetim şekillerinin hayata uyarlanması sağlanmıştır.

Günümüz Dünya düzeninde geldiğimiz en son demokratik sistemin, ABD'de uygulanmakta olan başkanlık sisteminin Türkiye'ye ne kadar uyup uymayacağı söz konusudur. Türkiye ve Türkler tarih boyunca yeniliklere hep açık olmuş bir millettir. Güneş'e ve Ay'a, tapan bir toplumun, savaşımadan İslamiyeti seçmesi; krallıklarla yönetilirken demokrasiye geçmesi; yapılan devrimlere katılması, bu milletin ne kadar tutarlı, zeki ve akla dayalı hareket ettiğinin bir belgesi olduğunu göstermektedir.

Dünya üzerindeki yönetimler çok farklılıklar gösteriyor gibi olsalar da aslında -özü itibarıyla- birbirine benzer yönetimler uygulanıyor gibi yanlış bir algı vardır. Çin'deki cumhuriyetle İran'daki cumhuriyet i nasıl kıyaslayamazsak, ABD'deki cumhuriyetle Rusya Federasyonu'ndaki cumhuriyeti kıyaslama yapamayız. Türkiye'deki cumhuriyetle, Fransa veya Almanya'daki cumhuriyetleri de kıyaslama yapamayız. Hemen hepsi demokrasi gibi gözüküyor olsa da yönetim anlayışı, seçim sistemleri, halkın yönetime katılım oranı olarak aralarında dağlar kadar farklar vardır. Çin Kominizme yakın bir Sosyalist cumhuriyetle idare edilirken, Almanya Federal yapıyla, Fransa yarı başkanlıkla, İran İslam cumhuriyetiyle, Rusya demokrasiye geçiş süreciyle, Türkiye kendine özgü demokrasisiyle, ABD ise başkanlık sistemiyle yönetilmektedir.

Yönetim şekilleri arasında halkın yönetime katıldığı, halkın sözünün geçtiği, kimsenin ötekileştirilmediği en başarılı sistem günümüzde ABD'deki başkanlık sistemi gibi gözükmektedir. Hiç bir sistem kendi içinde kusursuz değildir. Tüm sistemlerin eksik yanları ve hataları olabilmektedir. Zaten yönetimler de, zaman içinde kendini yenilemekte ve geliştirmektedir.

Türkiye'nin başkanlık sistemine geçildiğinde en büyük çekincesi, eyalet sistemine dönüşecek ve bazı bölgeler bizden koparılacak gibi algılanıyor olmasıdır. Ancak ülkemiz, bu sorunu kendi iç dinamikleri ile lehine çevirip yoluna devam etmelidir.

ABD, milliyeti bir çok toplumdan oluşan halk topluluğudur. Kurmuş olduğu demokratik sistemde tüm halklar kendilerine yer bulmakta ve toplumda aidiyet duygusu oluşturmaya başlamıştır. Kapitalist düzenden kaynaklanan sıkıntılar her ülkede gözlenmektedir. Sistemin iyi tarafı, halk ayağı sağlam olmasıdır. Hesap sorulabilir olması ve seçimlerde iktidara gelenlerin ve başkanların yöneticilik yapacakları sürelerin zamanla sınırlandırılmış

olmasıdır. Seçimleri kazanan başkanın kendi kabinesini uzman ekipten oluşturabilme şansının olmasıdır. Ayrıca başkanın senatör ekibinin, her dediğini yapamayacağı alt meclisin tampon görevi yapıyor olması, sistemin kendi kendini kontrol etmesini, sağlama yapmasını sağlamaktadır. En önemli özelliklerinden bir diğeri ise, seçimler sonucunda mutlaka bir başkanın seçilmiş olması ile koalisyonların son bulmasıdır. Uygulandığı ülkede partiler arası koalisyon pazarlıklarını bitiriyor olmasıdır. Ayrıca vilayetlerdeki valilerin de seçimle iş başına geliyor olmasıdır. Bizden farkları, eyalet valileri olmalarıdır. Eyalet sistemine göre bölgeler belirlediğinden, her eyalet kendi içinde valilerini ve meclislerini seçiyor olmasıdır. Yerinden yönetimin etkili oluşu ile dinamik bir yapıya kavuşulmasıdır.

Türkiye'de başkanlık veya yarı başkanlık sistemi tartışmaları rahmetli **Özal**'la birlikte başlamıştı. Demirel cumhurbaşkanı olunca da, başkanlık ve yarı başkanlık sisteminin Türkiye'ye gelmesini gündeme getirmişti. Şimdilerde Sayın Başbakan **Erdoğan** ilk kez bir başbakan olarak, Türkiye'nin başkanlık sistemine geçmesini gündeme getirmektedir.

Türkiye'nin üst yönetiminde siyaseten sona yaklaşan siyasetler, Türkiye için hayırlı olan sistemin başkanlık sistemi olduğunu dillendirmektedirler. Başkanlık sisteminin siyasi partiler kanunlarını ve seçim kanunlarını yeniden yapılandıracağı bilinmelidir. Bu sistemin, Türkiye'de iktidar boşluğu kavramını ortadan kaldıracığını, Türkiye'nin önünün açılacağını görmek gerekmektedir. İlk kez bir başbakan hem de tek başına iktidardan bunu savunmaktadır. Bunun anlamı şudur: Mecliste istenirse bu sisteme geçilmesi için uzlaşma, altyapı hazırlanıp yasa yapılabilir.

Başkanlık sistemi, Türkiye gerçekleri ışığında Türkiye'ye özgü olarak her yönüyle ele alınıp uygulanmalıdır. Sadece muhalafet edeyim, bu sistemi Başbakan Erdoğan istiyor diye başkanlık sistemine karşı çıkmamalıyız. İnsanoğlunun fani olduğunu düşünürsek gelecek nesiller için en hayırlı, en başarılı sistem ne ise onu milletimiz, halkımız için uygulamalıyız.

Türkiye demokrasiye geçerken yasalarını Avrupa'dan almıştır. Bunu milletin refahı, yönetime katılımı ve daha çağdaş ülke yaratma adına yapmıştır. Kadınlara seçme ve seçilme hakkını Almanya'dan önce Türkiye sağlamıştır. Günümüzde ise halk arasında çok güzel bir söz vardır. Çok bilinen konularda herkes şu cümleyle latife yapıp söyler: "Amerika'yı yeniden keşfetmeye gerek yoktur." Çok doğru bir söz. Demokrasinin beşiği ve en üst çitısı bugün ABD'de ise, biz onu alıp daha da üst seviyeye çıkarıp halkımızın refahına, neslimizin geleceğine sunmalıyız.

ABD'deki uygulanmakta olan başkanlık sisteminin eksik ve fazlalıklarını iyi analiz etmeliyiz. Türkiye'nin geleceğine doğru orantılı olarak sistemin tüm aksaklıklarını düzenlemeliyiz. Milletimizin dünyadaki en iyi yönetimle yönetilmesini sağlamalıyız. Yeni anayasamızda, tercih ettiğimiz sistemi en ince ayrıntısına kadar yazıp düzenlemeliyiz. Demokrasinin yeni beşiği olan bir Türkiye inşa edip yolumuza emin adımlarla devam etmeliyiz.

Bunları başarabilirsek göreceğiz ki; Türkiye, bölgesinde ve dünyada bir kutup yıldızı olarak parlayacaktır. □

(*): 1966 Şalpazarı doğumlu. Anadolu Ü. İşletme mezunu. 1985. / D.S.İ İnşaat Kontrolörü. Halen Devam Etmekte. / ŞalFed kurucu, 1. ve 2. dönem Genel Başkanı. / Trabzon Fed. kurucu ve Genel Bşk.Yrd.; Karadeniz Konfederasyonu Kurucu ve Yön. Kurl. Üyesi./ harunoz61@hotmail.com

“İŞİ EHLİNE VERMEK”

Unutulmamalıdır ki, demokrasilerde asıl sorumluluk ve görev, halkın kendisindedir. Her güzel elbisenin içinde bulunan beden aynı değerde olmadığını anlamak, farklı olanı görmek ve göstermek için seçici olmak, halkın hem hakkı, hem de demokratik görevi ve sorumluluğudur. Bu görevi sağlıklı olarak yerine getirmeleri için onlara fırsat verilmeli, uygun ortamlar hazırlanmalıdır.

Abdullah Gülay(*)
gulayabdul@hotmail.com

“Toplum yararına bir görev üstlenebilecek durumda mıyız?” diye kendimizi sorgulamadan, yani kendi gerçeklerimizle yüzleşmeden yönetimlere talip olmak, meseleyi hafife almak anlamına gelir. Milattan önceki çağlarda bile geçerli olan, **“Kendini bil!”** gerçeğini iki bin yıl sonra da olsa dikkate almak gerekir. **Varılan sonuç umut verici ise yola çıkmalı, aksi halde “şakacı” gibi davranarak gündemi meşgul etmemelidir.** Çünkü insanların sorunları ciddidir, ağırdır; bu nedenle onlar sorumlu, ciddi ve ağır tavırlar ve yaklaşımlar bekler.

Hangi keresteden taşıyıcı direk, hangi ağaçtan mobilya olabileceğini incelediğimiz kadar veya hangi toprakta ne tür bitkinin yetişeceğini araştırdığımız gibi kendi gerçeklerimizi de araştırmalı; **“Benden toplum yararına bir basamak taşı olabilir mi?”** diye öz değerlendirme yapmalıyız. **Şeyhü'l-İslam** olabilmek için ömrü boyunca mücadele eden şair **Baki**, bunu başaramamış; siyasi idare tarafından kadı yapılmak istenen **İmam-ı Azam** ise, ateşten gömlek olarak gördüğü kadılık görevini reddettiği için çeşitli çilelerle karşı karşıya kalmıştır. Bu ve buna benzer yaşanmışlıkları da düşüncemize katarak kendimizi değerlendirmeli; sonra bir kere de, **Ziya Osman Saba**'ya bakmalıyız: Bir röportaj sırasında muhabirin, **“Avukat olduğunuz halde niçin avukatlık yapmıyorsunuz?”** Sorusuna; **“-Kendi haklarımı savunamıyorum ki, başkalarının haklarını nasıl savunayım!”** şeklinde verdiği cevabı da düşünmeliyiz.

Bilgili, birikimli, yaşanmışlıklara dayalı öz güveni olan, bireycilikten toplumculuğa geçmiş, sosyalleşme sürecini tamamlamış, hak ve hukuk kavramlarını yaşantısına temel olarak almış, **“Dicle kıyısındaki kuzuyu kapan kurdun”** hesabına kendisini hazırlamış, toplumun sorunlarıyla dertlenebilen; kendi mutluluğunu, içinde yaşadığı toplumun mutluluğuna bağlayan, keyif ehli olmayan; zorlukların ve mücadelenin şekillendirdiği insanların sayısı ne kadardır dersiniz? Çok değildir. Çünkü onlar mum yakarak aranan lider karakterlerdir. Son günlerin moda deyiimi ile onlar, **“Bulunmaz Hint kumaşları”** gibidirler. Mesele onları araştırıp bulmaktır. Bu araştırıp bulma görevi, geleceğini güvence görmek isteyen toplumun bireylerine aittir. Onlar bu hakkını özgürce, her türlü etkiden, etkilemeden ve yönlendirmeden uzak olarak kullanılmalıdır. Aksi halde aksi işler, aksilikler kaçınılmazdır. Sonradan yapılan şikâyetler, dert yanmalar ve yakınmalar anlamsızdır.

Temsil yeteneğinin, iletişim kurmanın, empati oluşturma öğretildiği, sempatik ama ciddi; hareketli ama tutarlı; heyecanlı ama telaşsız; çevresine umut olan ve ya-

şama azmi veren, sürükleyici, lider kişilerin yetiştirdiği bir okul var mıdır? Yoktur. Öyle ise bu tür kişilikler, bu özellikleri taşıyanlar, demokratik ve bilinçli toplumların önemseydiği, değerli bulduğu ve ısrarla aradığı kişilikler olmalıdır. Unutulmamalıdır ki, demokrasilerde asıl sorumluluk ve görev, halkın kendisindedir. Her güzel elbisenin içinde bulunan beden aynı değerde olmadığını anlamak, farklı olanı görmek ve göstermek için seçici olmak, halkın hem hakkı, hem de demokratik görevi ve sorumluluğudur. Bu görevi sağlıklı olarak yerine getirmeleri için onlara fırsat verilmeli, uygun ortamlar hazırlanmalıdır.

Bilgili, birikimli, yaşanmışlıklara dayalı öz güveni olan, bireycilikten toplumculuğa geçmiş, sosyalleşme sürecini tamamlamış, hak ve hukuk kavramlarını yaşantısına temel olarak almış, **“Dicle kıyısındaki kuzuyu kapan kurdun”** hesabına kendisini hazırlamış, toplumun sorunlarıyla dertlenebilen; kendi mutluluğunu, içinde yaşadığı toplumun mutluluğuna bağlayan, keyif ehli olmayan; zorlukların ve mücadelenin şekillendirdiği insanların sayısı ne kadardır dersiniz? Çok değildir. Çünkü onlar mum yakarak aranan lider karakterlerdir. Son günlerin moda deyiimi ile onlar, **“Bulunmaz Hint kumaşları”** gibidirler. Mesele onları araştırıp bulmaktır. Bu araştırıp bulma görevi, geleceğini güvence görmek isteyen toplumun bireylerine aittir.

Yeryüzündeki parıltılar ve yıldızlar, gökyüzündeki parıltılar ve yıldızlar gibi gerçek olmayabilir. Mevsimin zamanı geçince, **“ah! vah!”** işe yaramayabilir. **Bu nedenle seçilmek isteyenlerin kendilerine, seçecek olanların da gözlemlerine dikkat etmeleri gerekmektedir.** Toplumun kalkınması ve mutluluğu öncelikle bu iki çabaya yani **yetkinin ehil ellerde olmasına** bağlıdır. Diğer adımlar hep bundan sonra gelmektedir. Bu değerlendirmeyi okuyucularımızla paylaşmak da basın olarak bizim görevimizdir. □

(*): Eğitimci-Yazar / Sisdağı Yaylaları Kültür Turizm Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği (SİSDER) Başkanı

SİYASAL KATILIM AYGITI SENDİKALAR VE STK'LAR

hfkose@hotmail.com

Hasan Köse

Doğru bildikleri uğruna şiddet içermeyen meşru yollarla, temsil ettikleri üyeleri adına, ait oldukları kimlikler adına, toplumsal talepler adına, ülkeleri adına, insanlık adına, en temelde vicdanları adına bedel ödemeyi göze almayan örgütlere “sivil” demek, akla da, siyaset bilimine de züldür.

Eğer halkla devlet arasında bir kopukluk varsa, bunun sebebi halk değil devlettir. Daha doğrusu devleti yönetenler, sistem ve yasalardır. Yasaları ve sistemi halk değiştirmez, demokratik ülkelerde halk, yasaları ve sistemi değiştirecek şahısları seçer. Devletin varlık sebebi, halkın mutluluğu iken, devlet halkın inançlarını gelişmenin ve ilerlemenin önünde engel gördüğü halde, halk, devletin bekâsı için devleti yönetenlere tahammül ederek çocuklarını yurt savunmasına -bağrına taş basarak- gönderiyorsa, halkı yargılamaya kalkmak ahlakla bağdaşmaz.

Zamanın değişmesiyle ihtiyaçların değiştiği, bilinen birgerçektir. Değişen şartlar ve yeni ihtiyaçlara göre sistemlerin ve yasaların her dem yeniden düzenlenmeye ihtiyacı olur. Bu düzenlemeler, birey özgürlükleri merkezli, tüm vatandaşların eşit hak ve hürriyetlere sahip oldukları temel kabulüyle yapılır. Resmî ya da fiilî her ne nedenle olursa olsun, vatandaşlardan bir bölümü kendilerini dışlanmış hissedерlerse, adalet duyguları zedelenirse, hele hele haksızlığın sistematik bir devlet uygulaması olduğunu düşünüyorlarsa, o ülkede toplumsal sinerjinin yerini edilgen teslimiyetçi bir pasiflik alır. Bu, bilinçli bir tutum

alış olsaydı, siyasal sistemin ıslahı açısından çok güçlü bir dönüşüm dinamiği olabilirdi.

Yapılan araştırmalar, ücretlerinde yapılması gereken artış yapılmayan işçilerin pasif grevleri (bilinç dışı tutum alış ve keyifsizlik durumu) neticesi üretim kaybının, yapılması gereken zamlarla ödenecek miktarı aştığını göstermektedir. Maalesef statüko, ülkemizde örgütlenme hakkı, ifade hürriyeti, din ve vicdan hürriyeti, eğitim hakları, sendikal haklar, kültürel ve sosyal haklar önünde gereğinden fazla direnç göstermektedir. Artık halkın nazarında devleti yönetenler, haksızlığı üreten problemlerin kaynağı haline geldi.

Sivil toplum örgütlerine ve sendikalara, bugüne kadar karar mekanizmalarında hemen hemen hiç yer verilmemiştir. Doğrudan temsil ettikleri üyeleri adına kamu çalışanlarının konuşmalarına izin verilmiş, fakat re'yları asla itibara alınmamıştır. Gelişmiş Batı siyasetinde katılımcı demokrasinin en dinamik aygıtı olarak işlev yüklenen sendikalara, ülkemizde devlet ve hükümetler nezdinde hiç itibar edilmemesini, totaliter, buyurgan devlet algısının bütün siyasî partilerde asıl renk oluşuyla izah edebiliriz. Demokratik sistemin itibar etmediği kurumlara halk ve çalışanlar itibar eder mi? Ya da kamu çalışanlarının tamamının örgütlü hale gelmesinden hükümetler neden çekinir? Kamu çalışanları, kendi devletlerini hiç düşünmeyen şımarık züppeler gibi, durmadan pederinden isteyen, irrasyonel talepkârlar mı? Esas irrasyonellik, postmodern zamanların karmaşık sorunlarını tabana ve topluma yaymaksızın Ankara'dan çözmeye çalışmak değil mi?

Devlet, açık ve kapalı darbelerle dinî, sosyal ve etnik temelli problemlerin manipölasyonlarına dayalı zararlı faaliyetler ve terör eylemlerine karşı ayırım gözetmeksizin kaba benzerliklerden yola çıkarak, geniş spektrumlu antibiyotik kullanmakta, sosyal ve siyasal bağışıklık sistemimize zarar vermektedir. Devlet, güvenlikçi reflekslerle beslenen rantçı asalakların, çoğu zaman paranoyakça söylemlerine kulak vermiş, halka sırtını dönmüştür. En azından halkın önemli bir bölümü böyle hissetmeye başlamıştır.

Türk halkının devletten dinî ihtiyaçlarını gözeterek yönetilme talepleri, devletin dine göre yönetilmesi talebi olarak algılanmış, tedbirler, tükenmiş alt politik retorikleri besleyecek mahiyette sürdürülmüştür. Örneğin devletin

"Çözüm yoksa eylem var"

ifade hürriyetinden, din ve vicdan hürriyetinden zarar göreceğini düşünen YÖK, bilimin ve gelişmenin önünde en büyük engel olmuştur. Devletle halkı birbirine yabancılaştırmayı başarmıştır. YÖK, Tanrı'yla kul arasına giren kilise gibi, bilim ve aklın ışığıyla özgür bireyler arasına girmiş ve tek hidayet kaynağı olarak kendini takdim etmiştir.

Gelinen noktada görülmüştür ki, sahip olunan değerleri, kazanılmış hakları muhafaza etmek kaydıyla, değişen zamana ve yeni şartlara göre işleyen özgür ve demokratik bir üniversitenin bulunmadığı, sivil olan toplum örgütlerinin -ki, özgür ve eşit olduğunu hissetmeyen bireylerin oluşturdukları örgütlere sivil toplum örgütü demek lafın gelişidir- ve "gerçek örgütlenme" olan sendikaların devletten ve işverenden bağımsız davranmadığı, böyle bir şeye yeltenenlerin vatan hainliğiyle suçlandığı bir ülkede, sendikalar da birer yarı resmî devlet kurumu ya da işverenlerin "çalışanlar davulcuya ya da zurnacıya kaçmasınlar" diye kurdurdukları örgütler olarak kalırlar.

Bir memur sendikasının olağan genel kongresi sırasında; "Sendikalar, özlük haklarımız ve ücretlerin azlığı konusunda hükûmete karşı gerekli çalışmaları ve eylemliliği üretmiyor." dediğimde, bir şube başkanı; "Ben her halükârda devletimden yanayım." diye cevap vermişti. Ben de; "Ben de Yunan pilotuyum; fir hattında görüşürüz." demiştim. Bu arkadaş, işveren yanlısı bir sendika şube başkanı ve bunu da açıkça söylüyor. Dahası bunu garip bir vatan-millet hamasetiyle örtebiliyor. Ya da bunu gerçekten yurtseverlik sanıyor.

Bütün kaldırımları devlet ve egemen sınıflar eliyle sa-

Maalesef statüko, ülkemizde örgütlenme hakkı, ifade hürriyeti, din ve vicdan hürriyeti, eğitim hakları, sendikal haklar, kültürel ve sosyal haklar önünde gereğinden fazla direnç göstermektedir. Artık halkın nazarında devleti yönetenler, haksızlığı üreten problemlerin kaynağı haline geldi.

rıya boyanan bir ülkede, sarı kaldırımları koruma ve yaşıatma derneğine, sırf gönüllü teşekkül olduğu için "sivil toplum örgütü" diyemeyeceğimize göre ve bu ülkede başka renk kaldırımları sevenler derneklerinin başına da gizli veya açık türlü belaların geldiğini bildiğimize göre, ortadaki örgütler eğer başka bir renk kaldırımı sevenler örgütü olduklarını söylüyorlarsa ve hâlâ başlarına türlü haller gelmemişse, o zaman statüko ilk gece hakkını(prima نکته) onlardan almıştır.

Bir çetenin emekli bir asker üyesinin not defterinde, sivil toplum örgütleri üzerinde çalışarak onları yandaş hale getirmekten, olmazsa yönetimlerin ele geçirilmesinden, o da olmazsa gereğinin yapılmasından bahsediliyordu. Acaba bugün orta yerde sivilik iddiası olan örgütlerden ve sendikalardan ne kadarı üzerinde başarılı oldular?

Sivil toplum örgütlerinin ve sendikaların işgal edilmeleri, yalnız yıkıcı ve bölücü örgütlerle uluslararası güçler tarafından değil, doğrudan devlet ve işveren tarafından, bir şekilde içine nüfuz edilerek gerçekleştirilmektedir. Gayri meşru olan, legal kurumların amaç dışı ve görünmeyen

eller tarafından yönetilmesidir; onları yalnızca illegal örgütlerin kullanması değil. Gayri meşrulukta devlet daha da fazla sorumluluk sahibidir. Çünkü ya irrasyonel yasaklarla ve çözümsüzlüklerle ya da bizzat kendi organları eliyle devlet bu örgütlere müdahale yapmazsa, illegal örgütlerin etkinlikleri sivil ve legal örgütlerin içinde daha kolay sırtarır ve toplumsal etkileri minimize olur. Zira karşıt meşru ve legal örgütlerin kamuoyu gücünü aşamayacaklardır. Yeter ki, bu örgütlerin bir yerlerle gizli bağları olduğu kuşkusuna halkta olmasın, namuslu örgütler oldukları bilinsin. Görüşlerine katılmasalar da "söylediklerine inanıyorlar" ya da "inandıklarından başkasını söylemiyorlar" diye bilinsinler.

Doğru bildikleri uğruna şiddet içermeyen meşru yollarla, temsil ettikleri üyeleri adına, ait oldukları kimlikler adına, toplumsal talepler adına, ülkeleri adına, insanlık adına, en temelde vicdanları adına bedel ödemeyi göze almayan örgütlere "sivil" demek, akla da, siyaset bilimine de züldür. □

(Kaynak: İslam'ın Kayıp Hükmü / Yarıcılık / Klasik Ücret Aklına İsyan, Hasan Köse, Akis Kitap, İst., Mayıs 2013, sh. 276-279)

Foto: İnt.

Doç. Dr. Hüseyin Karaman

*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dekan Yardımcısı*

Aile içerisindeki uyumlu ve sıcak ilişkiler, anne-babadan çocuklara doğru yayılır. Gergin ve sürtüşmeli bir karı-koca ilişkisi, çocuklar üzerinde güvensiz ve kaygılı bir psikolojik ortam meydana getirir. / Evlilik sürecinde, eşlerin birbirilerine olan sevgi ve saygılarını tüketen evliliğin kendisi değil, bu süreçte karşılıklı yapılan yanlışlardır. Kendisini sorgulamayan eşler, sürekli olarak evliliklerini suçlarlar. / Eşler arasında ortaya çıkan geçimsizlikleri tetikleyen faktörlerden birisi de, duygusal ve fiziksel şiddettir.

AİLEDE MUTLULUK AİLE İÇİ SAĞLIKLI İLETİŞİM

Erkek ve kadın arasında, hukuken kabul edilen ve taraflara çeşitli hak ve sorumluluklar yükleyen ilişki biçimine evlilik denir. Sosyal bir kurum olan ve toplumun devamını hedefleyen evlilik, aile kumrunun temelidir. Her aile, içinde yaşadığı toplumun küçük bir yapı taşı olduğu kadar, kendine özel ayrı bir kimliğe de sahiptir.

Evlilik ile birlikte eşlerde, evlilik öncesindeki birey-

selliliği ifade eden 'ben' ve 'sen' yaşantıları yerine 'biz' yaşantısının meydana gelmesi gerekir. Erkek ve kadının geçmişte oluşturduğu kişilik yapıları, evlilikte değişmeden kalırsa, 'ben' ve 'sen' yaşantısından 'biz' yaşantısına geçiş süreci oldukça zorlaşır. Eşler arasında iletişim problemi olduğunda aile içi dengeler ve düzen bozulduğu için geçimsizlik ortaya çıkar. Evlilik sürecinde aile içi iletişim bozukluklarında, eşlerden birinin 'ben' yaşantısını terk ederek 'biz' yaşantısını benimseyememesi önemli bir rol oynar. Ayrıca bu olumsuz durumu, kültür ve kişilik farklılıkları gibi eşler arası uyumsuzluklar da artırabilir.

Eşlerin sevgi ve anlayışla devam ettirdikleri bu karı-koca ilişkisi, aynı zamanda ailenin genel havasını da belirler. Aile içerisindeki uyumlu ve sıcak ilişkiler, anne-babadan çocuklara doğru yayılır. Gergin ve sürtüşmeli bir karı-koca ilişkisi, çocuklar üzerinde güvensiz ve kaygılı bir psikolojik ortam meydana getirir.

Evlilik sürecinde, eşlerin birbirilerine olan sevgi ve saygılarını tüketen evliliğin kendisi değil, bu süreçte karşılıklı yapılan yanlışlardır. Kendisini sorgulamayan eşler, sürekli olarak evliliklerini suçlarlar.

Eşler arasında ortaya çıkan geçimsizlikleri tetikleyen faktörlerden birisi de, duygusal ve fiziksel şiddettir. Türk toplum yapısındaki aile içinde genellikle erkeğin, otoritesini kuramadığı zaman en sık başvurduğu fiziksel şiddet dövmektir. Bazı erkekler, kadını dövmenin aile içi hâkimiyeti sağlamada en etkili ve pratik bir araç olduğuna inanırlar. Şu hiçbir zaman unutulmamalıdır ki, şiddet; kısa, orta ve uzun vadede ortaya çıkan aile içi problemlere çözüm olmadığı gibi, aile içi sağlıklı iletişim kurmada eşler arasında daha sonra telafisi mümkün olmayan unutulmaz yaralar da açabilir.

Bazı çiftler, aile içi iletişim bozukluklarının nedenlerini, yaptıkları yanlış evliliğe bağlarlar. Böyle durumlarda eşler, kendi özel hayatları kapsamında aile içi sağlıklı iletişimlerini güçlendirici pozisyonlarını belirleyip bunları elden geldiğince çoğaltabilirler. Bu noktada eşler, her duygu gibi mutluluğun da emek verilip paylaşıldıkça gelişen ve çoğalan bir duygu olduğunu asla unutmamalıdır.

Mutlu bir evlilikte dikkate alınması gereken temel noktalardan birisi de, eşlerin birbirlerinden ayrı mutluluk anlayış ve zevklerinin yanında, birbirleriyle ortak olan mutluluk anlayış ve zevklerini de geliştirebilmeleridir. Bu ciddi bir çabayı gerektirir. O nedenle evlilik içerisinde ortak bir çaba harcanmadıkça mutluluktan söz edilemez.

Evlilik sürecinde eşler, birbirilerine karşı besledikleri ilgi ve sevgilerini, karşılıklı olarak söz ve hareket-

lerle dışa vurmalıdır. Zira sevgi ve saygının en iyi anlatım ve sunum şekli, eşlerin birbirlerine karşılıksız olarak içten bir ilgi göstermeleridir. Dolayısıyla eşler, birbirlerinin karşılıklı duygu ve düşüncelerine ne kadar ilgi gösterirlerse, birbirlerine o kadar değer vermiş olurlar. **Unutulmamalıdır ki, sevmek ve sevilme, yaşları ne olursa olsun tüm insanlar için temel bir ihtiyaçtır.**

Özetle ifade edecek olursak; evlilikte ailedeki huzurun temeli aile içi sağlıklı iletişimidir. Sağlıklı bir aile için iletişimin temeli de eşlerin birbirlerine gösterdiği “karşılıklı sevgi ve saygı”dır. Her ailenin kendine özel bir ‘sevgi ve saygı havuzu’ vardır. Bu havuza da iki musluktan su akar. Musluğun birinin başında erkek, diğerinin başında ise kadın vardır. Ayrıca havuzdaki su, bitmez tükenmez bir su da değildir. Havuzdaki sevgi ve saygı suyunun bitmemesi veya eksilmemesi için eşlerden her ikisinin de bu havuza su akıtması gerekir. Yoksa eşlerden sadece birinin su akıtması, sevgi ve saygı havuzunu doldurmaya yetmez. Zira gün gelir, tek taraflı olarak havuzu doldurmaya çalışan suyun kaynakları tükenebilir.

Sonuç olarak, evlilik sürecinde aile içi sağlıklı iletişimi kurabilmek ve geliştirebilmek için eşler şu hususlara dikkat etmelidirler:

a- Eşler, dış çevrelerine karşı ailenin bağımsızlığını mutlaka korumalıdır.

b- Eşler, evliliklerde ailelerinden gördüklerini taklit etmeyip, kendi özelliklerine ait yeni bir tarz oluşturma gayreti göstermelidirler.

c- Eşler, karşı karşıya kaldıkları problemleri, her iki tarafın da sakinleştiği bir zamanda oturup mutlaka karşılıklı olarak konuşarak karara bağlamalıdır. Aileyi ilgilendiren bir problemi görmezlikten gelerek konuşmadan derin dondurucuya koymak, var olan problemi çözmediği gibi orta ve uzun vadede sıkıntı da çıkarır.

Foto.: Ali Osman Bayraktar arşivi

“Arkasından dua edecek hayırlı nesil bırakan kimselerin, vefatından sonra da amel defteri kapanmayacaktır.”(Hadis)

d- Eşler, birbirlerini kırmadan ve birbirlerinden çekinmeden, yeri geldiğinde birbirlerine ‘hayır’ demeyi bilmelidirler.

Eşler, karşı karşıya kaldıkları problemleri, her iki tarafın da sakinleştiği bir zamanda oturup mutlaka karşılıklı olarak konuşarak karara bağlamalıdır. Aileyi ilgilendiren bir problemi görmezlikten gelerek konuşmadan derin dondurucuya koymak, var olan problemi çözmediği gibi orta ve uzun vadede sıkıntı da çıkarır.

e- Ailede karşılıklı anlayış esas olmalıdır ve birbirlerinin kişiliklerine saygılı davranmalıdırlar.

f- Eşler, karşılıklı sevgi ifadeleri konusunda birbirlerine karşı asla cimri davranmamalıdırlar. Birbirlerine güzel cümlelerle hitap etmelidirler. Unutulmamalıdır ki, ‘sevgi, sevmekle kazanılabilen bir değerdir.’

g- Eşler, kayınpeder, kayınvalide ve görümce gibi akrabalarla kendi aile yaşantılarına müdahale etmelerine neden olacak düzeyde içli-dışlı ilişkilere asla girmemelidir. Aralarında mutlaka bir sosyal mesafe bırakmalıdırlar.

h- Aile içinde meydana gelebilecek dinî tutum ve davranış farklılıkları, eşler arasında bir iletişim çatışması alanı ortaya çıkarabilir. Böylesi bir durumdaki eşler, birbirlerine anlayış göstererek; doğru olanı, yine ortak akıllarını kullanarak bulmaları gerekir. □

Foto: Dorukirş Demeği

Muhammet-Meryem Ergün çifti

Mutluluk; her yaşta... Bir yastukta kocamak...

SÖZLERİN SULTANI: HAYAT KİTABI

KUR'AN

Hüseyin Demirtaş(*)

Beykoz Müftüsü

hsyindemirtas@gmail.com

Söz söyleme(beyan ve kavı), Yüce Allah'ın insana eşsiz bir hediyesi ve lütfudur. Kavı(söz) O'nun biz kullarında tezahür etmesine müsaade ettiği "kelam" sıfatının bir tecellisidir. Hayat Kitabı Yüce Kur'an-ı Kerim'de bu gerçek şöyle belirtilir: **"Rahman, Kur'an'ı öğretti. İnsanı yarattı; ona beyanı/konuşmayı öğretti."** (Rahmân, 1-4) buyurmaktadır.

İnsanoğlu sosyal bir varlıktır. İstek ve duygularını, inançlarını söz aracılığıyla muhatabına aktarır. Söz, insanı etkiler. Bu açıdan söz söylemek bir tür büyü yapmak gibidir. Bugün artık bilim adamları, sözlerin insan üzerindeki etkilerini araştırdığında bu olağanüstü gücü bir kere daha tespit etmiş oluyorlar. Söylenen sözler, tekrar edilen düşünce ve fikirler, bir süre sonra yargılara dönüşür; yargılar kararlara, kararlar da inançlara dönüşür. İnançlar ise insan

☞ Dünya, 'söz'lerin savaşına sahne olmaktadır. Başta yazılı, sözlü, görüntülü basın olmak üzere herkes bir fikrin sözcülüğünü yapıyor. Sözlerin(izm) sahipleri, insanlığı hedefledikleri şeylere doğru çağırıyorlar. İyi ama biz neye kulak vereceğiz? Bu kadar bilgi yığınının olduğu yerde biz neyi dinleyeceğiz ve neyi satın alacağız. Ve neyi dünya görüşü olarak kabul edeceğiz? Dünya görüşümüzü ve din algımızı neye göre belirleyeceğiz?..

ruhunda etkisini, bir şeyi kesin **'yap!'** veya **'yapma!'** şeklinde gösterir ve adeta "din" haline gelir.

İşte sözün insandaki bu etkisi sebebi ile Yüce Allah, insanlığa sözlerin sultanı olan Kur'an-ı Kerim'i indirmiştir. Yüce Kur'an, 6236 ayeti ile birçok **'söz'**lerden oluşmaktadır. Ayetlerin başında daha çok "kâle/kavl" formu ile birçok görüşe yer verilir. Hayatın içinde ne varsa, Kur'an'da da o sözler ve fikirler mevcuttur. Bazen Kur'an'da şeytan konuşur, bazen Firavun konuşur, bazen Yahudi konuşur, bazen Hristiyan konuşur, bazen zengin konuşur, bazen fakir konuşur, bazen müminler konuşur, bazen peygamberler konuşur. Tabi ki Yüce Rabbimiz de birçok ayette konuşmakta ve sözler söylemektedir. Yüce Rabbimiz, Kur'an'daki beyanları ile hakikatin ve dinin **'sabiteleri'**ni ortaya koymaktadır. Böylece o sözler (sabiteler/değişmez gerçekler) dinin gerçeklerine dönüşmekte ve müminin imanı haline gelmektedir.

Yüce Rabbimiz, müminlerin en temel vasfının hikmet ve hakikat arayıcısı olmaları gerektiğini vurgular. İman adamının, doğrunun ve güzelin peşinde olması gerektiğini belirterek şöyle buyuruyor: **"Onlar (Müminler), sözü dinlerler ve en güzeline tâbi olurlar."** (Zümer, 18) Âyet-i kerimde belirtildiği gibi müminler, sözü dinleyen ve en güzeline uyan kimseler olmaları ile övülmektedir. Bütün mesele **'söz'**de odaklaşmaktadır.

Yaratıcı Kudret, hayatı çift kutupluluk üzerine bina etmiştir. Hak-batıl, hayır-şer, gece-gündüz, şeytan-melek, pozitif-negatif gibi zıtlıklar üzerine kurulu bir hayatı yaşıyoruz. Yâsîn Sûresinde bu çift kutupluluk olma durumu şöyle belirtilir:

"Yerin bitirdiklerinden, kendi nefislerinden ve daha bilmedikleri nice şeylerden bütün çiftleri yaratan(Allah çok) yücedir." (Yasin, 36)

Evet, hayat zıtlıkları ile devam ederken, negatif kutupta yer alan şeytan, yaldızlı sözleri ile müşteri aramakta ve maalesef vesveseleri ile birçok insanı saptırmaktadır.

☞ ŞEYTAN, YALDIZLI SÖZLER FISILDAR

Negatif kutupta yer alan şeytan, insanoğlunun en büyük düşmanı olarak yeryüzünde mücadelesini sürdürmektedir.

Şeytan, insanoğlunu yoldan çıkarma, aklını çelme noktasında ‘söz’ üzerinde değişiklik yapma girişiminde bulunacağını bildirmekte ve ‘Allah hakkında yalan söz uydurmak’ başta olmak üzere önemli çalışmalar yaptığını ve bu çalışmalar sonunda başarı elde ettiğini Yüce Kur’an bize haber vermektedir. İlgili ayetleri birlikte okuyalım:

“O (şeytan) size hep çirkin ve murdar işleri emreder ve Allaha karşı bilmediğiniz şeyler söylemenizi ister.”(Bakara,169) / “İşte böylece Biz, her peygambere insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık. Bunlar aldatmak için birbirlerine yaldızlı sözler fısıldarlar. Rabbin dileseydi, bunu yapamazlardı. O halde, onları iftiralarıyla baş başa bırak.”(En’am, 112) / “Zulmedenler, kendilerine söylenen sözü bir başkasıyla değiştirdiler. Biz de o zalimlerin yaptıkları bozgunculuğa karşılık, üzerlerine gökten iğrenç bir azab indirdik.”(Bakara, 59)

📁 DİNİ BOZMAK, ANCAK HURAFE SÖZLER VE DİNE İLAVE EDİLEN ŞEYLERLE OLMAKTADIR

Yüce Rabbimiz, insanlık tarihi boyunca her ümmete rehberlik yapacak rahmet insanlarını vahyi ile birlikte elçi olarak görevlendirmiştir. O peygamberler, elçilik ve örneklik vazifelerini en güzel bir şekilde yapmışlardır. Peygamberlerin ardından -ne yazık ki- vahyi bozma çalışmaları başlamıştır. İşin ilginç tarafı aynı tahrifat, sözü bozma çalışmaları, tebdil etme müdahaleleri Hz. Peygamber zamanında bile yapılmıştır. Şu ayete kulak verelim:

“Böyle iken âyetlerimiz birer beyyine olarak karşılarında okunduğu zaman bizimle buluşmayı ummayanlar, «Bundan başka bir Kur’an getir veya bunu değiştir.» dediler. De ki; “Onu kendiliğimden değiştirmem, benim için olacak şey değildir, ben ancak bana vahyolunana uyarım; ben, Rabbıma isyan edersem şüphesiz büyük bir günün azâbından korkarım.”(Yunus, 15)

Yahudi ve Hristiyan din adamlarının Tevrat ve İncil’i bozmaları, dine yapılan ilavelerin zaman içinde dinin bir parçası gibi kabul edilmesi sonucunda yeni haramların ve helallerin oluşturulmasına götürmüştür. Bu durum ilahi vahyin bozulmasına sebep olmuştur. Halbuki din münzeldir/indirilmiştir; Ne ise, odur.

Yüce Rabbimiz, din adamlarının dine yaptıkları ilavelerine ‘İlahlaşma-Rableşme’ anlamında ‘Erbâb’ derken(Tevbe, 31), dini aslına uygun şekilde öğrenen(taallüm), kitabı okuyan ve derinlemesine inceleyenlere (tedris) de **Rabbaniyyûn**(Âl-i İmran, 79) demektedir. ‘Rabbaniyyûn’ övülmekte, ‘Erbâb’ kınanmaktadır.

Vahye uymayan bu yorumlara ve fitrat ve akl-i selim ile bağdaşmayan bu sözlere Kur’an-ı Kerim ‘cibt’ (hurafe, boş söz) demektedir.(Nisa, 51) İlgili ayet-i kerimeyi birlikte okuyalım:

“Kendilerine ilahî kelimadan bir pay verildiği halde (şimdi) asılsız muammalara, boş sözlere inananları (cibt) ve hakikati inkara şartlanmış olanları, mümin-

lerden daha doğru yolda olduklarını iddia edenleri görmüyor musun?”(Nisa, 51)

📁 SABİTELERİMİZİ BELİRLEMELİ VE ‘SABİT SÖZ’LERİMİZİ OLUŞTURMALIYIZ

Kavl-i Tayyip ve Kavl-i Sabit: Bugün İslam dünyasına baktığımızda, İslami topluluklarda birçok sıkıntıyı hep birlikte görüyoruz ve yaşıyoruz. Din ile ilgili algılarımızda çok farklılıklar var. Din tasavvuru, ilah tasavvuru, kitap ve peygamber tasavvuru, hayata bakış ve olaylara yaklaşım noktalarından hukuk, siyaset, ekonomi, insan ilişkilerine varıncaya kadar birçok konuda çok farklı noktalardayız. Sanki bu ümmetin genel sabiteleri yokmuş gibi bir görüntü içindeyiz. Tek ümmet olduğumuz, aynı kitaba ve aynı peygambere inandığımız halde hayata ve olaylara bakışta çok farklı uçlarda bulunabiliyoruz. Ortak noktalarımız azalıyor. Bilgi kaynaklarımız farklılaşıyor; dini bilgiler alanında bilgi kirliliği yaşıyoruz adeta. Halbuki Yüce Kur’an, kendisini temellendirirken “en güzeli/kıvamda olanı gös-

Yahudi ve Hristiyan din adamlarının Tevrat ve İncil’i bozmaları, dine yapılan ilavelerin zaman içinde dinin bir parçası gibi kabul edilmesi sonucunda yeni haramların ve helallerin oluşturulmasına götürmüştür. Bu durum ilahi vahyin bozulmasına sebep olmuştur. Halbuki din münzeldir/indirilmiştir; Ne ise, odur.

Yüce Rabbimiz, din adamlarının dine yaptıkları ilavelerine ‘İlahlaşma-Rableşme’ anlamında ‘Erbâb’ derken, dini aslına uygun şekilde öğrenen(taallüm), kitabı okuyan ve derinlemesine inceleyenlere(tedris) de **Rabbaniyyûn** demektedir. ‘Rabbaniyyûn’ övülmekte, ‘Erbâb’ kınanmaktadır.

termek için indirilmiş olduğunu”(İsra, 9), “müminlerin en güzel söze ve sabit söze ulaştırıldığını haber vermektedir.” Şu ayet-i kerimelere kulak verelim:

“O (Müminler), sözün hoş olanına(kavl-i tayyip) ulaştırılmışlardır; hem de övgüye lâyık olan Allah’ın yoluna iletilmişlerdir.”(Hac, 24)

Hoş söz(kavl-i tayyip), iman-amel ve ahlak açısından Yüce Rabbimizin razı olduğu, Hz.Peygamberin yaşadığı örnek hayata uygun olan sözlerden oluşan din algısını ve anlayışı yansıtmaktadır.

📁 MÜSLÜMANLAR ANCAK KAVL-İ SABİT İLE AYAKTA KALABİLİR

Nasıl ki et yığını halinde olan insan bedeni, iskelet yapısı ile ayakta durabiliyorsa, aynı şekilde Müslümanların da ayakta durabilmesi, sağlıklı bir din anlayışına sahip olabilmesi ve dinin sabitelerini özümsemesinden geçer. Hayatın tüm alanlarına dair (iman, ibadet, ahlak ve sosyal hayat) sabitelerimizi tekrar gözden geçirmemiz gerekir.

Yüce Rabbimiz, İbrahim Sûresi 27. ayet-i kerimede sabit söz (**kavl-i sabit**) kavramını gündeme getirerek şöyle buyuruyor:

“Allah, iman edenleri hem dünya hayatında hem de ahirette sabit söz(kavl-i sabit) ile ayakta tutar/sağlamlaştırır. Zalimleri ise saptırır. Ve Allah dilediğini yapar.”

Sabit Söz, Müslümanın iman-amel bütünlüğünü ifade eder. Kur'an'ın hakikatlerine dair genel tespitleri içerir. Bu tespitler insan fitratına, akl-ı selime uygun olan temel hakikatlerdir. Kur'an bu hakikatleri bizlere en güzel şekilde anlatmakta ve tanıtmaktadır.

İman ve İslam Şairi **Mehmet Akif**, bir şiirinde sabitelerini kaybetmiş, hurafelere bulaşmış din algısını bir problem olarak ortaya koyarken aynı şiirin devamında çözümü de kendi içerisinde vermiştir. Kulak verelim o güzel şiire:

“Nebiye atf ile binlerce herze(boş söz) uydurdun;

Sabitelerini kaybetmiş din bizi ne Allah'a ne de geleceğe taşır. Dinde, kişilerin sübjektif yorumları değil, tam tersine Hz.Peygamberin örnek hayatında somutlaştığı, Kur'an-ı Kerim'in sabitelerini oluşturduğu o güzel din algısı ve olgusu bizi geleceğe taşır. Hayatımıza hayat katacak değerler, fitratın derinliklerinde kök salmalı, hayatla barışık olmalı, akl-i selimi yansıtmalı ve vahyin onayını almalıdır. Din algımızı ve olgumuzu bu sabit değerlere göre oluşturmamız gerekmektedir.

**Yıktın da dîn-i mübîn-i İslam'ı yeni bir din kurdun.
Doğrudan doğruya Kuran'dan alarak ilhamı,**

Asrın idrakine söyletmeliyiz İslam'ı.” diyor, o Kur'an Şairi, bir asır önce.

Sabitelerini kaybetmiş din bizi ne Allah'a ne de geleceğe taşır. Dinde, kişilerin sübjektif yorumları değil, tam tersine Hz.Peygamberin örnek hayatında somutlaştığı, Kur'an-ı Kerim'in sabitelerini oluşturduğu o güzel din algısı ve olgusu bizi geleceğe taşır. Hayatımıza hayat katacak değerler, fitratın derinliklerinde kök salmalı, hayatla barışık olmalı, akl-i selimi yansıtmalı ve vahyin onayını almalıdır. Din algımızı ve olgumuzu bu sabit değerlere göre oluşturmamız gerekmektedir.

Dinin değerleri mümine hakikaten hayat verir. Enfal Sûresi, 24. ayet-i kerimesinde, sözün hayat olmasını dile getiren evrensel üslubu ile şöyle buyuruyor Yüce Kur'an: **“Ey iman edenler, size hayat verecek şeylere O Elçi, sizi**

çağırdığı zaman, Allah'a ve Resûlü'ne icabet edin.”

Evrensel Peygamber, insanlığa rehberlik görevini; nübüvvet ve elçilik sorumluluğunu en güzel şekilde yaptı ve bu mübarek kitabı bizlere emanet ederek aramızdan ayrıldı. Hz.Peygamber, bizlere gelecekle ilgili hem haberler verdi ve hem de tavsiyelerde bulundu. Kur'an-ı Kerimin tebliğcisi O “ufuk peygamber” şöyle buyurdu:

“Muhakkak ki ileride karanlık gece parçaları gibi fitneler olacak! buyurdu. Oradakiler tarafından, ‘Ey Allah'ın Resulü! Ondan kurtuluş nasıl olur?’ denildi. O, şöyle buyurdu: ‘Yüce Allah'ın kitabı, kurtuluş olur. Zira onda sizden öncekilerin haberleri, sizden sonrakilerin haberleri ve sizinle ilgili hükümler vardır. Hak ile batılı ayıran ilâhî bir kelimadır. O bir eğlence vasıtası değildir. Onu kibirlenerek terk edenin, Allah belini kırar. Kim doğru yolu ondan başkasında ararsa, Allah onu sapıklığa düşürür. O, Allah'ın sağlam ipidir ve apaçık nurudur. Hikmet dolu Kur'an'dır. Dosdoğru yoldur. Hevâların sapıtmamasına, görüşlerin dağılmasına yegane sebep odur. Âlimler ona doymaz; Allah'tan korkarak günah işlemekten çekinenler, ondan usanmazlar. Onun ilmini bilen ileri gider, onunla amel eden sevab kazanır. Onunla hükmeden adaletle hükmeder. Ona sınıksız sarılan dosdoğru yolu bulur.” (Tirmizî, Sevâbü'l-Kur'an 14, 2908; Ahmed b. Hanbel, Müsned, I, 91; ed-Dârimî, Sünen, K. Fedâilü'l-Kur'an, I)

Hep birlikte yeniden bu mübarek kitap ile ve onun aydınlık yüzü ile buluşalım, sabitelerimizi oluşturalım. Kur'an halkaları, okuma grupları oluşturalım. Kur'an'ı derinlemesine inceleyelim ve onu hikmete dönüştürelim.

Yüce Rabbimiz, sizlere ve bizlere Rahmet Elçisi vasıtası ile yaptığı rehberlik kapsamında hayatımızı, daima sahîh bilgi, sadık iman, salih amel ve seçkin ahlak üzere yaşayabilmemizi nasip eylesin. □

(*): Trabzon'un Şalpazarı ilçesine bağlı Geyikli Beldesi'nde 1966 yılında doğdu. / Babasının gözetiminde 5 yaşında iken Kur'an-ı Kerim okumayı öğrendi. 7 yaşında hafızlığa başladı ve 9 yaşında iken hafızını tamamladı. / Ankara Hacı Bayram-ı Veli Camii'nde 1976-1979 yıllarında Ankara Müftülüğü adına Ramazan Mukabelesi okudu. İlköğretimin üçüncü sınıfına kaydı yaptırılarak 1978 yılında Şalpazarı Merkez İlköğretim okulundan mezun oldu. 1978 yılında Vâkfikebir İmam-Hatip Lisesinde başladığı eğitim-öğretim hayatına Trabzon İmam-Hatip Lisesinde devam etti. 1982 yılında İstanbul Fatih İmam-Hatip Lisesinde öğrenimini sürdürdü. / 1985 yılında aynı okuldan mezun olup aynı yıl evlendi. / 1990 yılında Marmara Ü. İlahiyat Fak. bitirdi. / Aynı yıl Ümraniye Müftülüğüne bağlı Hüseyinli Köyü Camii imam-hatipliğine atandı. Bir yıllık imametinin ardından Ümraniye İmam-ı Azam Camii'nde müezzin-kayyumluk görevine devam etti. Görev esnasında yedek subay olarak askerliğini bitirdi. / 1994 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı Haseki Eğitim Merkezi'ne girdi. 2,5 yıllık ihtisas eğitiminden sonra dönem ikincisi olarak mezun oldu. / 1995 yılında Özbekistan'da din görevlisi olarak bulundu ve hatimle teravih namazı kıldırdı. 1996 yılında Giresun ili Şebinkarahisar ilçesine, 2002 yılında Sinop ili Ayancık ilçesine, Ekim 2007 yılında Zonguldak ili Çaycuma ilçesine, 12 Eylül 2011 tarihi itibarı ile İstanbul-Beykoz ilçesine müftü olarak atandı. Halen bu görevini yürütmektedir. Evli ve iki evlat sahibidir.

Foto.: Abdullah Güllay

Ağasar'ın ehl-i gönül ve nur
yüzlü insanlarından mer-
hum Hacı Mustafa Yeter. /
Sisdağı yaylamızın sembol
kişilerinden biriydi...

Gözleri yıldızlara
Dilleri bala benzer
Erenler anlattı ki
Çocuklar güle benzer...

Tam severler sevince
Duyguları ne ince
Solar örselenince
Çocuklar güle benzer.

Can gelirdi cihana
Anlaşılsaydı mana
Büyükler bahçivana
Çocuklar güle benzer. (Ahmet Efe)

Foto.: Ali Dursun

Ağasar'da bir Çepni gelini ve arkadaşları

Foto.: İnt.

Hakki Bayraktar

bayraktarhakikat@gmail.com

HATALARIMIZ, PİŞMANLIKLARIMIZ YA DA TÖVBENİN ERDEMİNE ULAŞABİLMEK

Ya Rabbi; bizleri kendini ve seni doğru tanıyan; senin rızana engel olan günahlarından içtenlikle dönen; nefsinin esaretinden sana kul olma özgürlüğüne ulaşan; mağfiretini hak etmiş; salih amellerle yücelen erdemli kullarından eyle! Tevvâb olan sensin; tövbeleri çok çok kabul edensin. Gaffâr-ı zünûb sensin; günahları çok çok bağışlayansın. Set-târü'l-uyûb olan sensin; ayıpları örtensin. Nice ayıplar ettik; bizleri utandırma.

“Şüphe yok ki ben, tövbe edip inanan ve salih amel-ler işleyen, sonra da doğru yol(hidayet) üzere devam eden kimse için son derece affedicim.” (Tâhâ, 82)

***

Ya Rabbi; bağışla biz aciz ve günahkar kullarını! Tevvâb olan sensin; tövbeleri çok çok kabul edensin. Gaffâr-ı zünûb sensin; günahları çok çok bağışlayansın. **“Şüphesiz sen, çok affedici; affı seversin; beni de affet.”** (Hadis)

Settârü'l-uyûb olan sensin; ayıpları örtensin. Nice ayıplar ettik; bizleri utandırma.

“Herhangi bir kişi, dünyada diğer bir kişinin ayıbını örterse, Allah da kıyamet gününde onun ayıbını örter.” (Müslim, Birr 72) Bize ne oluyor ki, sürekli birbirimizin ayıplarını araştırıyor ve ayıpları ifşa etmekten, yüze vurmaktan büyük bir zevk duyuyoruz? Bu ne gaffettir ya Rabbi! Senin Afûv ve Gaffâr isimlerinin tecellilerinden ne kadar da napsiziz!..

“O takvâ sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever.” (Âl-i İmran, 134)

Heva ve hevesimize uyup bilerek/bilmeyerek nice günahlar işliyoruz. Ya Rabbi; bizleri, hatalarının farkına varıp vazgeçenlerden eyle. Günah tiryakiliğinden muhafaza eyle bizleri.

“Ademoğlunun hepsi hata edicidir. Hata edenlerin en hayırlısı tövbe edenlerdir.” (Sünen-i İbni Mace, 2/1420; el-Müsned, 3/198)

Ya Rabbi; bizler öyle tövbe ediyoruz ki, “tövbemiz dahi tövbeye muhtaç.”! Kabulüne mazhar olacak bir tövbe na- sib eyle.

Ya Rabbi; bizleri günah deryasında boğulmaktan muhafaza eyle! Tövbe ile yücelt bizleri.

Tövbe kapısı ne yüce bir kapıdır! **“İşlediği günahtan tövbe eden kimse, hiç günah işlememiş gibidir.” (İbn-i Mace, Zühhd, 30.hds.)** **“Sizden kim, bilmeyerek bir kötülük yapar, sonra ardından tövbe edip de kendini ıslah ederse, bilsin ki Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.” (Enam, 54)**

Kusurlarının farkında olması, hatasını kabullenmesi ve içtenlikle vazgeçmesi; insanın kemali için elzemdir. Tövbe, insanın şahsiyetini geliştiren büyük bir erdemdir. Günahlarımızdan pişmanlık, mahcubiyet duygusu; bize haddimizi bilme, Allah'ın yüceliği karşısında acimizi idrak etme ve tevazu alışkanlığı kazandırır.

İnsan günah işlemeseydi tövbenin ve istiğfarın ne anlamı olurdu?...İnsan günah/hata işlemiş olacak ki, pişman olup dönsün ve onu iyilik ve kötülüğe meyyal, irade sahibi bir varlık olarak yaratan Rabbinden bağışlanmayı dilesin. Ayıplarımız ve günahlarımız olmasaydı, “Ayıpları örten / gizleyen” ve “Günahları bağışlayan” bir Allah'tan bahsedilebilir miydi?...Allah, kimin ayıplarını örtecek; kimin günahlarını bağışlayacaktı?...Allah Resulü buyuruyor: “Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, eğer siz gök ile yer arasını dolduracak kadar hata yapsanız, sonra (da) aziz ve celil olan Allah'a istiğfar etseniz, muhakkak ki sizi mağfiret eder. Ve Muhammed'in(s) nefsi kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, eğer siz hata (yapıp tövbe) etmezseniz, muhakkak aziz ve celil olan Allah, hata yapan, sonra Allah'a istiğfar eden bir toplum getirir (de) onları (mağfiretine mazhar eder) bağışlar.” (Fet-hu'r-Rabbani, 19/342, Malik b. Enes'ten)

Asla günaha teşvik gibi algılanmamalı; fitrî bir gerçeğin vurgulanmasıdır bu hadis. Kulların, hataları karşısında asla ümitsizliğe kapılmaması ve tövbenin erdemini beyan içindir.

Yine bu bağlamda, “(Gayri meşru) zevk ve eğlencesi olmayan gence Allah hayret eder.” (el-Müsned, 4/151, İhya, 4/49) buyrulmuştur. Hayır üzere yetişen, şerlerden uzak kalan gençleri takdir ve tebcidir bu.

Meleklerin günah/hata işleme yetenekleri fitraten mevcut değildir. Şeytan da, iyilik/sevap işleme hakkını ebediyyen kaybetmiştir. “Adem'e secde edin (onun üstünlüğünü takdir ederek Allah'ın emrine boyun eğin)” emrine saygısızlıkta inat etmesi, hasedi ve kendini bedenlen üstün görme ırkçılığı İblis'i / şeytanı ebedi lanete uğratmıştır. (Bkz.: 2/34; 7/11; 15/31; 17/61,62; 18/50; 20/116; 38/74)

Tövbe(kabahatlerden nedâmetle dönmek, vazgeçmek) ve istiğfar (bağışlanmayı dilemek); insanı şeytanî tavırlardan, alçalmaktan kurtaran ve melekî özelliklere doğru yol aldırان, yücelten bir eylemdir. Elmalılı'nın ifadesiyle; “Tevbe, makâmât-ı imaniyenin(iman makamlarının) evveli(birincisi), hak yolculuğunun mebdei(başlangıcı), vuslat(kavuşma) kapısının anahtarıdır.” (Hak Dini Kur'an Dili, 7/5126, İst. 1960)

Kusurlarının farkında olması, hatasını kabullenmesi ve içtenlikle vazgeçmesi; insanın kemali için elzemdir. Tövbe, insanın şahsiyetini geliştiren büyük bir erdemdir. Günahlarımızdan pişmanlık, mahcubiyet duygusu; bize haddimizi bilme, Allah'ın yüceliği karşısında acimizi idrak etme ve tevazu alışkanlığı kazandırır. Namaz da, bu anlamda bir tövbe ve dönüş ameliyesidir. Tövbe alışkanlığı olmayanlar, hevâ ve hevesine köle olmuş, bencil ve şımarık insanlardır. **“Kendi nefsinin arzusunu kendisine ilâh edinene gördün mü?” (Furkan, 43)**

Tövbe, manevi bünyemize musallat olmuş mikrop ve virüslerden arınma ameliyesidir. Bu manada tövbe, bir anlamda antibiyotik ve antivirüstür. Zaman zaman manevi sistemimizi, ana belleğimizi (kalbimizi, gönlümüzü) temizleyip formatlamadan, orijinal, fitrî hayat programıyla yenilemeden/güncellemeden huzurlu ve mutlu olmaktan bahsedemeyiz.

Tövbekar toplumlar, her türlü kin, nefret, tembellik, zararlı alışkanlıklar, zalimane davranışlar ve kul hakkı yemekten uzak olarak barış içinde yaşamayı şiar edinmiş huzurlu toplumlardır.

Allah, kullarının barış içinde yaşamasından yanadır. O'nun bütün emir ve yasakları, kendi içimizde ve dışımızda barış ve huzuru sağlamaya yöneliktir. Onun için Allah, kullarının tövbe edip barışa yönelmelerine çok sevinmektedir... "Allah'ın, mümin kulunun tövbesi ile olan sevinci; üzerinde yiyeceği ve içeceği bulunan (kayıp) devesini, öldürücü ıssız bir yerde bulan adam(ın sevincin)den daha şiddetlidir." (Müslim bi-Şerhi'n-Nevevi, 17/60-61)

Ne kadar büyük günah işlersek işleyelim, yine de Allah'tan ümit kesmememiz gerektiğini vurgulamak sadesinde aşağıdaki hadis nakledilir.

Ebu Saîd Hudrî (r.a.) anlatıyor; [‘(Resulullah a.s.)] buyurdular ki: “Sizden önce yaşayanlar arasında doksan dokuz kişi öldüren bir adam vardı. Bir ara (pişmanlık duyarak) yeryüzünün en bilgin kişisini sordu. Kendisine bir rahip tarif edildi. Ona kadar gidip, doksan dokuz kişi öldürdüğünü kendisi için bir tövbe imkanının olup olmadığını sordu. Rahip; ‘Hayır, yoktur!’ dedi. Adam onu da öldürüp cinayetini yüze tamamladı. (Ancak içi rahat etmedi ve) yeryüzünün en bilginini sormaya devam etti. Kendisine âlim bir kişi tarif edildi. Ona gelip yüz kişi öldürdüğünü, kendisi için bir tövbe imkanı olup olmadığını sordu. Âlim; ‘Evet vardır, seninle tövben arasında kim perde olabilir?’ dedi ve ilave etti: ‘Ancak falan memlekete gitmelisin. Zira orada (iyi insanlar içinde) Allah’a ibadet edeceksin ve bir daha memleketine dönmeyeceksin. Zira orası(memleketin) kötü bir yer.” Adam yola çıktı. Giderken yarı yola varır varmaz ölüm meleği gelip ruhunu kabzetti. Rahmet ve azap melekleri onun hakkında ihtilafa düştüler. Rahmet melekleri; ‘Bu adam tövbekar olarak geldi. Kalben Allah’a yönelmişti.’ dediler. Azap melekleri de; ‘Bu adam hiçbir hayır işlemedi.’ dediler. Onlar böyle çekişirken insan suretinde bir melek, yanlarına geldi. Melekler onu aralarında hakem yaptılar. Hakem onlara: ‘Onun çıktığı yerle, gitmekte olduğu yer arasını ölçün, hangi tarafa yakınsa ona (göre) teslim edin.’ dedi. Ölçtüler ve gördüler ki, gitmeyi arzu ettiği (iyiler diyarına) bir karış daha yakın. Onu hemen rahmet melekleri aldılar.”]

En doğrusunu Allah bilir. Ancak böyle bir insana Allah'ın rahmetle muamele etmesi, dünyada katlettiği insanlar konusunda ahirette vereceği hesabı sıfırlamaz. Çünkü **“Her kim ki, bir mümini kasten öldürürse onun cezası, içinde ebedi kalmak üzere cehennemdir. Allah, ona gazap etmiş, lanetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır.”** (Nisa, 93)

Göröldüğü gibi haksız yere adam öldürenin, ebedi olarak cehennemde kalacağı ifade edilmektedir. Her ne kadar âlimlerin büyük bir kısmına göre, adam öldürmenin büyük bir günah olduğu görüşü tercih edilmişse de, ancak aralarında İbn-i Abbas, Zeyd b. Sabit ve Ebu Hüreyre'nin de bulunduğu bir kısım sahabe topluluğuna göre, kasten bir Müslüman'ı öldüren bir kimse, tövbe ederse de tövbesi kabul olunmaz ve ebedi olarak cehennemde kalır. (Dört Mezhabin Fıkah Kitabı, 5/253, Arapça.)

Demek ki, öldürülen 100 kişi mümin değilmiş, denebilir; ancak mümin olmasa da bir insanı haksız yere öldürmek büyük günahlardandır. **“Kim, bir insanı, bir can karşılığı veya yeryüzünde bir bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın öldürürse, o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birini (hayatını kurtararak) yaşattırsa, sanki bütün insanları yaşattırmıştır.”** (Mâide, 32) Tövbekar kâtile Rahmetle muamele edilmesi, uhrevi cezasını çektikten sonra cennete girebileceği şeklinde anlaşılmalıdır. (Dünyevi cezası kısastır.../ Bakara, 178) Yoksa bilinmelidir ki, kul hakkına taalluk eden hususlarda -kullar birbirlerine haklarını helal etmedikçe- tövbe ile affedilme imkanı yoktur. Allah bu hususta adaletle hükmeder.

Makbul olan tövbenin ne olduğunu, Kur'an'dan öğrenebiliriz:

“Allah katında (makbul) tövbe, ancak bilmeyerek günah işleyip sonra çok geçmeden tövbe edenlerin tövbesidir. İşte Allah, bunların tövbelerini kabul buyurur. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.” (Nisa, 17) / **“Yoksa (makbul) tövbe, kötülükleri (günahları) yapıp yapıp da kendisine ölüm gelip çatınca, ‘İşte ben şimdi tövbe ettim’ diyen kimseler ile kâfir olanlar ölünlerinki değildir. Bunlar için ahirette elem dolu bir azap hazırlamışsınız.”** (Nisa, 18)

“Ey iman edenler! Allah’a içtenlikle(nasuh) tövbe edin. Umulur ki, Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter; peygamberi ve onunla birlikte iman edenleri utandır-

Tövbe, manevi bünyemize musallat olmuş mikrop ve virüslerden arınma ameliyesidir. Bu manada tövbe, bir anlamda antibiyotik ve antivirüstür. Zaman zaman manevi sistemimizi, ana belleğimizi(kalbimizi) temizleyip formatlamadan, orijinal, fitrî hayat programıyla yenilemeden / güncellemeden huzurlu ve mutlu olmaktan bahsedemeyiz.

mayacağı günde Allah sizi, içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Onların nurları önlerinden ve sağlarından aydınlatır, gider. ‘Ey Rabbimiz! Nûrumuzu bizim için tamamla, bizi bağışla; çünkü senin her şeye hakkıyla gücün yeter.’ derler.” (Tahrim, 8)

Nasuh tövbesi edebilmek, günahlarından pişman olan herkesin başarabileceği bir tövbe değildir. Çoğumuz, tekrar aynı günahı işlemek niyetiyle/pazarlığıyla tövbe eder gibiyiz. Nasıl olsa Allah tövbemizi kabul edecektir, avuntusu içerisindeyiz...Halbuki makul ve makbul olan tövbe, nasuh tövbesidir. Bunun ne demek olduğunu Allah Resulü'nden öğrenebiliriz.

“Muaz b. Cebel(r.a.), Resulüllah(s)’a sordu: -Ya Resulüllah! Nasuh tövbesi nedir? Resulüllah(s) buyurdu: - Kulun yapmış olduğu günaha öyle nedamet(pişmanlık) etmesi ve Allah’a öyle özrünü arz etmesidir ki, sonra da, sütün memeye tekrar dönme ihtimali olmadığı gibi o günaha dönmemesidir.” (Hak Dini Kur'an Dili, 7/5127)

Ya Rabbi; bizleri kendini ve seni doğru tanıyan; senin rızana engel olan günahlarından içtenlikle dönen; nefsinin esaretinden sana kul olma özgürlüğüne ulaşan; mağfiretini hak etmiş; salih amellerle yücelen erdemli kullarından eyle!

“Rabbimiz! Bizim günahlarımızı ve işimizdeki taşkınlıklarımızı bağışla ve (yolunda) ayaklarımızı sağlam tut. Kâfir topluma karşı bize yardım et” (Âl-i İmran, 147) □

YÜZ YILLIK YALNIZLIK BİTTİ

Biz yeni dünyaya hazırlanalım. Yeni sözlerle, yeni perspektiflerle, cesaretle, kararlılıkla büyük yürüyüşü devam ettirelim. Birinci Dünya Savaşı'nı nasıl kaybettiysek, nasıl parça parça savrulduysak bu parçaları yeniden kuracak güce ve birikime sahibiz. Yüzyıllık yalnızlık sona eriyor. İşte devrim bu!

İbrahim Karagül (*)
ikaragul@yenisafak.com.tr

Müslüman dünyanın 20. Yüzyıl'ı yoktur, olmamıştır. Rehin alınmış bir tarih, esir alınmış topluluklar, kurban edilmiş ülkeler, aşağılanmış değerler, heba edilmiş bir zaman vardır sadece. Eğer aynı kalırsak, eğer 20. Yüzyıl'ın başındaki gibi suskunluğa, yılgınlığa ve çaresizliğe mahkum olursak, bu coğrafyanın 21. Yüzyıl'ı da olmayacak. Bir kayıp yüz yıl daha yaşayacağız.

Bu yüzyılın başındaki en büyük korkumuz buydu. Yine mi aynı olacaktık? Yine mi haritalar çizilecek, iktidar ihaleleri dağıtılacak, kitleler mahkum edilecek, kaynaklar talan edilecekti? Yine mi yüzyıllarca aynı sokakta yaşayanlar arasına kalın duvarlar örülecek, kardeş olanlar yabancılaştırılıp yalnızlaştırılacaktı? Hatta birbirine boğazlatılacaktı? Rüzgar böyle estikten sonra ne kadar kardeşlik, ne kadar birleşme, ne kadar yakınlaşma çabası olursa olsun, bir noktada duracak, bir süre sonra anlamsızlaşacak, ardından bütün uğraşlar bir gizli el tarafından yok edilecekti. Öyleyse rüzgarı tersine çevirmek, tarihi tersine çevirmek, yüzyılların akışını değiştirmek gerekiyordu. Bu bölgenin, geniş İslam kuşağının, yüzyıllarca sömürge yaşamış toplumların, ülkesi, onuru ve geçmişi çalınanların ayağa kalkması, dirilmesi, meydan okuması tek yoldu. Bölgenin değil dünyanın kaderini, tarihin akışını değiştirecek tek yol da buydu. Öyle de oluyor.

Bir Tahrir ruhu, dalga dalga bütün coğrafyaya yayılıyor. İnanın bu dalganın etkisi, bizim coğrafyamızla sınırlı kalmayacak. Atlantik kıyılarına kadar etki edecek, Pasifik kıyılarına vuracak. Yeryüzündeki güç haritasının, milletlerin kaderinin değiştiği bir zaman dilimine tanık oluyoruz. Siyasi ve ekonomik iktidar merkezleri dağılırken yeni merkezler oluşuyor, kenarda tutulan milletler merkeze akıyor, küresel iktidar dediğimiz ve bütün adaletsizliklerin kaynağı olan ittifak sarsılıyor. Başbakan **Tayyip Erdoğan**'ın bir önceki Mısır ziyaretinde "Tahrir'de konuş! Tarihi değiştir! De ki..." diye bir çağrı yapmıştım. Önceki gün Kahire Üniversitesi'nde, dün de Türkiye-Mısır İş Forumu'nda yaptığı konuşmalar işte bu çağrıyı yansıttı. "Kimse bu coğrafyada yüz yıldır devam eden sükûtu farklı şekilde yorumlamasın." diyen Başbakan, Tahrir isyanının Anka- ra'dan, İstanbul'dan ve bir çok ülkeden nasıl duyulduğunu anlatırken, işte bu büyük değişime vurgu yapı-

yordu. Aslında bütün konuşmalarında, cümlelerinde o suskunluğun bittiğini ilan ediyordu. Kayıp yüzyıl, bir asırlık yalnızlık bitmişti... "Başını dik tut Mısır, başını dik tut Filistin, Suriye, Lübnan, Afganistan..." çağrıları Müslüman Orta Kuşak'taki bütün sokaklarda karşılık buluyor artık. Yapay sınırların bizi bir asırlık mahkumiyete, hasrete mahkum etmesi, bugün artık bariyerlerin kalkıyor oluşu, ayrılıkların bitişi, kardeş olma döneminin başlaması yüz yıl sonra bu coğrafya için yeni bir durum.

Gazze'ye saldıran İsrail'e; "2008'de değiliz, aklını başına al..." derken, BM Güvenlik Konseyi'ne ağır eleştiriler yöneltirken, Arap Birliği'ne "Yemek yiyip dağılıyorsunuz" derken, İslam İşbirliği Teşkilatı'na "Siz ne yapıyorsunuz?" diye sorarken "devrim'in" sadece sokakları değil, bölgesel ve uluslararası kurumların tamamını kapsaması gerektiği anlatılıyor.

Müthiş bir sorgulama, hesaplama, isyan sözleri işitiyoruz. Bu coğrafyayı kaos coğrafyasından çıkarma, güç merkezine, özgürlük adasına dönüştürme yönünde Türkiye'yi aşan, bölge dışına taşan sözler söyleniyor. Bölgenin iki güçlü ülkesi Türkiye ile Mısır arasında derin bir ortaklığın temelleri atılıyor; Arakan'dan Filistin'e kadar ortak sorunlara bakış Tahrir ruhuna göre şekilleniyor. Ne kadar yapılıp, ne kadar başarılı zamanla göreceğiz. Ancak bu söylemin, bu bakışın her geçen gün Müslüman dünyanın şehirlerinde, köylerinde, sokaklarında daha güçlü yankılanacağını şimdiden görüyoruz.

Bakmayın İslam coğrafyasının bütün köşelerinin hatta kalbinin çatışmalarla sarsıldığına. Bölgesel ve küresel bütün göstergeler yeni bir dünyanın kuruluşuna, tarihin akışının değiştiğine, yeryüzüne hakim olan ittifakın zayıfladığına, yeni merkezlerin oluştuğuna en önemlisi de insanlığın var olan sistemi hiç olmadığı kadar sorguladığına işaret ediyor.

Öyleyse biz yeni dünyaya hazırlanalım. Yeni sözlerle, yeni perspektiflerle, cesaretle, kararlılıkla büyük yürüyüşü devam ettirelim. Birinci Dünya Savaşı'nı nasıl kaybettiysek, nasıl parça parça savrulduysak bu parçaları yeniden kuracak güce ve birikime sahibiz. Yüzyıllık yalnızlık sona eriyor. İşte devrim bu! □

(*): Yeni Şafak Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni